

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
2021-2025**

ΣΥΝΟΨΗ

Νοέμβριος 2020

Περιεχόμενα

1	Εισαγωγή.....	3
2	Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης ανά Τομέα Παρέμβασης.....	4
2.1	Υλοποιούμενα και σε εξέλιξη έργα από Εθνικούς Πόρους στην ΠΣΤΕ	9
3	Η Αναπτυξιακή Στρατηγική του ΠΠΑ για την Περίοδο 2021 – 2025	15
3.1	Οι επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 και το πλαίσιο αντιμετώπισης.....	15
3.2	Το Όραμα για την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας.....	16
3.3	Ανάλυση Στρατηγικής ανά Άξονα Προτεραιότητας	17
3.4	Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχοι του ΠΠΑ	21
3.5	Διάρθρωση της στρατηγικής ΠΠΑ βάσει των προτεραιοτήτων ΠΠΑ.....	22
4	Χρηματοδοτικό Σχέδιο του ΠΠΑ Στερεάς Ελλάδας.....	25
5	Επιπτώσεις των Μεγάλων Έργων στην Οικονομία	26
6	Κριτήρια Επιλογής των έργων.....	28

Με το Ν. 4635/2019 (Α'167), θεσμοθετήθηκε για πρώτη φορά ένα ολοκληρωμένο σύστημα για τον σχεδιασμό, τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο των παρεμβάσεων που χρηματοδοτούνται από τους εθνικούς πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Για πρώτη φορά εισάγονται η μεσοπρόθεσμη στοχοθεσία και η υπαγωγή των παρεμβάσεων του ΠΔΕ σε στρατηγικούς στόχους και ιεραρχούμενες αναπτυξιακές προτεραιότητες.

Οι προγραμματικές περίοδοι του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) έχουν πενταετή διάρκεια. Η έναρξη της πρώτης προγραμματικής περιόδου έχει οριστεί για την 1η Ιανουαρίου 2021. Το ΕΠΑ καθορίζει τις προτεραιότητες ανά τομέα πολιτικής στο πλαίσιο των εθνικών αναπτυξιακών στόχων, τους ειδικούς στόχους και δράσεις, το συνολικό και ανά Πρόγραμμα προϋπολογισμό, καθώς και τα αποτελέσματα που επιδιώκονται με την εφαρμογή του.

Μέρος του ΕΠΑ είναι και τα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα Ανάπτυξης (ΤΠΑ / ΠΠΑ), τα οποία καταρτίζονται από τα αρμόδια υπουργεία και τις περιφέρειες και περιλαμβάνουν τους στόχους του μεσοπρόθεσμου αναπτυξιακού προγραμματισμού στον τομέα ευθύνης του αντίστοιχου φορέα, με βάση τον προγραμματισμό του ΕΠΑ και την κατανομή των πόρων του ΕΠΑ που του αναλογούν.

Το σχέδιο του ΕΠΑ 2021-2025 διαμορφώθηκε εν μέσω της κλιμάκωσης της πανδημίας COVID-19, η οποία προκάλεσε ύφεση στην ευρωπαϊκή και την παγκόσμια οικονομία κατά το πρώτο εξάμηνο του 2020. Η ανάγκη να αντιμετωπιστούν οι κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες της πανδημίας οδήγησε σε προσαρμογές και στο κείμενο του ΕΠΑ 2021-2025, καθώς σήμερα προβάλλει κρισιμότερη από ποτέ η πρόκληση για μεταρρυθμίσεις που ενισχύουν την ανάπτυξη.

Με την ΥΑ 95189 (ΦΕΚ Β' 3961/16-9-2020) καθορίστηκε ο τρόπος κατάρτισης και υποβολής των Τομεακών και Περιφερειακών (ΤΠΑ/ΠΠΑ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2025. Σύμφωνα δε με το άρθρο 119 του Ν. 4635/2019 κάθε Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης καταρτίζεται από την αρμόδια Περιφέρεια και περιλαμβάνει τους στόχους του μεσοπρόθεσμου αναπτυξιακού προγραμματισμού στον τομέα ευθύνης της, με βάση τον αντίστοιχο προγραμματισμό του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) και την κατανομή των εθνικών πόρων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, οι οποίοι του αναλογούν.

2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Για την αξιολόγηση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος της Περιφέρειας χρησιμοποιείται η μέθοδος της ανάλυσης SWOT. Πρόκειται για την ανάλυση των ισχυρών και αδύνατων σημείων του εσωτερικού περιβάλλοντος και τη διερεύνηση των ευκαιριών και απειλών του εξωτερικού περιβάλλοντος. Η SWOT ανάλυση που ακολουθεί, αφορά κάθε έναν από τους πέντε (5) πυλώνες ανάπτυξης, όπως αυτοί καθορίστηκαν στο ΕΠΑ της ΠΠ 2021-2025, αποτελώντας και τους βασικούς Άξονες Προτεραιότητας του ΠΠΑ Στερεάς Ελλάδας, οι οποίοι είναι:

- > Έξυπνη Ανάπτυξη
- > Πράσινη Ανάπτυξη
- > Ανάπτυξη Υποδομών
- > Κοινωνική Ανάπτυξη
- > Ενίσχυση εξωστρέφειας

Πίνακας 1: SWOT Ανάλυση για τους Αναπτυξιακούς Τομείς στην ΠΣΤΕ

Έξυπνη Ανάπτυξη	
Δυνατότητες	Προβλήματα
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Συγκέντρωση υψηλού επιπέδου ανθρώπινου δυναμικού σε επιχειρήσεις ➤ Στη δραστηριότητα Ε&Α των επιχειρήσεων, και πιο συγκεκριμένα στις δαπάνες τους για Ε&Α ως ποσοστό του ΑΕΠ κάθε Περιφέρειας, η Στερεά Ελλάδα βρίσκεται πάνω από το μέσο όρο της χώρας (δεύτερη στον σχετικό πίνακα) ➤ Σημαντική ερευνητική δραστηριότητα από τα υφιστάμενα ακαδημαϊκά τμήματα και δυνατότητα ανάπτυξης τεχνολογιών Τεχνητής Νοημοσύνης (AI) ➤ Σημαντικές δυνατότητες έξυπνης ανάπτυξης του αγροδιατροφικού τομέα ➤ Σημαντικά κοιτάσματα ορυκτών πρώτων υλών ➤ Μεγάλοι επιχειρηματικοί πόλοι ιδίως στη ζώνη των Οиноφύτων με δυναμικό ενσωμάτωσης σύγχρονων έξυπνων τεχνολογιών 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Εξειδίκευση σε δραστηριότητες χαμηλής τεχνολογικής έντασης ➤ Μικρός αριθμός επιχειρήσεων και κλάδων με μεγάλη συγκέντρωση ερευνητικού προσωπικού ➤ Χαμηλός βαθμός απασχολησιμότητας ερευνητικού προσωπικού σε μικρές επιχειρήσεις ➤ Έλλειψη καινοτομικής κουλτούρας στις επιχειρήσεις ➤ Χαμηλός βαθμός διείσδυσης ΤΠΕ
Ευκαιρίες	Απειλές

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αξιοποίηση συνεργιών με άλλες περιφέρειες (Αττική-Θεσσαλία) για την χρήση υποδομών καινοτομίας και μεταφορά τεχνολογίας ➤ Αξιοποίηση ΤΠΕ στον εκσυγχρονισμό των κλάδων εξειδίκευσης και τη βελτίωση των υπηρεσιών προς τον πολίτη. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αρνητικές επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού ➤ Παγίωση ενός μέτριου ρυθμού υιοθέτησης καινοτομίας ➤ Μη συμβάδιση του παραγωγικού/ επιχειρηματικού περιβάλλοντος με τις σύγχρονες απαιτήσεις αξιοποίησης νέων τεχνολογιών – διατήρηση παραδοσιακών τρόπων οργάνωσης ➤ Περαιτέρω μείωση της ερευνητικής/ καινοτομικής δραστηριότητας ➤ Επιπρόσθετη απώλεια εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού
---	--

Πράσινη Ανάπτυξη

Δυνατότητες	Προβλήματα
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Πλούσιο φυσικό περιβάλλον ➤ Σημαντικό δυναμικό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ➤ Πόλος έλξης επενδύσεων έργων ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Υψηλός δείκτης επήρειας από την κλιματική αλλαγή ➤ Αύξηση συχνότητας εμφάνισης και έντασης ακραίων φαινομένων ➤ Σημαντική επιβάρυνση του περιβάλλοντος και του υδροφόρου ορίζοντα στις βιομηχανικές περιοχές ➤ Υστέρηση έναντι των στόχων για τη διαχείριση των αποβλήτων που θέτει το ΠΕΣΔΑ ➤ Μικρή διασύνδεση της παραγωγής ενέργειας με το τοπικό ανθρώπινο δυναμικό ➤ Υστέρηση στην ενσωμάτωση των αρχών της κυκλικής οικονομίας
Ευκαιρίες	Απειλές
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Υλοποίηση δράσεων κι επενδυτικών σχεδίων στο πλαίσιο του εγκεκριμένου σχεδίου της ΟΧΕ Ασωπού ➤ Νέο δίκτυο φυσικού αερίου ➤ Διάχυση περιβαλλοντικών τεχνολογιών και τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας ➤ Διάχυση τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας τόσο στα κτίρια όσο και στις παραγωγικές διαδικασίες 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αρνητικές επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού ➤ Έλλειψη ρευστότητας για υλοποίηση νέων επενδυτικών σχεδίων λόγω της οικονομικής κρίσης των προηγούμενων ετών ➤ Σημαντικά εμπόδια στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας για την πράσινη ανάπτυξη ➤ Υποβάθμιση της προστασίας, διατήρησης και ανάδειξης του πλούσιου και διαφοροποιημένου φυσικού/ οικολογικού αποθέματος ➤ Μεγάλοι, μη συμβατικοί κίνδυνοι φυσικών καταστροφών από την κλιματική αλλαγή ➤ Υποβάθμιση οικιστικού και φυσικού περιβάλλοντος με αρνητικές συνέπειες στην ποιότητα ζωής των κατοίκων

Ανάπτυξη Υποδομών	
Δυνατότητες	Προβλήματα
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Γεωγραφική θέση που την καθιστά κόμβο και διάδρομο των ηπειρωτικών δικτύων μεταφορών, επικοινωνίας και ενέργειας της Κεντρικής Ελλάδας ➤ Ύπαρξη σημαντικών μεταφορικών υποδομών (ΠΑΘΕ, εκτεταμένο οδικό δίκτυο, τουριστικά και εμπορικά λιμάνια, σιδηροδρομικό δίκτυο, αεροδρόμια). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ελλείψεις στο οδικό δίκτυο που δημιουργούν ενδοπεριφερειακές ανισότητες ➤ Ανεπαρκή ευρυζωνικά δίκτυα στην ύπαιθρο αλλά και σε αστικές και τουριστικές περιοχές ➤ Ενδοπεριφερειακή ανισορροπία σε σχέση με υποδομές σχετιζόμενες με την εφοδιαστική αλυσίδα
Ευκαιρίες	Απειλές
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Υλοποίηση παρακάμψεων διαμήκους άξονα Εύβοιας, Λαμία – Καρπενήσι, Άξονας Θερμοπύλες – Αντίρριο ➤ Ανάπτυξη υδατοδρομίων στην Εύβοια και στην Σκύρο ➤ Ολοκλήρωση του αυτοκινητοδρόμου Κεντρικής Ελλάδας (Ε65) ➤ Επεκτάσεις και βελτιώσεις λιμανιών και νέοι εμπορευματικοί και αλιευτικοί λιμένες 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αρνητικές επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού ➤ Μη αξιοποίηση της κομβικής θέσης της Περιφέρειας και μη ενίσχυση των εθνικών και διεθνών συνδέσεων ➤ Αύξηση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων ➤ Επιδείνωση της ποιότητας των μετακινήσεων και απώλεια ζώων από τη χαμηλή οδική ασφάλεια
Κοινωνική Ανάπτυξη	
Δυνατότητες	Προβλήματα
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Με την ολοκλήρωση του Γενικού Νοσοκομείου Χαλκίδας και την επέκταση – αναβάθμιση του Γ.Ν. Λαμίας, το σύνολο του πληθυσμού της Περιφέρειας αποκτά πρόσβαση σε βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας ➤ Ύπαρξη πλειάδας και έμπειρων κοινωνικών δομών ➤ Ύπαρξη καταρτισμένου δυναμικού για την προώθηση διευρυμένων και ποιοτικότερων κοινωνικών υπηρεσιών 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η ΠΣΤΕ εμφανίζει υψηλό ποσοστό νέων 18-24 ετών που εγκαταλείπουν την εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση ➤ Σημαντικά επίπεδα ανεργίας ➤ Αποβιομηχάνιση αστικών πόλων, όπως Λαμία – Χαλκίδα ➤ Έντονα φαινόμενα περιφερειακότητας για πολλές δυσπρόσιτες «άγονες» περιοχές ➤ Ανάγκη στήριξης ευπαθών ομάδων και αντιμετώπισης των φαινομένων φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού ➤ Ανάγκη διεύρυνσης της απασχόλησης, ιδιαίτερα για τις κοινωνικές ομάδες με δυσκολία πρόσβασης ➤ Οι τοπικές υποδομές υγείας χρήζουν περαιτέρω ενίσχυσης
Ευκαιρίες	Απειλές

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Εμπειρία των διοικητικών δομών της Περιφέρειας Στερεάς στην υλοποίηση δράσεων κοινωνικής παρέμβασης κι ενίσχυσης της απασχόλησης. ➤ Δημιουργία ενός κοινωνικού περιβάλλοντος στην Περιφέρεια με αυξημένη ποιότητας ζωής και καλύτερη καθημερινότητα για τους κατοίκους ➤ Άμβλυνση των κοινωνικών ανισοτήτων 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αρνητικές επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού ➤ Έλλειψη έμφασης σε υλοποίηση δράσεων κοινωνικής στήριξης και συνοχής ➤ Αύξηση της φτώχειας και των φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού ➤ Υποβάθμιση της ποιότητας ζωής των ευπαθών ομάδων ➤ Αύξηση της ανεργίας και μείωση του εισοδήματος των προσώπων και οικογενειών ➤ Υποβάθμιση ποιότητας ζωής λόγω ανεπαρκών υποδομών υγείας, εκπαίδευσης και γενικά κοινωνικών υπηρεσιών
---	---

Ενίσχυση Εξωστρέφειας

Δυνατότητες	Προβλήματα
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Πλούσια παραγωγική γεωργική γη και εξειδίκευση στον αγροτικό τομέα και την κτηνοτροφία ➤ Πρώτη θέση στη βιομηχανία μετάλλων ιδίως του αλουμινίου. ➤ Δυνατότητες πολλαπλασιασμού εξωστρέφειας μέσα από τη διεύρυνση του μεριδίου στο διεθνές εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών ➤ Μεγάλη συγκέντρωση στην αλιεία και τις υδατοκαλλιέργειες ➤ Συγκέντρωση ερευνητικού δυναμικού σε επιχειρήσεις ➤ Σημαντικοί πολιτιστικοί πόροι (Δελφοί, Θερμοπύλες, Θήβα) παγκόσμιας και εθνικής εμβέλειας αναγνωρισμένα από την UNESCO ➤ Ορεινά οικοσυστήματα, θαλάσσιοι και νησιωτικοί χώροι που ευνοούν την εξειδίκευση στον τουρισμό – αξιοποίηση και ανάδειξη των πλεονεκτημάτων της Σκύρου στον τομέα αυτό ➤ Σημαντικές Ιαματικές πηγές 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Υψηλός βαθμός εξάρτησης από την Αθήνα (ειδικά η βιομηχανική περιοχή) ➤ Εξειδίκευση σε δραστηριότητες χαμηλής τεχνολογικής έντασης ➤ Δυϊσμός στην οικονομική δραστηριότητα ➤ Έλλειψη καινοτομικής κουλτούρας στις επιχειρήσεις ➤ Έμφαση στη παραγωγή παρά στη διάθεση των τοπικών προϊόντων ➤ Έλλειψη συμπράξεων - δικτύων - συνεταιρισμών που να στηρίζουν την εξαγωγική δραστηριότητα στον τομέα των αγροτικών προϊόντων ➤ Απουσία συμπληρωματικών υποδομών (π.χ. χώροι εστίασης υποδοχής και αναψυχής) στους πολιτιστικούς χώρους (π.χ. Θερμοπύλες) ➤ Κατακερματισμός πολιτιστικών και αθλητικών δράσεων σε πλήθος φορέων και συλλόγων ➤ Σημαντικές ελλείψεις στις υποδομές αθλητισμού. Σε πολλές περιπτώσεις ελλειμματική διαχείριση και πλημμελής λειτουργία και συντήρηση.
Ευκαιρίες	Απειλές
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Εκσυγχρονισμός του αγροτικού τομέα με έμφαση στην ποιότητα και ασφάλεια ➤ Αξιοποίηση συνεργιών με γεωργία-τρόφιμα-κτηνοτροφία ➤ Ανάπτυξη τεχνολογιών τηλεκπαίδευσης ,τηλεργασίας ,τηλεϊατρικής ➤ Διασύνδεση αγροτικού τομέα με τον κλάδο των τροφίμων και τη βιομηχανία της εμπειρίας. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αρνητικές επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού ➤ Ανταγωνισμός από χώρες χαμηλού κόστους ➤ Ανεπαρκής στελέχωση υπηρεσιών. ➤ Ύπαρξη πολυνομίας σε θέματα που εμπíπτουν στην αρμοδιότητα της περιφέρειας. ➤ Συρρίκνωση εσωτερικής αγοράς

- Διαφοροποίηση τουριστικού προϊόντος και ανάπτυξη της βιομηχανίας της εμπειρίας.
- Εκσυγχρονισμός κτηνοτροφίας και εισαγωγή συστημάτων ολοκληρωμένης διαχείρισης.
- Διαφοροποίηση και αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων υδατοκαλλιέργειας με εκτροφή ψαριών κατάλληλων για μεταποίηση
- Εκσυγχρονισμός και αύξηση της παραγωγικότητας στις υδατοκαλλιέργειες
- Διεύρυνση καταναλωτικού κοινού μέσω χρήσης ηλεκτρονικού εμπορίου
- Αξιοποίηση ηλιακής , γεωθερμικής και υδροηλεκτρικής ενέργειας.
- Ανάδειξη των σημαντικών ιαματικών της Περιφέρειας και σύνδεση τους με την υγεία του πληθυσμού, μέσω και της εκπαίδευσης των επαγγελματιών υγείας .

Η διαχρονική εξέλιξη των αναπτυξιακών δεικτών της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, αντικατοπτρίζει ουσιαστικά τον αναμενόμενο οικονομικό κύκλο της παραγωγικής δραστηριότητας της χώρας, υπό την καθοριστική επίδραση της οικονομικής κρίσης από το 2008 και μετά, μέχρι τα πλέον πρόσφατα στοιχεία του 2018, οπότε και διαφαίνονται οι πρώτες ασθενείς ενδείξεις ανάκαμψης των δεικτών. Βασική, όμως, παράμετρος ελέγχου της διατήρησης ή και κατάργησης αυτής της ασθενούς ανάκαμψης αποτελεί η πρόσφατη σχετικά εμφάνιση της επιδημίας του COVID-19 και η εν εξελίξει επίδραση της στο τρέχον κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον της χώρας και της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, η οποία από τα πρόσφατα στοιχεία διαφαίνεται ιδιαίτερα δυσμενής.

Η επικαιροποίηση της υφιστάμενης κατάστασης στην Περιφέρεια σε συνέργεια με την ανανεωμένη SWOT ανάλυση, αποδίδει ένα σύνθετο μωσαϊκό σημαντικά θετικών αναπτυξιακών χαρακτηριστικών με ανοδική πορεία την τελευταία περίοδο, που αναδεικνύουν σημαντικές δυνατότητες αναπτυξιακής δυναμικής για την Στερεά Ελλάδα και προσέγγιση του ζητούμενου της ενίσχυσης του ρόλου της ως μια κομβική Περιφέρεια με ποικίλες οικονομικές δραστηριότητες και συγκριτικά πλεονεκτήματα εξωστρέφειας σε εγχώριο και διεθνές επίπεδο. Τα χαρακτηριστικά αυτά ωστόσο, συναντούν ως τροχοπέδη μια σειρά από αρνητικά σημεία ή αδυναμίες. Αυτά εν πολλοίς, σχετίζονται με χρόνιες διαρθρωτικές συνιστώσες του κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος της Στερεάς Ελλάδας, αλλά και της χώρας γενικά, όπως και με τα 'απόνερα' της πρόσφατης οικονομικής κρίσης. Στο πλαίσιο αυτό, κυριαρχεί μια πλειάδα ευκαιριών που απορρέει, τόσο από το εθνικό, όσο και από το διεθνές γίνεσθαι, παράλληλα, όμως με απειλές που προκύπτουν κυρίως από το εξωτερικό μακροοικονομικό περιβάλλον, από τα ελλιπή αποτελέσματα της διαχρονικής εφαρμογής πολιτικών, αλλά και από την περίπτωση μη ολοκλήρωσης των σχεδιαζόμενων δράσεων και απορρόφησης των διαθέσιμων πόρων.

Κατά την τελευταία δεκαετία, η ΠΣΤΕ ακολούθησε την κρίση της ελληνικής οικονομίας. Το Ακαθάριστο Περιφερειακό Προϊόν από € 9,90 δις το 2010 (τρέχουσες τιμές, EUROSTAT) σημείωσε διαρκή μείωση σε όλη την περίοδο 2010-15 για να διαμορφωθεί σε € 7,96 δις το 2015, ενώ η μικρή ανάκαμψη που σημειώνεται τη τριετία 2016-18 (€ 8,76 δις το 2018) δεν αντισταθμίζει τις απώλειες εισοδήματος της προηγούμενης περιόδου. Το ΑΕΠ ανά κάτοικο διαμορφώνεται στην Περιφέρεια σε € 17.700 το 2010 (EUROSTAT), € 14.300 το 2015, € 15.200 το 2017 και € 15.800 το 2018. Η αποδυνάμωση της Περιφέρειας, τόσο ως προς το σύνολο της χώρας όσο και ως προς την ΕΕ28 αντανάκλαται και στην εξέλιξη του ΑΕΠ ανά κάτοικο σε όρους

αγοραστικής δύναμης (PPS) συγκρινόμενο με τον μέσο όρο της ΕΕ28. Ειδικότερα, το ΑΕΠ/κάτοικο στην ΠΣΤΕ μειώνεται από 82 το 2009 σε 73 το 2010 για να υποχωρήσει περαιτέρω στο 61 το 2015, ενώ το 2018 διαμορφώνεται στο 62 σημειώνοντας πολύ μικρή βελτίωση (μ.ο. Ε.Ε. 100 PPS). Το ίδιο μέγεθος στο σύνολο της χώρας μειώνεται από το 94 το 2009 στο 85 το 2010 και περαιτέρω στο 69 το 2015 και στο 68 το 2018. Η οικονομική κρίση αντέστρεψε ουσιαστικά την σύγκλιση, που παρατηρήθηκε ως προς το εισόδημα σε προηγούμενες περιόδους, της Περιφέρειας τόσο με τη χώρα όσο και με την ΕΕ28.

Η διάρθρωση της Περιφερειακής οικονομίας ανά τομέα παραγωγής χαρακτηρίζεται από την ισχυρή παρουσία του δευτερογενή τομέα σε σημαντικά υψηλότερο βαθμό από ότι στο σύνολο της χώρας και η σχετική μικρότερη συμμετοχή του τριτογενή τομέα. Ειδικότερα, το 2016 (ΕΛΣΤΑΤ) στο σύνολο της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας της Περιφέρειας το 38,1% προέρχεται από το δευτερογενή, έναντι 7,04% του πρωτογενή και 54,1%. Το ίδιο έτος τα αντίστοιχα ποσοστά για το σύνολο της χώρας είναι 17,0% για τον δευτερογενή έναντι 4,1% του πρωτογενή και 78,9% του τριτογενή. Σημειώνεται ότι στη διάρκεια των ετών της οικονομικής κρίσης η συμμετοχή του δευτερογενή τομέα στην Περιφερειακή Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία σημείωσε μικρή άνοδο από το 35,7% το 2010 στο 38,1% το 2017. Αντίστοιχο συμπέρασμα μπορεί να διατυπωθεί και ως προς τη διάρθρωση της απασχόλησης. Το 2016 το 19,3% της απασχόλησης στην ΠΣΤΕ αφορά στον πρωτογενή τομέα (έναντι 11,3% στη χώρα), το 21,8% στο δευτερογενή (έναντι 14,1% στη χώρα) και το 58,9% στον τριτογενή (74,5% στη χώρα).

2.1 ΥΛΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΡΓΑ ΑΠΟ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ ΣΤΗΝ ΠΣΤΕ

Σύμφωνα με τα αναλυτικά στοιχεία παρακολούθησης της πορείας υλοποίησης των Έργων του ΠΔΕ της Περιφέρειας ανά Σ.Α. και τομέα παρέμβασης μέχρι τον Ιούνιο του 2020 αποτυπώνονται υλοποιούμενα και σε εξέλιξη έργα συνολικού ύψους **515.294.477,00 €**.

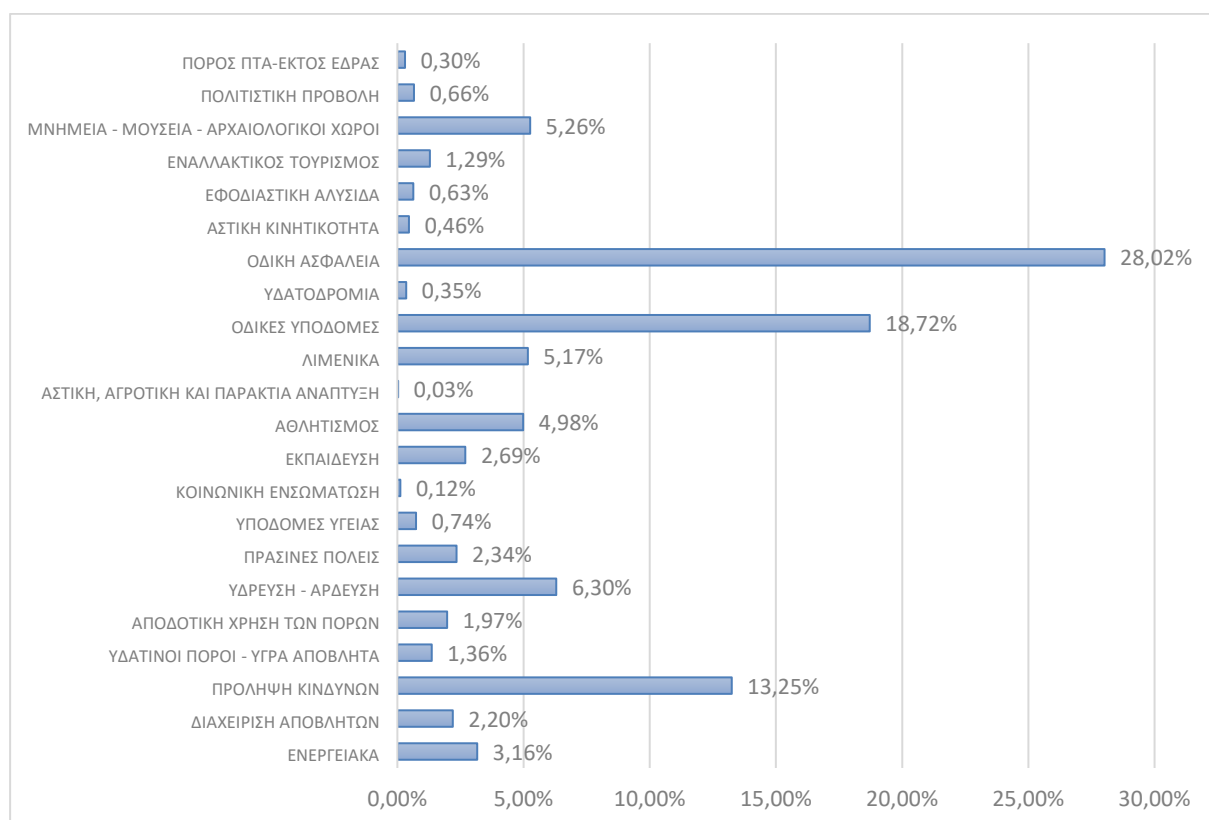
Πίνακας 2: Κόστος υλοποιούμενων και σε εξέλιξη έργων ανά τομέα παρέμβασης

ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΠΟΣΟ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ	16.351.134,05 €
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	11.350.690,53 €
ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	68.475.348,21 €
ΥΔΑΤΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ - ΥΓΡΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ	7.038.388,14 €
ΑΠΟΔΟΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ	10.191.351,09 €
ΥΔΡΕΥΣΗ - ΑΡΔΕΥΣΗ	32.537.163,41 €
ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΠΟΛΕΙΣ	12.116.198,23 €
ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΥΓΕΙΑΣ	3.821.221,84 €
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ	610.599,00 €
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	13.909.954,93 €
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	25.758.521,20 €
ΑΣΤΙΚΗ, ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	157.932,82 €
ΛΙΜΕΝΙΚΑ	26.723.532,05 €
ΟΔΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	96.732.116,09 €
ΥΔΑΤΟΔΡΟΜΙΑ	1.812.500,00 €

ΟΔΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	144.814.832,40 €
ΑΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ	2.370.300,00 €
ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ	3.266.500,00 €
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	6.660.000,00 €
ΜΝΗΜΕΙΑ - ΜΟΥΣΕΙΑ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ	27.197.193,01 €
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΒΟΛΗ	3.399.000,00 €
ΠΟΡΟΣ ΠΤΑ-ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ	1.566.360,72€
ΣΥΝΟΛΟ	516.860.837,72€

Το μεγαλύτερο μέρος των έργων και κατά συνέπεια το μεγαλύτερο κόστος αφορά σε έργα συγκοινωνιακών υποδομών βελτίωσης της οδικής ασφάλειας με τον προϋπολογισμό των έργων να ανέρχεται σε 144.814.832,40 €, ποσοστό δηλαδή 28,02 % του συνόλου των έργων. Ακολουθούν με 96.732.116,09 € ή ποσοστό 18,72% τα έργα οδικών υποδομών, τα έργα πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων με 68.475.348,21 € ή ποσοστό 13,25%, τα έργα ύδρευσης και άρδευσης ύψους 32.537.163,41 € ή ποσοστό 6,30%, τα έργα προστασία και ανάδειξης μνημείων, μουσείων και αρχαιολογικών χώρων με 27.197.193,01 € ή ποσοστό 5,26%, τα λιμενικά έργα με προϋπολογισμό 26.723.532,05 € ή ποσοστό 5,17 % κ.α.

Σχήμα 1: Ποσοστιαία κατανομή των έργων του ΠΔΕ ανά τομέα παρέμβασης

Εξαιτίας του μεγάλου αριθμού και της δυσκολίας παρουσίασης των υλοποιούμενων και σε εξέλιξη έργων στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται τα σημαντικότερα από πλευράς κόστους έργα, ανά τομέα παρέμβασης.

Ορισμένα από τα σημαντικότερα από άποψη κόστους αλλά και συμβολής στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της Περιφέρειας είναι: Στον τομέα της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων σημαντικά έργα οι εργασίες αποχιονισμού του οδικού δικτύου όπου ο π/υ για όλες τις Π.Ε.

ανέρχεται αθροιστικά σε 49.784.100,00 € και είναι μια πολυετής και επαναλαμβανόμενη δράση. Για την αγροτική οδοποιία σημαντικά έργα αποτελούν οι συντηρήσεις αγροτικής οδοποιίας με 8.000.000,00 €. Στον τομέα της άρδευσης σημαντικές είναι οι παρεμβάσεις για την ολοκλήρωση των έργων στην πεδιάδα του Μόρνου π/υ 5.000.000,00 €. Σημαντικές παρεμβάσεις πραγματοποιούνται στις αθλητικές υποδομές με τα έργα που ξεχωρίζουν να είναι η κατασκευή του κλειστού κολυμβητηρίου Λαμίας με π/υ 9.500.000,00 € και του κλειστού κολυμβητηρίου Θήβας με π/υ 2.800.000,00 €. Για τα έργα αναβάθμισης των λιμένων σημαντικά έργα αποτελούν η ολοκλήρωση του λιμένα Μαντουδίου με π/υ 10.000.000,00 € και η αναβάθμιση του λιμένα Ιτέας με π/υ 6.200.000,00 €. Στις οδικές υποδομές ξεχωρίζουν τα έργα της παράκαμψης των Λουτρών Αιδηψού με 4.501.737,35€, και η οδός Βαρβαριάδα – Άγραφα – Όρια Ν.Α. Ευρυτανίας με 9.510.000,00 € ενώ στα έργα βελτίωσης της οδικής ασφάλειας το ύψος των συντηρήσεων του βασικού οδικού δικτύου για όλες τις Π.Ε. ανέρχεται σε 110.018.000,00 € και είναι μια πολυετής και επαναλαμβανόμενη δράση. Σημαντικές παρεμβάσεις έχουν υλοποιηθεί για την βελτίωση των υποδομών για την προώθηση του εναλλακτικού τουρισμού όπου ξεχωρίζει η το έργο της αναβάθμισης των εγκαταστάσεων του χιονοδρομικού κέντρου Καρπενησίου με π/υ 5.350.000,00 €. Στον τομέα των ενεργειακών έργων, επίσης, η αναβάθμιση και συντήρηση του συστήματος οδοφωτισμού της Περιφέρειας με π/υ 15.985.697,76 €. Τέλος, για την διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς της Περιφέρειας υλοποιούνται σημαντικά έργα προστασίας και ανάδειξης μνημείων, αρχαιολογικών και πολιτιστικών χώρων με ειδική αναφορά στο έργο αποκατάστασης του αρχαίου θεάτρου των Δελφών (1.700.000€).

Πίνακας 3: Σημαντικότερα έργα του ΠΔΕ ανά τομέα παρέμβασης

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΦΟΔΣΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ «ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ Χ.Υ.Τ.Α. ΚΑΙ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΚΥΤΤΑΡΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΗ «ΝΕΥΡΟΠΟΛΗ» ΔΗΜΟΥ ΛΑΜΙΕΩΝ»	6.800.000,00
ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	
ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟΧΙΟΝΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ & ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ & ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΟΛΩΝ ΤΩΝ Π.Ε. (ΠΟΛΥΕΤΗΣ ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗ ΔΡΑΣΗ)	49.784.100,00
ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΗΧ. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ Π.Ε.	7.567.000,00
ΥΔΑΤΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ - ΥΓΡΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ	
ΣΤΕΓΑΝΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΧΕΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΝΑΛΙΟΥ ΥΛΙΚΗΣ - ΚΑΣΤΡΟΥ	2.700.000,00
ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΣΕΤΤΑ-ΜΑΝΙΚΙΑ	1.152.580,23
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	
ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΔΟΠΟΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ	8.000.000,00

ΕΛΛΑΔΑΣ(ΠΟΛΥΕΤΗΣ ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗ ΔΡΑΣΗ)	
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΔΟΠΟΪΑ ΚΩΠΑΪΔΑΣ	1.100.000,00
ΥΔΡΕΥΣΗ – ΑΡΔΕΥΣΗ - ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ	
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΠΕΔΙΑΔΑΣ ΜΟΡΝΟΥ	5.000.000,00
ΕΠΕΙΓΟΝΤΑ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΣΤΟ ΣΠΕΡΧΕΙΟ ΠΟΤΑΜΟ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΣΥΜΒΑΛΛΟΝΤΕΣ ΧΕΙΜΑΡΡΟΥΣ ΣΕ ΑΥΤΟΝ	3.500.000,00
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΡΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΑΜΩΝ ΑΠΟ ΦΕΡΤΑ ΥΛΙΚΑ ΤΗΣ Π.Ε. ΕΥΒΟΙΑΣ	5.000.000,00
ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΕΙΣ ΑΝΤΛΙΟΣΤΑΣΙΩΝ ΥΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΩΠΑΪΔΑΣ	2.733.000,00
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ- ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΡΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΑΜΩΝ ΑΠΟ ΦΕΡΤΑ ΥΛΙΚΑ ΤΗΣ Π.Ε. ΦΩΚΙΔΑΣ	2.000.000,00
ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΑΡΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΝΑΛΙΩΝ ΚΩΠΑΪΔΑΣ	1.500.000,00
ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΠΟΛΕΙΣ	
ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ Π.Ε. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	4.000.000,00
ΕΠΙΣΚΕΥΗ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	1.500.000,00
ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΥΓΕΙΑΣ	
ΕΠΙΣΚΕΥΗ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΕΝΤΡΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	2.360.000,00
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΕΓΑΣΗ ΚΕΝΤΡΟΥ ΔΙΗΜΕΡΕΥΣΗΣ ΑΜΕΑ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	380.000,00
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	
5Ο ΕΝΙΑΙΟ ΛΥΚΕΙΟ ΛΑΜΙΑΣ	5.677.118,25
ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΤΟΥ ΠΡΩΗΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΩΠΑΙΔΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΕΓΑΣΗ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΓΕΩΠΟΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ	3.000.000,00
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΚΟΛΥΒΗΤΗΡΙΟΥ ΛΑΜΙΑΣ	9.500.000,00

ΠΑΡΚΟ ΑΘΛΗΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΛΕΒΑΔΕΩΝ	2.427.243,51
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟΥ ΔΗΜΟΥ ΘΗΒΑΙΩΝ	2.800.000,00
ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ-ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	2.344.800,00
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΨΑΧΝΩΝ	1.151.817,81
ΛΙΜΕΝΙΚΑ	
Γ΄ ΦΑΣΗ ΛΙΜΕΝΑ ΜΑΝΤΟΥΔΙΟΥ	10.000.000,00
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΙΜΕΝΑ ΑΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	5.200.000,00
ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΤΑ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΑ ΙΤΕΑΣ	6.200.000,00
ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΡΟΒΛΗΤΑΣ ΛΙΜ. ΑΡΚΙΤΣΑΣ - Ν.Α. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	2.580.000,00
ΟΔΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	
ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΛΟΥΤΡΩΝ ΑΙΔΗΨΟΥ	4.501.737,35
ΟΔΟΣ ΔΟΜΝΙΣΤΑ - ΡΟΣΚΑ - ΠΑΝΤΑ ΒΡΕΧΕΙ - ΟΡΙΑ ΝΟΜΟΥ - Ν.Α. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	5.350.000,00
ΟΔΟΣ ΒΑΡΒΑΡΙΑΔΑ - ΑΓΡΑΦΑ - ΟΡΙΑ Ν.Α. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	9.510.000,00
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΜΒΟΥ ΞΗΡΙΩΤΙΣΣΑΣ	4.975.321,90
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ ΤΡΙΚΟΡΦΟΥ (Β΄ Φάση)	6.200.000,00
ΥΔΑΤΟΔΡΟΜΙΑ	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΥΔΑΤΟΔΡΟΜΙΩΝ Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ	1.592.500,00
ΟΔΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΟΛΩΝ ΤΩΝ Π.Ε.(ΠΟΛΥΕΤΗΣ ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗ ΔΡΑΣΗ)	110.018.000,00
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΤΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΡΟΒΙΕΣ - ΗΛΙΑ - Λ. ΑΙΔΗΨΟΥ	3.777.518,20
ΜΕΛΕΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΟ ΛΑΜΙΑΣ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ - ΚΑΣΤΡΙ	2.600.000,00
ΑΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΣΤΟΝ ΟΙΚΙΣΜΟ ΤΩΝ	1.500.000,00

ΔΕΛΦΩΝ (ΔΗΜΟΤΙΚΟ PARKING)	
ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ	
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ, ΑΝΑΔΕΙΞΗ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΧΑΛΚΙΔΑΣ	3.000.000,00
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	
ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	5.350.000,00
ΜΝΗΜΕΙΑ - ΜΟΥΣΕΙΑ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ	
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΧΑΛΚΙΔΑΣ ΠΕ ΕΥΒΟΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	4.700.000,00
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΔΕΛΦΩΝ	1.700.000,00
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΕΛΥΦΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΠΑΛΑΙΟΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΑΓΙΟΥ ΛΕΩΝΙΔΗ ΚΛΑΥΣΙΟΥ	1.800.000,00
ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	2.450.000,00
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ	
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ - ΑΥΤΟΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΟΔΟΦΩΤΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, ΜΕ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΑΝ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ (ΣΕΑ) ΜΕ 12ΕΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ	15.985.697,76

3 Η ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΠΠΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021 – 2025

Η αντιμετώπιση των μεγάλων προκλήσεων και η πληρέστερη αξιοποίηση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων απαιτούν την αποτελεσματικότερη δυνατή κινητοποίηση όλων των διαθέσιμων πόρων, ιδιωτικών και δημόσιων, από εγχώριες πηγές και από το εξωτερικό. Για τη μέγιστη δυνατή κινητοποίηση ιδιωτικών πόρων, απαιτείται η συνέχιση της προσπάθειας δομικής αναδιάρθρωσης του παραγωγικού υποδείγματος της χώρας. Ταυτόχρονα, πολύ σημαντικό αναπτυξιακό μοχλό αποτελεί η αποτελεσματική κινητοποίηση των εθνικών δημόσιων πόρων για την υλοποίηση επενδύσεων.

3.1 ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ COVID-19 ΚΑΙ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ

Καθώς εξελίσσονται η υγειονομική και οικονομική κρίση (IOBE, 2020), γίνονται σταδιακά περισσότερο σαφείς οι κύριες πλευρές του προβλήματος. Πρώτον, παρά τις προσπάθειες σε παγκόσμιο επίπεδο, το υγειονομικό πρόβλημα δεν εξαλείφεται εύκολα, απαιτεί επιμονή στην αντιμετώπισή του και συντονισμό ανάμεσα στα κράτη. Αναμένεται να περιοριστεί, αλλά σταδιακά και σε βάθος μηνών ανάλογα και με τη σχετική επιστημονική πρόοδο. Δεύτερον, οι επιπτώσεις σε όλες τις οικονομίες αποδεικνύονται ήδη βαριές. Πέρα από το άμεσο πλήγμα στη δυνατότητα κατανάλωσης και παραγωγής, η χαμηλή ορατότητα για τους επόμενους μήνες μειώνει τη διάθεση για επενδύσεις, ενώ ιδιαίτερα σημαντικό είναι το πλήγμα στο διεθνές εμπόριο. Οι εκτιμήσεις για ύφεση τη φετινή χρονιά σε όλες τις μεγάλες οικονομίες και παγκοσμίως αναθεωρούνται προς το χειρότερο.

Στις 20 Μαρτίου 2020, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση για την ενεργοποίηση της γενικής ρήτηρας διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Η ρήτρα, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1, στο άρθρο 6 παράγραφος 3, στο άρθρο 9 παράγραφος 1 και στο άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 και στο άρθρο 3 παράγραφος 5 και στο άρθρο 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97, διευκολύνει τον συντονισμό των δημοσιονομικών πολιτικών σε περιόδους σοβαρής οικονομικής επιβράδυνσης. Στην ανακοίνωσή της, η Επιτροπή συμμερίστηκε την άποψη του Συμβουλίου ότι, δεδομένης της αναμενόμενης σοβαρής οικονομικής επιβράδυνσης που προκύπτει από την έξαρση της νόσου COVID-19, οι τρέχουσες συνθήκες επιτρέπουν την ενεργοποίηση της ρήτηρας. Στις 23 Μαρτίου 2020, οι υπουργοί Οικονομικών των κρατών μελών συμφώνησαν με την εκτίμηση της Επιτροπής. Η ενεργοποίηση της γενικής ρήτηρας διαφυγής επιτρέπει την προσωρινή απόκλιση από την πορεία προσαρμογής για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου, εφόσον δεν τίθεται σε κίνδυνο η βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών μεσοπρόθεσμα.

Οι κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας ενδέχεται να είναι άνισα κατανομημένες στις ελληνικές Περιφέρειες λόγω διαφορών στην εξειδίκευση, ιδίως σε περιοχές που εξαρτώνται σημαντικά από τον τουρισμό και, γενικότερα, από επιχειρηματικές δραστηριότητες με διά ζώσης επαφή με τους καταναλωτές. Αυτό το ενδεχόμενο συνεπάγεται σημαντικό κίνδυνο διεύρυνσης των περιφερειακών και εδαφικών ανισοτήτων στο εσωτερικό της Ελλάδας, δηλαδή επιδείνωση της ήδη παρατηρούμενης τάσης διεύρυνσης των ανισοτήτων μεταξύ της πρωτεύουσας και ιδίως των νησιωτικών και ορεινών περιοχών, οι οποίες εντάθηκαν περαιτέρω κατά τα έτη της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Σε συνδυασμό με τον κίνδυνο προσωρινής υπονόμευσης της

διαδικασίας σύγκλισης μεταξύ κρατών μελών, η τρέχουσα κατάσταση απαιτεί στοχευμένες απαντήσεις πολιτικών.

Στις 30 Απριλίου 2020, η Ελλάδα υπέβαλε το Εθνικό της Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων του 2020 και το οικείο Πρόγραμμα Σταθερότητας του 2020. Ως απάντηση στην πανδημία COVID-19, και στο πλαίσιο συντονισμένης ενωσιακής προσέγγισης, η Ελλάδα έχει λάβει δημοσιονομικά μέτρα για την αύξηση της ικανότητας του συστήματος υγείας της, την αναχαίτιση της πανδημίας και την ανακούφιση των ατόμων και των τομέων που έχουν πληγεί ιδιαίτερα. Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σταθερότητας του 2020, τα εν λόγω δημοσιονομικά μέτρα ανήλθαν στο 5,4 % του ΑΕΠ. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνεται προσωρινή οικονομική στήριξη για τους μισθωτούς, τους αυτοαπασχολούμενους, τις ατομικές επιχειρήσεις και ορισμένα ελεύθερα επαγγέλματα που πλήττονται από την πανδημία, καταβολή επιστρεπτέων προκαταβολών σε εταιρείες με μειωμένο κύκλο εργασιών, καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης για εργαζομένους των οποίων οι συμβάσεις εργασίας έχουν ανασταλεί, αναβολή της καταβολής φόρων και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων πληρωμής φόρων με δόσεις, για τουλάχιστον τρεις μήνες για όλες τις εταιρείες, τους αυτοαπασχολούμενους και τους μισθωτούς που πλήττονται από την πανδημία του κορωνοϊού, επιδότηση τόκων για δάνεια σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και αύξηση των δαπανών για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Επιπλέον, η Ελλάδα ανακοίνωσε μέτρα τα οποία, χωρίς να έχουν άμεση δημοσιονομική επίπτωση, θα συμβάλουν στη στήριξη της ρευστότητας για τις επιχειρήσεις.

Υπό το πρίσμα της έκτακτης ανάγκης αντιμετώπισης των αρνητικών κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της πρόσφατης εμφάνισης της πανδημίας του νέου κορωνοϊού COVID-19, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προχώρησε στην σύσταση της πρωτοβουλίας Coronavirus Response Investment Initiative (CRII) για την στοχευμένη και άμεση κινητοποίηση υφιστάμενων, αλλά και νέων χρηματοδοτικών εργαλείων. Αναλυτικότερα, η Επιτροπή ενέκρινε, στις 3 Απριλίου 2020, βάσει του προσωρινού πλαισίου, ένα ελληνικό καθεστώς ενισχύσεων για τη στήριξη της ελληνικής οικονομίας, υπό τις σημερινές συνθήκες της πανδημίας του κορωνοϊού. Η αντίδραση της οικονομικής πολιτικής και, κυρίως, οι εξελίξεις στην αγορά εργασίας θα καθορίσουν τη βραχυμεσοπρόθεσμη προοπτική της οικονομίας και την πιθανότητα να βρεθεί σε μια νέα παρατεταμένη περίοδο ύφεσης και στασιμότητας.

3.2 Το Όραμα για την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Το όραμα της στρατηγικής της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας για την περίοδο 2021-2025, συνδέεται άρρηκτα με τη διαρκή έμφαση και επιδίωξη της ανάπτυξης και ποιοτικής αναβάθμισης του κοινωνικού και οικονομικού περιβάλλοντος, μεταβάλλοντας προοδευτικά το αναπτυξιακό πρότυπο με γνώμονα την εισαγωγή κρίσιμων στοιχείων που σχετίζονται με την στήριξη των διαφοροποιημένων αναγκών των επιμέρους κοινωνικών ομάδων, τον εκσυγχρονισμό της παραγωγικής δραστηριότητας με πτυχές καινοτομίας και εξωστρέφειας, τη διεύρυνση της απασχόλησης και των δυνατοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, παράλληλα με την ασφαλή προστασία και ανάδειξη του οικολογικού και πολιτιστικού πλούτου, λαμβάνοντας υπόψη οριζόντια τη διάσταση της άμβλυνσης των χωρικών ανισοτήτων στην Περιφέρεια.

Το αναπτυξιακό όραμα της Περιφέρειας Στερεάς συνίσταται στο να μπορεί να απαντά στις απειλές και να προωθεί τις ευκαιρίες που της παρουσιάζονται και να αναπτύσσει τις δυνατότητες της.

Για την υλοποίηση αυτού του οράματος η Περιφέρεια Στερεάς πρέπει στο τέλος της περιόδου 2021-2025 να έχει επιτύχει τα παρακάτω:

1. Να συνδυάζει καταλλήλως την αναπτυξιακή συνεισφορά όλων των παραγωγικών τομέων, να επιβάλλει τη συμβολή τους στη συνολική ανταγωνιστικότητα της, να έχει περιορίσει τον

αναπτυξιακό δυϊσμό και να έχει επιτύχει σε σημαντικό βαθμό την ομογενοποίηση του οικονομικού και κοινωνικού της χώρου.

2. Να έχει επιτύχει ένα αξιόλογο επίπεδο διατηρησιμότητας της ανάπτυξης και να έχει ενσωματώσει τις απαιτήσεις της αειφορίας στην οικονομική δραστηριότητα και στη χρήση του χώρου.
3. Να συνδυάζει με επιτυχία και στο καταλληλότερο εκάστοτε μίγμα, τον στρατηγικό ρόλο των περιφερειακών μηχανισμών, τη συνεχή επέκταση της επιχειρηματικότητας, την παραγωγική κινητοποίηση των ενδογενών χρηματοδοτικών πόρων και την προσέλκυση εξωτερικών επενδύσεων και δραστηριοτήτων υψηλής τεχνολογίας
4. Να διασφαλίσει την προστασία και την αποκατάσταση του περιβάλλοντος από την αυθαίρετη οικιστική δραστηριότητα αλλά και την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος (σε συνεργασία με τις δράσεις του ΕΤΑ για την ενίσχυση της αειφορικής αλιείας).

Το όραμα της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, ανεξαρτήτως δυνατότητας χρηματοδότησης από το παρόν χρηματοδοτικό πλαίσιο του ΠΠΑ, συμπληρώνεται και από σημαντικές παρεμβάσεις που αποτελούν διαχρονικά στρατηγικά αναπτυξιακά ζητούμενα και αναμένεται να συμβάλλουν καθοριστικά στην στόχευση του ΠΠΑ και των υπόλοιπων χρηματοδοτικών προγραμμάτων που αφορούν στην Περιφέρεια. Οι εν λόγω παρεμβάσεις αφορούν στην ενίσχυση του ερευνητικού οικοσυστήματος μέσω της δημιουργίας αυτόνομου Πανεπιστήμιου Στερεάς Ελλάδας, στην συμπλήρωση των βασικών οδικών αξόνων (Λαμία – Καρπενήσι, οριζόντιος και διαμήκης άξονας Εύβοιας, Διαγώνιος άξονας Φωκίδας), στην ανέγερση του Διοικητηρίου και του Δικαστικού μεγάρου Λαμίας, στην πολυεπίπεδη και διασυνδεδεμένη με όλους τους αναπτυξιακούς τομείς περαιτέρω στρατηγική ανάδειξη των ιστορικών και πολιτιστικών τόπων των Δελφών και Θερμοπυλών, την υλοποίηση έργων του masterplan του Λιμένα Χαλκίδας, στα στρατηγικά έργα πρωτογενούς τομέα σε Κωπαΐδα κλπ

3.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΑΝΑ ΞΕΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

Το χρηματοδοτικό πλαίσιο του ΠΠΑ και τα πλεονεκτήματα που το συνοδεύουν, σχετίζονται σε μεγάλο βαθμό και με την προσαύξηση της δυνατότητας της Περιφέρειας να υλοποιήσει μια σειρά από απαραίτητες, αλλά και εξειδικευμένες μελέτες οι οποίες θα λειτουργήσουν προπαρασκευαστικά για την υλοποίηση έργων και δράσεων και από άλλες χρηματοδοτικές πηγές, στην κατεύθυνση της συνέργειας και συμπληρωματικότητας των περιφερειακών πρωτοβουλιών, καλύπτοντας με αυτή την προσέγγιση το σύνολο των καταγεγραμμένων αναγκών και προκλήσεων. Ιδιαίτερα μέριμνα λαμβάνεται στην προώθηση έργων και δράσεων συμπληρωματικά και χωρίς επικαλύψεις, με παράλληλα χρηματοδοτικά πλαίσια, όπως το ΠΕΠ και τα Τομεακά προγράμματα του ΕΣΠΑ, το πρόγραμμα Αντώνης Τρίτσης, το Ταμείο Ανάκαμψης.

Η στρατηγική της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας για την περίοδο 2021-2025 περιλαμβάνει τους ακόλουθους επιμέρους Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους ανά γενικό Αναπτυξιακό Στόχο του ΕΠΑ:

Έξυπνη Ανάπτυξη

Για την επίτευξη του στόχου της έξυπνης ανάπτυξης η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας σκοπεύει να κινηθεί στους ακόλουθους Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους:

- i. Έξυπνη Διακυβέρνηση. Η ολοκλήρωση της ψηφιακής διασύνδεσης των μονάδων της δημόσιας διοίκησης, η δημιουργία ψηφιακών καναλιών αλληλεπίδρασης των πολιτών και των επιχειρήσεων με τη Δημόσια Διοίκηση καθώς και η διεύρυνση των δυνατοτήτων χρησιμοποίησης καινοτόμων εργαλείων απομακρυσμένης εργασίας αποτελούν προτεραιότητα

της Περιφέρειας, καθώς μειώνει τον χρόνο εκτέλεσης ενεργειών και βελτιώνει την ποιότητα του παραγόμενου αποτελέσματος.

ii. Καινοτομία κι Επιχειρηματικότητα. Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας σκοπεύει να ενδυναμώσει το ρόλο της, ως ένας εκ των θεσμικών παραγόντων (μαζί με τα πανεπιστήμια και τις επιχειρήσεις), που συμβάλλουν στη διαμόρφωση των κατάλληλων συνθηκών για την προώθηση της Έρευνας και Ανάπτυξης (R&D) και τη δημιουργία νέων θεσμικών και κοινωνικών σχημάτων για την παραγωγή, μεταφορά και εφαρμογή της γνώσης που οδηγεί στην καινοτομία. Η δημιουργία Περιφερειακού Κέντρου Έρευνας και Καινοτομίας θα συμβάλει στην περαιτέρω ανάπτυξη της Έρευνας και Ανάπτυξης (R&D) και την προώθηση των αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις. Κρίσιμο στοιχείο σε αυτό τον Στόχο, αποτελεί και η έμμεση και άμεση στήριξη των υφιστάμενων, αλλά και νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, με έμφαση στην στήριξη της συνδυαστικής δημιουργικότητας και την αξιοποίηση νέων καινοτομικών εργαλείων και τρόπων οργάνωσης. Στο ίδιο πλαίσιο, η διεύρυνση των ακαδημαϊκών και ερευνητικών μονάδων, ή ακόμα και η σύσταση αυτοτελούς Πανεπιστημίου στην Περιφέρεια, θα ενίσχυε σημαντικά το ερευνητικό και επιχειρηματικό οικοσύστημα, συμβάλλοντας στην ώσμωση των ερευνητικών αποτελεσμάτων με την παραγωγική τοπική διαδικασία, στην κατεύθυνση της περαιτέρω ενσωμάτωσης της καινοτομίας και της αξιοποίησης των συγκριτικών αναπτυξιακών πλεονεκτημάτων της περιοχής. Η διεύρυνση του τοπικού ακαδημαϊκού οικοσυστήματος αναμένεται να διοχετεύσει πολλαπλά οφέλη οριζόντια και στους υπόλοιπους Ειδικούς Στόχους του ΠΠΑ.

iii. Έξυπνες πόλεις. Οι έξυπνες πόλεις αποτελούν περιβάλλοντα που βελτιώνουν τις ανθρώπινες ικανότητες δημιουργικότητας, μάθησης και καινοτομίας. Δημιουργούνται από την συνένωση τοπικών συστημάτων καινοτομίας που λειτουργούν μέσα στις πόλεις με ψηφιακά δίκτυα και εφαρμογές της κοινωνίας της πληροφορίας. Η συνεργασία των δημόσιων φορέων πολιτικής με καινοτόμες επιχειρηματικές πρωτοβουλίες, τα ακαδημαϊκά ινστιτούτα, παράλληλα με την απαραίτητη συμμετοχικότητα των πολιτών, αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις για την ενίσχυση της έννοιας της έξυπνης λειτουργίας των αστικών κέντρων στην Περιφέρεια.

iv. Ενίσχυση της ψηφιακής οικονομίας. Με σκοπό τη βελτίωση της παραγωγικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων με έμφαση στην εφαρμογή ΤΠΕ στη βιομηχανική παραγωγή, στον τουρισμό και στον πολιτισμό και στις συναλλαγές στα αγαθά, στις υπηρεσίες και στις εξαγωγές. Κρίσιμο στοιχείο σε αυτό τον Στόχο, αποτελεί και η έμμεση και άμεση στήριξη των υφιστάμενων, αλλά και νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, με έμφαση στην στήριξη της συνδυαστικής δημιουργικότητας και την αξιοποίηση νέων καινοτομικών εργαλείων και τρόπων οργάνωσης.

v. Ψηφιακές υπηρεσίες ολοκληρωμένης υποστήριξης και επανάχρηση των δεδομένων. Δημιουργία ψηφιακών υπηρεσιών απομακρυσμένης πρόσβασης πολιτών στις υπηρεσίες της Περιφέρειας, ώστε να αξιοποιούνται οι πηγές δεδομένων της Δημόσιας Διοίκησης, με στόχο την προσαρμογή στη νέα ψηφιακή εποχή, όπου τα δεδομένα, η γνώση και οι προσωποποιημένες υπηρεσίες καθορίζουν τις εξελίξεις.

Πράσινη Ανάπτυξη:

Για την επίτευξη του στόχου της πράσινης ανάπτυξης η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας σκοπεύει να κινηθεί στους ακόλουθους Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους:

i. Παρακολούθηση των περιβαλλοντικών δεδομένων. Η Περιφέρειά μας έχει πληγεί από έντονα καιρικά φαινόμενα τα οποία έχουν δημιουργήσει πολλές καταστροφές σε δίκτυα και υποδομές καθιστώντας την πρόληψη & διαχείριση των κινδύνων της κλιματικής αλλαγής βασική προτεραιότητα του σχεδιασμού μας.

ii. Ανάπτυξη υποδομών προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος. Υψηλή προτεραιοποίηση αποδίδει η ΠΣΤΕ στην ανάπτυξη υποδομών για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος

(μικρά φράγματα, αρδευτικά δίκτυα, ύδρευση - αποχέτευση, αντιπλημμυρικά, εγγειοβελτιώσεις, κλπ). Η διασφάλιση της προστασίας των φυσικών πόρων της Περιφέρειας αποτελεί πρωταρχική προϋπόθεση για την προώθηση των αναπτυξιακών δράσεων του προγράμματος, διασφαλίζοντας μια συνεκτική και ισορροπημένη σχέση μεταξύ των ανθρώπινων παραγωγικών δραστηριοτήτων και της διατήρησης του πολύτιμου φυσικού πλούτου της Περιφέρειας.

iii. Διαχείριση αποβλήτων. Το ΠΕΣΔΑ Στερεάς Ελλάδας έχει θέσει στόχους για τη διαχείριση των αποβλήτων για την επίτευξη των οποίων απαιτείται η ολοκλήρωση σειράς έργων χαρακτηριζόμενων ως έργα α' και β' χρηματοδοτικής προτεραιότητας. Η ολοκλήρωση των έργων α' χρηματοδοτικής προτεραιότητας αποτελεί βασικό πυλώνα του σχεδιασμού της Περιφέρειας.

iv. Πράσινες πόλεις/ Ενεργειακή απόδοση. Η δημιουργία "Πράσινων πόλεων" μέσω ενίσχυσης δράσεων αστικής ανάπτυξης και διάχυσης τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κτηρίων και την αναβάθμιση των παραγωγικών διαδικασιών, αποτελεί επίσης στόχο της ΠΣΤΕ.

v. Κυκλική οικονομία. Η Περιφέρεια υστερεί σημαντικά στην ενσωμάτωση των αρχών της κυκλικής οικονομίας και απαιτείται περαιτέρω μελέτη για τον προσδιορισμό των αναγκαίων βημάτων για την προώθηση της. Η εξασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης στις περιοχές βιομηχανικής συγκέντρωσης και η περαιτέρω προσέλκυση επενδύσεων απαιτεί πρωτοβουλίες οι οποίες θα περιορίσουν το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της βιομηχανικής δραστηριότητας και θ' αυξήσουν τη φέρουσα ικανότητα των βιομηχανικών περιοχών.

Κοινωνική Ανάπτυξη

Για την επίτευξη του στόχου της κοινωνικής ανάπτυξης η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας σκοπεύει να κινηθεί στους ακόλουθους Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους:

i. Υγεία. Ενίσχυση υποδομών και προμήθεια εξοπλισμού. Συστηματική επιτήρηση και καταγραφή παραγόντων κινδύνου υγείας του πληθυσμού, οργάνωση και επιχειρησιακή στήριξη δράσεων για τον έλεγχο και περιορισμό των επιπτώσεών τους και τη διαφύλαξη της υγείας

ii. Ευπαθείς Ομάδες Πληθυσμού. Ενσωμάτωση Ευπαθών Ομάδων Πληθυσμού (α. 1 παρ. 4 ν. 4019/2011) στο εργατικό δυναμικό και ενίσχυση των δομών ενσωμάτωσης αυτών.

iii. ΑΜΕΑ. Ενίσχυση υποδομών για βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ενσωμάτωσης ΑΜΕΑ

iv. Εκπαίδευση. Ανάπτυξη κι εκσυγχρονισμός Υποδομών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης

v. Κοινωνικές επενδύσεις. Υποδομές και δράσεις βελτίωσης της ποιότητας ζωής των κατοίκων

vi. Αθλητισμός. Ανάπτυξη και συντήρηση υποδομών στον τομέα του αθλητισμού

vii. Ανάπτυξη του οικοσυστήματος της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας. Δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος, που θα διευκολύνει τη συμμετοχή όσων πολιτών το επιθυμούν σε παραγωγικές δραστηριότητες που αναπτύσσονται με σεβασμό στον άνθρωπο και το περιβάλλον και οργανώνονται με τη διάχυση πρακτικών δημοκρατίας, ισότητας, αλληλεγγύης και συνεργασίας μεταξύ των συμμετεχόντων και των τοπικών κοινωνιών.

Ανάπτυξη υποδομών

Για την επίτευξη του στόχου της ανάπτυξης υποδομών η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας σκοπεύει να κινηθεί στους ακόλουθους Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους:

i. Δίκτυα & Μεταφορές. Η εξέλιξη της Περιφέρειας σε κόμβο δικτύων μεταφορών, εθνικού και ευρωπαϊκού επιπέδου, αποτελεί κεντρική προτεραιότητα του σχεδιασμού μας. Στο πλαίσιο αυτό σχεδιάζονται έργα για την επέκταση, τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων υποδομών (ενεργειακά δίκτυα, δίκτυα επικοινωνιών, οδικά δίκτυα, λιμάνια, υδατοδρόμια κλπ).

Επιπλέον σχεδιάζονται έργα που θα συμβάλλουν στην άρση των ελλείψεων του υφιστάμενου οδικού δικτύου, των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων και της επικινδυνότητας για τους κατοίκους συγκεκριμένων περιοχών. Τέλος, σχεδιάζονται έργα για την ενίσχυση της οδικής ασφάλειας. Η μεταφορική διάσταση της απόδοσης έμφασης στην υλοποίηση επιπρόσθετων παρακαμπτήριων οδών, με δεδομένη τη διάσχιση της Περιφέρειας από τον κεντρικού εθνικού αυτοκινητόδρομο, αλλά και την αναγκαιότητα ισόρροπης και δίκαιης διασύνδεσης του με την περιφερειακή ενδοχώρα, θα απέδιδε πολλαπλά οφέλη, μεταφορικά, ασφάλειας αλλά και αναπτυξιακά.

ii. Εφοδιαστική αλυσίδα. Προτεραιότητα της Περιφέρειας αποτελεί η ενίσχυση δράσεων που θα συμβάλουν στον μετριασμό της ενδοπεριφερειακής ανισορροπία σε σχέση με υποδομές σχετιζόμενες με την εφοδιαστική αλυσίδα. Κρίσιμη παράμετρο αποτελεί η παράλληλη ενίσχυση και αναβάθμιση των σημαντικών μεταφορικών κόμβων στην περιοχή, οι οποίοι αναμένεται να διευκολύνουν την ανάπτυξη της εφοδιαστικής αλυσίδας και την παροχή ενός ισορροπημένου δικτύου ακόμα και για τις πιο απομονωμένες και δυσπρόσιτες περιοχές.

iii. Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών. Νέες θεματικές χωρικές επενδύσεις που συμβάλλουν στην ολοκληρωμένη ανάπτυξη των περιοχών και στην άμβλυνση των χωρικών ανισοτήτων.

Ενίσχυση εξωστρέφειας

Για την επίτευξη του στόχου της ενίσχυσης της εξωστρέφειας η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας σκοπεύει να κινηθεί στους ακόλουθους Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους:

i. Πολιτισμός. Προτεραιότητά μας είναι η προστασία και ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού ενδιαφέροντος αλλά και ο εκσυγχρονισμός μουσείων και πολιτιστικών κέντρων, ώστε να προστατευθεί η πολιτιστική κληρονομία και να ενισχυθεί το τουριστικό προϊόν της περιοχής μας.

ii. Πρώθηση της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας ως προορισμού τεσσάρων εποχών. Πρώθηση τουρισμού με έμφαση στις ανερχόμενες και μη παραδοσιακές αγορές καθώς και πρώθηση - ανάπτυξη υποδομών για εναλλακτικές μορφές τουρισμού.

iii. Εξωστρέφεια αγροδιατροφικού και μεταποιητικού τομέα. Η διευκόλυνση της συμμετοχής των παραγωγών και των επιχειρήσεων σε διεθνείς - εγχώριες εκθέσεις, σε εμπορικές αποστολές, και θα αυξήσει την εξωστρέφεια συμβάλλοντας στην προώθηση των τοπικών προϊόντων. Η έμμεση και άμεση στήριξη των υφιστάμενων, αλλά και νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, σε συνδυασμό με τις δράσεις του πρώτου Αναπτυξιακού Στόχου, με έμφαση στην στήριξη της συνδυαστικής δημιουργικότητας και την αξιοποίηση νέων καινοτομικών εργαλείων και τρόπων οργάνωσης αποτελεί κρίσιμο στοιχείο.

IV. Δημιουργία Οργανισμού Διαχείρισης Προορισμού Αποτελεί έναν μηχανισμό που θα συνεργεί με άλλους τοπικούς οργανισμούς και φορείς, με σκοπό την ανάδειξη της Περιφέρειας σε προορισμό διεθνούς εμβέλειας. Θα σχεδιάζει και υλοποιεί ολοκληρωμένα σχέδια τουριστικής προβολής, σε συνεργασία με κάθε εμπλεκόμενο φορέα στον τομέα του τουρισμού (επιμελητήρια, ενώσεις ξενοδόχων, Δήμους, παραγωγούς τοπικών προϊόντων, εφορείες αρχαιοτήτων, πολιτιστικοί σύλλογοι).

Σημειώνεται, ότι στην Στρατηγική του ΠΠΑ της Στερεάς Ελλάδας προστίθεται **έκτος Άξονας Προτεραιότητας, που αφορά στην υλοποίηση έργων Τεχνικής Βοήθειας**. Οι κατηγορίες δράσεων του Άξονα αναλύονται σε επόμενη ενότητα.

3.4 ΕΙΔΙΚΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΠΑ

Βάσει της πρότερης ανάλυσης στο πλαίσιο παρουσίασης της Στρατηγικής του ΠΠΑ Στερεάς Ελλάδας ανά γενικό Αναπτυξιακό Στόχο, προκύπτουν οι παρακάτω Ειδικοί Αναπτυξιακοί Στόχοι, οι οποίοι παρουσιάζονται στον παρακάτω Πίνακα.

Πίνακας 4: Γενικοί και Ειδικοί Αναπτυξιακοί Στόχοι της Στρατηγικής ΠΠΑ Στερεάς Ελλάδας

Γενικοί Αναπτυξιακοί Στόχοι	Ειδικοί Αναπτυξιακοί Στόχοι
1. Έξυπνη Ανάπτυξη	1.1 Έξυπνη Διακυβέρνηση
	1.2 Καινοτομία κι Επιχειρηματικότητα
	1.3 Έξυπνες πόλεις
	1.4 Ενίσχυση της ψηφιακής οικονομίας
	1.5 Ψηφιακές υπηρεσίες ολοκληρωμένης υποστήριξης και επανάχρηση των δεδομένων
2. Πράσινη Ανάπτυξη	2.1 Παρακολούθηση των περιβαλλοντικών δεδομένων
	2.2 Ανάπτυξη υποδομών προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος
	2.3 Διαχείριση αποβλήτων
	2.4 Πράσινες πόλεις/ Ενεργειακή απόδοση
	2.5 Κυκλική οικονομία
3. Κοινωνική Ανάπτυξη	3.1 Υγεία.
	3.2 Ευπαθείς Ομάδες Πληθυσμού
	3.3 ΑΜΕΑ
	3.4 Εκπαίδευση
	3.5 Κοινωνικές επενδύσεις
	3.6 Αθλητισμός
	3.7 Ανάπτυξη του οικοσυστήματος της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας
4. Ανάπτυξη υποδομών	4.1 Δίκτυα & Μεταφορές
	4.2 Εφοδιαστική αλυσίδα
	4.3 Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών
5. Ενίσχυση εξωστρέφειας	5.1 Πολιτισμός
	5.2 Προώθηση της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας ως προορισμού τεσσάρων εποχών
	5.3 Εξωστρέφεια αγροδιατροφικού και μεταποιητικού τομέα
	5.4 Δημιουργία Οργανισμού Διαχείρισης Προορισμού

Πηγή : ίδια Επεξεργασία

3.5 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΠΑ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΠΠΑ

Η διάρθρωση της στρατηγική της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας για την περίοδο 2021-2025 ανά Αναπτυξιακό Στόχο αντιστοιχίζεται με τις προτεραιότητες του ΕΠΑ ως ακολούθως.

Έξυπνη Ανάπτυξη :

Οι Προτεραιότητες στον τομέα αυτό της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας αντιστοιχίζονται με τις ακόλουθες προτεραιότητες του ΕΠΑ:

- ✧ 1.1 Δημιουργία επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής
- ✧ 1.3 Προώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις
- ✧ 1.4 Συστάδες ανάπτυξης
- ✧ 1.5 Βιομηχανική μετάβαση και επιχειρηματικότητα (αυτοματοποίηση της παραγωγής, αξιοποίηση της συνδεσιμότητας και των μεγάλων όγκων δεδομένων, διαδίκτυο των πραγμάτων, cloud computing κλπ)
- ✧ 1.6 Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση (ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις, ηλεκτρονική ένταξη, ηλεκτρονική μάθηση, κλπ)
- ✧ 1.8 Ψηφιακή διασύνδεση μονάδων δημόσιας διοίκησης
- ✧ 1.10 Έξυπνες πόλεις
- ✧ 1.11 Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη

Πράσινη Ανάπτυξη:

Οι Προτεραιότητες στον τομέα αυτό της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδα αντιστοιχίζονται με τις ακόλουθες προτεραιότητες του ΕΠΑ:

- ✧ 2.1. Ενεργειακή απόδοση
- ✧ 2.3. Διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων
- ✧ 2.4. Πρόληψη & διαχείριση κινδύνων
- ✧ 2.6. Παροχή πόσιμου νερού & διαχείριση υδάτων & υγρών αποβλήτων
- ✧ 2.7. Πράσινη επιχειρηματικότητα (επαναχρησιμοποίηση, διαχείριση γεωργικών αποβλήτων με χρήση ΑΠΕ κλπ)
- ✧ 2.8. Στήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής & αποδοτικής χρήσης πόρων
- ✧ 2.9. Ανάπτυξη υποδομών και προστασία περιβάλλοντος (μικρά φράγματα, αρδευτικά δίκτυα, ύδρευση - αποχέτευση, αντιπλημμυρικά κλπ)
- ✧ 2.10. Ανάδειξη, προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς (βιοποικιλότητα, περιοχές Natura κλπ)
- ✧ 2.11. Πράσινες πόλεις (αστικές αναπλάσεις, εκσυγχρονισμός στόλου αστικών μεταφορών κλπ)

Κοινωνική Ανάπτυξη

Οι Προτεραιότητες στον τομέα αυτό της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδα αντιστοιχίζονται με τις ακόλουθες προτεραιότητες του ΕΠΑ:

- ✧ 3.1. Υγεία - υποδομές, εξοπλισμός
- ✧ 3.2. Τόνωση των πολιτικών απασχόλησης (προγράμματα επιχειρηματικής κατάρτισης, μικροπιστώσεις για επιχειρηματικά σχέδια ανέργων κλπ.)
- ✧ 3.3. Ενσωμάτωση Ευπαθών Ομάδων Πληθυσμού (α. 1 παρ. 4 ν. 4019/2011) στο εργατικό δυναμικό
- ✧ 3.4. Ενίσχυση υποδομών για βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ενσωμάτωσης ΑΜΕΑ
- ✧ 3.5. Κοινωνικές επενδύσεις (πχ στήριξη της οικογένειας, ενίσχυση προσχολικής αγωγής)
- ✧ 3.8. Ανάπτυξη και Εκσυγχρονισμός Υποδομών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης (μετάβαση σε αποκεντρωμένο σύστημα μεγαλύτερων και λιγότερων μονάδων, ενίσχυση ψηφιακών και λοιπών υποδομών, επιμόρφωση εκπαιδευτικών κλπ.)
- ✧ 3.11. Ενσωμάτωση Ευπαθών Ομάδων Πληθυσμού (α. 1 παρ. 4 ν. 4019/2011) στην εκπαίδευση.
- ✧ 3.13. Υποδομές στον τομέα του αθλητισμού
- ✧ 3.14. Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών -στήριξη τοπικών πρωτοβουλιών

Ανάπτυξη υποδομών

Οι Προτεραιότητες στον τομέα αυτό της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδα αντιστοιχίζονται με τις ακόλουθες προτεραιότητες του ΕΠΑ:

- ✧ 4.1. Υποδομές ΤΠΕ
- ✧ 4.2. Ενεργειακά δίκτυα και υποδομές
- ✧ 4.3. Λιμενικές υποδομές
- ✧ 4.5. Οδικές υποδομές
- ✧ 4.7. Υδατοδρόμια
- ✧ 4.8. Οδική ασφάλεια
- ✧ 4.10. Πολυτροπική και αστική κινητικότητα
- ✧ 4.11. Επενδύσεις στην Εφοδιαστική αλυσίδα

Ενίσχυση εξωστρέφειας

Οι Προτεραιότητες στον τομέα αυτό της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδα αντιστοιχίζονται με τις ακόλουθες προτεραιότητες του ΕΠΑ :

- ✧ 5.1. Προώθηση τουρισμού με έμφαση στις ανερχόμενες και μη παραδοσιακές αγορές
- ✧ 5.2. Προώθηση και ανάπτυξη υποδομών για εναλλακτικές μορφές τουρισμού (health&wellness, citybreak, αγροτουρισμός, ορειβατικός τουρισμός κλπ.)
- ✧ 5.3. Προστασία και ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού ενδιαφέροντος
- ✧ 5.4. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς
- ✧ 5.5. Μουσεία και Πολιτιστικά Κέντρα
- ✧ 5.6. Υποδομές και δράσεις σύγχρονου πολιτισμού
- ✧ 5.7. Πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες

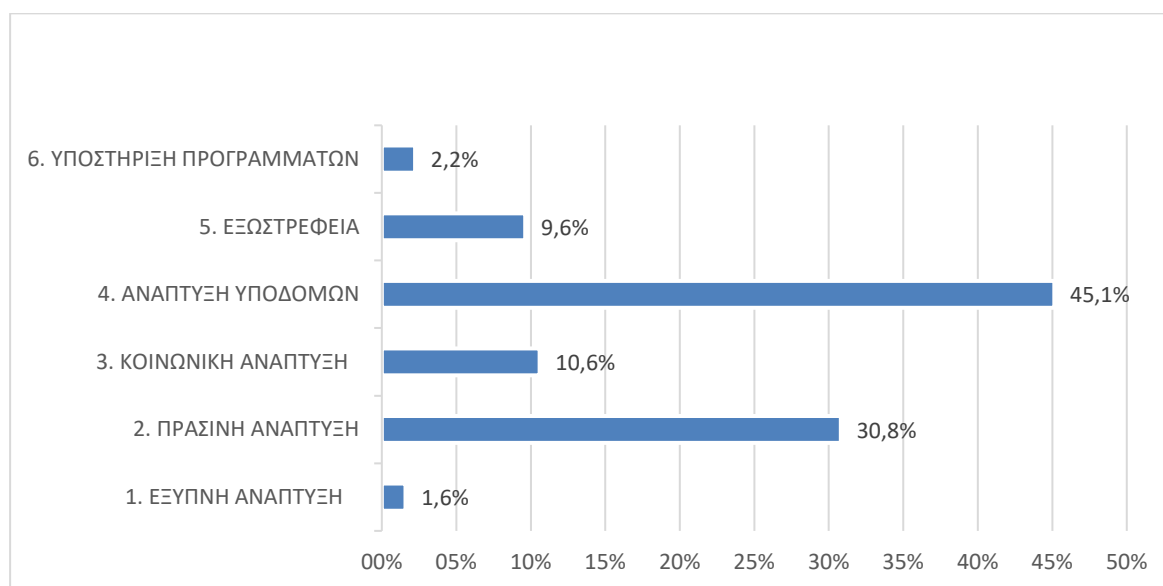
- ✧ 5.8. Ενίσχυση των επιχειρήσεων για αύξηση της εξωστρέφειας στις εθνικές και διεθνείς αγορές
- ✧ 5.9. Ανάπτυξη και προώθηση προϊόντων με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης (ΠΟΠ) και προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη (ΠΓΕ)
- ✧ 5.11. Προώθηση ελληνικών προϊόντων στο εξωτερικό (συμμετοχή σε εκθέσεις, εμπορικές αποστολές κλπ.).

4 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ ΠΠΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ο προϋπολογισμός του ΠΠΑ Στερεάς Ελλάδας και η κατανομή του στους Αναπτυξιακούς Στόχους της Στρατηγικής και επιμέρους προτεραιότητες, όπως αντλούνται από το ΕΠΑ, αποτυπώνεται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 5: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2021-2025			
Χρηματοδοτικό Σχέδιο			
Α/Α	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΠΠΑ	Προϋπολογισμός	Συμβολή (%) στο ΠΠΑ
1	ΕΞΥΠΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	4.120.000,00	1,6%
2	ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	79.800.000,00	30,8%
3	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	27.450.000,00	10,6%
4	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	116.900.000,00	45,1%
5	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ	24.950.000,00	9,6%
7	ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ	5.780.000,00	2,2%
ΣΥΝΟΛΟ ΠΠΑ		259.000.000,00	100,0%

Σχήμα 2: Ποσοστιαία κατανομή Προϋπολογισμού του ΠΠΑ σε Αναπτυξιακούς Στόχους

5 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΈΡΓΩΝ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Το Πρόγραμμα Περιφερειακής Ανάπτυξης της Στερεάς Ελλάδας, βάσει και της καταγραφής των αναγκών και των ελλείψεων που έχει παρατεθεί, παρουσιάζει ένα συνεκτικό μίγμα πολιτικής και δράσεων, δίνοντας ωστόσο έμφαση με το μισό περίπου χρηματοδοτικό πλαίσιο στην υλοποίηση έργων ανάπτυξης υποδομών. Τα έργα υποδομών και ιδίως αυτά που χαρακτηρίζονται ως μεγάλα έργα, αποτελούν ουσιαστικά τομή για τη χωρική ενότητα που υλοποιούνται, επιφέροντας σημαντικές επιπτώσεις στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη. Αφορούν ουσιαστικά παρεμβάσεις με ιδιαίτερα βαρύτητα, διότι έρχονται να καλύψουν ανάγκες που δεν κατέστη εφικτό να αντιμετωπιστούν με πρότερα χρηματοδοτικά πλαίσια.

Η υλοποίηση των εν λόγω έργων αναμένεται να έχει οικονομικές επιπτώσεις, με άμεσο αντίκτυπο σε τομείς όπως η εργασία, το εμπόριο, το εισόδημα και άλλες εν γένει οικονομικές δραστηριότητες. Επίσης, οι επιπτώσεις αυτές σχετίζονται με την παραγωγική διαδικασία, την χωρική κατανομή και εγκατάσταση των επιχειρήσεων, την βελτίωση της απασχόλησης, την προσέλκυση επενδύσεων, την ανάπτυξη του τουρισμού κ.α., ικανοποιώντας με αυτό τον τρόπο το περιεχόμενο της στόχευσης για Έξυπνη Ανάπτυξη και Ενίσχυση της Εξωστρέφειας.

Όπως προαναφέρθηκε, η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας βρίσκεται σε μια ευνοϊκή γεωγραφική θέση που την καθιστά σημαντικό κόμβο δικτύων μεταφορών, επικοινωνίας κι ενέργειας, καθώς διασχίζεται από εθνικά δίκτυα μεταφορών (ΠΑΘΕ, Σιδηρόδρομος), διαθέτει σημαντικά λιμάνια και σύνδεση με το δίκτυο φυσικού αερίου. Όπως και στις προηγούμενες περιόδους όπου κατασκευάστηκαν σημαντικά έργα υποδομών, έτσι και κατά τον τρέχοντα αναπτυξιακό σχεδιασμό περιλαμβάνεται μεγάλος αριθμός έργων και κυρίως μεγάλων, τα οποία αφορούν τη βελτίωση Εθνικών, Περιφερειακών και Τοπικών οδών, την ενεργειακή αναβάθμιση του συστήματος οδο φωτισμού, την επέκταση λιμανιών, τη δημιουργία υδατοδρομίων, την προστασία του περιβάλλοντος κ.α., καλύπτοντας υπό αυτό το πρίσμα την στόχευση για τους πυλώνες της Πράσινης Ανάπτυξης και της Ανάπτυξης των Υποδομών.

Η προώθηση των μεγάλων έργων, εντούτοις, αναμένεται να επιφέρει και σημαντικά οφέλη στην κοινωνική διάσταση και συνοχή της Περιφέρειας, μιας και προφανείς επιπτώσεις επιδιώκεται να είναι η αναβάθμιση της καθημερινότητάς και της ποιότητας ζωής σε ένα πιο λειτουργικό αστικό περιβάλλον, όπως και σε ένα προστατευμένο φυσικό τοπίο με μέριμνα για την αειφόρο διατήρησή τους. Η ενίσχυση και διασφάλιση των βασικών υποδομών σε μια περιοχή συνδέεται οριζόντια (έχει εντοπισθεί σε κάθε διεθνές παράδειγμα) με βελτίωση της κοινωνικής ζωής, της οικονομικής δραστηριότητας, της απασχόλησης και της δυνατότητας αποδοτικότερης αξιοποίησης των τοπικών συγκριτικών πλεονεκτημάτων, που είναι και το ζητούμενο για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη κάθε χωρικής ενότητας.

Ως προς την παραγωγική δραστηριότητα:

Τα μεγάλα έργα που αφορούν μεταφορικές υποδομές επηρεάζουν σημαντικά τον βαθμό αλληλεπίδρασης των παραγωγικών δραστηριοτήτων τόσο στην περιοχή διέλευσής τους όσο και στο σύνολο των περιφερειών, ακόμα και σε εθνικό επίπεδο. Η βελτίωση της προσβασιμότητας των τοπικών κοινοτήτων, πόλεων και περιφερειών ενισχύει την πρόσβαση στις αγορές. Η δυνατότητα αυτή διευκολύνει σημαντικά την διάθεση των τοπικών προϊόντων και υλών σε περισσότερα σημεία αυξάνοντας την παραγωγική διαδικασία. Βέβαια, οι αναπτυξιακές δυνατότητες που δημιουργούνται από τη βελτίωση συγκεκριμένα των μεταφορικών υποδομών

προϋποθέτει την ύπαρξη ανάλογης περιφερειακής στρατηγικής αλλά και τη βούληση της επιχειρηματικής κοινότητας και των τοπικών κοινωνιών για να εξελιχθούν.

Επίσης, παραγωγικοί τομείς που θα μπορούσαν να ευνοηθούν μακροπρόθεσμα από την υλοποίηση ανάλογων μεγάλων έργων υποδομών είναι ο πρωτογενής και ο δευτερογενής τομέας κυρίως μέσα από την παραγωγή και μεταποίηση προϊόντων αλλά και ο τριτογενής τομέας κυρίως μέσα από την ανάπτυξη του τουρισμού και των υπηρεσιών. Αυτός είναι και ένας λόγος για τον οποίο πολλοί τοπικοί παραγωγικοί φορείς πίεζαν διαχρονικά για την κατασκευή των μεγάλων αυτών έργων.

Ως προς την προσέλκυση επενδύσεων:

Η ολοκλήρωση των παλαιών και η δημιουργία νέων έργων υποδομών αναμένεται να συμβάλει και στην προσέλκυση νέων επενδύσεων. Μεγάλα έργα όπως η ολοκλήρωση των οδικών αξόνων, η βελτίωση και επέκταση των λιμανιών κ.α. είναι δυνατό να αποτελέσουν κίνητρο για την εγκατάσταση νέων επιχειρήσεων κυρίως στη Στερεά Ελλάδα τόσο στις περιοχές από τις οποίες διέρχεται ο ΠΑΘΕ όσο και από αυτές που μπορούν να εξυπηρετήσουν θαλάσσιες μεταφορές. Επίσης, η δυνατότητα της γρήγορης πρόσβασης των τοπικών επιχειρήσεων απευθείας στις ευρωπαϊκές αγορές μπορεί να ενισχύσει την εφαρμογή νέων παραγωγικών μοντέλων και καινοτόμων μεθόδων επεξεργασίας, ανάπτυξης και προώθησης των προϊόντων.

Ως προς την προσέλκυση απασχόλησης:

Επιπλέον, δημιουργία έργων υποδομών και άλλων μεγάλων έργων είναι δυνατό η προσφέρει νέες αναπτυξιακές δυνατότητες στην Περιφέρεια με παράλληλη θετική επίπτωση και στην απασχόληση. Η κατασκευή αυτών των έργων απαιτεί σημαντικό αριθμό εργαζομένων με αποτέλεσμα τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και νέων ευκαιριών απασχόλησης για τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής όπου υλοποιείται κάθε έργο, συμβάλλοντας καθοριστικά στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας. Επίσης, μετά την ολοκλήρωση των έργων, αναμένεται η βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση για επιμέρους παραγωγικούς κλάδους από την πιθανή προσέλκυση επενδύσεων και εγκατάσταση νέων επιχειρήσεων.

Ως προς την τουριστική ανάπτυξη:

Όσο αφορά την ανάπτυξη του τουρισμού στην ευρύτερη περιοχή της Περιφέρειας, η συμβολή των μεγάλων έργων υποδομών ήταν και παραμένει πολύ μεγάλη. Ήδη τα τελευταία χρόνια με την ανάπτυξη νέων αξόνων και δικτύων, παρατηρήθηκε σημαντική αύξηση της τουριστικής κίνησης στην Στερεά Ελλάδα. Η βελτίωση του οδικού δικτύου στην Εύβοια, η βελτίωση της πρόσβασης στους ορεινούς όγκους της Βοιωτίας, της Φωκίδας και της Ευρυτανίας αλλά και η αναβάθμιση σημαντικών λιμένων της Περιφέρειας εκτιμάται ότι συντελούν ουσιαστικά στην προσέλκυση επισκεπτών και τουριστών, κυρίως του εσωτερικού με συνέπεια την ενίσχυση του τουριστικού κλάδου και του περιφερειακού εισοδήματος.

6 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

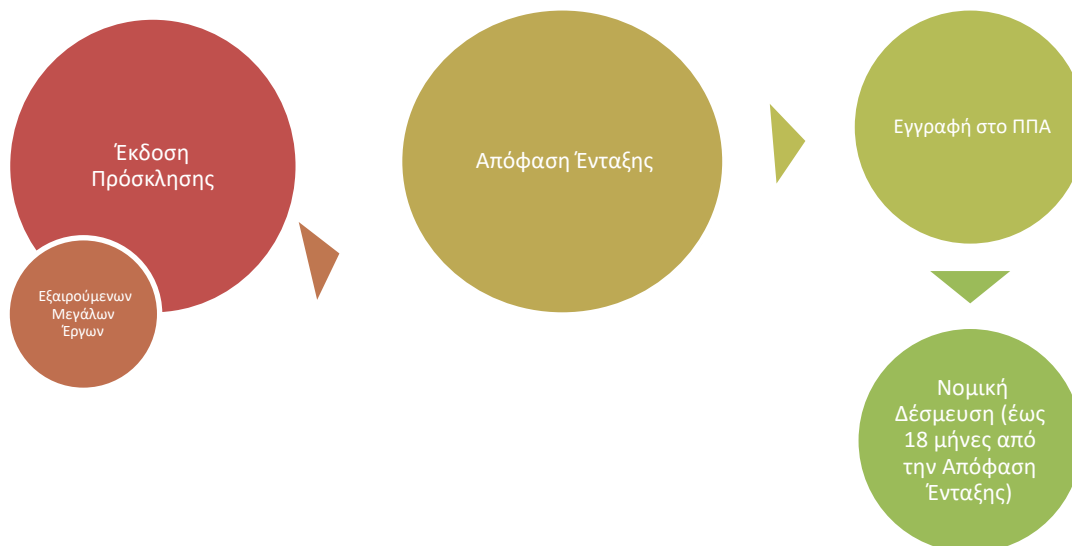
Η διαχείριση και ο έλεγχος των ΠΠΑ, καθώς και των έργων τους από τους αρμόδιους φορείς περιλαμβάνει τις εξής γενικές κατηγορίες ενεργειών, οι οποίες εξειδικεύονται περαιτέρω στο ΣΔΕ.

A. Ενεργοποίηση ΠΠΑ και ένταξη έργων.

- Για την ένταξη έργων προς χρηματοδότηση από το ΠΠΑ εκδίδεται πρόσκληση από τον Περιφερειάρχη, η οποία περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων σχετικά με τις δυνατότητες και τους όρους χρηματοδότησης των έργων. Για την ένταξη συγκεκριμένων έργων ή έργων στρατηγικής σημασίας δεν απαιτείται πρόσκληση και αρκεί η ανακοίνωση της πρόθεσης χρηματοδότησης προς τον φορέα υλοποίησης του συγκεκριμένου έργου. Οι προτάσεις αξιολογούνται από την Υπηρεσία Διαχείρισης, σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής που ορίζονται στην πρόσκληση ή στην ανακοίνωση της πρόθεσης χρηματοδότησης και κατηγοριοποιούνται, κατ' ελάχιστον, στις ακόλουθες «ομάδες κριτηρίων», οι οποίες εξειδικεύονται στο ΣΔΕ: α) πληρότητα και σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και τήρηση του θεσμικού πλαισίου, β) σκοπιμότητα του έργου, γ) ωριμότητα του έργου και δ) επιχειρησιακή ικανότητα του δικαιούχου. Σε ειδικές περιπτώσεις και για λόγους που τεκμηριώνονται στην πρόσκληση, μπορεί σε αυτή να προβλέπεται η αξιολόγηση των υποβαλλόμενων προτάσεων από την Υπηρεσία Διαχείρισης με τη συνδρομή αξιολογητών εγγεγραμμένων είτε σε Μητρώο Αξιολογητών που συστήνεται, για τον σκοπό αυτόν, με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή Περιφερειάρχη, είτε στο Μητρώο Αξιολογητών του Ενδιάμεσου Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ) ή σε άλλο υφιστάμενο Μητρώο. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών καθορίζεται το ύψος της καταβαλλόμενης στους αξιολογητές αποζημίωσης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα όρια των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176), όπως αυτό τροποποιήθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 52 του ν. 4369/2016 (Α' 33) και την παράγραφο 5 του άρθρου 35 του ν. 4484/2017 (Α' 110).
- Η απόφαση ένταξης των έργων στα ΠΠΑ εκδίδεται από τον Περιφερειάρχη και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο τον τίτλο, τον προϋπολογισμό και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου, συνοπτική περιγραφή του φυσικού αντικείμενου του, τις υποχρεώσεις του δικαιούχου και άλλους ειδικούς όρους, όταν απαιτείται.
- Η απόφαση ένταξης έργου σε ΠΠΑ αποτελεί αυτοδίκαια πρόταση εγγραφής στο ΠΔΕ. Η εγγραφή πραγματοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κανονιστικό πλαίσιο του ΠΔΕ.
- Σε κάθε ΠΠΑ μπορεί να εντάσσονται έργα συνολικού προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης, ο οποίος δεν μπορεί να υπερβεί το 130% της συνολικής δημόσιας δαπάνης του οικείου ΠΠΑ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην απόφαση της παραγράφου 5 του άρθρου 123 του παρόντος. Μετά την έγκριση του ΕΠΑ, το παραπάνω ποσοστό μπορεί να τροποποιείται ανά ΤΠΑ ή ΠΠΑ με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ.
- Για τα έργα τα οποία εντάσσονται στα ΠΠΑ οι νομικές δεσμεύσεις αναλαμβάνονται το αργότερο μέσα σε δεκαοκτώ (18) μήνες από την ένταξή τους. Σε αντίθετη περίπτωση,

προκειμένου να μην απενταχθούν, απαιτείται αιτιολογημένη έκθεση της Υπηρεσίας Διαχείρισης και έγκριση της Δι.Δι.Ε.Π. με την οποία παρέχεται εύλογη παράταση.

Σχήμα 3: Ροή διαδικασίας επιλογής έργων

Ειδικότερα, στο πλαίσιο αξιολόγησης και έγκρισης των έργων και πράξεων στο ΠΠΑ παρατίθενται οι παρακάτω παράμετροι αξιολόγησης που θα εξετάζονται:

A. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ

- > Πληρότητα και σαφήνεια του φυσικού αντικείμενου της προτεινόμενης πράξης
- > Ρεαλιστικότητα Προϋπολογισμού
- > Ρεαλιστικότητα Χρονοδιαγράμματος.

B. ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

- > Τήρηση εθνικών και κοινοτικών κανόνων ως προς τις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών και εθνικών κανόνων για την απασχόληση προσωπικού.
- > Συμβατότητα της πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων
- > Αειφόρος ανάπτυξη.
- > Προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης.
- > Εξασφάλιση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία.

Γ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ

- > Αναγκαιότητα υλοποίησης της πράξης.
- > Αποτελεσματικότητα πράξης
- > Αποδοτικότητα Πράξης
- > Βιωσιμότητα, λειτουργικότητα, αξιοποίηση.
- > Καινοτομία.

- > Συνέργεια & συμπληρωματικότητα.

Δ. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ

- > Στάδιο εξέλιξης των απαιτούμενων ενεργειών ωρίμανσης της πράξης.
- > Βαθμός προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών.

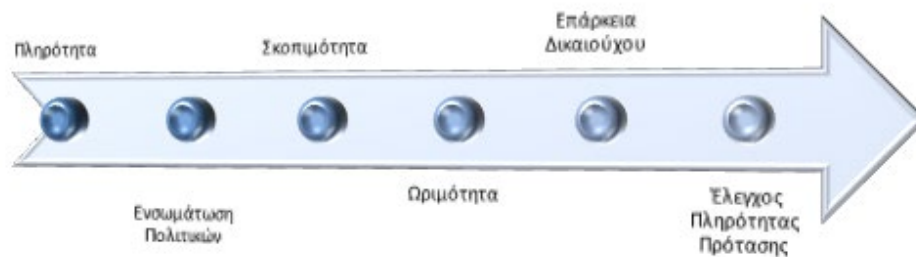
Ε. ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ

- > Διοικητική ικανότητα του φορέα της πρότασης (δυνητικός δικαιούχος)
- > Επιχειρησιακή ικανότητα του δυνητικού δικαιούχου.
- > Χρηματοοικονομική ικανότητα του δυνητικού δικαιούχου.

Ζ. ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- > Ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση εμπίπτει στις κατηγορίες δυνητικών δικαιούχων που ορίζονται στην οικεία πρόσκληση.
- > Ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσης - υλοποίησης της πράξης για την οποία υποβάλλει την πρόταση.
- > Τυπική Πληρότητα της υποβαλλόμενης πρότασης.
- > Περίοδος υλοποίησης της προτεινόμενης πράξης εντός περιόδου επιλεξιμότητας και οικείας Πρόσκλησης.
- > Μη περαίωση του φυσικού αντικείμενου μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.
- > Η Πράξη εμπίπτει στους Άξονες Προτεραιότητας και Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους του ΠΠΑ
- > Μη επικάλυψη των χορηγουμένων χρηματοδοτήσεων με άλλα χρηματοδοτικά Προγράμματα
- > Υποβολή αποφάσεων των αρμόδιων ή/και συλλογικών οργάνων του δικαιούχου ή άλλων αρμόδιων οργάνων, όπου αυτό προβλέπεται από την οικεία νομοθεσία.

Σχήμα 4: Κριτήρια για την αξιολόγηση - επιλογή έργων

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
2021-2025**

Δεκέμβριος 2020

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Εισαγωγή.....	36
1 Ανάλυση Υφιστάμενης Κατάστασης.....	38
1.1 Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας.....	38
1.1.1 Γενικά.....	38
1.1.2 Θεσμικό Πλαίσιο του Φορέα.....	39
1.1.3 Τομείς Παρέμβασης - Αρμοδιότητες.....	42
1.2 Εθνικά Κανονιστικά Κείμενα.....	45
1.2.1 Κανονιστικά Κείμενα.....	45
1.2.2 Λοιπές Διατάξεις.....	46
1.3 Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης ανά Τομέα Παρέμβασης.....	65
1.3.1 Έξυπνη Ανάπτυξη.....	66
1.3.2 Πράσινη Ανάπτυξη.....	69
1.3.3 Ανάπτυξη Υποδομών.....	72
1.3.4 Κοινωνική Ανάπτυξη.....	73
1.3.5 Ενίσχυση εξωστρέφειας.....	76
1.3.6 Συμπεράσματα – Κρίσιμα Σημεία.....	79
1.4 Έργα της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας ανά Τομέα Παρέμβασης.....	82
1.4.1 Υλοποιούμενα και σε εξέλιξη Έργα από Εθνικούς Πόρους.....	82
1.4.2 Υλοποιούμενα και σε εξέλιξη Έργα από συγχρηματοδοτούμενους Πόρους.....	87
2 Η Αναπτυξιακή Στρατηγική για την Περίοδο 2021 – 2025.....	92
2.1 Οι επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 και το πλαίσιο αντιμετώπισης.....	93
2.2 Ανάλυση της Στρατηγικής.....	97
2.2.1 Το Όραμα για την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας.....	97
2.2.2 Ανάλυση Στρατηγικής ανά Αναπτυξιακό Στόχο.....	98
2.2.3 Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχο του ΠΠΑ.....	102
2.3 Διάρθρωση της Στρατηγικής ΠΠΑ βάσει των προτεραιοτήτων ΕΠΑ.....	103
2.3.1 Κατηγορίες Έργων και Δράσεων.....	110
2.3.2 Τεκμηρίωση της ανάγκης χρηματοδότησης από το ΕΠΑ.....	117
2.3.3 Καθεστώς Ενίσχυσης.....	120
2.3.4 Δείκτες Επιδιωκόμενων Αποτελεσμάτων.....	121
2.3.5 Δυνητικοί Δικαιούχοι.....	126
2.4 Συμβολή των αναπτυξιακών στόχων στη Συμβολή των Δεικτών του ΕΠΑ.....	127
3 Τεχνική Βοήθεια Προγράμματος.....	130

3.1	Δράσεις που θα Χρηματοδοτηθούν στο Πλαίσιο της Τεχνικής Βοήθειας του ΠΠΑ...	130
4	Προϋπολογισμός του Προγράμματος	133
5	Η Συμβολή του Προγράμματος στην Εφαρμογή Δημόσιων Πολιτικών	147
5.1	Συμβατότητα του Προγράμματος με το ΕΠΑ	147
5.2	Συμβατότητα με άλλες Στρατηγικές	151
5.3	Επιπτώσεις των Μεγάλων έργων στην Οικονομία.....	177
5.4	Συμπληρωματικότητα με Πολιτικές Ευρωπαϊκών Ταμείων	179
6	Οριζόντιες Αρχές	181
6.1	Συμβολή του Προγράμματος στη Βιώσιμη Ανάπτυξη	181
6.2	Συμβολή του Προγράμματος στην Ισότητα Ευκαιριών και Κατάργηση των Διακρίσεων 182	
6.3	Συμβολή του Προγράμματος στην Ισότητα των Φύλων.....	184
7	Υπηρεσίες Διαχείρισης του Προγράμματος	186
7.1	Οργάνωση και Αρμοδιότητες.....	186
7.2	Κανονιστικό Πλαίσιο.....	189
8	Κριτήρια Επιλογής έργων	191
9	Σχεδιασμός του Προγράμματος	194
9.1	Συνοπτική περιγραφή της διαδικασίας σχεδιασμού	194
10	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	195

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1: SWOT Ανάλυση - Έξυπνη Ανάπτυξη.....	69
Πίνακας 2: SWOT Ανάλυση - Πράσινη Ανάπτυξη.....	71
Πίνακας 3: SWOT Ανάλυση - Ανάπτυξη Υποδομών	72
Πίνακας 4: SWOT Ανάλυση - Κοινωνική Ανάπτυξη	75
Πίνακας 5: SWOT Ανάλυση - Ενίσχυση Εξωστρέφειας	78
Πίνακας 6: Κόστος υλοποιούμενων και σε εξέλιξη έργων ανά τομέα παρέμβασης	82
Πίνακας 7: Σημαντικότερα έργα του ΠΔΕ ανά τομέα παρέμβασης.....	84
Πίνακας 8: Κόστος συμβασιοποιημένων έργων ανά τομέα παρέμβασης.....	87
Πίνακας 9: Σημαντικότερα έργα από συγχρηματοδοτούμενους πόρους ανά τομέα παρέμβασης	89
Πίνακας 10: Γενικοί και Ειδικοί Αναπτυξιακοί Στόχοι της Στρατηγικής ΠΠΑ Στερεάς Ελλάδας	102
Πίνακας 11: Πίνακας διάρθρωσης της Στρατηγικής του ΠΠΑ.....	106

Πίνακας 12: Πίνακας κατηγοριών Έργων και Δράσεων για την Έξυπνη Ανάπτυξη.....	110
Πίνακας 12: Πίνακας κατηγοριών Έργων και Δράσεων για την Πράσινη Ανάπτυξη.....	111
Πίνακας 13: Πίνακας κατηγοριών Έργων και Δράσεων για την Κοινωνική Ανάπτυξη.....	113
Πίνακας 15: Πίνακας κατηγοριών Έργων και Δράσεων για την Ανάπτυξη Υποδομών.....	114
Πίνακας 16: Πίνακας κατηγοριών Έργων και Δράσεων για την Εξωστρέφεια.....	115
Πίνακας 17: Δείκτες επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων για τον Αναπτυξιακό Στόχο ‘Έξυπνη Ανάπτυξη’.....	121
Πίνακας 18: Δείκτες επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων για τον Αναπτυξιακό Στόχο ‘Πράσινη Ανάπτυξη’.....	122
Πίνακας 19: Δείκτες επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων για τον Αναπτυξιακό Στόχο ‘Ανάπτυξη Υποδομών’.....	123
Πίνακας 20: Δείκτες επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων για τον Αναπτυξιακό Στόχο ‘Κοινωνική Ανάπτυξη’.....	123
Πίνακας 21: Δείκτες επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων για τον Αναπτυξιακό Στόχο ‘Ενίσχυση Εξωστρέφειας’.....	125
Πίνακας 22: Πίνακας Δυνητικών Δικαιούχων.....	126
Πίνακας 23: Συμβολή των Αναπτυξιακών Στόχων και Ειδικών Αναπτυξιακών Στόχων του ΠΠΑ στους Δείκτες του ΕΠΑ.....	127
Πίνακας 24: Πίνακας Δράσεων που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της Τεχνικής Βοήθειας του ΠΠΑ.....	130
Πίνακας 25:: Πίνακας Κατανομής Προϋπολογισμού του Προγράμματος σε Αναπτυξιακούς Στόχους.....	133
Πίνακας 26: Πίνακας Κατανομής Προϋπολογισμού του Προγράμματος σε Αναπτυξιακούς Στόχους.....	134
Πίνακας 27: Συσχέτιση των Προτεραιοτήτων του ΠΠΑ με τους Ειδικούς Στόχους του ΕΠΑ για τον Αναπτυξιακό Στόχο της Έξυπνης Ανάπτυξης.....	147
Πίνακας 28: Συσχέτιση των Προτεραιοτήτων του ΠΠΑ με τους Ειδικούς Στόχους του ΕΠΑ για τον Αναπτυξιακό Στόχο της Πράσινης Ανάπτυξης.....	148
Πίνακας 29: Συσχέτιση των Προτεραιοτήτων του ΠΠΑ με τους Ειδικούς Στόχους του ΕΠΑ για τον Αναπτυξιακό Στόχο της Κοινωνικής Ανάπτυξης.....	149
Πίνακας 30: Συσχέτιση των Προτεραιοτήτων του ΠΠΑ με τους Ειδικούς Στόχους του ΕΠΑ για τον Αναπτυξιακό Στόχο της Ανάπτυξης Υποδομών.....	149
Πίνακας 31: Συσχέτιση των Προτεραιοτήτων του ΠΠΑ με τους Ειδικούς Στόχους του ΕΠΑ για τον Αναπτυξιακό Στόχο της Εξωστρέφειας.....	150
Πίνακας 32: Πίνακας συμβατότητας Προτεραιοτήτων του ΠΠΑ με τους Στόχους της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020».....	155
Πίνακας 33: Πίνακας συμβατότητας Προτεραιοτήτων του ΠΠΑ με τους Στόχους του ΣΕΣ 2014-2020.....	157
Πίνακας 34: Πίνακας συμβατότητας Προτεραιοτήτων του ΠΠΑ με τους Στόχους Πολιτικής του νέου ΕΣΠΑ 2021-2027.....	159

Πίνακας 35: Πίνακας συμβατότητας Προτεραιοτήτων του ΠΠΑ με τους Άξονες του προγράμματος Horizon Europe	165
Πίνακας 36: Πίνακας συμβατότητας Προτεραιοτήτων του ΠΠΑ με τις αντίστοιχες Εθνικές Στρατηγικές	174

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Σχήμα 1: Τυπική διάταξη SWOT Analysis	66
Σχήμα 2: Ποσοστό καινοτόμων επιχειρήσεων στην ΠΣΤΕ.....	67
Σχήμα 3: Ποσοστό επιχειρήσεων που εισάγουν καινοτόμες διαδικασίες οργάνωσης - marketing	68
Σχήμα 4: Εξέλιξη της ανεργίας ΠΣΤΕ σε σχέση με το σύνολο της χώρας την περίοδο 2010 - 2018	73
Σχήμα 5: Εξέλιξη της ανεργίας νέων 18-24 ετών ΠΣΤΕ σε σχέση με το σύνολο της χώρας την περίοδο 2010 - 2018	74
Σχήμα 6: Ποσοστό κινδύνου φτώχειας ΠΣΤΕ σε σχέση με το σύνολο της χώρας την περίοδο 2010 - 2018.....	75
Σχήμα 7: Ποσοστό απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα της ΠΣΤΕ σε σχέση με το σύνολο της χώρας	77
Σχήμα 8: Συμβολή ΑΠΑ στον πρωτογενή τομέα της ΠΣΤΕ σε σχέση με το σύνολο της χώρας	78
Σχήμα 9: Εξέλιξη Περιφερειακού ΑΕΠ στην ΠΣΤΕ για τα έτη 2010 – 2018	80
Σχήμα 10: Εξέλιξη κατά κεφαλήν ΑΕΠ στην ΠΣΤΕ για τα έτη 2010 – 2018.....	81
Σχήμα 11: Ποσοστιαία διάρθρωση τομέων παραγωγής στην ΠΣΤΕ σε σχέση με το σύνολο της χώρας για το έτος 2016	81
Σχήμα 12: Ποσοστιαία κατανομή των έργων του ΠΔΕ ανά τομέα παρέμβασης	83
Σχήμα 13: Ποσοστιαία κατανομή των συγχρηματοδοτούμενων πόρων ανά τομέα παρέμβασης	88
Σχήμα 14: Αναπτυξιακές ανάγκες, δυνατότητες και στόχοι	92
Σχήμα 15: Ποσοστιαία κατανομή Προϋπολογισμού του Προγράμματος σε Αναπτυξιακούς Στόχους.....	133
Σχήμα 16: Κατανομή Προϋπολογισμού του Προγράμματος σε Αναπτυξιακούς Στόχους και Έτη	146
Σχήμα 17: Διάρθρωση Τμημάτων Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού.....	186
Σχήμα 18: Ροή διαδικασίας επιλογής έργων.....	192
Σχήμα 19: Κριτήρια για την αξιολόγηση - επιλογή έργων.....	193

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με το Ν. 4635/2019 (Α'167), θεσμοθετήθηκε για πρώτη φορά ένα ολοκληρωμένο σύστημα για τον σχεδιασμό, τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο των παρεμβάσεων που χρηματοδοτούνται από τους εθνικούς πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Για πρώτη φορά εισάγονται η μεσοπρόθεσμη στοχοθεσία και η υπαγωγή των παρεμβάσεων του ΠΔΕ σε στρατηγικούς στόχους και ιεραρχούμενες αναπτυξιακές προτεραιότητες.

Οι προγραμματικές περίοδοι του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) έχουν πενταετή διάρκεια. Η έναρξη της πρώτης προγραμματικής περιόδου έχει οριστεί για την 1η Ιανουαρίου 2021. Το ΕΠΑ καθορίζει τις προτεραιότητες ανά τομέα πολιτικής στο πλαίσιο των εθνικών αναπτυξιακών στόχων, τους ειδικούς στόχους και δράσεις, το συνολικό και ανά Πρόγραμμα προϋπολογισμό, καθώς και τα αποτελέσματα που επιδιώκονται με την εφαρμογή του.

Με την 1^η εγκύκλιο για την κατάρτιση του ΕΠΑ που εξέδωσε το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων (αρ. πρωτ. 29428/12-3-2020) σηματοδοτήθηκε η έναρξη του διαλόγου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων με τους φορείς πολιτικής σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, προκειμένου να συντονιστούν οι απαιτούμενες ενέργειες για την κατάρτιση των ΤΠΑ και ΠΠΑ στο πλαίσιο των αναπτυξιακών στόχων του ΕΠΑ.

Το σχέδιο του ΕΠΑ 2021-2025 διαμορφώθηκε εν μέσω της κλιμάκωσης της πανδημίας COVID-19, η οποία προκάλεσε ύφεση στην ευρωπαϊκή και την παγκόσμια οικονομία κατά το πρώτο εξάμηνο του 2020. Η ανάγκη να αντιμετωπιστούν οι κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες της πανδημίας οδήγησε σε προσαρμογές και στο κείμενο του ΕΠΑ 2021-2025, καθώς σήμερα προβάλλει κρισιμότερη από ποτέ η πρόκληση για μεταρρυθμίσεις που ενισχύουν την ανάπτυξη.

Με την ΥΑ 95189 (ΦΕΚ Β' 3961/16-9-2020) καθορίστηκε ο τρόπος κατάρτισης και υποβολής των Τομεακών και Περιφερειακών (ΤΠΑ/ΠΠΑ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2025. Σύμφωνα δε με το άρθρο 119 του Ν. 4635/2019 κάθε Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης καταρτίζεται από την αρμόδια Περιφέρεια και περιλαμβάνει τους στόχους του μεσοπρόθεσμου αναπτυξιακού προγραμματισμού στον τομέα ευθύνης της, με βάση τον αντίστοιχο προγραμματισμό του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) και την κατανομή των εθνικών πόρων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, οι οποίοι του αναλογούν.

Ο αναπτυξιακός προγραμματισμός διέπεται από τις αρχές της συμπληρωματικότητας προς τις συγχρηματοδοτούμενες από την Ευρωπαϊκή Ένωση παρεμβάσεις και επομένως θα πρέπει να διενεργηθεί παράλληλα και σε κάθε περίπτωση να λάβει υπόψη του τα αποτελέσματα της διαδικασίας σχεδιασμού των Τομεακών αλλά και των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας προκειμένου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον Ν.4635/2019, προχώρησε στη δημιουργία Ομάδας Έργου, η οποία αποτελείται από τα στελέχη της Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού. Η Ομάδα Έργου υποστηρίζεται τεχνικά από εξωτερικό συνεργάτη, ο οποίος με απόφαση του Περιφερειάρχη Στερεάς Ελλάδας αναλαμβάνει να υποστηρίξει τη Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας στα παρακάτω αντικείμενα :

- στην καταγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης για τα έργα που έχουν ενταχθεί στο ΠΔΕπ,

- στη διαβούλευση, με στόχο τη διατύπωση απόψεων από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, τους κοινωνικούς και οικονομικούς εταίρους, τους εποπτευόμενους φορείς και τους πολίτες της ΠΣΤΕ,
- στη συγκέντρωση των απόψεων από υπηρεσίες και φορείς της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας στο πλαίσιο της διαβούλευσης του σχεδίου του Ε.Π.Α.,
- στη σύνταξη του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης που θα περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο τα προβλεπόμενα από το θεσμικό πλαίσιο στοιχεία,
- στη σύνοψη των συμπερασμάτων της διαβούλευσης και ενημέρωση των αρμόδιων υπηρεσιών της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας και υποστήριξη στη σύνταξη προτάσεων αναθεώρησης συγκεκριμένων σημείων του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης με τη σχετική τεκμηρίωση,
- στην προσαρμογή του ΠΠΑ σε ενδεχόμενες παρατηρήσεις της Δι. .Ε.Π. του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Η διαδικασία που ακολουθήθηκε για το σχεδιασμό του ΠΠΑ Στερεάς Ελλάδας, αναλύεται στην Ενότητα 9.1 του παρόντος.

7 ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

7.1 Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

7.1.1 Γενικά

Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας είναι η δεύτερη σε έκταση Ελληνική περιφέρεια και περιλαμβάνει πέντε (5) Περιφερειακές Ενότητες (ΠΕ), τη Βοιωτία, την Εύβοια, την Ευρυτανία, τη Φθιώτιδα και τη Φωκίδα. Καταλαμβάνει συνολική έκταση 15.549 τετρ. χλμ., (ποσοστό 11,8% της συνολικής έκτασης της χώρας), και διαθέτει εξαιρετικά ενδιαφέροντα, πολύμορφα γεωμορφολογικά, κοινωνικοοικονομικά και πολιτισμικά χαρακτηριστικά. Ως αποτέλεσμα δημιουργείται ένα σύνολο με σημαντικά πλεονεκτήματα (πλούσια και αξιόλογη παραγωγική βάση – αγροτική παραγωγή και βιομηχανία – ορεινούς όγκους, λατομικές περιοχές, μεγάλα δάση, πεδιάδες, εσωτερικά και παραθαλάσσια νερά, ακτές ακόμα και νησί, σημαντικό φυσικό, πολιτιστικό και ιστορικό απόθεμα και δυνατότητες υπηρεσιών ειδικά στον τουρισμό και το εμπόριο). Έχει έδρα τη Λαμία, η οποία είναι πρωτεύουσα της ΠΕ Φθιώτιδας.

Το μεγαλύτερο τμήμα της Περιφέρειας είναι ορεινό ή ημιορεινό (ποσοστό 47,4% και 31,8% αντίστοιχα της συνολικής έκτασης) ενώ το πεδινό είναι μόλις το 20,8% της έκτασης. Υπάρχουν δίοδοι που επιτρέπουν τη διέλευση μέσα από τους ορεινούς όγκους, που έχουν αξιοποιηθεί. Επιπλέον, το υπέδαφος της Στερεάς Ελλάδας είναι πλούσιο σε κοιτάσματα μετάλλου (μαγνησίτης, σιδηρονικέλιο, βωξίτης, δολομίτης), σε μάρμαρο και χρώμιο.

Η πληθυσμιακή εξέλιξη της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της τελευταίας απογραφής του πληθυσμού, το έτος 2011, εμφανίζει μείωση κατά 9,66%, η οποία είναι πολύ μεγαλύτερη από τη γενική τάση μείωσης (1.61%) σε επίπεδο χώρας, ενώ ταυτόχρονα καταγράφεται ίδια γενική τάση μεταξύ των Περιφερειακών Ενοτήτων με διακυμάνσεις του βαθμού μεταβολής (μεγαλύτερη μείωση παρατηρείται στην ΠΕ Ευρυτανίας, ενώ κοντά στον εθνικό μέσο όρο είναι η μείωση στην ΠΕ Εύβοιας). Ο πληθυσμός της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας ανήλθε σε 546.870 μόνιμους κατοίκους το 2011 και αντιστοιχεί στο 5,07% του συνολικού πληθυσμού της χώρας. Η βαθμιαία μείωση του πληθυσμού κατά τη δεκαετία 2001-2011 είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση της πληθυσμιακής πυκνότητας της Περιφέρειας, η οποία από 38,9 κατοίκους ανά τετ. χλμ. το 2001 μειώθηκε σε 35,17 κατοίκους ανά τετ. χλμ. το 2011, πολύ χαμηλότερη από την αντίστοιχη της χώρας (81,75 κάτοικοι ανά τετ. χλμ.). Όσον αφορά την κατανομή του πληθυσμού κατά φύλο και κατά ομάδες ηλικιών διαπιστώνεται ότι η αναλογία των δύο φύλων στο σύνολο του πληθυσμού της Περιφέρειας είναι αντίστροφη αυτής που παρατηρείται στο σύνολο της χώρας, αφού οι άντρες αποτελούν το 51% (49,2% για το σύνολο της χώρας) του συνολικού πληθυσμού στην Περιφέρεια, έναντι 49% των γυναικών (50,8% στο σύνολο της επικράτειας). Η ανάλυση των επιμέρους δημογραφικών δεικτών καταδεικνύει ότι το πρόβλημα της πληθυσμιακής γήρανσης της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδα είναι αρκετά μεγαλύτερο σε σχέση με το σύνολο της χώρας. Ειδικότερα, από τον υπολογισμό του δείκτη γήρανσης για την Περιφέρεια προκύπτει ότι κατά το έτος 2012 σε 100 παιδιά αντιστοιχούσαν 163,2 ηλικιωμένοι, ενώ για τη χώρα η αναλογία αυτή ανέρχεται σε 137.

Κατά την τελευταία δεκαετία, η ΠΣΤΕ ακολούθησε την κρίση της ελληνικής οικονομίας. Το Ακαθάριστο Περιφερειακό Προϊόν από € 9,90 δις το 2010 (τρέχουσες τιμές, EUROSTAT) σημείωσε διαρκή μείωση σε όλη την περίοδο 2010-15 για να διαμορφωθεί σε € 7,96 δις το 2015, ενώ η μικρή ανάκαμψη που σημειώνεται τη τριετία 2016-18 (€ 8,767 δις το 2018) δεν

αντισταθμίζει τις απώλειες εισοδήματος της προηγούμενης περιόδου. Το ΑΕΠ ανά κάτοικο διαμορφώνεται στην Περιφέρεια σε € 17.700 το 2010 (EUROSTAT), € 14.300 το 2015, € 15.200 το 2017 και € 15.800 το 2018. Η αποδυνάμωση της Περιφέρειας, τόσο ως προς το σύνολο της χώρας όσο και ως προς την ΕΕ28 αντανακλάται και στην εξέλιξη του ΑΕΠ ανά κάτοικο σε όρους αγοραστικής δύναμης (PPS) συγκρινόμενο με τον μέσο όρο της ΕΕ28. Ειδικότερα, το ΑΕΠ/κάτοικο στην ΠΣΤΕ μειώνεται από 82 το 2009 σε 73 το 2010 για να υποχωρήσει περαιτέρω στο 61 το 2015, ενώ το 2018 διαμορφώνεται στο 62 σημειώνοντας πολύ μικρή βελτίωση (μ.ο. Ε.Ε. 100 PPS). Το ίδιο μέγεθος στο σύνολο της χώρας μειώνεται από το 94 το 2009 στο 85 το 2010 και περαιτέρω στο 69 το 2015 και στο 68 το 2018. Η οικονομική κρίση αντέστρεψε ουσιαστικά την σύγκλιση, που παρατηρήθηκε ως προς το εισόδημα σε προηγούμενες περιόδους, της Περιφέρειας τόσο με τη χώρα όσο και με την ΕΕ28.

Η διάρθρωση της Περιφερειακής οικονομίας ανά τομέα παραγωγής χαρακτηρίζεται από την ισχυρή παρουσία του δευτερογενή τομέα σε σημαντικά υψηλότερο βαθμό από ότι στο σύνολο της χώρας και η σχετική μικρότερη συμμετοχή του τριτογενή τομέα. Ειδικότερα, το 2016 (ΕΛΣΤΑΤ) στο σύνολο της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας της Περιφέρειας το 38,1% προέρχεται από το δευτερογενή, έναντι 7,04% του πρωτογενή και 54,1%. Το ίδιο έτος τα αντίστοιχα ποσοστά για το σύνολο της χώρας είναι 17,0% για τον δευτερογενή έναντι 4,1% του πρωτογενή και 78,9% του τριτογενή. Σημειώνεται ότι στη διάρκεια των ετών της οικονομικής κρίσης η συμμετοχή του δευτερογενή τομέα στην Περιφερειακή Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία σημείωσε μικρή άνοδο από το 35,7% το 2010 στο 38,1% το 2017. Αντίστοιχο συμπέρασμα μπορεί να διατυπωθεί και ως προς τη διάρθρωση της απασχόλησης. Το 2016 το 19,3% της απασχόλησης στην ΠΣΤΕ αφορά στον πρωτογενή τομέα (έναντι 11,3% στη χώρα), το 21,8% στο δευτερογενή (έναντι 14,1% στη χώρα) και το 58,9% στον τριτογενή (74,5% στη χώρα).

7.1.2 Θεσμικό Πλαίσιο του Φορέα

Η Περιφέρεια αποτελεί, σήμερα, μία αυτοτελή ενιαία Διοικητική Μονάδα αποκέντρωσης της Κρατικής Διοίκησης με αρμοδιότητες σχεδιασμού, προγραμματισμού, συντονισμού και εφαρμογής των πολιτικών για την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της γεωγραφικής της περιοχής.

Οι κύριες νομοθετικές παρεμβάσεις με τις οποίες συγκροτήθηκαν οι Περιφέρειες στη σημερινή τους μορφή είναι οι ακόλουθες:

➤ Ο Ν.1622/1986

Ως ιδρυτικός νόμος της Περιφέρειας θεωρείται ο Ν. 1622/1986 "Τοπική Αυτοδιοίκηση - Περιφερειακή Ανάπτυξη - Δημοκρατικός Προγραμματισμός".

Η λέξη Περιφέρεια, όπως χρησιμοποιείται στο συγκεκριμένο νόμο έχει διπλή σημασία:

- ✓ Η Περιφέρεια αποτελεί γεωγραφική μονάδα που έχει συγκεκριμένα όρια, εδαφική έκταση, πληθυσμό και έδρα,
- ✓ Η Περιφέρεια αποτελεί διοικητική μονάδα και αποτελείται από όργανα και υπηρεσίες. Όργανα της Περιφέρειας είναι ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας με τις υπ' αυτόν υπηρεσίες και το Περιφερειακό Συμβούλιο.

Με βάση το άρθρο 61 του Ν. 1622/86, καθώς και το Προεδρικό Διάταγμα 51/1987, η χώρα διαιρείται σε 13 Περιφέρειες ως εξής:

1. Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, με έδρα την Κομοτηνή
2. Κεντρικής Μακεδονίας, με έδρα τη Θεσσαλονίκη
3. Δυτικής Μακεδονίας, με έδρα την Κοζάνη

4. Ηπείρου, με έδρα τα Ιωάννινα
5. Θεσσαλίας, με έδρα τη Λάρισα
6. Ιονίων Νήσων, με έδρα την Κέρκυρα
7. Δυτικής Ελλάδας, με έδρα την Πάτρα
8. Στερεάς Ελλάδας, με έδρα τη Λαμία
9. Αττικής, με έδρα την Αθήνα
10. Πελοποννήσου, με έδρα την Τρίπολη
11. Βορείου Αιγαίου, με έδρα τη Μυτιλήνη
12. Νοτίου Αιγαίου, με έδρα την Ερμούπολη, και
13. Κρήτης, με έδρα το Ηράκλειο

➤ Ο Ν.2503/1997

Με το Ν. 2503/1997 "Διοίκηση, Οργάνωση, Στελέχωση της Περιφέρειας, Ρύθμιση Θεμάτων για την Τοπική Αυτοδιοίκηση και άλλες Διατάξεις" δόθηκε στην Περιφέρεια ο χαρακτήρας ενιαίας αποκεντρωμένης μονάδας διοίκησης του κράτους.

Η Περιφέρεια συμβάλλει στον εθνικό σχεδιασμό και στο πλαίσιο αυτού σχεδιάζει, προγραμματίζει και εφαρμόζει τις πολιτικές για την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική της ανάπτυξη.

Η κάθε Περιφέρεια ως ενιαία αποκεντρωμένη μονάδα διοίκησης έχει τις αρμοδιότητες που ασκούν οι υπηρεσίες της στη συνολική χωρική έκτασή της, συμπεριλαμβανομένων και των υπηρεσιών της Περιφέρειας στο νομό ή νομαρχία, καθώς και τις αρμοδιότητες που ανήκουν στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας. Η Περιφέρεια ως διοικητική μονάδα έχει δικό της προσωπικό, δικό της προϋπολογισμό, καθώς και δικούς της μηχανισμούς διαχείρισης των πιστώσεων έργων περιφερειακού χαρακτήρα ΣΑΕΠ. Παράλληλα η Περιφέρεια διατηρεί και το χαρακτήρα της ως μονάδα περιφερειακής ανάπτυξης.

➤ Ο Νόμος 2647/1998

Με το νόμο 2647/1998 "Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων σε Περιφέρειες" μεταβιβάζονται στις Περιφέρειες διάφορες αρμοδιότητες που ασκούνται από Υπουργούς.

Συγκεκριμένα, στις Περιφέρειες μεταβιβάζονται αρμοδιότητες από:

- ✓ το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης
- ✓ το Υπουργείο Ανάπτυξης
- ✓ το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων
- ✓ το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων
- ✓ το Υπουργείο Γεωργίας
- ✓ το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- ✓ το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας
- ✓ το Υπουργείο Πολιτισμού
- ✓ το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας
- ✓ το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών

Επίσης, στις Περιφέρειες μεταβιβάζεται επιπλέον μία σειρά αρμοδιοτήτων που ασκούνται σε συναρμοδιότητα, κατά περίπτωση, από τους Υπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Γεωργίας, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υγείας και Πρόνοιας, Εμπορικής Ναυτιλίας και Μεταφορών και Επικοινωνιών.

➤ Ο Νόμος 3852/2010

Με το ν. 3852/2010 («Πρόγραμμα Καλλικράτης») επιχειρήθηκε μία σημαντική διοικητική μεταρρύθμιση ευρύτερα στο χώρο της Κρατικής Διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Βασική της στόχευση ήταν η οργανωτική και επιχειρησιακή ενίσχυση των δήμων, μέσα από τη συνένωσή τους, ούτως ώστε η παροχή υπηρεσιών τους προς τους πολίτες στα ζητήματα που αφορούν κυρίως την αντιμετώπιση των καθημερινών ζητημάτων να είναι πιο άμεση και αποτελεσματική. Τούτο φαίνεται και από τη σημαντική μεταφορά επί πλέον αρμοδιοτήτων στους δήμους, ούτως ώστε πράγματι ένας μεγάλος όγκος δημοσίων υποθέσεων κοινωνικού-προνοιακού και αναπτυξιακού χαρακτήρα να διεξάγεται σήμερα από αυτούς, ενώ παράλληλα η κρατική διοίκηση, στην αποκεντρωμένη της μορφή, να περιορίζεται κυρίως σε εποπτικό και επιτελικό έργο.

Επιπλέον με το ν. 3852/2010 πραγματοποιήθηκε η θεμελίωση της Περιφέρειας ως Β΄ βαθμός αυτοδιοίκησης.

Η ανάγκη για συγκρότηση της δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης στο επίπεδο μίας μεγαλύτερης ενότητας, όπως περιγράφεται στην αιτιολογική έκθεση του νόμου, προέκυψε για τους ακόλουθους λόγους:

- Η συγκρότηση του δεύτερου βαθμού της αυτοδιοίκησης στα όρια των προϋφιστάμενων 54 νομών καθιστούσε ανέφικτη την ανάληψη της ευθύνης για το σχεδιασμό και την άσκηση μιας ολοκληρωμένης πολιτικής για την ανάπτυξη στην περιοχή τους καθώς η άσκηση αναπτυξιακής πολιτικής προϋποθέτει ευρύτερες ενότητες.
- Η αναδιάρθρωση των δήμων σε λιγότερες και ισχυρότερες μονάδες που αναλαμβάνουν περισσότερες αρμοδιότητες επέβαλε, αντίστοιχα, την αναδιάρθρωση του δεύτερου βαθμού σε ευρύτερες γεωγραφικές ενότητες, ώστε να είναι σε θέση να αναλαμβάνουν νέες αρμοδιότητες, ιδίως στην ανάπτυξη.
- Η δευτεροβάθμια αυτοδιοίκηση στα όρια των νομών αποδείχθηκε ότι δυσκόλευε την αποτελεσματική συμμετοχή στα ευρωπαϊκά όργανα, όπως την Επιτροπή των Περιφερειών, στα οποία οι περιφέρειες των άλλων κρατών – μελών είχαν ουσιαστικό ρόλο και λόγο.

Η θεμελίωση των Περιφερειών ως δεύτερου βαθμού αυτοδιοίκησης:

- οδήγησε σε οικονομίες κλίμακας και συγκέντρωση δυνάμεων.
- εξασφάλισε την απαραίτητη κλίμακα ώστε να είναι δυνατή η ανάληψη σημαντικών αναπτυξιακών λειτουργιών.
- επέτρεψε τη μεταβίβαση και πρόσθετων αρμοδιοτήτων που ανήκαν στις κρατικές Περιφέρειες, σε άλλους κρατικούς φορείς ή ακόμη και στο κεντρικό κράτος, με αποτέλεσμα να μειωθούν έτσι τα επίπεδα και η πολυπλοκότητα άσκησης αρμοδιοτήτων και διεκπεραίωσης διαδικασιών, προς όφελος του πολίτη, της Πολιτείας, αλλά και της οικονομίας.

Με το Ν. 3852/2010 οι οργανισμοί της δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης, στους οποίους περιλαμβάνονταν 54 νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, 3 διευρυμένες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις

και 19 επαρχεία (ένα σύνολο 76 διοικητικών ενοτήτων), συνενώθηκαν δημιουργώντας τις 13 αιρετές περιφέρειες που υφίστανται μέχρι σήμερα.

➤ Ο Νόμος 4555/2018

Ο Ν. 4555/2018 “Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής - Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] -Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις” αποτελεί την τελευταία σημαντική θεσμική μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Θεωρείται διάδοχος του σχεδίου Καλλικράτης με βασική φιλοσοφία την μείωση της θητείας των δημοτικών αρχών από πενταετία σε τετραετία και την υιοθέτηση της απλής αναλογικής.

7.1.3 Τομείς Παρέμβασης - Αρμοδιότητες

Τομείς Παρέμβασης

Οι αρμοδιότητες των Περιφερειών, ως έχουν καθοριστεί με το ν. 3852/2010 («Πρόγραμμα Καλλικράτης») και έχουν τροποποιηθεί στην διάρκεια των επόμενων ετών, αφορούν τους ακόλουθους εννέα τομείς:

A. Προγραμματισμού - Ανάπτυξης,

B. Γεωργίας – Κτηνοτροφίας – Αλιείας, στους οποίους περιλαμβάνονται, ιδίως:

α. Υποτομέας Προγραμματισμού

β. Υποτομέας Γεωργίας

γ. Υποτομέας Κτηνοτροφίας

δ. Υποτομέας Αλιείας

Γ. Φυσικών Πόρων – Ενέργειας – Βιομηχανίας, στους οποίους περιλαμβάνονται, ιδίως:

α. Υποτομέας Διαχείρισης Υδάτων

β. Υποτομέας ορυκτού πλούτου

γ. Υποτομέας Ενέργειας

δ. Υποτομέας Βιομηχανίας και Βιοτεχνίας

Δ. Απασχόλησης – Εμπορίου – Τουρισμού,

Ε. Μεταφορών–Επικοινωνιών

ΣΤ. Έργων - Χωροταξίας - Περιβάλλοντος

Ζ. Υγείας

Η. Παιδείας – Πολιτισμού – Αθλητισμού

Θ. Πολιτικής Προστασίας και Διοικητικής Μέριμνας

Αρμοδιότητες στον Τομέα του Προγραμματισμού - Ανάπτυξης

Ειδικότερα για τον τομέα του Προγραμματισμού - Ανάπτυξης οι αρμοδιότητες των Περιφερειών είναι οι ακόλουθες:

- Ο περιφερειακός αναπτυξιακός σχεδιασμός, ο προγραμματισμός, η υλοποίηση των σχετικών με αυτόν δράσεων και η παρακολούθηση της αναπτυξιακής πορείας της περιφέρειας.
- Η εξειδίκευση των στόχων και των κατευθύνσεων της αναπτυξιακής πολιτικής, στο επίπεδο της περιφέρειας, η υλοποίηση των διαδικασιών του Δημοκρατικού Προγραμματισμού, για τα ετήσια και μεσοχρόνια προγράμματα ανάπτυξης.
- Η σύνταξη προτάσεων για τη διαμόρφωση της περιφερειακής αναπτυξιακής πολιτικής.
- Η προώθηση των εθνικών στρατηγικών στόχων.
- Η διαχείριση, ο έλεγχος και η εφαρμογή των αναπτυξιακών παρεμβάσεων, για την προγραμματική περίοδο 2007-2013, όπως αυτή οριοθετείται από το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (Ε.Σ.Π.Α.), για τα περιφερειακά όργανα στις διατάξεις του ν. 3614/2007 (ΦΕΚ 267 Α'), όπως ισχύει, περιλαμβανομένης και της υποστήριξης του συνόλου των φορέων της Αυτοδιοίκησης, καθώς και της κατάρτισης των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Π.Ε.Π.).
- Η κατάρτιση του αναπτυξιακού προγράμματος της περιφέρειας.
- Η έγκριση των μεσοχρόνιων αναπτυξιακών προγραμμάτων, που εκπονούνται στο πλαίσιο των αντίστοιχων περιφερειακών αναπτυξιακών προγραμμάτων.
- Ο συντονισμός των φορέων εκτέλεσης και η παρακολούθηση της πορείας εφαρμογής του αναπτυξιακού προγράμματος της περιφέρειας.
- Η διατύπωση προς τους κεντρικούς φορείς του δημόσιου τομέα προτάσεων για έργα και μέτρα πολιτικής, εθνικής σημασίας, που αφορούν την περιφέρεια, αλλά εντάσσονται στο μεσοχρόνιο εθνικό αναπτυξιακό πρόγραμμα.
- Η εκπόνηση γενικών και ειδικών αναπτυξιακών μελετών που αφορούν τη χωρική αρμοδιότητα της περιφέρειας.
- Η συνεργασία με φορείς της περιφέρειας για τη σύνταξη και υποβολή προτάσεων υλοποίησης έργων που χρηματοδοτούνται από τις κοινοτικές πρωτοβουλίες και προγράμματα διαπεριφερειακής συνεργασίας.
- Η τελική διαμόρφωση, η μέριμνα για την έγκριση και η παρακολούθηση της εκτέλεσης των ετήσιων Προγραμμάτων Δημοσίων Επενδύσεων περιφερειακού επιπέδου.
- Η πορεία υλοποίησης, η διενέργεια ελέγχων, ως δικαιούχος, στους φορείς υλοποίησης έργων, για την τήρηση των δεσμεύσεων, τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών, την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου και την αξιοπιστία των οικονομικών στοιχείων.
- Η παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων που χρηματοδοτούνται με εθνικούς πόρους, από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ή άλλους πόρους.
- Η κατανομή των πιστώσεων από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.
- Η κατανομή των αντίστοιχων ποσών και η έγκριση της εκταμίευσής τους από τους λογαριασμούς, που τηρεί το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης στην Τράπεζα της Ελλάδος.
- Ο προσδιορισμός των δικαιούχων των πιστώσεων, που εγκρίνονται κατά πρόγραμμα και διαρθρωτικό ταμείο.
- Η συγκέντρωση, επεξεργασία και τεκμηρίωση γεωγραφικών, δημογραφικών, οικονομικών, κοινωνικών και άλλων στοιχείων που αφορούν την περιφέρεια.

- Η παρακολούθηση και η αξιολόγηση του σχεδιασμού και της υλοποίησης όλων των αναπτυξιακών και θεσμικών παρεμβάσεων στη χωρική αρμοδιότητά της.
- Η σύσταση Περιφερειακής Γνωμοδοτικής Επιτροπής, η οποία γνωμοδοτεί για τις αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ή προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις των αναπτυξιακών νόμων.
- Η παραλαβή των αιτήσεων υπαγωγής επενδύσεων, ο έλεγχος των στοιχείων, η αξιολόγησή τους, η εισήγηση στην Περιφερειακή Γνωμοδοτική Επιτροπή, η έκδοση της απόφασης υπαγωγής, οι αποφάσεις τροποποίησης και η παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, ανάκλησης υπαγωγής και επιστροφής ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις των αναπτυξιακών νόμων.
- Η συγκρότηση των Περιφερειακών Οργάνων Ελέγχου των επενδύσεων για την πιστοποίηση των δαπανών και την υλοποίηση των εγκεκριμένων εργασιών, σύμφωνα με τις διατάξεις των αναπτυξιακών νόμων.
- Η καταβολή της επιχορήγησης του κόστους επένδυσης, η ολοκλήρωση και πιστοποίηση έναρξης παραγωγικής λειτουργίας.
- Η καταγραφή των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται από την υλοποίηση των εγκεκριμένων επενδύσεων.
- Η παροχή στοιχείων προς καταγραφή σε βάση δεδομένων του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας των στοιχείων των ενισχυόμενων επενδύσεων.
- Η σύνταξη τεχνικών δελτίων των ιδιωτικών επενδύσεων που εντάσσονται στα επιχειρησιακά προγράμματα.
- Η λειτουργία βάσης δεδομένων για την ενίσχυση, παρακολούθηση και εξέλιξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της περιφέρειας, κατά κλάδο και τομείς της οικονομίας.
- Η διατύπωση προτάσεων πολιτικής και μέτρων για την ανάπτυξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων προς το Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.
- Η πληροφόρηση και υποβοήθηση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων σε κλαδικό ή άλλο επίπεδο, με σκοπό την ανάπτυξη της επιχειρηματικής ικανότητας και ανταγωνιστικότητάς τους.
- Η παρακολούθηση και η επισήμανση στους αρμόδιους φορείς ζητημάτων, που αναφέρονται στη λήψη των αναγκαίων μέτρων προς βελτίωση του επιπέδου ζωής των πολιτών.
- Η γνωμοδότηση για κάθε θέμα τοπικού ή ευρύτερου ενδιαφέροντος για το οποίο ζητείται η παροχή γνώμης.

Μεταβίβαση άσκησης πρόσθετων αρμοδιοτήτων στις περιφέρειες

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, κατόπιν γνώμης της Ένωσης Περιφερειών, μπορεί να μεταβιβάζονται στις περιφέρειες αρμοδιότητες της Κεντρικής Διοίκησης, που συνάπτονται με εκείνες που απονέμονται, κατά τομείς, με το προηγούμενο άρθρο, εφόσον υπηρετούν αναπτυξιακού και λειτουργικού χαρακτήρα περιφερειακές ανάγκες και δεν αφορούν θέματα άσκησης ενιαίας κρατικής πολιτικής.

Με το ίδιο διάταγμα ρυθμίζεται και η απόδοση των αντίστοιχων οικονομικών πόρων για την άσκησή τους.

Με όμοια διατάγματα, με τις ίδιες προϋποθέσεις και με την ίδια διαδικασία αρμοδιότητες που ανήκουν σε νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου ή δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς κοινής ωφέλειας, που συνάπτονται με τους ανωτέρω τομείς, μπορεί να μεταβιβάζονται στις περιφέρειες μετά από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου τους.

Παροχή γνώμης της Περιφέρειας για ειδικά θέματα

Προκειμένου η Κρατική Διοίκηση να εκδώσει οποιαδήποτε κανονιστική πράξη, η οποία αφορά την αειφόρο ανάπτυξη, τα ρυθμιστικά ή χωροταξικά ή πολεοδομικά σχέδια και τις αποφάσεις χωροθέτησης εγκαταστάσεων και λοιπών δραστηριοτήτων, οφείλει να ζητά τη γνώμη των οικείων αιρετών συλλογικών οργάνων των περιφερειών.

Στα συλλογικά όργανα της Διοίκησης που καταρτίζουν τα προγράμματα για την περιφερειακή ανάπτυξη, τη χωροταξία και την αειφόρο ανάπτυξη μετέχουν υποχρεωτικά και εκπρόσωποι των περιφερειών.

Βασικό πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων

Τα όργανα των περιφερειών ασκούν τις αρμοδιότητές τους σύμφωνα με τις αρχές της διαφάνειας, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας.

Η άσκηση των αρμοδιοτήτων τους οριοθετείται από τις σχετικές διατάξεις των νόμων και των κανονιστικών διατάξεων της διοίκησης.

Κατά την άσκησή τους θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη:

- I. Οι εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές που σχετίζονται με τις αρμοδιότητές τους.
- II. Η ανάγκη συνεργασίας και συντονισμού με άλλες τοπικές ή δημόσιες αρχές και οργανισμούς.
- III. Οι διαθέσιμοι πόροι για την κάλυψη των αρμοδιοτήτων και η ανάγκη να διασφαλισθεί η επωφελής και αποτελεσματική χρήση τους, καθώς και η ισόρροπη κατανομή τους.
- IV. Η ανάγκη οργάνωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών, κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η επάρκεια και η ποιότητά τους, η διαφάνεια και η ισονομία, με στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών και
- V. Η ανάγκη αειφόρου ανάπτυξης και προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς.

7.2 ΕΘΝΙΚΑ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

7.2.1 Κανονιστικά Κείμενα

Οι κανόνες που διέπουν την κατάρτιση, τον συντονισμό, τη διαχείριση, τη χρηματοδότηση, τον έλεγχο και την εφαρμογή των αναπτυξιακών παρεμβάσεων του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) και των επιμέρους προγραμμάτων του, που χρηματοδοτούνται από τους εθνικούς πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) θεσπίστηκαν με την ψήφιση του Ν. 4635/19 “Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις”.

Το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων καταρτίζει το ΕΠΑ, αντικείμενο του οποίου αποτελεί ο μεσοπρόθεσμος αναπτυξιακός προγραμματισμός αξιοποίησης των εθνικών πόρων του ΠΔΕ, με βάση τις κατευθύνσεις και τις ανάγκες που προκύπτουν από το σχέδιο ανάπτυξης της χώρας

για την παραγωγική ανάταξη, την ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή. Το ΕΠΑ εγκρίνεται με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου.

Το ΕΠΑ, για κάθε προγραμματική περίοδο, καθορίζει τις προτεραιότητες ανά τομέα πολιτικής στο πλαίσιο των εθνικών αναπτυξιακών στόχων, τους ειδικούς στόχους και δράσεις, τη διάρκεια της εφαρμογής του, το συνολικό και ανά Πρόγραμμα προϋπολογισμό, καθώς και τα αποτελέσματα που επιδιώκονται με την εφαρμογή του.

Ο αναπτυξιακός προγραμματισμός διέπεται από τις αρχές της συμπληρωματικότητας προς τις συγχρηματοδοτούμενες από την Ευρωπαϊκή Ένωση παρεμβάσεις και της αποτελεσματικότητας των πολιτικών, των προγραμμάτων και των δράσεων και λαμβάνει υπόψη του και εξειδικεύει τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί από τη χώρα για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, καθώς και τις ανάγκες που έχουν προκύψει από όλα τα στάδια διαβούλευσης. Στο πλαίσιο των αρχών αυτών, το κάθε επίπεδο προγραμματισμού μεριμνά, ώστε να επιτυγχάνεται ο τομεακός και ο χωρικός συντονισμός των παρεμβάσεων του ΕΠΑ με τις ενωσιακές πολιτικές με στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση κάθε πηγής πόρων.

Αναπόσπαστα τμήματα του ΕΠΑ είναι τα Τομεακά Προγράμματα Ανάπτυξης και τα Περιφερειακά Προγράμματα Ανάπτυξης. Τα Προγράμματα περιλαμβάνουν:

- την «καταγραφή» της υπάρχουσας κατάστασης, των προβλημάτων
- τους ειδικούς αναπτυξιακούς στόχους του Προγράμματος
- δείκτες εκροών και δυνητικούς δικαιούχους
- αναλυτικούς χρηματοδοτικούς πίνακες,
- τα γενικά κριτήρια επιλογής των προς ένταξη προτεινόμενων έργων
- τον προσδιορισμό της /των Υπηρεσίας / ών Διαχείρισης του προγράμματος

Στα Προγράμματα περιλαμβάνονται τα έργα του φορέα ή της περιφέρειας που έχουν ήδη ενταχθεί σε συλλογικές αποφάσεις του ΠΔΕ, ή που πρόκειται να ξεκινήσουν μέσα στην προβλεπόμενη προγραμματική περίοδο.

7.2.2 Λοιπές Διατάξεις

Στις διαδικασίες του αναπτυξιακού προγραμματισμού, καθώς και κατά την υλοποίηση του ΕΠΑ και των προγραμμάτων του, τηρούνται οι αρχές και οι κανόνες της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας, καθώς και των διεθνών συμφωνιών τις οποίες έχει κυρώσει η Ελλάδα, ιδίως, όσον αφορά το περιβάλλον, το χωροταξικό σχεδιασμό, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τα ανθρώπινα δικαιώματα, την προσβασιμότητα χωρίς διακρίσεις, ιδίως, των ευπαθών ομάδων όπως τα άτομα με αναπηρία, την άρση και αποτροπή ανισοτήτων, τον ανταγωνισμό, καθώς και τις κρατικές ενισχύσεις.

Στη συνέχεια παρατίθενται τα κείμενα που αποτυπώνουν το παραπάνω προγραμματικό πλαίσιο και που ελήφθησαν κατά κύριο λόγο υπόψη κατά την σύνταξη του παρόντος.

► Α. Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Στερεάς Ελλάδας 2014 -2020

Το Αναπτυξιακό Όραμα της Στερεάς Ελλάδας όπως αποτυπώνεται στο **Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Στερεάς Ελλάδας 2014 -2020** συνοψίζεται στην φράση: *«Ισόρροπη οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας μέσω της βελτίωσης του επιχειρηματικού και επενδυτικού περιβάλλοντος, με σεβασμό στο περιβάλλον και στον πολίτη».*

Στρατηγικός στόχος της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας για την περίοδο 2014 - 2020 είναι η προώθηση της επιχειρηματικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας της περιφερειακής οικονομίας, η διασφάλιση του περιβάλλοντος, της αειφορίας της ανάπτυξης και βελτίωση της ποιότητας ζωής, η ολοκλήρωση των μεταφορικών υποδομών και δικτύων, η αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού – ενίσχυση της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής, η βελτίωση της διοικητικής ικανότητας και η προώθηση της χωρικής συνοχής και συνεργασίας.

ΓΣ1: Προώθηση της επιχειρηματικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας της περιφερειακής οικονομίας. Οι βασικές προτεραιότητες του ΓΣ1 είναι:

- ✓ Ενίσχυση της τεχνολογικής και καινοτομικής επιχειρηματικότητας.
- ✓ Αναπροσανατολισμός της αγροτικής παραγωγής και της αλιείας - Αναβάθμιση της καινοτομικής βάσης, ενίσχυση της εξωστρέφειας και βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενή τομέα. Η υλοποίηση του στόχου θα επιδιωχθεί μέσω παρεμβάσεων του ΕΓΤΑΑ και ΕΤΘΑ και όχι μέσω του παρόντος ΠΕΠ.
- ✓ Στήριξη και αναδιάρθρωση της βιομηχανικής παραγωγικής βάσης της περιφερειακής οικονομίας – Διαφοροποίηση των παραγόμενων προϊόντων, με εξειδίκευση ανά περιοχή.
- ✓ Βελτίωση της ανταγωνιστικής θέσης και της ελκυστικότητας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, ως τουριστικού προορισμού εθνικής και διεθνούς εμβέλειας.
- ✓ Βελτίωση του επιχειρηματικού και επενδυτικού περιβάλλοντος στην ΠΣΤΕ και στήριξη των ΜΜΕ – προώθηση νέων επιχειρήσεων.
- ✓ Βελτίωση της στρατηγικής / ανταγωνιστικής θέσης και της ελκυστικότητας της ΠΣΤΕ ως τόπου άσκησης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων – προσέλκυση νέων επενδύσεων.
- ✓ Παραγωγή/προσθήκη νέας γνώσης στο τοπικό παραγωγικό κύκλωμα.
- ✓ Δημιουργία τοπικών και υπερτοπικών συνεργασιών για την προώθηση της E&T και την εισαγωγή της καινοτομίας.
- ✓ Αξιοποίηση του εκτενούς παράκτιου και θαλάσσιου χώρου της ΠΣΤΕ για την περαιτέρω ανάπτυξη του τουρισμού, της αλιείας, με έμφαση στις υδατοκαλλιέργειες και ενδεχομένως για την παραγωγή ενέργειας (π.χ. αιολική και παλιρροιακή ενέργεια)

ΓΣ2: Διασφάλιση του περιβάλλοντος, της αειφορίας της ανάπτυξης και βελτίωση της ποιότητας ζωής. Στο πλαίσιο του ΓΣ2, ως προτεραιότητες ορίστηκαν οι εξής:

- ✓ Εξυγίανση και αποκατάσταση των επιβαρημένων περιοχών όπως ο ποταμός Ασωπός και η βιομηχανική περιοχή Χαλκίδας-Οινοφύτων- Δημιουργία οργανωμένου χώρου εγκατάστασης μεταποιητικών και μεταφορικών επιχειρήσεων (π.χ. ΒΙΠΕ) στην περιοχή αυτή, με ένταξη των υφιστάμενων μονάδων.
- ✓ Ολοκλήρωση του περιφερειακού σχεδιασμού για τη διαχείριση των απορριμμάτων και επέκταση των υποδομών για τη διαχείριση των λυμάτων, ώστε να καλυφθούν περισσότεροι οικισμοί, μέσω της αξιοποίησης των πόρων του ΤΣ και του σχετικού τομειακού ΕΠ.
- ✓ Διατήρηση και προστασία των ορεινών όγκων, των θαλασσών, των προστατευόμενων περιοχών και του φυσικού περιβάλλοντος.

- ✓ Διαχείριση των κινδύνων, ειδικά αυτών που οφείλονται στην κλιματική αλλαγή όπως πυρκαγιές, πλημμύρες, διαβρώσεις ακτών και εδαφών, αλλά και άλλων όπως σεισμών και βιομηχανικών κινδύνων.
- ✓ Βελτίωση των υποδομών και των συστημάτων διαχείρισης των υδάτων πόρων.
- ✓ Προώθηση περιβαλλοντικών τεχνολογιών και της οικονομίας χαμηλών ρύπων.
- ✓ Προώθηση δράσεων για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα καθώς και αύξηση της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ (π.χ. αιολική, ηλιακή, γεωθερμική, βιομάζα).
- ✓ Προώθηση του περιφερειακού δικτύου μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου
- ✓ Ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος της Στερεάς Ελλάδας και προβολή της πολιτιστικής της φυσιογνωμίας.
- ✓ Παρακολούθηση της ποιότητας του περιβάλλοντος, ειδικότερα της ποιότητας των υδάτων, του εδάφους και της ατμόσφαιρας μέσω αξιοποίησης της σύγχρονης τεχνολογίας.
- ✓ Προστασία και βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος μέσω ολοκληρωμένων παρεμβάσεων, ειδικά στα συγκριτικά μεγαλύτερα αστικά κέντρα όπως είναι η Λαμία και η Χαλκίδα.
- ✓ Διαμόρφωση στρατηγικού προσανατολισμού για ολοκληρωμένες πολιτιστικές δράσεις σε τοπικό και υπερ-τοπικό επίπεδο / ανάπτυξη συνεργασιών

ΓΣ3: Ολοκλήρωση των μεταφορικών υποδομών και δικτύων . Ως προτεραιότητες του ΓΣ3 ορίστηκαν:

- ✓ Βελτίωση του περιφερειακού οδικού δικτύου.
- ✓ Βελτίωση των συνδέσεων των τοπικών δικτύων με ΔΕΔ-Μ.
- ✓ Ανάπτυξη των συνδυασμένων μεταφορών και για την προώθηση του διαμετακομιστικού εμπορίου
- ✓ Βελτίωση των λιμενικών υποδομών.
- ✓ Διείσδυση των δικτύων ΤΠΕ στις μεταφορές.
- ✓ Ανάπτυξη βιώσιμων μεταφορών στα αστικά κέντρα.

ΓΣ4: Αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού – ενίσχυση της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής. Οι προτεραιότητες του ΓΣ4 είναι οι εξής:

- ✓ Καταπολέμηση όλων των μορφών διακρίσεων και άνιση μεταχείρισης
- ✓ Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης και καταπολέμηση της ανεργίας - Ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης και της επιχειρηματικότητας.
- ✓ Προώθηση δράσεων κατάρτισης με πιστοποίηση και προσαρμογής των εργαζομένων στο νέο οικονομικό περιβάλλον, μέσα από στοχευμένες παρεμβάσεις/ δράσεις κατάρτισης και ανάπτυξης δεξιοτήτων έπειτα από τη δημιουργία περιφερειακού μηχανισμού διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας (σε άμεση συσχέτιση με την σχετική αιρεσιμότητα)
- ✓ Ενεργός ένταξη στον εργασιακό και κοινωνικό βίο ομάδων θιγόμενων από κοινωνικό διαχωρισμό και αποκλεισμό.

- ✓ Ενδυνάμωση των υπηρεσιών κοινωνικής μέριμνας, υγείας, παιδείας και πολιτισμού, με παράλληλη αντιμετώπιση της άνισης χωρικής κατανομής, προσφοράς και άνισης πρόσβασης.
- ✓ Ολοκλήρωση και βελτίωση υποδομών εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων, με έμφαση στις υποδομές και δομές της προσχολικής και επαγγελματικής/τεχνικής εκπαίδευσης. Ανάπτυξη ικανοτήτων/δεξιοτήτων του τοπικού ανθρώπινου δυναμικού, μέσω της δια βίου μάθησης, της εφαρμογής προγραμμάτων κατάρτισης, της επαγγελματικής εκπαίδευσης, της καταπολέμησης του ψηφιακού αναλφαριθμητισμού κ.α.
- ✓ Αναβάθμιση υπηρεσιών και ενίσχυση ομάδων πληθυσμού σε προβληματικές περιοχές.
- ✓ Ανάπτυξη και εφαρμογή περιφερειακής στρατηγικής για την αντιμετώπιση της φτώχειας εναρμονισμένης με την αντίστοιχη εθνική στρατηγική.
- ✓ Ενίσχυση και προαγωγή της κοινωνικής οικονομίας και δημιουργία περιφερειακού μηχανισμού για την προώθηση και ενδεχομένως χρηματοδοτική ενίσχυση των κοινωνικών επιχειρήσεων μέσω νέου χρηματοδοτικού εργαλείου.
- ✓ Στήριξη ομάδων του γενικού πληθυσμού της ΠΣΤΕ που πλήττεται από τη φτώχεια και ιδιαίτερα οι ωφελούμενοι που υποδεικνύονται μέσω της
- ✓ Περιφερειακής Στρατηγικής για την Κοινωνική ένταξη και τη φτώχεια και κυρίως τους δικαιούχους του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος.

ΓΣ5: Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας. Στις βασικές προτεραιότητες του στόχου συμπεριλαμβάνονται οι εξής:

- ✓ Βελτίωση των υποδομών και των δομών της περιφερειακής και τοπικής διακυβέρνησης, κυρίως μέσω παρεμβάσεων και δράσεων σε εθνικό επίπεδο (π.χ. τομεακό ΕΠ)
- ✓ Προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για την παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες και της επιχειρήσεις.
- ✓ Κατάρτιση και εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού της περιφερειακής και της τοπικής αυτοδιοίκησης.
- ✓ Προώθηση της εφαρμογής των σύγχρονων ψηφιακών τεχνολογιών για τη συγκέντρωση και διαχείριση των πληροφοριών με σκοπό τη βελτίωση των συστημάτων λήψης αποφάσεων.
- ✓ Βελτίωση των συστημάτων διαβούλευσης και ενημέρωσης των τοπικών κοινωνιών.
- ✓ Προώθηση της συνεργασίας μεταξύ περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης στον αναπτυξιακό σχεδιασμό και προγραμματισμό.

ΓΣ6: Προώθηση της χωρικής συνοχής και συνεργασίας

Οι κεντρικές προτεραιότητες του στόχου είναι:

- ✓ Προώθηση ενός αποτελεσματικού χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού.
- ✓ Ανάπτυξη των ενδοπεριφερειακών υποδομών και διασυνδέσεων.
- ✓ Μείωση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων.
- ✓ Ενίσχυση της διαπεριφερειακής και διακρατικής συνεργασίας, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εδαφικής συνεργασίας (π.χ. μέσω των προγραμμάτων INTERREG: Βαλκανική – Μεσόγειος, MED και ADRION, το διασυνοριακό πρόγραμμα CBC MED-ENI

καθώς και στα πλαίσια της νέας μακρο- περιφερειακής Στρατηγικής Αδριατικής και Ιονίου (EUSAIR).

- ✓ Εκπόνηση και εφαρμογή σχεδίων για θεματική ενδοπεριφερειακή συνεργασία.
- ✓ Ένταξη της ΠΣΤΕ και των πόλεων της σε ευρωπαϊκά, εθνικά και διεθνή δίκτυα συνεργασίας και ανταλλαγών.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας 2014-2020 διαρθρώνεται σε 13 Άξονες προτεραιότητας ως εξής:

1. Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας
2. Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών
3. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων
4. Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς
5. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων
6. Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
7. Προαγωγή των βιώσιμων μεταφορών και εξάλειψη των σημείων συμφόρησης σε υποδομές βασικών δικτύων
8. Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων
9. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας – ΕΤΠΑ
10. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας – ΕΚΤ
11. Επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση
12. Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ
13. Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ

► **B. Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού**

Η Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού περιλαμβάνει τις αρχές, τους μηχανισμούς και τα έργα που θα υλοποιήσουν τους στόχους του ψηφιακού μετασχηματισμού της χώρας. Σύμφωνα με αυτή τη στρατηγική, οι στόχοι, είναι επτά:

1. Η εξυπηρέτηση των αναγκών των πολιτών άμεσα και αποτελεσματικά μέσω ενός ψηφιακού κράτους.
2. Η προαγωγή και η ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων για όλους τους Έλληνες.
3. Ο μετασχηματισμός της χώρας ως το πιο πρόσφορο έδαφος ευδοκίμησης ψηφιακών επιχειρήσεων.
4. Η παροχή βοήθειας σε κάθε επιχείρηση ώστε να καταστεί ψηφιακή.
5. Η απελευθέρωση της παραγωγικής αξίας των δεδομένων του Δημοσίου.
6. Η ικανότητα του Έλληνα πολίτη να εργαστεί αξιόπιστα μέσω Διαδικτύου.
7. Η ένταξη σύγχρονων τεχνολογιών σε όλους τους τομείς της οικονομίας.

Το σχέδιο που έχει καταρτίσει το υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης στηρίζεται σε 18 βασικές αρχές, ορισμένες από τις οποίες περιλαμβάνονται και στο στο eGovernment Action Plan 2016-2020 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Πρόκειται για αρχές που διαφοροποιούν τον μέχρι σήμερα σχεδιασμό στα έργα τεχνολογίας του δημοσίου, δεκάδες από τα οποία ολοκληρώθηκαν χωρίς

να προσφέρουν τις αντίστοιχες υπηρεσίες στους πολίτες. Ειδικότερα οι 18 αρχές είναι οι ακόλουθες:

1. Ψηφιακή παροχή υπηρεσιών ως προεπιλογή (digital by default).
2. Διασυνοριακές υπηρεσίες ως προεπιλογή (cross-border by default).
3. Παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών (inclusive by default).
4. Αρχή μόνο μίας φορές (once-only principle) για την παροχή δεδομένων πολιτών και επιχειρήσεων προς το Δημόσιο.
5. Ιδιωτικότητα και προστασία δεδομένων, με ενσωμάτωση τους από τη φάση του σχεδιασμού (Personal Data Protection by design and by default).
6. Διαλειτουργικότητα ως προεπιλογή (interoperability by default), με πρόβλεψη κατά το σχεδιασμό δημοσίων υπηρεσιών για την απρόσκοπτη λειτουργία σε όλη την Ενιαία Αγορά και σε οργανωσιακά σιλό, στη βάση της ελεύθερης μετακίνησης δεδομένων και ψηφιακών υπηρεσιών στην ΕΕ.
7. Ανοιχτότητα και διαφάνεια (openness/transparency by default), με το σχεδιασμό των έργων με ανοιχτά πρότυπα και ανοιχτό λογισμικό και το διαμοιρασμό δεδομένων ανάμεσα σε δημόσιους φορείς, την παροχή δυνατότητας σε πολίτες και επιχειρήσεις για έλεγχο πρόσβασης των δεδομένων τους και διόρθωση τους, παρακολούθηση διοικητικών διαδικασιών που τους αφορούν, και εμπλοκή ενδιαφερομένων μερών στη σχεδίαση και την παροχή υπηρεσιών.
8. Έμφαση στην εξυπηρέτηση του πολίτη: σχεδιασμός των υπηρεσιών, συστημάτων και των διεπαφών τους με βάση τις ανάγκες του πολίτη (πολιτο-κεντρική προσέγγιση).
9. Έμφαση στην ευχρηστία των υπηρεσιών, διαθεσιμότητα τους σε βάση 24/7.
10. Θεσμοθέτηση και υλοποίηση δίγλωσσης πρόσβασης στις εξωστρεφείς διεπαφές πληροφοριακών συστημάτων (πιθανώς με τη χρήση συστημάτων και υποδομών αυτόματης μετάφρασης).
11. Συλλογή στοιχείων από τη βάση ή την πηγή, αντί για εκ των υστέρων καταχώρησή τους.
12. Μια μοναδική πηγή για κάθε στοιχείο (αρχή DRY—Don't Repeat Yourself).
13. Συλλογή μόνο κωδικοποιημένων δεδομένων.
14. Μοναδικό σημείο εισόδου και πολυκαναλικές υπηρεσίες.
15. Υιοθέτηση ανοιχτών προτύπων.
16. Υλοποίηση πληροφοριακών συστημάτων αποκλειστικά πάνω σε νεφούπολογιστικές υποδομές υπηρεσίες.
17. Υιοθέτηση οριζόντιου σχεδίου αποτύπωσης, διαχείρισης, αξιοποίησης και διασύνδεσης των βασικών και άλλων μητρώων των φορέων του δημοσίου.
18. Συνεχής αξιολόγηση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών, από αρμόδια υπηρεσία του κάθε φορέα, όπως και από τους χρήστες των υπηρεσιών (πολίτες ή/ και άλλους φορείς).

Η επίτευξη των στόχων θα βασιστεί τόσο στα υφιστάμενα συνθετικά στοιχεία του ψηφιακού μετασχηματισμού, όπως είναι η πύλη e.gov, τα ΚΕΠ, τα μητρώα δεδομένων, το κέντρο διαλειτουργικότητας (ΚΕΔ), τα μεγάλα πληροφοριακά συστήματα (Taxis, ΟΠΣ ΕΦΚΑ, κτηματολόγιο κ.λπ.) όσο και σε μια σειρά νέων στοιχείων που θα προστεθούν. Τέτοια θα είναι τα κέντρα ειδοποιήσεων και ταυτοποιήσεων, ο νέος ψηφιακός χάρτης της χώρας, τα αποθετήρια δεδομένων, ο Atlas/eΕΦΚΑ κ.ά.

► Γ. Στρατηγικό Πλαίσιο Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ) 2014- 2025

Το ΣΠΕΜ, που καθορίζει τη στρατηγική ανάπτυξης των Μεταφορών της Χώρας για την περίοδο 2014- 2025, εκπονήθηκε υπό την ευθύνη της Ενδιάμεσης Διαχειριστικής Αρχής Μεταφορών

(ΕΔΑ Μεταφορών) ως Αρχής Σχεδιασμού και εγκρίθηκε με τη με αρ. 2031/Φ.97/28.11.2014 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Υπ.Υ.Με.Δι.

Οι κύριες διαπιστώσεις του ΣΠΕΜ στους τομείς των οδικών μεταφορών, των θαλάσσιων μεταφορών - Λιμανιών, του αεροπορικού δικτύου και των εμπορευματικών μεταφορών/ Εφοδιαστική αλυσίδα οι οποίες λήφθηκαν σοβαρά υπόψη στη σύνταξη του παρόντος παρατίθενται επιγραμματικά ακολούθως:

Οδικές Μεταφορές

Οι αυτοκινητόδρομοι στην Ελλάδα αποτελούν τμήμα των ΔΕΔ-Μ που ενώνουν τις χώρες της ΕΕ μεταξύ τους με υποδομές υψηλής ποιότητας. Οι κύριοι άξονες/αυτοκινητόδρομοι της χώρας είναι:

- Ο άξονας ΠΑΘΕ, που ενώνει το νότιο μέρος της χώρας με το βόρειο και τα σύνορα με τη Βόρεια Μακεδονία.
- Η Εγνατία οδός, που ενώνει το δυτικό μέρος της χώρας και κατ' επέκταση την Αδριατική Θάλασσα μέσω της Ηγουμενίτσας με το ανατολικό μέρος της χώρας και τα Ελληνο-Τουρκικά σύνορα.
- Η Ιόνια οδός, που ενώνει το νοτιοδυτικό μέρος της χώρας με το βορειοδυτικό της διασχίζοντας τη δυτική πλευρά της Ελλάδας.
- Οι αυτοκινητόδρομοι στην Πελοπόννησο (Ελευσίνα - Πάτρα - Πύργος - Καλό Νερό - Τσακώνα και Κόρινθος - Τρίπολη - Καλαμάτα με κλάδο προς Σπάρτη), που καλύπτουν αυτή τη σημαντική γεωγραφική ενότητα της χώρας εξυπηρετώντας μεγάλους αριθμούς μετακινήσεων.

Οι αυτοκινητόδρομοι της χώρας έχουν συνολικό μήκος (2017) περίπου 2.128 χλμ. Το συνολικό οδικό δίκτυο, συμπεριλαμβανομένων και των εθνικών και επαρχιακών οδών είναι περίπου 1,5 φορές μικρότερο από το μέσο όρο της ΕΕ28.

Ενώ επί σειρά ετών παρατηρήθηκαν αλματώδεις αυξήσεις οδικού μεταφορικού έργου, η πρόσφατη εικόνα παρουσιάζει στασιμότητα ή περιορισμένη αύξηση.

Θαλάσσιες Μεταφορές - Λιμάνια

Δίκτυο Θαλάσσιων Μεταφορών

Η γεωγραφική θέση της χώρας και ο μεγάλος αριθμός των νησιών της, καθιστούν τον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών ιδιαίτερα ζωτικής σημασίας. Εκτός από τις εθνικές μετακινήσεις, σημαντικές είναι και οι διεθνείς ναυτιλιακές συνδέσεις προς τις αγορές της Ανατολής και προς την Ιταλία.

Η σημαντικότητα των θαλάσσιων μεταφορών προκύπτει και από το πυκνό λιμενικό δίκτυο της χώρας. Στο βασικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ ανήκουν τα λιμάνια του Πειραιά, της Θεσσαλονίκης, της Ηγουμενίτσας της Πάτρας και του Ηρακλείου ως κύριες πύλες εισόδου και εξόδου της χώρας. Στο αναλυτικό δίκτυο ανήκουν είκοσι (20) λιμάνια καλύπτοντας βασικά νησιά και την ηπειρωτική χώρα.

Σε εθνικό επίπεδο, η στρατηγική στον τομέα θαλάσσιων μεταφορών έχει καθορισθεί από το αρμόδιο Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου, και έχει ληφθεί υπόψη στη διαμόρφωση της συνολικής αναπτυξιακής στρατηγικής μεταφορών. Σε στρατηγικό επίπεδο οι ελληνικοί λιμένες έχουν ταξινομηθεί σε τέσσερις ομάδες. Κατά την κατάταξη ελήφθησαν υπόψη:

- οι ιδιομορφίες του ελληνικού γεωγραφικού χώρου,
- τα στατιστικά στοιχεία του συνολικού ετήσιου όγκου διακίνησης εμπορευμάτων και επιβατών των λιμένων.

Η κατάταξη είναι η εξής:

1. Λιμένες Διεθνούς Ενδιαφέροντος: Πειραιώς, Θεσσαλονίκης, Βόλου, Πάτρας, Ηγουμενίτσας, Καβάλας, Αλεξανδρούπολης, Ηρακλείου, Κέρκυρας, Ελευσίνας, Λαυρίου, Ραφήνας, Μυκόνου, Μυτιλήνης, Ρόδου και Σούδας Χανίων.
2. Λιμένες Εθνικής Σημασίας: Αργοστολίου, Ζακύνθου, Θήρας, Καλαμάτας, Κατάκολου, Κορίνθου, Κυλλήνης, Κω, Λάγος, Πάρου, Πρέβεζας, Ρεθύμνου, Βαθέως Σάμου, Σύρου, Χαλκίδας και Χίου.
3. Λιμένες Μείζονος Ενδιαφέροντος: Αγ. Κηρύκου, Ικαρίας, Αγ. Κωνσταντίνου Φθιώτιδας, Αγ. Νικολάου Λασιθίου, Αίγινας, Αιγίου, Γυθείου, Θάσου, Ιτέας, Κύμης, Λευκάδας, Μεσολογγίου, Μύρινας Λήμνου, Νάξου, Ναυπλίου, Ν. Μουδανιών, Πάτμου, Σαμοθράκης, Πόρου Κεφαλληνίας, Σκιάθου, Σκοπέλου, Σητείας, Σπετσών, Στυλίδας, Τήνου και Ύδρας.
4. Λιμένες τοπικής σημασίας: όλους τους υπόλοιπους λιμένες.

Αεροπορικό Δίκτυο

Οι Ευρωπαϊκοί ουρανοί και τα αεροδρόμια κινδυνεύουν από κορεσμό, λόγω της αυξανόμενης ζήτησης και της απουσίας σημαντικών επενδύσεων στις υποδομές αλλά και στον τομέα ανάπτυξης του συστήματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στην Ευρώπη (Single Sky).

Οι αερομεταφορές είναι επίσης εξαιρετικά σημαντικές για την Ελλάδα, λόγω της γεωγραφικής θέσης της χώρας, της μορφολογίας του εδάφους, της ύπαρξης αρκετών νησιών και της ανυπαρξίας αξιόπιστης και γρήγορης σιδηροδρομικής σύνδεσης με τις άλλες χώρες της ΕΕ.

Αποτέλεσμα των ανωτέρω παραγόντων είναι να έχει δημιουργηθεί στη χώρα ένα πυκνό δίκτυο αεροδρομίων (39 αεροδρόμια), ενώ αναμένεται να ξεκινήσει να λειτουργεί το πρώτο δίκτυο υδατοδρομίων της χώρας, μετά την ψήφιση του Νόμου 4568/2018 (ΦΕΚ 178/Α/11-10-2018) του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Με τον νόμο αυτό θεσπίζεται νομοθετικό πλαίσιο αδειοδότησης για την ίδρυση, λειτουργία και εκμετάλλευση αεροδρομίων επί υδάτινων επιφανειών (υδατοδρομίων). Το νομοθετικό αυτό πλαίσιο αναμένεται να οδηγήσει στην ανάπτυξη μιας αγοράς που θα στηρίξει σημαντικά τον τουρισμό και θα βοηθήσει απομονωμένες περιοχές της Ελλάδας να έχουν εύκολη, γρήγορη και φθηνή διασύνδεση με άλλες περιοχές.

Τα βασικά αεροδρόμια είναι το «Ελευθέριος Βενιζέλος» (Αττική) και το «Μακεδονία» (Θεσσαλονίκη), τα οποία εξυπηρετούν το μεγαλύτερο όγκο επιβατών. Σημαντικό ρόλο κατέχει και το αεροδρόμιο «Καζαντζάκης» (Ηράκλειο Κρήτης), το οποίο εξυπηρετεί ένα πολύ μεγάλο όγκο επιβατών, ειδικά την καλοκαιρινή περίοδο.

Εμπορευματικές μεταφορές/ Εφοδιαστική αλυσίδα

Η ρύθμιση θεμάτων εφοδιαστικής γίνεται με τον Ν. 4302/2014 ο οποίος εκτός των άλλων καθόρισε και δυο νέες μορφές επιχειρηματικών πάρκων τα οποία ιδρύονται με τις διατάξεις του Ν. 3982/11, τα πάρκα ΕΠΕΕΕ (Εθνικής εμβέλειας) και τα πάρκα ΕΠΕΑ (περιφερειακής εμβέλειας). Στην Ελλάδα δεν υπάρχουν σε λειτουργία Επιχειρηματικά Πάρκα με αντικείμενο την Εφοδιαστική - Logistics. Υπάρχει βέβαια πληθώρα μεμονωμένων επιχειρήσεων Εφοδιαστικής - Logistics. Με τον Ν. 4302/2014 οριοθετήθηκαν δυο ζώνες μια στην Αττική (Θριάσιο Πεδίο) και μια στη Θεσσαλονίκη (Στρατόπεδο Γκόνου) εντός των οποίων μπορούν να ιδρυθούν ΕΠΕΕΕ.

Οδική ασφάλεια

Ο τομέας της οδικής ασφάλεια αναγνωρίζεται στο ΣΠΕΜ ως ένα πρόβλημα διαχρονικά σημαντικό. Έχουν μετρηθεί τρεις δείκτες για τις χώρες της ΕΕ που αφορούν στα θανατηφόρα οδικά ατυχήματα (Θανατηφόρα Ατυχήματα ανά εκατομμύρια κατοίκους, ανά 10 δισεκ. Επιβάτες, ανά εκατομμύρια επιβάτες). Οι επιδόσεις της Ελλάδας, όσον αφορά και στους τρεις δείκτες, βρίσκονται κάτω από το μέσο όρο και στις τελευταίες θέσεις (στοιχεία 2015)

Στην Ελλάδα και όσον αφορά στις οδικές μεταφορές, υπήρξε σημαντική μείωση στους θανάτους σε τροχαία ατυχήματα μετά από μια σημαντική άνοδο κατά την διάρκεια της δεκαετίας του '90. Το 2000 οι νεκροί ανήλθαν σε 2.037, ενώ το 2005 μειώθηκαν σε 1.658 (μείωση 19%) παρόλη την αύξηση του μεταφορικού έργου (οχηματο-χιλιόμετρα). Τη δεκαετία (2005-2015) παρατηρήθηκε περαιτέρω μείωση των θανατηφόρων οδικών ατυχημάτων σε ποσοστό 52% από 1.658 σε 793 νεκρούς.

Το γεγονός αυτό αποδίδεται κατά κύριο λόγο στη βελτίωση του οδικού δικτύου και στην αύξηση των δαπανών πρόληψης. Σημειώνεται ότι σημαντική μείωση των οδικών ατυχημάτων παρατηρείται την πενταετία (2010-2015) σε ποσοστό 24% λόγω των συνεπειών της οικονομικής κρίσης στην κυκλοφορία (μείωση του αριθμού οχηματοχιλιομέτρων, του αριθμού μετακινήσεων και των ταχυτήτων).

Στρατηγικοί Στόχοι

Οι στόχοι της εθνικής πολιτικής στον τομέα των μεταφορών, που διέπουν τη διαμόρφωση του ΣΠΕΜ, συνάδουν με τους αντίστοιχους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι στρατηγικοί στόχοι της Εθνικής Πολιτικής Μεταφορών με ορίζοντα το έτος 2025 διατυπώνονται ως εξής:

- Δημιουργία ενός «συνεκτικού» Συστήματος Μεταφορών το οποίο επιτυγχάνει συνολική βελτίωση της προσιτότητας επί μέρους περιοχών - Περιφερειών και άρση της απομόνωσης και των σημείων συμφόρησης. Η δομή του συνολικού δικτύου αξιοποιεί τα συγκριτικά πλεονεκτήματα κάθε μεταφορικού μέσου και εκμεταλλεύεται τις δυνατότητες συμπληρωματικότητάς τους. Επιδιώκεται η προσέγγιση ολοκλήρωσης των «βασικών» ΔΕΔ-Μ και η υλοποίηση των απολύτως απαραίτητων «αναλυτικών» ΔΕΔ-Μ, προκειμένου να εξασφαλισθεί η «συνεκτικότητα» του συνολικού συστήματος.
- Εξασφάλιση υψηλής ποιότητας υπηρεσιών στους χρήστες του Συστήματος Μεταφορών και διασφάλιση ασφαλούς, ομαλής και οικονομικά αποτελεσματικής λειτουργίας επί μέρους δικτύων και συστημάτων.
- Αξιοποίηση της γεωπολιτικής θέσης της Ελλάδας και ανάδειξη της χώρας σε περιφερειακό κόμβο μεταφορών. Ανάπτυξη πολυτροπικών μεταφορών με αξιοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και συνέχιση της σύνδεσης καίριων λιμένων εμπορευματικών μεταφορών με το εθνικό σιδηροδρομικό δίκτυο, καθώς και ουσιαστική προώθηση ενός δικτύου εμπορευματικών κέντρων.
- Ενίσχυση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας (αιφορία) του Μεταφορικού Συστήματος με ιδιαίτερη έμφαση εντός των αστικών συγκροτημάτων. Βελτιστοποίηση χρήσης φυσικών πόρων με τη διεύθυνση των εναλλακτικών καυσίμων στον τομέα των μεταφορών.
- Εκμετάλλευση στο μέγιστο δυνατό βαθμό των τεχνολογικών εξελίξεων στις τεχνολογίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών.

- Βελτίωση, στους διοικητικούς και οργανωτικούς τομείς των συστημάτων σχεδιασμού, ανάπτυξης και λειτουργίας των μεταφορικών δικτύων και συστημάτων.

Οι πολιτικές για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων συνοψίζονται ως ακολούθως:

- ✧ Στήριξη πολυτροπικού Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου Μεταφορών επενδύοντας στα ΔΕΔ-Μ.
- ✧ Ανάπτυξη ασφαλούς, συνεκτικού και διαλειτουργικού συστήματος σιδηροδρομικών μεταφορών υψηλής ποιότητας
- ✧ Ενίσχυση της περιφερειακής προσβασιμότητας, μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ.
- ✧ Διαμόρφωση νέου πλαισίου οργάνωσης εμπορευματικών μεταφορών και ροών
- ✧ Απαλοιφή των σημείων συμφόρησης
- ✧ Ανάπτυξη συστημάτων μεταφοράς φιλικών προς το περιβάλλον με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και προαγωγή βιώσιμης αστικής κινητικότητας.
- ✧ Ανάπτυξη ευφυών συστημάτων μεταφορών (ΕΣΜ, Intelligent Transport Systems / ITS) και προώθηση της καινοτομίας σε όλα τα επίπεδα.
- ✧ Διασφάλιση της χωρικής συνοχής, μέσω της ενίσχυσης ισότιμης δυνατότητας για πρόσβαση και μετακίνηση του συνόλου των πολιτών.
- ✧ Εξασφάλιση ασφαλούς και ποιοτικής λειτουργίας των δικτύων και υποδομών μεταφορών και συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού. Βελτίωση διοικητικών διαδικασιών του τομέα μεταφορών:

Στερεά Ελλάδα

Για την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, ως αποτέλεσμα της σχετικής διαβούλευσης, το ΣΠΕΜ αναφέρει ότι κατασκευάστηκε, κατά τις προηγούμενες Προγραμματικές Περιόδους μεγάλος αριθμός έργων, τα οποία αφορούν σε βελτίωση Εθνικών, Περιφερειακών και Τοπικών οδών, σε επεκτάσεις και βελτιώσεις λιμανιών καθώς και σε εκσυγχρονισμό των σιδηροδρομικών γραμμών. Τα βασικά προτεινόμενα έργα της Περιφέρειας είναι τα εξής:

- Ολοκλήρωση οδικού άξονα ΠΑΘΕ
- Οδικός άξονας Κεντρικής Ελλάδας (Ε65)
- Οδικός άξονας Λαμία-Άμφισσα-Ιτέα-Αντίρριο
- Οδικός άξονας Άμφισσα-Λιδωρίκι
- Οδικός άξονας Λαμία-Καρπενήσι-Αγρίνιο
- Οδικός άξονας Θήβα-Λειβαδιά-Λαμία
- Οδικός άξονας Λειβαδιά-Αράχοβα-Δελφοί-Άμφισσα
- Ολοκλήρωση της κατασκευής της Σιδηροδρομικής Γραμμής Υψηλών ταχυτήτων στο τμήμα Τιθορέα – Λιανοκλάδι - Δομοκός.
- Βελτίωση – Επέκταση του λιμένα Στυλίδας

Στην Περιφέρεια, εκτός από τα προβλήματα της υποδομής, παρατηρούνται γενικότερα διαρθρωτικές και λειτουργικές αδυναμίες, καθώς και έλλειψη αποτελεσματικών μηχανισμών ένταξης του σιδηροδρομικού δικτύου στη μεταφορική αλυσίδα. Αποτελεί αναπτυξιακή ανάγκη

για την Περιφέρεια η προώθηση συνδυασμένων μεταφορών, η σιδηροδρομική και οδική σύνδεση των λιμένων και η αναβάθμιση του υπάρχοντος σιδηροδρομικού δικτύου.

Τα πόρισμα της έκθεσης αξιολόγησης, αναθεώρησης και εξειδίκευσης του περιφερειακού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης της Περιφέρειας συμφωνεί μερικώς με τα προτεινόμενα έργα της Περιφέρειας, με πρόσθετες προτεινόμενες επενδύσεις στα λιμάνια της Κύμης και της Χαλκίδας.

► **Δ. Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών**

Οι Στρατηγικοί Στόχοι για το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών είναι οι ακόλουθοι:

- Οικονομική Ανάπτυξη και Αποδοτικότητα στην ανάπτυξη και λειτουργία του συστήματος μεταφορών, σε Περιφερειακό και Εθνικό επίπεδο, όπως εκτιμώνται μέσω του χρόνου μετακίνησης, της αξιοπιστίας και της οικονομικής αποδοτικότητας,
- Ενίσχυση της Συνδεσιμότητας των Μεταφορών, η οποία περιλαμβάνει τη συνδεσιμότητα με τα νησιά και μεταξύ συμπληρωματικών μέσων μεταφοράς, τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων, την εδαφική συνοχή και τη διασυνοριακή σύνδεση με χώρες εντός/ εκτός ΕΕ,
- Εξασφάλιση ενός Περιβαλλοντικά Βιώσιμου τομέα μεταφορών,
- Παροχή Προσβασιμότητας και Κοινωνικής Ένταξης σε σχέση με την απασχόληση, την εκπαίδευση και τις κοινωνικές υπηρεσίες για τον πληθυσμό, και
- Διατήρηση Ασφάλειας και Προστασίας του συστήματος μεταφορών.

Το Σενάριο Βάσης, το οποίο περιγράφει τις επενδύσεις εκείνες που βρίσκονται υπό εξέλιξη ή εκείνες των οποίων η προετοιμασία έχει προχωρήσει επαρκώς και η χρηματοδότηση έχει ήδη εξασφαλιστεί περιλαμβάνει τα ακόλουθα έργα οδικών υποδομών:

- ❖ Κατασκευή του νότιου (Ξυνιάδα-Λαμία) και βόρειου (Γρεβενά-Τρίκαλα) τμήματος του αυτοκινητοδρόμου Α3 (Κεντρική Οδός), μέρος του διαδρόμου Ε65, που συνδέει τους αυτοκινητοδρόμους Α1 και Α2 (συνολικά 94 χιλιόμετρα)
- ❖ Κάθετοι Άξονες Εγνατίας Οδού προς τα σύνορα της Ελλάδας με γειτονικές χώρες
- ❖ Νέος αυτοκινητόδρομος Πάτρα-Πύργος, 75 χλμ., μαζί με αναβαθμίσεις οδικών προσβάσεων
- ❖ Αναβάθμιση Βόρειου Οδικού Άξονα Κρήτης (Α90) σε αυτοκινητόδρομο 200 χιλιομέτρων, 4 λωρίδων από Χανιά έως Άγιο Νικόλαο μέσω Ρεθύμνου και Ηρακλείου, και βελτιώσεις σε κάθετους άξονες
- ❖ Αυτοκινητόδρομος «Αμβρακία Οδός», 48,5 χιλιομέτρων, σύνδεσης του Α5 (Ιόνια Οδός) με το αεροδρόμιο Ακτίου, την Πρέβεζα και κλάδους προς Λευκάδα
- ❖ Οδικές παρακάμψεις κύριων πόλεων (ενδεικτικά Δυτικός Εσωτερικός Δακτύλιος Θεσσαλονίκης, Περιφερειακή Οδός Κατερίνης, παρακάμψεις Χαλκίδας, Λάρισας, Καρδίτσας, κ.ά.)
- ❖ Αναβαθμίσεις/ τοπικές βελτιώσεις λοιπών οδικών τμημάτων που περιλαμβάνουν ενδεικτικά τα εξής: οδικός άξονας Θεσσαλονίκη-Κιλκίς-Δοϊράνη, οδικό τμήμα Ποτίδαια-Κασσάνδρεια στη Χαλκιδική, έργα βελτίωσης στην Εθνική Οδό (ΕΟ) Λαμίας-Καρπενησίου, αναβάθμιση τμήματος της ΕΟ Αγρίνιου-Καρπενησίου, κατασκευή νέας οδικής σύνδεσης από Ευρεία Παράκαμψη Πάτρας έως ΕΟ Πάτρας-Τρίπολης, νέα οδική σύνδεση από λιμένα Αιγίου έως

αυτοκινητόδρομο (Α/Δ) Α8, κατασκευή οδού Λαστέικα-Παράκαμψη Αγ. Ιωάννη-Κατάκολο, νέα οδός σύνδεσης του Α/Κ Τερόβου του Α/Δ Α5 με την Επαρχιακή Οδό Ιωαννίνων-Γέφυρας Πλάκας, κατασκευή τμήματος Παράκαμψη Πύλης-Παλαιομονάστηρο της ΕΟ Τρικάλων-Άρτας και της οδικής σύνδεσης Δέλτα-Παλαμά, κατασκευή Επαρχιακής Οδού Ριζόμυλου-Κορώνης (τμήμα Γέφυρα Τζάνε-Καλαμάκι), βελτίωση Επαρχιακής Οδού Γυθείου-Αρέοπολης-Γερολιμένα κατά τμήματα, ολοκλήρωση οδικών έργων στον άξονα Ηρακλείου-Βιάννου.

Η τελική Έκθεση για το Εθνικό Σχέδιο Μεταφορών σε σχέση με το σημαντικό αντικείμενο της συντήρησης των οδικών δικτύων αναφέρει ότι η έλλειψη ολοκληρωμένης βάσης δεδομένων οδικών υποδομών με στοιχεία απογραφής και κατάστασης των οδών τόσο σε κεντρικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Μαζί με την απουσία συστηματικών κυκλοφοριακών μετρήσεων, αυτό εμποδίζει τη λήψη σαφούς εικόνας του οδικού δικτύου της κατάστασής του και του κυκλοφοριακού του φόρτου Αυτό αποτελεί σοβαρό εμπόδιο για τον ορθολογικό σχεδιασμό και προγραμματισμό της ανάπτυξης και συντήρησης οδικών υποδομών. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος προτείνεται η ανάπτυξη σύγχρονων εργαλείων για ορθολογικό σχεδιασμό και προγραμματισμό της ανάπτυξης και συντήρησης εθνικών και επαρχιακών οδών

Η έλλειψη σύγχρονων εργαλείων για ορθολογικό σχεδιασμό της συντήρησης εθνικών και επαρχιακών Οδών και η έλλειψη «παράδοσης στη συντήρηση» (ιδίως περιοδική συντήρηση) και χρηματοδότησης που να κατανέμεται σαφώς σε αυτή απαιτεί ενίσχυση του όλου συστήματος και εξασφάλιση της απαιτούμενης χρηματοδότησης για συντήρηση τόσο των εθνικών όσο και των επαρχιακών οδών.

► **Ε. Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο για την Κοινωνική Ένταξη**

Το όραμα της Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη βασίζεται σε τρεις άξονες:

- Άμβλυνση των ανισοτήτων με έμφαση στην αποτελεσματική προστασία των πλέον ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού
- Εκσυγχρονισμός των δημόσιων πολιτικών ένταξης με έμφαση στον ενεργητικό χαρακτήρα των μέτρων και την αναπτυξιακή διάσταση των κοινωνικών δαπανών □
- Αναβάθμιση του πλαισίου συνεργασίας κράτους, κοινωνίας των πολιτών και αγοράς με έμφαση στην δημιουργία ισχυρών εταιρικών σχέσεων για την καταπολέμηση της φτώχειας και του αποκλεισμού

Η Εθνική Στρατηγική εξυπηρετεί την προώθηση του υποδείγματος της Ενεργητικής Ένταξης των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, που συνδυάζει την επαρκή ενίσχυση του εισοδήματος, την προώθηση στην απασχόληση χωρίς αποκλεισμούς και την πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες φροντίδας, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τον αντίκτυπο των μέτρων στην κοινωνική και οικονομική ενσωμάτωση των ευάλωτων ατόμων, όσο και τις πιθανές μεταξύ τους συνέργειες.

Οι στόχοι της Ενεργητικής Ένταξης είναι :

(α) Στήριξη του εισοδήματος ώστε να διασφαλίζεται αξιοπρεπές βιοτικό επίπεδο των ανθρώπων χωρίς επαρκείς πόρους για την κάλυψη αναγκών

(β) Σύνδεση με την αγορά εργασίας μέσω ενεργητικών μέτρων απασχόλησης

(γ) Βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης σε υπηρεσίες, ώστε να είναι δυνατή η παροχή συμβουλών, υγειονομικής περίθαλψης, φροντίδας, ψυχολογικής και κοινωνικής αποκατάστασης σε ανθρώπους που έχουν ιδιαίτερη ανάγκη από τέτοιου είδους υπηρεσίες και δεν έχουν τα μέσα ή τη γνώση να ωφεληθούν από αυτές

Υπό το πρίσμα αυτό, η Εθνική Στρατηγική διαρθρώνεται σε τρεις Πυλώνες, που οριοθετούν τις βασικές προτεραιότητες δράσης των πολιτικών κοινωνικής ένταξης την περίοδο 2015-2020.

- ΠΥΛΩΝΑΣ 1 «Καταπολέμηση της φτώχειας»
- ΠΥΛΩΝΑΣ 2 «Πρόσβαση σε υπηρεσίες»
- ΠΥΛΩΝΑΣ 3 «Αγορά εργασίας χωρίς αποκλεισμούς»

► ΣΤ. Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης

Το Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο (ΠΧΠ) της Στερεάς Ελλάδας επιδιώκει την επίτευξη των εξής γενικών στόχων:

1. Ενίσχυση της θέσης και του ρόλου της Περιφέρειας στον διεθνή, κοινοτικό και εθνικό χώρο για την ενίσχυση της εξωτερικής ανταγωνιστικότητάς της
2. Προώθηση της εδαφικής συνοχής και διασφάλιση διατηρήσιμης οικονομικής ευημερίας μέσω ολοκληρωμένων ενδοπεριφερειακών χωρικών ενότητων που αναδεικνύουν πόλους και άξονες ανάπτυξης
3. Διασφάλιση της προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και ανάδειξή του σε παράγοντα ανάπτυξης μέσω της βιώσιμης διαχείρισης των δραστηριοτήτων
4. Αποτελεσματική διαχείριση των φυσικών πόρων και προώθηση της ανακύκλωσης και επανάχρησης στην παραγωγική διαδικασία και την οικιστική ανάπτυξη
5. Προσαρμογή στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και στις ενεργειακές ανάγκες, με προτεραιότητα στην περιφερειακά σχεδιασμένη ανάπτυξη Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και τον επανασχεδιασμό των μετακινήσεων
6. Ένταξη της προστασίας του τοπίου με ιεραρχημένη αξιολόγηση
7. Προώθηση των συνεργιών και της συμπληρωματικότητας μέσω δικτυώσεων των χωρικών δομών.

Πρότυπο χωρικής ανάπτυξης

Το πρότυπο για τη χωρική ανάπτυξη της περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας εδράζεται στο δίπτυχο που συνδυάζει την πολυκεντρική και συνεκτική ως προς τη δόμηση ανάπτυξη, σε συνδυασμό με τη δικτύωση και συνεργασία αστικών πόλων ανάπτυξης μέσω της διαμόρφωσης χωρικών ενότητων. Ειδικότερα, στο πρότυπο αυτό, ο περιφερειακός χώρος λειτουργεί στη βάση ενός ιεραρχημένου συστήματος αστικών κέντρων, δικτυακά συνδεδεμένου, που επιτρέπει συγκεντρώσεις κρίσιμης μάζας. Οι χωρικές ενότητες, μετά την διοικητική αυτονομία της Περιφέρειας στο πλαίσιο του «Καλλικράτη», υλοποιούν την εταιρική σχέση πόλης – υπαίθρου και ταυτόχρονα αποτελούν ενότητες ή υποενότητες τοπίου.

Πόλοι ανάπτυξης

Οι αστικές περιοχές της Λαμίας και Χαλκίδας αποτελούν τους πρωτεύοντες διεθνείς και εθνικούς αναπτυξιακούς πόλους με εξειδικευμένους ρόλους ως εξής:

- ✓ Η Λαμία αποτελεί αστικό κόμβο, διεθνή πύλη, εμπορευματικό κόμβο και σταυροδρόμι διασύνδεσης της Περιφέρειας με το δευτερεύον διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών
- ✓ Η Χαλκίδα παραλαμβάνει έναν ειδικό ρόλο έλξης κατοίκησης και δραστηριοτήτων στην ευρύτερη περιοχή της Αθήνας, διασύνδεσης του νησιωτικού χώρου της Εύβοιας και της Σκύρου, καθώς και δευτερεύουσας θαλάσσιας πύλης προς το Αιγαίο

Οι δευτερεύοντες εθνικοί, περιφερειακοί και ειδικοί διεθνείς πόλοι περιλαμβάνουν:

- ✓ Τα αστικά κέντρα δευτέρου επιπέδου του οικιστικού δικτύου: Λιβαδειά, Θήβα, Άμφισσα και Καρπενήσι
- ✓ Τα οικιστικά κέντρα που συνδέονται με τους χώρους πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς, καθώς και με ειδικούς πόρους, πεδία τα οποία εξασφαλίζουν διαπεριφερειακή λειτουργία με την ένταξη τους σε υλικά (διαδρομές) και άυλα δίκτυα (πόλεων, ανταλλαγών, κ.λ.π).

► **Z. Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας**

Το ΠΕΣΔΑ αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης του συνόλου των αποβλήτων, τα οποία παράγονται στην Περιφέρεια, προσδιορίζει τις γενικές κατευθύνσεις για τη διαχείρισή τους, σε συμφωνία με τις κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων και υποδεικνύει τα κατάλληλα μέτρα που προωθούν ιεραρχικά και συνδυασμένα: α) την πρόληψη, β) την επαναχρησιμοποίηση, γ) την ανακύκλωση, δ) άλλου είδους ανάκτηση, όπως ανάκτηση ενέργειας, και ε) την ασφαλή τελική διάθεση σε επίπεδο Περιφέρειας. Περιλαμβάνεται, επίσης, σχέδιο Πρόληψης για τη Δημιουργία Αποβλήτων.

Το Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ), που είναι σε πλήρη συμφωνία με το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων, έθετε κατά την έγκρισή του τους ακόλουθους στόχους:

1. Σταθεροποίηση παραγωγής αποβλήτων στα επίπεδα του 2011, με φθίνουσα τάση.
2. Προτεραιότητα στην διαλογή υλικών στην πηγή με σκοπό στη συνέχεια να οδηγηθούν σε αποκεντρωμένες δομές διαχείρισης, έναντι της ανάκτησης σε συγκεντρωτικές εγκαταστάσεις μηχανικής διαλογής σύμμεικτων ΑΣΑ.
3. Ολοκλήρωση του αναγκαίου δικτύου με τη προσθήκη του νέου δικτύου των Πράσινων Σημείων - ΚΑΕΣΔΙΠ σε υποδομές διαχείρισης αποβλήτων έως το 2020.
4. Μείωση στο ελάχιστο δυνατό της συνολικής ποσότητας ανακτήσιμων αποβλήτων που διατίθενται για υγειονομική ταφή.
5. Ριζικός ανασχεδιασμός του υφιστάμενου σχεδιασμού υποδομών διαχείρισης, με στόχο τη ριζική αναβάθμιση της ανακύκλωσης και ανάκτησης με χωριστή συλλογή έως το 2020.
6. Περαιτέρω αξιοποίηση δευτερογενών υλικών (κομπόστ /compost, κομπόστ τύπου Α) με εξασφάλιση αυστηρών ποιοτικών προδιαγραφών.
7. Ανάκτηση ενέργειας σε συμπληρωματικό ρόλο, όταν έχουν εξαντληθεί τα περιθώρια άλλου είδους ανάκτησης.
8. Συστηματική καταγραφή και παρακολούθηση των δεδομένων παραγωγής και διαχείρισης των αποβλήτων - Δημιουργία ηλεκτρονικού μητρώου δεδομένων αποβλήτων έως το 2015, το οποίο θα είναι προσβάσιμο από όλους τους αρμόδιους φορείς.
9. Αναμόρφωση κεντρικού μηχανισμού παρακολούθησης και ελέγχου της διαχείρισης των αποβλήτων.
10. Ανάπτυξη εθνικής επικοινωνιακής στρατηγικής για τα απόβλητα έως και το 2015, η οποία θα προκαθορίσει ομάδες-στόχους και θα αξιοποιήσει το σύνολο των προσβάσιμων τρόπων επικοινωνίας (π.χ. κοινωνικά μέσα δικτύωσης).
11. Αναθεώρηση των Περιφερειακών Σχεδίων (ΠΕΣΔΑ) με γνώμονα το εγκεκριμένο ΕΣΔΑ έως τις 15 Ιανουαρίου 2016. Βασικά χαρακτηριστικά τους το μοντέλο αποκεντρωμένης διαχείρισης των αποβλήτων, με κεντρικό άξονα την πρόληψη – επαναχρησιμοποίηση αλλά και την οικονομική ανάπτυξη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με ίδιους πόρους, από την ανακύκλωση, σε άμεση συνεργασία με τους δημότες-ανακυκλωτές.

12. Εκπόνηση και εφαρμογή τοπικών σχεδίων αποκεντρωμένης διαχείρισης από όλους τους Δήμους, το αργότερο έως τις 25 Δεκεμβρίου 2015.
13. Εξάλειψη της ανεξέλεγκτης διάθεσης αστικών αποβλήτων εντός του 2015 και λοιπών αποβλήτων έως το 2018.
14. Ορθολογική διαχείριση των ιστορικά αποθηκευμένων αποβλήτων, με υποβολή των σχετικών προγραμμάτων/ σχεδίων συμμόρφωσης από τους υπόχρεους έως τα τέλη του πρώτου εξαμήνου του 2016. Κατόπιν έγκρισης των παραπάνω σχεδίων συμμόρφωσης η διαχείριση των αποβλήτων και η αποκατάσταση των χώρων αποθήκευσής τους θα ολοκληρωθεί βάσει αυστηρού χρονοδιαγράμματος μέχρι το τέλος του 1ου εξαμήνου του 2018, λαμβάνοντας υπόψη κριτήρια όπως κυρίως η επικινδυνότητα και η ποσότητα.
15. Αποκατάσταση των κυριότερων ρυπασμένων χώρων διάθεσης αποβλήτων έως το 2020.

Προτάσεις Έργων επεξεργασίας

Το ΠΕΣΔΑ, δίνει προτεραιότητα στα ρεύματα των αποβλήτων, τα οποία κατά προτεραιότητα τίθενται στο εγκεκριμένο ΕΣΔΑ. Τα Αστικά Στερεά Απόβλητα, τα Βιομηχανικά Απόβλητα, τα απόβλητα κατασκευών κατεδαφίσεων και κατασκευών και τα γεωργικά απόβλητα είναι τα ρεύματα, των οποίων οι ποσότητες αποτελούν ποσοστό άνω του 95% των παραγόμενων στερεών αποβλήτων στην Περιφέρεια Στ. Ελλάδας.

Για την επεξεργασία των αστικών στερεών αποβλήτων προτείνεται από το ΠΕΣΔΑ, η δημιουργία Πράσινων Σημείων, η δημιουργία μονάδων επεξεργασίας προδιαλεγμένων οργανικών αποβλήτων και η δημιουργία εγκαταστάσεων επεξεργασίας του συνόλου των αστικών στερεών αποβλήτων, στις οποίες θα υπάρχει πρόβλεψη για την επεξεργασία προδιαλεγμένων οργανικών αποβλήτων.

Το ρεύμα των αποβλήτων εκσκαφών κατασκευών και κατεδαφίσεων μπορεί να επεξεργαστεί με ευθύνη εγκεκριμένου από τον ΕΟΑΝ συστήματος σε συνεργασία με τον Περιφερειακό ΦοΔΣΑ.

Αναφορικά με τα ρεύματα των βιομηχανικών μη επικινδύνων και των γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων, αποτελούν στην Περιφέρεια Στ. Ελλάδας το 80% των παραγόμενων στερεών αποβλήτων (βάσει του εγκεκριμένου ΕΣΔΑ). Για το λόγο αυτό αποτελεί προτεραιότητα του ΠΕΣΔΑ η μελέτη του συνόλου των παραγόμενων ποσοτήτων των δύο ρευμάτων και της σύνθεσής τους, προκειμένου να αξιολογηθεί από τον Περιφερειακό ΦοΔΣΑ η δυνατότητα συνεπεξεργασίας τους με άλλα προσομοιάζοντα ρεύματα αποβλήτων ή η δημιουργία μονάδων για την επεξεργασία τους.

► **Η. Σχεδιασμός νέου Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης – ΕΣΠΑ 2021-2027**

Στις 2 Μαΐου 2018, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε την πρότασή της για το νέο Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2021-2027 (ΠΔΠ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αντίστοιχα στις 29 Μαΐου 2018 ανακοίνωσε την πρότασή της για την Πολιτική Συνοχής και τους Κανονισμούς των Ταμείων της νέας προγραμματικής περιόδου 2021-2027 εγκαινιάζοντας επισήμως την περίοδο διαπραγμάτευσης. Η πρόταση της Ε.Ε. σχετικά με την πολιτική Συνοχής περιλαμβάνει έναν ενιαίο Κανονισμό Κοινών Διατάξεων (ΚΔΔ) που διέπει την εφαρμογή των ακόλουθων Ταμείων: Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), Ταμείο Συνοχής (ΤΣ), Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+), Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑΛ) και για πρώτη φορά το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Ταμείο Διαχείρισης Συνόρων και Θεωρήσεων. Με βάση το πλαίσιο αυτό, στη νέα προγραμματική περίοδο έμφαση δίνεται στους παρακάτω πέντε στόχους πολιτικής:

- 1) Μια εξυπνότερη Ευρώπη — καινοτόμος και έξυπνος οικονομικός μετασχηματισμός.
- 2) Μια πιο «πράσινη» Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.
- 3) Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη — κινητικότητα και περιφερειακές διασυνδέσεις ΤΠΕ.
- 4) Μια πιο κοινωνική Ευρώπη — υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.
- 5) Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της — βιώσιμη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών χάρη σε τοπικές πρωτοβουλίες.

Οι 11 θεματικοί στόχοι της στρατηγικής E2020 και κατ' επέκταση της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 ενοποιούνται σε 5 Στόχους Πολιτικής (ΣΠ), ενώ αντίστοιχα οι 60 επενδυτικές προτεραιότητες μειώνονται σε 30 ειδικούς στόχους. Αναλυτικά οι Στόχοι Πολιτικής και οι ειδικοί στόχοι αποτυπώνονται στο Παράρτημα ΙΙ. Ουσιαστική διαφορά σε σχέση με την τρέχουσα περίοδο αποτελεί το γεγονός ότι η χωρική ανάπτυξη μετατρέπεται σε έναν διακριτό Στόχο Πολιτικής «Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες». Στο πλαίσιο αυτό, η πολιτική συνοχής στηρίζει διακριτά τις αναπτυξιακές στρατηγικές που καταρτίζονται σε τοπικό επίπεδο και ενισχύει τον ρόλο των τοπικών αρχών. Παράλληλα, ενισχύεται περαιτέρω η αστική διάσταση της πολιτικής για τη συνοχή, καθώς το 6% των πόρων του ΕΤΠΑ (έναντι 5% στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο) διατίθεται για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη, ενώ δίνεται και η δυνατότητα για την κατάρτιση ενός νέου προγράμματος δικτύωσης και ανάπτυξης ικανοτήτων για τις αστικές αρχές, η Ευρωπαϊκή Αστική Πρωτοβουλία οι πόροι για την οποία διαχειρίζονται άμεσα από την Ε.Ε.. Σημαντική διαφορά με την τρέχουσα περίοδο αποτελεί το γεγονός ότι η ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας (Θεματικός Στόχος 11 της τρέχουσας περιόδου) δεν αποτελεί πλέον διακριτό στόχο αλλά υποστηρίζεται εν μέρει στο πλαίσιο άλλων Στόχων Πολιτικής.

Η πολιτική συνοχής εξακολουθεί να επενδύει σε όλες τις Περιφέρειες, λαμβάνοντας πάντα ως βάση τις 3 κατηγορίες. Οι κατηγορίες Περιφερειών που διαμορφώνονται είναι:

- Λιγότερο ανεπτυγμένες (κατά κεφαλήν ΑΕΠ 100%).
- Περιφέρειες σε μετάβαση (κατά κεφαλήν ΑΕΠ μεταξύ 75% και 100%) και
- Περισσότερο ανεπτυγμένες (κατά κεφαλήν ΑΕΠ > 100%).

Αναφορικά με τον έλεγχο των επιδόσεων των προγραμμάτων, όλα τα προγράμματα θα εξακολουθήσουν να έχουν ένα πλαίσιο επιδόσεων με ποσοτικοποιημένους στόχους χωρίς όμως αυτό να συνδέεται με ένα αποθεματικό επιδόσεων. Προβλέπεται επίσης μια ετήσια επανεξέταση των επιδόσεων, με τη μορφή διαλόγου πολιτικής μεταξύ των αρμόδιων αρχών για τα προγράμματα και της Ε. Επιτροπής. Οι επιδόσεις των προγραμμάτων θα αξιολογούνται ουσιαστικά στην ενδιάμεση επανεξέταση που αποτελεί ένα νέο στοιχείο της Προγραμματικής περιόδου 2021 – 2027.

Η θεματική συγκέντρωση παραμένει ως υποχρέωση τόσο στο ΕΤΠΑ όσο και στο ΕΚΤ+ αλλά με αλλαγές σε σχέση με την τρέχουσα περίοδο. Στο ΕΤΠΑ, αφορά τους Στόχους Πολιτικής 1 και 2. Τα κριτήρια της θεματικής συγκέντρωσης εφαρμόζονται σε εθνικό επίπεδο και όχι σε επίπεδο κατηγοριών περιφερειών, γεγονός που προσφέρει ευελιξία στις επιλογές του κάθε Κράτους - Μέλους¹¹. Έτσι για τα ΚΜ με κατά κεφαλή ΑΕΠ κάτω από το 75%, όπως η Ελλάδα, προβλέπεται ότι:

- τουλάχιστον το 35% των πόρων του ΕΤΠΑ να διατεθεί στο Στόχο Πολιτικής 1 και
- τουλάχιστον το 30% των πόρων του ΕΤΠΑ να διατεθεί στο Στόχο Πολιτικής 2

Τέλος, στην πρόταση των Κανονισμών της Ε. Επιτροπής τίθενται συγκεκριμένες προϋποθέσεις για τη συγχρηματοδότηση των έργων υπό τον όρο “αναγκαίοι όροι” (enabling conditions). Οι όροι αυτοί (4 γενικοί και 16 θεματικοί) αποτελούν συνέχεια των εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων

που εισήχθησαν στην παρούσα προγραμματική περίοδο 2014-2020 με βασικές, όμως, διαφορές ως προς τον τρόπο που αυτές θα επηρεάσουν την υλοποίηση των Προγραμμάτων. Οι αναγκαίοι όροι της νέας προγραμματικής περιόδου, όπως και οι εκ των προτέρων αιρεσιμότητες, αφορούν κατ' ουσία το απαραίτητο πλαίσιο (θεσμικό ή στρατηγικό) σύμφωνα με το οποίο θα υλοποιούνται οι αντίστοιχες δράσεις. Ως εκ τούτου η εκπλήρωση των επιμέρους απαιτήσεων αποτελεί ευθύνη των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργείων και σε ορισμένες μόνο περιπτώσεις των Περιφερειών. Η κρίσιμη διαφορά των αναγκαίων όρων σε σχέση με τις αιρεσιμότητες της προγραμματικής περιόδου 2014 – 2020 είναι ότι θα πρέπει να έχουν εκπληρωθεί με την έγκριση του κάθε Προγράμματος, προκειμένου απρόσκοπτα να πραγματοποιείται η χρηματοδότηση από την Ε.Ε.

Σύμφωνα με τη 2η Εγκύκλιο για την προετοιμασία του σχεδιασμού των Προγραμμάτων 2021-2027 (Νοέμβριος 2020), στους πέντε Στόχους Πολιτικής, όπως αυτοί είχαν αναφερθεί στην 1η Εγκύκλιο, προστίθεται και ένας νέος ειδικός στόχος για το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, ο οποίος μπορεί σύμφωνα με το σχέδιο του Κανονισμού για το ΤΔΜ είτε να αποτελέσει ξεχωριστό άξονα ή άξονες προτεραιότητας εντός ενός ή περισσότερων Προγραμμάτων ή ξεχωριστό Πρόγραμμα. Στην περίπτωση της χώρας, έχει ληφθεί η απόφαση για τη δημιουργία ενός διακριτού Προγράμματος μέσω του οποίου θα υλοποιηθούν οι δράσεις που θα χρηματοδοτηθούν από το ΤΔΜ.

Η προσέγγιση στη διαμόρφωση της λογικής της παρέμβασης για την ΠΠ 2021-2027 δεν έχει διαφοροποιηθεί σε σχέση με την ΠΠ 2014-2020. Τα Προγράμματα θα πρέπει να σχεδιαστούν στη βάση συγκεκριμένων αναπτυξιακών αναγκών που θα πρέπει να προσδιοριστούν. Αν και ως διαδικασία η διαμόρφωση της λογικής της παρέμβασης παραμένει η ίδια την ΠΠ 2021-2027, ωστόσο υπάρχει μία σημαντική διαφοροποίηση ως προς τον ορισμό του αποτελέσματος και κατά συνέπεια των δεικτών που θα προσδιοριστούν στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ/ΤΣ. Την ΠΠ 2021-2027 το αποτέλεσμα προκύπτει άμεσα από την πράξη και δεν αντανakλά πλέον την έμμεση ευρύτερη επίδραση από τις διαφορετικές πολιτικές που υιοθετούνται σε μία περιοχή/ τομέα. Επίσης, οι 11 θεματικοί στόχοι της ΠΠ 2014-2020 ενοποιούνται σε 5 Στόχους Πολιτικής (ΣΠ), ενώ αντίστοιχα οι 60 επενδυτικές προτεραιότητες ενσωματώνονται σε 35 ειδικούς στόχους (32 ειδικούς στόχους κατανεμημένους στους ΣΠ 1-5, 1 ειδικό στόχο για το ΤΔΜ και 2 ειδικούς στόχους για τα Προγράμματα Interreg).

Την προγραμματική περίοδο (ΠΠ) 2021-2027, η χωρική ανάπτυξη εντάσσεται σε διακριτό Στόχο Πολιτικής (ΣΠ) και ειδικότερα στο ΣΠ5 «Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες», ο οποίος χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ. Στο πλαίσιο του ΣΠ5, οι αρμόδιοι φορείς για το σχεδιασμό και την υλοποίηση μπορούν να επιλέξουν πέραν των πεδίων παρέμβασης που αντιστοιχούν στον ΣΠ5 με βάση το Παράρτημα Ι του ΚΚΔ και από τα πεδία παρέμβασης των υπολοίπων ΣΠ (1-4). Κατά αντιστοιχία της ΠΠ 2014-2020, τα χωρικά εργαλεία, τα οποία δύναται να χρησιμοποιηθούν, είναι οι Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις και οι στρατηγικές για την Τοπική Ανάπτυξη με την Πρωτοβουλία των Τοπικών Κοινοτήτων.

Βάσει του ευρωπαϊκού κανονιστικού πλαισίου οι ΟΧΕ διακρίνονται σε:

1. ΟΧΕ για Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (ΒΑΑ) και
2. ΟΧΕ για άλλες χωρικές στρατηγικές

Οι ΟΧΕ μπορούν να χρηματοδοτηθούν από τα Ταμεία ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+, Ταμείο Συνοχής, ΤΔΜ καθώς και το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΘΑ. Το σχέδιο του Καν. ΕΤΠΑ προβλέπει ότι τουλάχιστον το 8% των πόρων του ΕΤΠΑ που χορηγούνται σε εθνικό επίπεδο κατανέμονται σε ολοκληρωμένες δράσεις Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ).

Η Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία των Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤΟΚ) αποτελεί ένα εργαλείο σχεδιασμού και υλοποίησης μιας τοπικής αναπτυξιακής στρατηγικής και αντιμετώπισης των τοπικών οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών αναγκών με τη

συμμετοχή των τοπικών φορέων και της τοπικής κοινωνίας σε σαφώς προσδιορισμένες χωρικές ενότητες. Βασίζεται στην προσέγγιση LEADER, δηλαδή «από τη βάση προς την κορυφή» (bottom-up approach). ΤΑΠΤΟΚ μπορούν να χρηματοδοτηθούν από τα από τα Ταμεία ΕΓΠΑ, ΕΚΤ+, Ταμείο Συνοχής, ΤΔΜ καθώς και το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΘΑ.

► **Θ. Σχεδιασμός νέου Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης – ΕΣΠΑ 2021-2027**

Το ελληνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας φιλοδοξεί να πυροδοτήσει μια αλλαγή υποδείγματος στην ελληνική οικονομία και τους θεσμούς, προς ένα πιο εξωστρεφές, ανταγωνιστικό και πράσινο οικονομικό μοντέλο, με πιο αποτελεσματικό και ψηφιοποιημένο κράτος, λιγότερο γραφειοκρατικό, με δραστικά μειωμένη παραοικονομία, με φορολογικό σύστημα φιλικό προς την ανάπτυξη και με ένα, ποιοτικό και αποτελεσματικό δίκτυο κοινωνικής προστασίας, προσβάσιμο σε όλους. Δεν πρόκειται απλώς για μια οικονομική μετάβαση. Στόχος είναι να γίνουν θεμελιώδεις οικονομικές και κοινωνικές μεταρρυθμίσεις, που θα επηρεάσουν όχι μόνο την οικονομική δραστηριότητα, αλλά και τις τεχνολογίες, τις νοοτροπίες και τους θεσμούς. Μία μετάβαση που συνδυάζει την οικονομική αποτελεσματικότητα με την καινοτομία και τον ψηφιακό εκσυγχρονισμό με την προστασία του περιβάλλοντος, την κοινωνική συνοχή και τη δικαιοσύνη.

Το ελληνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας σκοπεύει να είναι πλήρως εναρμονισμένο με τους στόχους της ΕΕ για ταχύτερη μετάβαση της ελληνικής οικονομίας προς ένα ψηφιοποιημένο και πράσινο μοντέλο ανάπτυξης, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές ευρωπαϊκές συστάσεις για την χώρα μας, σε ό,τι αφορά τις προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις και τις αναγκαίες για την έγκαιρη ολοκλήρωσή τους επενδύσεις, και να προσθέσει ακόμη πιο φιλόδοξες μεταρρυθμίσεις, οι οποίες αποτελούν μέρος της στρατηγικής ατζέντας της Ελληνικής Κυβέρνησης, πολλές από τις οποίες περιλαμβάνονται και στην έκθεση της Επιτροπής Πισσαρίδη.

Το Ελληνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αποτελείται από τέσσερις πυλώνες: (1) Πράσινο, (2) Ψηφιακό, (3) Απασχόληση, δεξιότητες και κοινωνική συνοχή, (4) Ιδιωτικές επενδύσεις και οικονομικός και θεσμικός μετασχηματισμός.

Με οικονομικούς όρους, ο πρωταρχικός στόχος του Σχεδίου είναι να καλύψει το μεγάλο κενό σε επενδύσεις, εθνικό προϊόν και απασχόληση, κενό ενδημικό των επιδόσεων της ελληνικής οικονομίας κατά την τελευταία δεκαετία που επιδεινώθηκε λόγω της πανδημίας του COVID-19.

Σε αυτό το πλαίσιο, το ελληνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αποσκοπεί στο να κινητοποιήσει σημαντικές δυνάμεις από τον ιδιωτικό τομέα χρησιμοποιώντας: (α) σε σημαντικό βαθμό Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα για την πραγματοποίηση δημοσίων επενδύσεων, (β) Εταιρείες Παροχής Ενεργειακών Υπηρεσιών για την πραγματοποίηση έργων ενεργειακής απόδοσης στον δημόσιο τομέα και (γ) συγχρηματοδοτήσεις μέσω ποικίλων χρηματοδοτικών εργαλείων ώστε να συγκεντρώσει σημαντικότερα επιπρόσθετα ιδιωτικά κεφάλαια για τις επιλέξιμες ιδιωτικές επενδύσεις.

1. **Ως προς την πράσινη μετάβαση**, οι επενδύσεις και οι μεταρρυθμίσεις του Σχεδίου περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων: διασύνδεση των ελληνικών νησιών, η οποία θα μειώσει σημαντικά το ενεργειακό κόστος νοικοκυριών και επιχειρήσεων και θα επιτρέψει την καλύτερη αξιοποίηση του δυναμικού της χώρας σε Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Εγκατάσταση εκατομμυρίων έξυπνων τηλεμετρητών ενέργειας με στόχο την ενεργειακή εξοικονόμηση. Εκτεταμένο πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης κατοικιών, κτιριακών υποδομών επιχειρήσεων και δημοσίων κτιρίων και υποδομών. Ανάπτυξη προσβάσιμων σταθμών φόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα. Μεταρρύθμιση του πολεοδομικού σχεδιασμού με την εισαγωγή πολεοδομικών σχεδίων που θα πληροφορούν έγκυρα και αμέσως για τις δυνατότητες χρήσης γης για σχεδόν τα 4/5 της χώρας. Προώθηση στρατηγικών αστικών αναπλάσεων υψηλής

αναπτυξιακής και περιβαλλοντικής αξίας. Μεγάλες επενδύσεις σε αρδευτικά και αντιπλημμυρικά έργα μέσω ΣΔΙΤ συνοδευόμενα από αλλαγές στην χρήση των δικτύων άρδευσης και εγκατάσταση τηλεμετρητών για τον εντοπισμό διαρροών και την έξυπνη διαχείριση του νερού. Νέο Εθνικό Σχέδιο Αναδάσωσης σε συνδυασμό με αναμόρφωση των δασικών χαρτών. Πρωτοβουλίες για προστασία της βιοποικιλότητας, οι οποίες περιλαμβάνουν την ίδρυση Εθνικού Συστήματος Μόνιμης Παρακολούθησης ειδών και βιοτόπων και επιτήρησης των προστατευόμενων περιοχών. Δημιουργία Περιφερειακών Κέντρων Πολιτικής Προστασίας μέσω ΣΔΙΤ, κ.ο.κ.

2. Για την ψηφιακή μετάβαση, οι επενδύσεις και οι μεταρρυθμίσεις του Σχεδίου περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων: προεγκατάσταση υποδομής οπτικών ινών στα κτίρια για τη διευκόλυνση της μετάβασης στην χρήση δικτύων οπτικών ινών από επιχειρήσεις και νοικοκυριά. Ανάπτυξη διαδρόμων δικτύου 5G στους ελληνικούς αυτοκινητόδρομους. Ψηφιακό μετασχηματισμό επιχειρήσεων, με απόκτηση εξοπλισμού, υπηρεσιών cloud και διαδικτυακών υπηρεσιών. Ευρείες επενδύσεις σε ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες, οι οποίες περιλαμβάνουν αναβάθμιση των ψηφιακών υπηρεσιών που παρέχουν τα υπουργεία, το ψηφιακό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης (ΕΦΚΑ), ψηφιοποίηση πολεοδομιών δήμων, της δικαιοσύνης (e-justice) , τις “έξυπνες” πόλεις (smart cities) κ.ο.κ.

3. Ως προς τον πυλώνα απασχόλησης, δεξιοτήτων και συνοχής, οι επενδύσεις και οι μεταρρυθμίσεις του Σχεδίου περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων: μεταρρύθμιση της αγοράς εργασίας, που ενισχύει τη δημιουργία θέσεων εργασίας και τη διατήρησή τους σε περιόδους κρίσης. Προώθηση σύγχρονων Ενεργητικών και μη Ενεργητικών Πολιτικών για την Αγορά Εργασίας (Active and Passive Labour Market Policies), αποσκοπώντας σε ενεργοποίηση της αγοράς εργασίας, δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και δικτύου προστασίας κατά της ανεργίας. Μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού μέσω ενός ανταποδοτικού συστήματος επικουρικών συντάξεων. Τα πλέον σύγχρονα προγράμματα κατάρτισης και επανακατάρτισης για την αύξηση της απασχόλησης που δίνουν έμφαση στην ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων, μεταρρύθμιση στα συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και μαθητείας. Μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που ενισχύουν την αυτονομία των ελληνικών πανεπιστημίων, τις επιδόσεις τους στην έρευνα και την ποιότητα της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, περιλαμβανομένης και της σύνδεσής της με την αγορά εργασίας.

Μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις προς ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας του συστήματος υγείας, προκειμένου να παρέχει υπηρεσίες υγείας υψηλής ποιότητας. Στις μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις αυτές συμπεριλαμβάνονται: ένα ολοκληρωμένο σύστημα πρόληψης, η αναβάθμιση της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας , η εισαγωγή θεραπευτικών πρωτοκόλλων στο σύστημα ηλεκτρονικής συνταγογράφησης, καθώς και η δημιουργία ατομικού ηλεκτρονικού φακέλου υγείας για κάθε ασθενή. Τέλος, μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που ενδυναμώνουν την κοινωνική δικαιοσύνη και το δίκτυο κοινωνικής προστασίας, μέσω προγραμμάτων ενίσχυσης της οικονομικής και κοινωνικής ένταξης ευάλωτων ομάδων, που προωθούν τις ίσες ευκαιρίες και στηρίζουν τη διαφορετικότητα, ενώ θωρακίζουν το σύστημα κοινωνικών παροχών.

4. Σε ό,τι αφορά τις ιδιωτικές επενδύσεις και τον θεσμικό μετασχηματισμό, το Σχέδιο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων: σημαντικές μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, που περιλαμβάνουν περαιτέρω ψηφιοποίηση των φορολογικών υπηρεσιών, κωδικοποίηση και εκσυγχρονισμό της φορολογικής νομοθεσίας, δράσεις κατά του λαθρεμπορίου, ηλεκτρονική διασύνδεση των ταμειακών μηχανών και των POS με τις φορολογικές αρχές και χρήση τεχνητής νοημοσύνης για τη διευκόλυνση των φορολογικών ελέγχων. Ενέργειες προς εκσυγχρονισμό του πλαισίου διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών, ώστε να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα των δημοσίων επενδύσεων με δράσεις υπέρ της ενίσχυσης της διαφάνειας. Μια φιλόδοξη ατζέντα για τη βελτίωση της ταχύτητας και

αποτελεσματικότητας στην απονομή της δικαιοσύνης, με μεταρρυθμίσεις, επενδύσεις και ψηφιοποίηση. Δέσμευση για περαιτέρω ανάπτυξη της ελληνικής κεφαλαιαγοράς, και νέες δράσεις για την αντιμετώπιση του προβλήματος του ιδιωτικού χρέους.

Τομεακές πολιτικές για ενίσχυση του πολιτισμού, του τουρισμού, της έξυπνης βιομηχανικής παραγωγής, και της αγροτοδιατροφής. Τέλος, ανάπτυξη πολυμορφικών, προσαρμοσμένων στην κλιματική αλλαγή, έξυπνων και βιώσιμων υποδομών και συστημάτων μεταφορών, με βελτίωση της συνδεσιμότητας και μεταρρύθμιση του κανονιστικού πλαισίου.

Αξιοποίηση των δανείων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και τη χρηματοδότηση ιδιωτικών επενδύσεων. Η Ελλάδα δικαιούται να αντλήσει από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δάνεια ύψους περίπου 13 δισ. ευρώ. Το ελληνικό Σχέδιο σκοπεύει να αξιοποιήσει το σύνολο αυτών των κεφαλαίων προκειμένου να προωθήσει και να χρηματοδοτήσει σημαντικές επιπρόσθετες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις και έτσι να περιορίσει: (α) το πολύ μεγάλο παραγωγικό κενό (output gap) της οικονομίας που το 2020 προβλέπεται να φτάσει στο 12,3%, (β) το εξαιρετικά χαμηλό επίπεδο επενδύσεων που χαρακτηρίζει την ελληνική οικονομία κατά την τελευταία δεκαετία: Το 2019 οι επενδύσεις έφτασαν το 10.1% του ΑΕΠ σε σύγκριση με το 22,2% του μέσου όρου της ευρωζώνης, (γ) το σημαντικά υψηλότερο κόστος δανεισμού των ελληνικών επιχειρήσεων σε σχέση με τον μέσο όρο της ευρωζώνης. Περίπου τα 2/3 του συνολικού επενδυτικού κενού αφορούν στις επιχειρηματικές επενδύσεις, γεγονός που καταδεικνύει την ύπαρξη σημαντικών επενδυτικών ευκαιριών. Ως εκ τούτου, η αξιοποίηση των δανείων του Ταμείου για χρηματοδότηση ιδιωτικών επενδύσεων, σε συνδυασμό με κατάλληλες μεταρρυθμίσεις, μπορεί να ενισχύσει την ανάπτυξη, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την οικονομική και κοινωνική συνοχή.

Γενικοί Στόχοι του Ελληνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας:

1. Πράσινη Μετάβαση
2. Ψηφιακός μετασχηματισμός
3. Απασχόληση, δεξιότητες, κοινωνική συνοχή
4. Ιδιωτικές επενδύσεις και μετασχηματισμός της οικονομίας

Υποσύνολο RRF

REACT-EU, Just Transition Fund, European Agricultural Fund for Rural Development

7.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

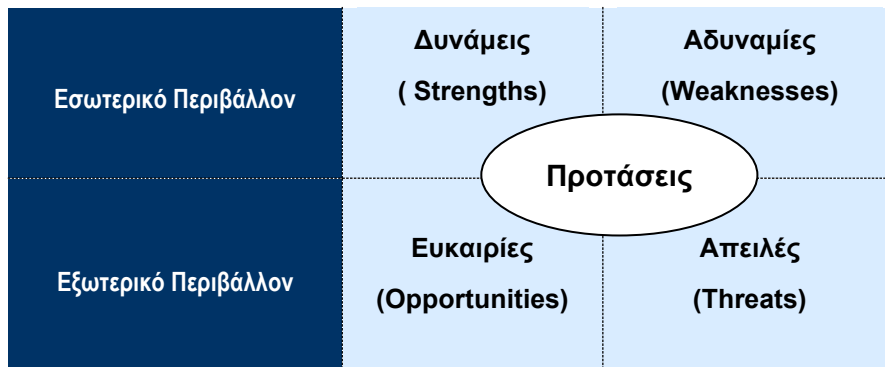
Για την αξιολόγηση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος της Περιφέρειας χρησιμοποιείται η μέθοδος της ανάλυσης SWOT. Πρόκειται για την ανάλυση των ισχυρών και αδύνατων σημείων του εσωτερικού περιβάλλοντος και τη διερεύνηση των ευκαιριών και απειλών του εξωτερικού περιβάλλοντος. Η SWOT συμβάλλει στην κατανόηση του προφίλ μιας περιοχής και στην αναγνώριση της στρατηγικής που θα πρέπει να ακολουθηθεί σε αντίστοιχους τομείς παρέμβασης και υλοποιείται σε τρία διακριτά στάδια:

1. Καταγράφονται απόψεις και κωδικοποιούνται τα στοιχεία της ανάλυσης αναφορικά με τα εσωτερικά ισχυρά και αδύνατα σημεία της Περιφέρειας, καθώς και τις εξωτερικές ευκαιρίες και απειλές.
2. Η κατάσταση αναλύεται με την εξέταση των πιθανών τρόπων μέσω των οποίων θα ενδυναμωθούν τα ισχυρά σημεία του φορέα και της περιοχής, προκειμένου να υπερκεράσουν

τις αναγνωρισμένες αδυναμίες, καθώς και με την αναγνώριση των ευκαιριών που δύναται να αξιοποιηθούν, προκειμένου να υπερισχύσουν των απειλών.

3. Διαμορφώνεται η στρατηγική για την επίτευξη βελτιώσεων, η οποία εξειδικεύεται περαιτέρω στα επόμενα στάδια ανάπτυξης του ΠΠΑ.

Σχήμα 5: Τυπική διάταξη SWOT Analysis

Η SWOT ανάλυση που ακολουθεί, αφορά κάθε έναν από τους πέντε (5) πυλώνες ανάπτυξης, όπως αυτοί καθορίστηκαν στο ΕΠΑ της ΠΠ 2021-2025, ήτοι :

- Έξυπνη Ανάπτυξη
- Πράσινη Ανάπτυξη
- Ανάπτυξη Υποδομών
- Κοινωνική Ανάπτυξη
- Ενίσχυση εξωστρέφειας

7.3.1 Έξυπνη Ανάπτυξη

Η καινοτομία επιτυγχάνεται μέσα από μια διαδικασία αλληλεπιδράσεων ιδιωτικών και δημόσιων οργανισμών που διαλειτουργούν μέσα από συγκεκριμένο θεσμικό πλαίσιο. Σε μια κοινωνία της γνώσης, οι δυνατότητες καινοτομίας και οικονομικής ανάπτυξης βασίζονται στο μοντέλο της τριπλής έλικας με τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα να κατέχουν σημαίνοντα ρόλο πρωταγωνιστώντας στην ανταλλαγή στοιχείων με επιχειρήσεις και δημόσιες αρχές με στόχο τη δημιουργία νέων θεσμικών και κοινωνικών σχημάτων στην παραγωγή, μεταφορά κι εφαρμογή της γνώσης.

Η απουσία Πανεπιστημίου με έδρα την Περιφέρεια και η περιορισμένη γενικά ερευνητική δραστηριότητα δημιουργεί την ανάγκη υποστήριξης και επέκτασης του ερευνητικού οικοσυστήματος για τη δημιουργία και διάχυση νέων γνώσεων που να μεταφράζονται σε εισαγωγή καινοτόμων στοιχείων στο περιφερειακό παραγωγικό σύστημα.

Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό πίνακα καινοτομίας, κατατάσσεται σε μέτριας απόδοσης η οποία, μέχρι σήμερα, βαίνει σταδιακά μειούμενη, με την πάροδο του χρόνου.

Είτε υπολογίσουμε την Ένταση Ε&Α ανά Περιφέρεια ως ποσοστό του ΑΕΠ της, είτε ως λόγο των δαπανών Ε&Α προς τον πληθυσμό της Περιφέρειας, η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας υπολείπεται τόσο του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και της Χώρας.

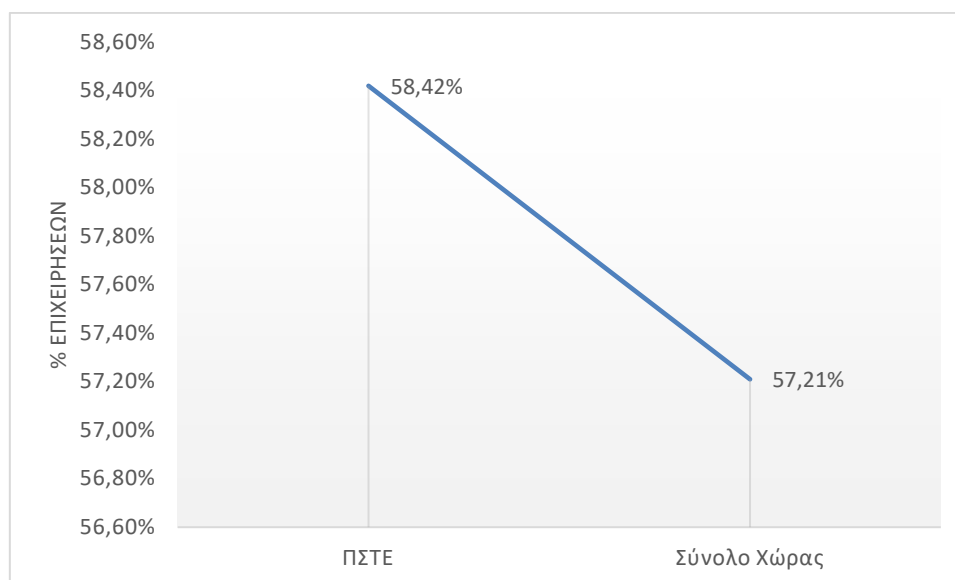
Η γειννίαση της Περιφέρειας με την Αττική αποτελεί τη βασική αιτία για την ύπαρξη μιας ισχυρής μεταποιητικής βάσης σε αυτή που όμως δεν παρουσιάζει ισχυρές ενδοπεριφερειακές διακλαδικές σχέσεις με εξαίρεση τον κλάδο μεταλλείων – μεταλλουργίας και είναι χωρικά συγκεντρωμένη. Στην ΠΣΤΕ είναι χωροθετημένες ορισμένες μεγάλες μονάδες του δευτερογενή τομέα, εθνικής ή διεθνούς εμβέλειας, που συμβάλλουν στην απασχόληση και στην παραγωγικότητα της περιοχής, αλλά δεν αποτελούν τη βάση για την προώθηση της έρευνας και τη διάχυση των αποτελεσμάτων της έρευνας και των καινοτομιών στον περιφερειακό παραγωγικό ιστό που παρουσιάζει σημαντική υστέρηση. Το 2017 στην Περιφέρεια λειτουργούσαν 3.088 μεταποιητικές μονάδες, ή το 4,8% του συνολικού αριθμού των επιχειρήσεων μεταποίησης στο σύνολο της χώρας (EUROSTAT 2017) που απασχολούν 19.985 άτομα (6,23% των απασχολούμενων στη μεταποίηση στο σύνολο της χώρας).

Αν επικεντρωθούμε, στη δραστηριότητα Ε&Α των επιχειρήσεων, και πιο συγκεκριμένα στις δαπάνες τους για Ε&Α ως ποσοστό του ΑΕΠ κάθε Περιφέρειας τότε θα παρατηρήσουμε, ότι η Στερεά Ελλάδα βρίσκεται πάνω από το μέσο όρο της χώρας και υπολείπεται μόνο της Περιφέρειας Αττικής. Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας είναι η μοναδική Περιφέρεια της χώρας όπου το ποσοστό του προσωπικού Ε&Α που απασχολείται στον τομέα των επιχειρήσεων είναι μεγαλύτερο έναντι αυτού που απασχολείται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά αποτελούν απόρροια της υψηλής συγκέντρωσης επιχειρήσεων στην ΒΙ.ΠΕ Σχηματαρίου, διαστρεβλώνοντας την πραγματική εικόνα της Περιφέρειας.

Οι μεγάλες επιχειρήσεις της Περιφέρειας έχουν άμεση πρόσβαση στα Ερευνητικά Ιδρύματα της Αθήνας, αφού η Περιφέρεια στερείται ερευνητικών Κέντρων ενώ μόλις πολύ πρόσφατα λειτουργούν πλέον Πανεπιστημιακά Τμήματα, μετά και την πρόσφατη αναδιάρθρωση του πλαισίου λειτουργίας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η ιδιωτική δαπάνη των επιχειρήσεων για έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία είναι υψηλή, αλλά ουσιαστικά αφορά περιορισμένο αριθμό μεγάλων επιχειρήσεων. Το καινοτομικό οικοσύστημα της Περιφέρειας είναι ατελές, ενώ απουσιάζουν οι μηχανισμοί διασύνδεσης της ερευνητικής κοινότητας με τις επιχειρήσεις.

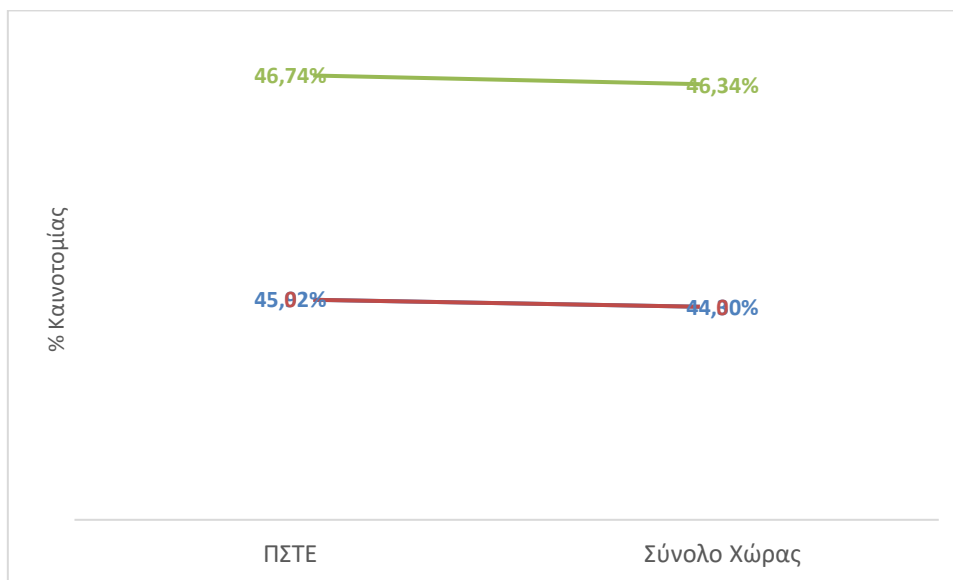
Με βάση τα στοιχεία του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (Έρευνα 2014-2016) το ποσοστό των καινοτόμων επιχειρήσεων στην ΠΣΤΕ ανέρχεται στο 58,42% του συνόλου των επιχειρήσεων, έναντι 57,21% του αντίστοιχου ποσοστού στο σύνολο της χώρας.

Σχήμα 6: Ποσοστό καινοτόμων επιχειρήσεων στην ΠΣΤΕ

Επιπλέον, το ποσοστό των ΜΜΕ της περιφέρειας που εισάγουν καινοτομίες διαδικασίας ανέρχεται σε 45,92% (έναντι 44,3% στο σύνολο της χώρας) και εκείνων που εισάγουν καινοτομίες οργάνωσης ή marketing σε 46,74% (έναντι 46,34% στο σύνολο της χώρας).

Σχήμα 7: Ποσοστό επιχειρήσεων που εισάγουν καινοτόμες διαδικασίες οργάνωσης - marketing

Υστέρηση παρουσιάζεται και όσον αφορά τον τομέα των ΤΠΕ. Σύμφωνα με την Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης, η ΠΣΤΕ παρουσιάζει μικρότερη χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, ενώ κατατάσσεται στην 9^η θέση μεταξύ των Περιφερειών της χώρας, όσον αφορά τη διείσδυση του διαδικτύου. Στον τομέα της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης το ποσοστό των ατόμων που χρησιμοποιεί το διαδίκτυο για τις συναλλαγές του με το Δημόσιο ανέρχεται στο 67,09% (2017) παρουσιάζοντας μείωση σε σχέση με το 2014 (69,92). Η Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής των ΤΠΕ στην ΠΣΤΕ εκτιμάται το 2014 σε 79,80 εκ €, ενώ υποχωρεί σε 76,36 εκ € το 2016. Ο αραιοκατοικημένος και αγροτικός χαρακτήρας της Περιφέρειας καθιστά μη ανταποδοτική την χρηματοδότηση ευρυζωνικών δικτύων υψηλής ταχύτητας από τους ιδιώτες παρόχους.

Περαιτέρω, αν συνυπολογίσουμε ότι η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας είναι προτελευταία ανάμεσα στις Περιφέρειες της χώρας σε ποσοστό προσωπικού Ε&Α έναντι της συνολικής απασχόλησης της εκάστης Περιφέρειας συμπεραίνεται ότι το γεγονός ότι η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας προηγείται ως προς το προσωπικό Ε&Α που απασχολείται στις επιχειρήσεις δεν οφείλεται σε υπερμεγέθη δραστηριότητα Ε&Α στον τομέα των επιχειρήσεων αλλά σε μια ιδιαίτερα περιορισμένη δραστηριότητα Ε&Α στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Πολύ σημαντικά περιθώρια ανάπτυξης υπάρχουν για την ανάπτυξη του αγροδιατροφικού τομέα. Η Περιφέρεια παρουσιάζει πολύ υψηλό ποσοστό απασχόλησης στον Πρωτογενή τομέα (18% έναντι 12% σε επίπεδο χώρας) και υψηλότερη του μέσου όρου συμβολή στην Περιφερειακή οικονομία (8% η συμμετοχή του πρωτογενή στην περιφερειακή ΑΠΑ έναντι 4% σε επίπεδο χώρας). Η στροφή από τις βιομηχανικές καλλιέργειες στην παραγωγή τροφίμων) η ενίσχυση της κτηνοτροφίας η αύξηση του ποσοστού μεταποίησης και τυποποίησης των γεωργικών προϊόντων, η αξιοποίηση της δυναμικής των προϊόντων ΠΟΠ – ΠΓΕ και η επικείμενη μεταρρύθμιση της ΚΑΠ που σηματοδοτεί τον περιορισμό των άμεσων ενισχύσεων του Πρώτου Πυλώνα απαιτεί τον επαναπροσδιορισμό του πρωτογενή τομέα της Περιφέρειας και την στόχευση του στην παραγωγή προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας με ταυτόχρονη μείωση του περιβαλλοντικού του αποτυπώματος

Πίνακας 1: SWOT Ανάλυση - Έξυπνη Ανάπτυξη

Δυνατότητες και Ευκαιρίες	Προβλήματα και Απειλές
<p style="text-align: center;">Δυνατότητες</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Συγκέντρωση υψηλού επιπέδου ανθρώπινου δυναμικού σε επιχειρήσεις ➤ Στη δραστηριότητα E&A των επιχειρήσεων, και πιο συγκεκριμένα στις δαπάνες τους για E&A ως ποσοστό του ΑΕΠ κάθε Περιφέρειας, η Στερεά Ελλάδα βρίσκεται πάνω από το μέσο όρο της χώρας (δεύτερη στον σχετικό πίνακα) ➤ Σημαντική ερευνητική δραστηριότητα από τα υφιστάμενα ακαδημαϊκά τμήματα και δυνατότητα ανάπτυξης τεχνολογιών Τεχνητής Νοημοσύνης (AI) ➤ Σημαντικές δυνατότητες έξυπνης ανάπτυξης του αγροδιατροφικού τομέα ➤ Σημαντικά κοιτάσματα ορυκτών πρώτων υλών ➤ Μεγάλοι επιχειρηματικοί πόλοι ιδίως στη ζώνη των Οινοφύτων με δυναμικό ενσωμάτωσης σύγχρονων έξυπνων τεχνολογιών 	<p style="text-align: center;">Προβλήματα</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Εξειδίκευση σε δραστηριότητες χαμηλής τεχνολογικής έντασης ➤ Μικρός αριθμός επιχειρήσεων και κλάδων με μεγάλη συγκέντρωση ερευνητικού προσωπικού ➤ Χαμηλός βαθμός απασχολησιμότητας ερευνητικού προσωπικού σε μικρές επιχειρήσεις ➤ Έλλειψη καινοτομικής κουλτούρας στις επιχειρήσεις ➤ Χαμηλός βαθμός διείσδυσης ΤΠΕ
<p style="text-align: center;">Ευκαιρίες</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Αξιοποίηση συνεργιών με άλλες περιφέρειες (Αττική-Θεσσαλία) για την χρήση υποδομών καινοτομίας και μεταφορά τεχνολογίας ➤ Αξιοποίηση ΤΠΕ στον εκσυγχρονισμό των κλάδων εξειδίκευσης και τη βελτίωση των υπηρεσιών προς τον πολίτη. 	<p style="text-align: center;">Απειλές</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Αρνητικές επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού ➤ Παγίωση ενός μέτριου ρυθμού υιοθέτησης καινοτομίας ➤ Μη συμβάδιση του παραγωγικού/επιχειρηματικού περιβάλλοντος με τις σύγχρονες απαιτήσεις αξιοποίησης νέων τεχνολογιών – διατήρηση παραδοσιακών τρόπων οργάνωσης ➤ Περαιτέρω μείωση της ερευνητικής/καινοτομικής δραστηριότητας ➤ Επιπρόσθετη απώλεια εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού

7.3.2 Πράσινη Ανάπτυξη

Η διασφάλιση της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος και η ανάδειξή του σε πυλώνα ανάπτυξης, μέσω μιας στρατηγικής βιώσιμης διαχείρισης, αποτελούν βασική προτεραιότητα της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.

Οι συνέπειες της κλιματικής αλλαγής γίνονται περισσότερο αισθητές δημιουργώντας αλυσιδωτές αντιδράσεις με αρνητικές επιπτώσεις τόσο στο φυσικό όσο και στο κοινωνικο-οικονομικό

περιβάλλον. Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της απειλείται έντονα από την κλιματική αλλαγή, με αύξηση της συχνότητας εμφάνισης και έντασης ακραίων φαινομένων όπως καύσωνες, ξηρασία, έντονες βροχοπτώσεις & χιονοπτώσεις.

Η πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων αποτελεί σημαντική παράμετρο στον αναπτυξιακό σχεδιασμό της Περιφέρειας. Απαιτείται λήψη μέτρων που να καλύπτουν τους πλέον ευάλωτους τομείς. Σε αυτούς περιλαμβάνονται οι γεωργικές και κτηνοτροφικές δραστηριότητες καθώς και τα δίκτυα υποδομών, τόσο των ορεινών οικισμών, όπου καθιζήσεις και κατολισθήσεις δημιουργούν σοβαρά προβλήματα, όσο και των παράκτιων περιοχών που απειλούνται από διάβρωση. Σε αυτούς περιλαμβάνονται οι γεωργικές και κτηνοτροφικές δραστηριότητες λόγω της αύξησης της μέσης θερμοκρασίας, της ανόδου της στάθμης της θάλασσας και της συχνότητας εμφάνισης και έντασης ακραίων φαινομένων όπως οι καύσωνες, η ξηρασία αλλά και οι ακραίες βροχοπτώσεις. Η βιοποικιλότητα, τα οικοσυστήματα και εν γένει οι υγρότοποι και οι προστατευόμενες περιοχές εμφανίζονται επίσης ευάλωτα στα παραπάνω φαινόμενα ενώ ιδιαίτερο πρόβλημα δημιουργείται στα δάση από την αύξηση κινδύνου δασικών πυρκαγιών. Ιδιαίτερα σοβαρή αναμένεται η επίπτωση στο χειμερινό τουρισμό λόγω της αύξησης της θερμοκρασίας. Επίσης τα ακραία καιρικά φαινόμενα ίσως δημιουργήσουν προβλήματα στο μεταφορικό δίκτυο, ενώ καθιζήσεις - κατολισθήσεις μπορεί να προκαλέσουν σοβαρά προβλήματα στο οδικό δίκτυο και σε ορεινούς οικισμούς.

Στον τομέα της ενέργειας, η Περιφέρεια παρουσιάζει σημαντική εξειδίκευση στην παραγωγή και μεταφορά ενέργειας, όπου σύμφωνα με το ΠΠΧΣΑΑ έχει το μεγαλύτερο πλήθος εγκατεστημένων έργων ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ σε εθνικό επίπεδο, ενώ αποτελεί πόλο έλξης σχετικών επενδύσεων. Η θέση της Περιφέρειας στην ενέργεια αναμένεται να ενισχυθεί σημαντικά με το δίκτυο του φυσικού αερίου που προωθείται προσδίδοντας σημαντικά αναπτυξιακά αλλά και περιβαλλοντικά οφέλη.

Ο σχεδιασμός του ενεργειακού μείγματος της Περιφέρειας πρέπει να αποσκοπεί σε αύξηση της παραγωγής ενέργειας από γεωθερμία και μικρά υδροηλεκτρικά, ορθολογική ανάπτυξη φωτοβολταϊκών και αιολικών πάρκων μαζί με την προώθηση των δυνατοτήτων αξιοποίησης της βιομάζας. Επιπλέον, βασικός τομέας προτεραιότητας αποτελεί η ανάπτυξη υποδομών και η προστασία του περιβάλλοντος μέσω φραγμάτων, αρδευτικών δικτύων και αντιπλημμυρικών έργων.

Για να γίνει αυτό πραγματικότητα απαιτείται διασύνδεση της παραγωγής ενέργειας με το τοπικό ανθρώπινο δυναμικό και δημιουργία τοπικής υπεραξίας που θα ενισχύσει την εξωστρέφεια της Περιφέρειας. Τέλος, απαιτείται μεγαλύτερη διάχυση των περιβαλλοντικών τεχνολογιών και των τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας τόσο στα κτίρια όσο και στις παραγωγικές διαδικασίες.

Στην ΠΣΤΕ κατά τα τελευταία χρόνια και στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ έχουν πραγματοποιηθεί σημαντικές επενδύσεις με στόχο την κάλυψη των αναγκών της, σε τομείς όπως η διαχείριση των στερεών και υγρών αποβλήτων. Το εγκεκριμένο ΠΕΣΔΑ Στερεάς Ελλάδας θέτει στόχους για τη διαχείριση των αποβλήτων και προτείνει την υλοποίηση έργων για την επίτευξη αυτών χωρίζοντάς τα σε έργα α' και β' χρηματοδοτικής προτεραιότητας. Ως έργα α' χρηματοδοτικής προτεραιότητας με καθοριστικό ρόλο στη συνολική διαχείριση των απορριμμάτων της Περιφέρειας χαρακτηρίζονται οι δύο νέες κεντρικές ΜΕΑ σε Λαμία και Χαλκίδα.

Η Περιφέρεια υστερεί σημαντικά στην ενσωμάτωση των αρχών της κυκλικής οικονομίας και απαιτείται περαιτέρω μελέτη για τον προσδιορισμό των αναγκαίων βημάτων προώθησής της.

Η διασφάλιση βιώσιμης ανάπτυξης σε περιοχές βιομηχανικής συγκέντρωσης καθώς και η περαιτέρω προσέλκυση επενδύσεων, απαιτεί πρωτοβουλίες οι οποίες θα περιορίσουν το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της βιομηχανικής δραστηριότητας και θα αυξήσουν τη φέρουσα ικανότητα των βιομηχανικών περιοχών.

Σημειώνεται ότι στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο ΕΣΠΑ 2014-2020 και στο πλαίσιο του εγκεκριμένου σχεδίου της ΟΧΕ Ασωπού προβλέπεται η χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων της περιοχής παρέμβασης για την υλοποίηση δράσεων στο πλαίσιο της μετάβασης τους στην κυκλική/πράσινη οικονομία.

Πίνακας 2: SWOT Ανάλυση - Πράσινη Ανάπτυξη

Δυνατότητες και Ευκαιρίες	Προβλήματα και Απειλές
<p style="text-align: center;">Δυνατότητες</p>	<p style="text-align: center;">Προβλήματα</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Πλούσιο φυσικό περιβάλλον ➤ Σημαντικό δυναμικό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ➤ Πόλος έλξης επενδύσεων έργων ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Υψηλός δείκτης επήρειας από την κλιματική αλλαγή ➤ Αύξηση συχνότητας εμφάνισης και έντασης ακραίων φαινομένων ➤ Σημαντική επιβάρυνση του περιβάλλοντος και του υδροφόρου ορίζοντα στις βιομηχανικές περιοχές ➤ Υστέρηση έναντι των στόχων για τη διαχείριση των αποβλήτων που θέτει το ΠΕΣΔΑ ➤ Μικρή διασύνδεση της παραγωγής ενέργειας με το τοπικό ανθρώπινο δυναμικό ➤ Υστέρηση στην ενσωμάτωση των αρχών της κυκλικής οικονομίας
<p style="text-align: center;">Ευκαιρίες</p>	<p style="text-align: center;">Απειλές</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Υλοποίηση δράσεων κι επενδυτικών σχεδίων στο πλαίσιο του εγκεκριμένου σχεδίου της ΟΧΕ Ασωπού ➤ Νέο δίκτυο φυσικού αερίου ➤ Διάχυση περιβαλλοντικών τεχνολογιών και τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας ➤ Διάχυση τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας τόσο στα κτίρια όσο και στις παραγωγικές διαδικασίες 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αρνητικές επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού ➤ Έλλειψη ρευστότητας για υλοποίηση νέων επενδυτικών σχεδίων λόγω της οικονομικής κρίσης των προηγούμενων ετών ➤ Σημαντικά εμπόδια στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας για την πράσινη ανάπτυξη ➤ Υποβάθμιση της προστασίας, διατήρησης και ανάδειξης του πλούσιου και διαφοροποιημένου φυσικού/ οικολογικού αποθέματος ➤ Μεγάλοι, μη συμβατικοί κίνδυνοι φυσικών καταστροφών από την κλιματική αλλαγή ➤ Υποβάθμιση οικιστικού και φυσικού περιβάλλοντος με αρνητικές συνέπειες στην ποιότητα ζωής των κατοίκων

7.3.3 Ανάπτυξη Υποδομών

Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας βρίσκεται σε ενισχυμένη γεωγραφική θέση που την καθιστά κόμβο και διάδρομο των ηπειρωτικών δικτύων μεταφορών, επικοινωνίας κι ενέργειας της Κεντρικής Ελλάδας και των αναπτυξιακών αξόνων που αυτά υλοποιούν.

Διασχίζεται από εθνικά δίκτυα μεταφορών (ΠΑΘΕ, Σιδηρόδρομος), διαθέτει σημαντικά λιμάνια και σύνδεση με το δίκτυο φυσικού αερίου.

Η αύξηση της οδικής ασφάλειας αποτελεί σημαντική παράμετρο στον αναπτυξιακό σχεδιασμό της Περιφέρειας. Κατά τις προηγούμενες και την τρέχουσα, Προγραμματικές Περιόδους, κατασκευάστηκε μεγάλος αριθμός έργων, τα οποία αφορούν σε βελτίωση Εθνικών, Περιφερειακών και Τοπικών οδών, σε επεκτάσεις και βελτιώσεις λιμανιών καθώς και σε ανάπτυξη υδατοδρομίων στην Εύβοια και στη Σκύρο. Παραμένει, όμως, η ανάγκη συμπλήρωσης και βελτίωσης του βασικού οδικού δικτύου, ώστε να αντιμετωπισθούν οι ελλείψεις στο οδικό δίκτυο που δημιουργούν ενδοπεριφερειακές ανισότητες κι επικινδυνότητα (παρακάμψεις πόλεων & οικισμών) στους χρήστες του δικτύου.

Στην Περιφέρεια, εκτός από τα προβλήματα της υποδομής, παρατηρούνται γενικότερα διαρθρωτικές και λειτουργικές αδυναμίες, καθώς και έλλειψη αποτελεσματικών μηχανισμών ένταξης του σιδηροδρομικού δικτύου στη μεταφορική αλυσίδα. Αποτελεί αναπτυξιακή ανάγκη για την Περιφέρεια η προώθηση συνδυασμένων μεταφορών, η σιδηροδρομική και οδική σύνδεση των λιμένων και η αναβάθμιση του υπάρχοντος σιδηροδρομικού δικτύου ιδιαίτερα στο τμήμα Οινόφυτα – λιμάνι Χαλκίδας. Το ΣΠΕΜ περιλαμβάνει διαπεριφερειακά έργα εθνικής εμβέλειας, τα οποία αφορούν σε αναβάθμιση του σιδηροδρομικού δικτύου και περιλαμβάνουν την ΠΣΤΕ, καθώς και την κατασκευή τμημάτων του Άξονα Ε65.

Η Ενεργειακή Αναβάθμιση - Αυτοματοποίηση και Συντήρηση του Συστήματος Οδοφωτισμού στο Εθνικό Δίκτυο της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, με εξοικονόμηση Ενέργειας θα συμβάλει εξίσου στην οδική ασφάλεια.

Πίνακας 3: SWOT Ανάλυση - Ανάπτυξη Υποδομών

Δυνατότητες και Ευκαιρίες	Προβλήματα και Απειλές
Δυνατότητες	Προβλήματα
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Γεωγραφική θέση που την καθιστά κόμβο και διάδρομο των ηπειρωτικών δικτύων μεταφορών, επικοινωνίας και ενέργειας της Κεντρικής Ελλάδας ➤ Ύπαρξη σημαντικών μεταφορικών υποδομών (ΠΑΘΕ, εκτεταμένο οδικό δίκτυο, τουριστικά και εμπορικά λιμάνια, σιδηροδρομικό δίκτυο, αεροδρόμια).	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ελλείψεις στο οδικό δίκτυο που δημιουργούν ενδοπεριφερειακές ανισότητες ➤ Ανεπαρκή ευρυζωνικά δίκτυα στην ύπαιθρο αλλά και σε αστικές και τουριστικές περιοχές ➤ Ενδοπεριφερειακή ανισορροπία σε σχέση με υποδομές σχετιζόμενες με την εφοδιαστική αλυσίδα
Ευκαιρίες	Απειλές

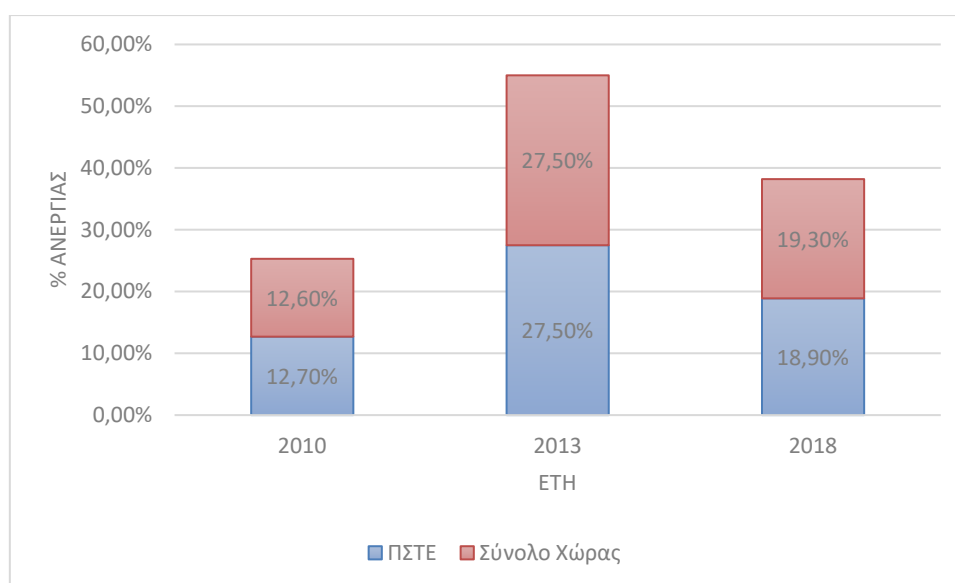
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Υλοποίηση παρακάμψεων διαμήκους άξονα Εύβοιας, Λαμία – Καρπενήσι, Άξονας Θερμοπύλες – Αντίρριο ➤ Ανάπτυξη υδατοδρομίων στην Εύβοια και στην Σκύρο ➤ Ολοκλήρωση του αυτοκινητοδρόμου Κεντρικής Ελλάδας (Ε65) ➤ Επεκτάσεις και βελτιώσεις λιμανιών και νέοι εμπορευματικοί και αλιευτικοί λιμένες 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αρνητικές επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού ➤ Μη αξιοποίηση της κομβικής θέσης της Περιφέρειας και μη ενίσχυση των εθνικών και διεθνών συνδέσεων ➤ Αύξηση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων ➤ Επιδείνωση της ποιότητας των μετακινήσεων και απώλεια ζωών από τη χαμηλή οδική ασφάλεια
--	--

7.3.4 Κοινωνική Ανάπτυξη

Οι δυσμενείς εξελίξεις που σημειώνονται στην αγορά εργασίας, σε συνδυασμό με τα δημογραφικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού οδήγησαν κατά τα προηγούμενα έτη στην σημαντική αύξηση του ποσοστού του πληθυσμού της ΠΣΤΕ που βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού (περίπου 30%).

Η οικονομική κρίση η οποία έπληξε τη χώρα κατά τα τελευταία χρόνια, είχε άμεσες αρνητικές επιπτώσεις και στη ΠΣΤΕ, στοιχεία τα οποία αποτυπώνονται τόσο στα ποσοστά ανεργίας που σημειώνονται, όσο και στα φαινόμενα της φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού. Το ποσοστό ανεργίας στο σύνολο του ενεργού πληθυσμού στην Περιφέρεια αυξήθηκε από το 12,7% το 2010 σε 27,5% το 2013 (EUROSTAT, συνολικός πληθυσμός 14-74), κινήθηκε δε σε επίπεδα αντίστοιχα αυτών της χώρας για τα ήδη έτη (12,6% το 2010 και 27,5% το 2013). Τα επόμενα έτη η ανεργία παρουσίασε σχετική αποκλιμάκωση τόσο στην Περιφέρεια όσο και στο σύνολο της χώρας και το 2018 διαμορφώνεται σε 18,9% για την ΠΣΤΕ και 19,3% για το σύνολο της χώρας. Το μορφωτικό επίπεδο του πληθυσμού κινείται σε επίπεδα χαμηλότερα αυτών της χώρας.

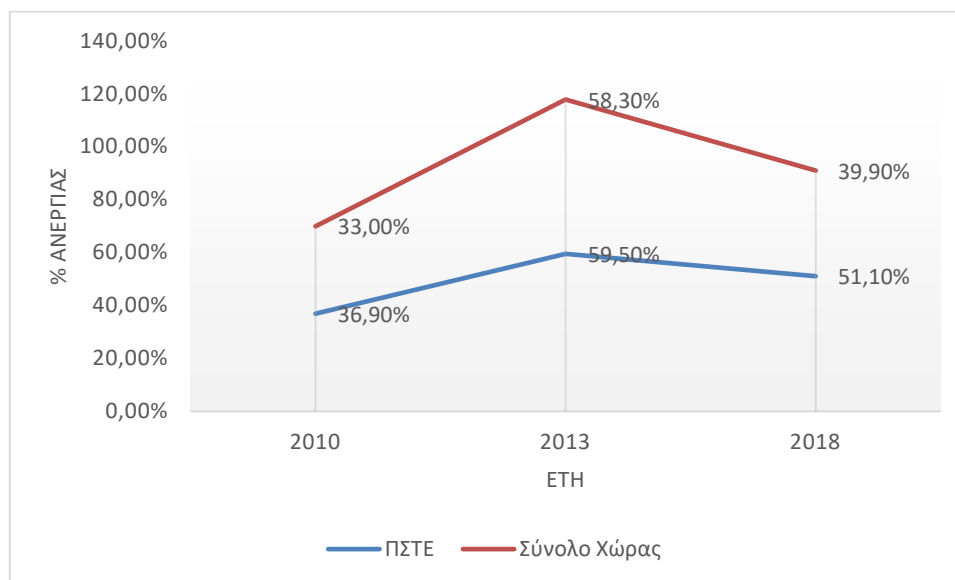
Σχήμα 8: Εξέλιξη της ανεργίας ΠΣΤΕ σε σχέση με το σύνολο της χώρας την περίοδο 2010 - 2018

Η ΠΣΤΕ εμφανίζει υψηλό ποσοστό νέων 18-24 ετών που εγκαταλείπουν την εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση και εξακολουθεί να στερείται ανθρώπινων πόρων υψηλής εξειδίκευσης. Το ποσοστό ανεργίας στους νέους 15-24 ετών κινείται σταθερά σε επίπεδα

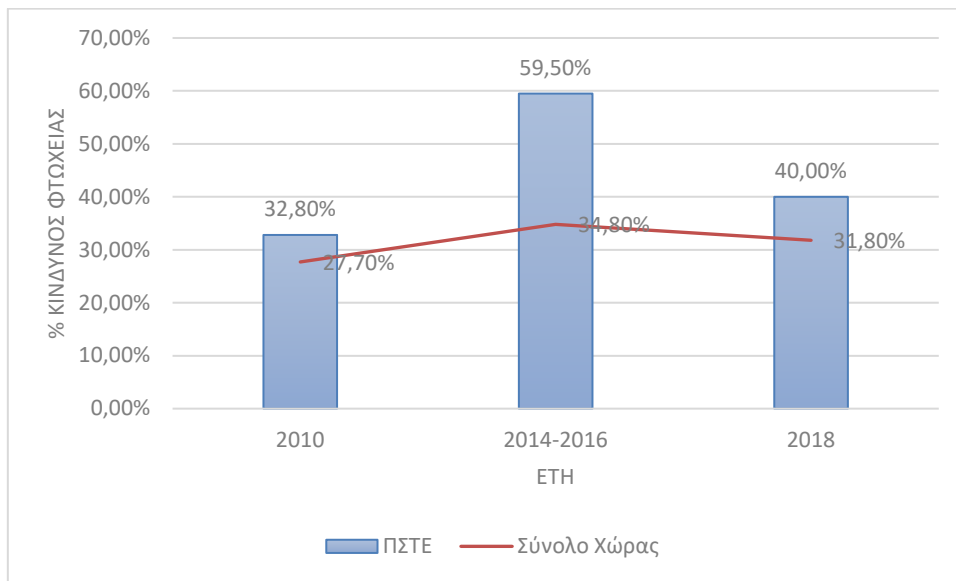
υψηλότερα αυτών της χώρας και διαμορφώνεται σε 36,9% για την ΠΣΤΕ το 2010 (έναντι 33,0% στο σύνολο της χώρας, EUROSTAT 2019) για να ανέλθει στα εξαιρετικά υψηλά επίπεδα του 59,5% το 2013 (έναντι 58,3%). Στη συνέχεια παρουσιάζει μικρή πτώση και διαμορφώνεται σε 51,1% το 2018 παραμένοντας σε πολύ υψηλότερα επίπεδα αυτών του συνόλου της χώρας (39,9%).

Σχήμα 9: Εξέλιξη της ανεργίας νέων 18-24 ετών ΠΣΤΕ σε σχέση με το σύνολο της χώρας την περίοδο 2010 - 2018

Οι δυσμενείς εξελίξεις που σημειώνονται στην αγορά εργασίας, σε συνδυασμό με τα δημογραφικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού οδήγησαν κατά τα προηγούμενα έτη στην σημαντική αύξηση του ποσοστού του πληθυσμού που βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού. Για το 2018, έτος για το οποίο διατίθενται δεδομένα από τη EUROSTAT σε περιφερειακό επίπεδο, το 31,1% του πληθυσμού της ΠΣΤΕ βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας. Σημειώνεται ότι για τα προηγούμενα έτη το αντίστοιχο στοιχείο παρέχεται από τη EUROSTAT στο επίπεδο της Κεντρικής Ελλάδας (συνυπολογίζοντας και την Περιφέρεια Θεσσαλίας). Για την χωρική ενότητα της Κεντρικής Ελλάδας το ποσοστό του πληθυσμού που βρισκόταν σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού ήταν 32,8% το 2010 ενώ κυμάνθηκε σε επίπεδα μεγαλύτερα του 40% για την περίοδο 2014-2016. Τα αντίστοιχα ποσοστά στο σύνολο της χώρας ήταν 27,7% το 2010, 34,8% το 2015 και 31,8% το 2018, επίπεδα δηλαδή σημαντικά χαμηλότερα αυτών της ΠΣΤΕ με εξαίρεση το τελευταίο έτος.

Σχήμα 10: Ποσοστό κινδύνου φτώχειας ΠΣΤΕ σε σχέση με το σύνολο της χώρας την περίοδο 2010 - 2018

Η αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού επιδιώκεται μέσα από την υλοποίηση της Περιφερειακής Στρατηγικής, η οποία καταγράφει τα χαρακτηριστικά της φτώχειας στην ΠΣΤΕ και διακρίνει έξι πληθυσμιακές ομάδες ως ομάδες υψηλής προτεραιότητας για την αντιμετώπιση του κινδύνου της φτώχειας¹. Επιπλέον η στρατηγική καταγράφει τις υπάρχουσες ανάγκες όσον αφορά τις παρεμβάσεις για τη μείωση του κοινωνικού αποκλεισμού οι οποίες αφορούν κατά προτεραιότητα σε έντεκα πληθυσμιακές ομάδες της ΠΣΤΕ οι οποίες αναγνωρίζονται ως πλέον ευάλωτες², ενώ για τους ΡΟΜΑ έχει εξειδικευθεί και εφαρμόζεται ιδιαίτερη Περιφερειακή Στρατηγική.

Στον τομέα των Υποδομών Υγείας κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο του ΕΣΠΑ 2014-2020, υλοποιείται η δεύτερη φάση του έργου του Γενικού Νοσοκομείου Χαλκίδας (phasing-in) με την ολοκλήρωση του οποίου το σύνολο του πληθυσμού της Περιφέρειας θα έχει πρόσβαση σε βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας. Οι τοπικές υποδομές πρωτοβάθμιας υγείας χρήζουν περαιτέρω ενίσχυσης.

Πίνακας 4: SWOT Ανάλυση - Κοινωνική Ανάπτυξη

Δυνατότητες και Ευκαιρίες	Προβλήματα και Περιορισμοί
Δυνατότητες	Προβλήματα
➤ Με την ολοκλήρωση του Γενικού	➤ Η ΠΣΤΕ εμφανίζει υψηλό ποσοστό νέων

¹ α) Μοναχικά ενήλικα άτομα με ατομικό ετήσιο εισόδημα κάτω από το εγγυημένο όριο συντήρησης, β) Μακροχρόνια άνεργοι με ατομικό ή οικογενειακό ετήσιο εισόδημα κάτω από το εγγυημένο όριο συντήρησης, γ) Οικογένειες μη οικονομικά ενεργού πληθυσμού με ατομικό ή οικογενειακό ετήσιο εισόδημα κάτω από το εγγυημένο όριο συντήρησης, δ) Ηλικιωμένοι άνω των 65 ετών που δεν λαμβάνουν συντάξεις ή προνοιακά επιδόματα με ατομικό ή οικογενειακό ετήσιο εισόδημα κάτω από το εγγυημένο όριο συντήρησης, ε) Παιδιά ηλικίας 0-17 ετών σε καταστάσεις αποκλεισμού και στ) Πρόσωπα με αυξημένους κινδύνους φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού

² α) Άνεργοι με ή χωρίς κάρτα ανεργίας, Μακροχρόνια Άνεργοι β) ΑμεΑ γ) Ηλικιωμένοι σε κίνδυνο αποκλεισμού, δ) Παιδιά ηλικίας 0-17 ετών σε κίνδυνο αποκλεισμού, ε) Θύματα κακοποίησης (γυναίκες), στ) Μονογονεϊκές οικογένειες και ζ) Άτομα σε εξάρτηση από τρίτα πρόσωπα για την άσκηση καθημερινών λειτουργιών, η) Άτομα σε εξάρτηση από ψυχοτρόπες ουσίες, θ) Άτομα που διαβιούν σε περιοχές με πολλαπλά μειονεκτήματα ι) Άτομα που διαβιούν σε δομές κλειστής φροντίδας και ια) Άτομα που υφίστανται διακρίσεις λόγω της ιδιότητας μέλους ομάδων με θρησκευτικές / πολιτιστικές ιδιαιτερότητες και ιδιαίτερα τους Ρομά.

<p>Νοσοκομείου Χαλκίδας και την επέκταση – αναβάθμιση του Γ.Ν. Λαμίας, το σύνολο του πληθυσμού της Περιφέρειας αποκτά πρόσβαση σε βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ύπαρξη πλειάδας και έμπειρων κοινωνικών δομών ➤ Ύπαρξη καταρτισμένου δυναμικού για την προώθηση διευρυμένων και ποιοτικότερων κοινωνικών υπηρεσιών 	<p>18-24 ετών που εγκαταλείπουν την εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Σημαντικά επίπεδα ανεργίας ➤ Αποβιομηχάνιση αστικών πόλων, όπως Λαμία – Χαλκίδα ➤ Έντονα φαινόμενα περιφερειακότητας για πολλές δυσπρόσιτες «άγονες» περιοχές ➤ Ανάγκη στήριξης ευπαθών ομάδων και αντιμετώπισης των φαινομένων φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού ➤ Ανάγκη διεύρυνσης της απασχόλησης, ιδιαίτερα για τις κοινωνικές ομάδες με δυσκολία πρόσβασης ➤ Οι τοπικές υποδομές υγείας χρήζουν περαιτέρω ενίσχυσης
Ευκαιρίες	Απειλές
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Εμπειρία των διοικητικών δομών της Περιφέρειας Στερεάς στην υλοποίηση δράσεων κοινωνικής παρέμβασης κι ενίσχυσης της απασχόλησης. ➤ Δημιουργία ενός κοινωνικού περιβάλλοντος στην Περιφέρεια με αυξημένη ποιότητας ζωής και καλύτερη καθημερινότητα για τους κατοίκους ➤ Άμβλυνση των κοινωνικών ανισοτήτων 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αρνητικές επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού ➤ Έλλειψη έμφασης σε υλοποίηση δράσεων κοινωνικής στήριξης και συνοχής ➤ Αύξηση της φτώχειας και των φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού ➤ Υποβάθμιση της ποιότητας ζωής των ευπαθών ομάδων ➤ Αύξηση της ανεργίας και μείωση του εισοδήματος των προσώπων και οικογενειών ➤ Υποβάθμιση ποιότητας ζωής λόγω ανεπαρκών υποδομών υγείας, εκπαίδευσης και γενικά κοινωνικών υπηρεσιών

7.3.5 Ενίσχυση εξωστρέφειας

Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας κατά την τετραετία 2014 - 2020, κατέγραψε τη σημαντικότερη ποσοστιαία ενίσχυση εξαγωγών, έναντι των υπολοίπων Περιφερειών της Χώρας, με αθροιστικό ποσοστό αύξησης ίσο με 26,5%, που αντιστοιχεί σε ποσό αύξησης ίσο με €301,8 εκ. (2014-2018).

Ο τουρισμός αποτελεί δυναμικό κλάδο με σημαντικά περιθώρια ανάπτυξης, καθώς το σημαντικό φυσικό και πολιτιστικό κεφάλαιο της Περιφέρειας προσφέρει ευκαιρίες διαφοροποίησης με την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού όπως ο χειμερινός τουρισμός και ο τουρισμός περιπέτειας, ο αγροτουρισμός και ο οικοτουρισμός, ο αθλητικός, ο περιπατητικός, ο θρησκευτικός, ο πολιτιστικός, και ο θαλάσσιος τουρισμός. Μια ιδιαίτερη μορφή τουρισμού στην οποία η Στερεά Ελλάδα μπορεί να αναδειχθεί σε εθνικό αλλά και διεθνή παίκτη είναι ο ιαματικός καθώς και ο τουρισμός αναζωογόνησης, μιας και η Περιφέρεια διαθέτει μοναδικό απόθεμα ιαματικών υδάτων. Προϋπόθεση όμως είναι η διευκόλυνση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας στην αξιοποίηση των κρατικά ελεγχόμενων πηγών.

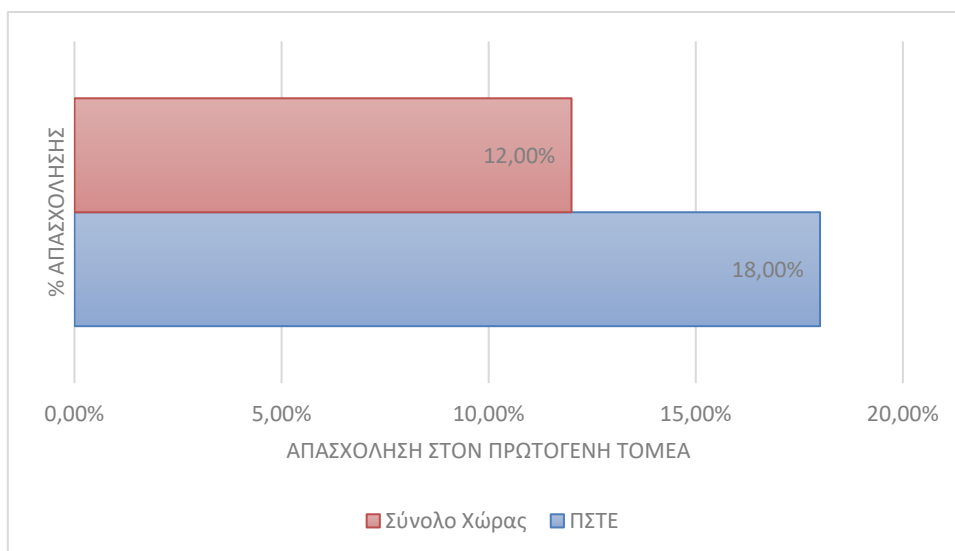
Στη γεωργία, την κτηνοτροφία και τη σχετιζόμενη μεταποίηση (τρόφιμα-ποτά) η Περιφέρεια προσφέρει σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα αλλά και μειονεκτήματα. Η μακρά αγροτική

παράδοση και η ύπαρξη μεγάλου αριθμού προϊόντων με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, αρκετά από τα οποία (13) έχουν χαρακτηριστεί ως ΠΟΠ, συμβάλουν στη δημιουργία ενός καλλιεργητικού οικοσυστήματος το οποίο μπορεί να παραγάγει υψηλής ποιότητας αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων με δυνατότητα εξαγωγής.

Περαιτέρω, στο υπέδαφος της περιοχής υπάρχουν σημαντικά κοιτάσματα ορυκτών πρώτων υλών, όπως βωξίτες, νικέλιο, μαγνησίτες και χρωμίτες, γεγονός που συνέβαλε στη δημιουργία δυναμικών μεταλλευτικών μονάδων εξόρυξης. Στην ΠΣΤΕ λειτουργεί το 10,27% του συνολικού αριθμού των επιχειρήσεων εξόρυξης της χώρας (75 επιχειρήσεις το 2017). Η μεταποιητική δραστηριότητα συγκεντρώνεται στις ΒΙΠΕ (Θίσβης, Οινοφύτων-Σχηματαρίου-Τανάγρας, ΕΑΒ και Λαμίας) και στα ΒΙΟΠΑ (Χαλκίδας, Φθιώτιδας, Άμφισσας) της ΠΣΤΕ. Στην πραγματικότητα, ολόκληρη η ευρύτερη περιοχή Οινοφύτων-Σχηματαρίου-Τανάγρας, αποτελεί μία περιοχή υψηλής βιομηχανικής συγκέντρωσης αφού συγκεντρώνει τις περισσότερες από τις επιχειρήσεις της ΠΣΤΕ. Οι εξαγωγές της ΠΣΤΕ αφορούν κυρίως στους κλάδους παραγωγής βασικών μετάλλων, τροφίμων και ποτών, μηχανών γραφείου και ηλεκτρονικών υπολογιστών, μεταλλικών προϊόντων, παραγωγής κωκ, ανακύκλωσης και κατασκευής μηχανημάτων και μηχανικού εξοπλισμού.

Πολύ σημαντικά περιθώρια ανάπτυξης υπάρχουν για την ανάπτυξη του αγροδιατροφικού τομέα. Η Περιφέρεια παρουσιάζει πολύ υψηλό ποσοστό απασχόλησης στον Πρωτογενή τομέα (18% έναντι 12% σε επίπεδο χώρας) και υψηλότερη του μέσου όρου συμβολή στην Περιφερειακή οικονομία (8% η συμμετοχή του πρωτογενή στην περιφερειακή ΑΠΑ έναντι 4% σε επίπεδο χώρας).

Σχήμα 11: Ποσοστό απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα της ΠΣΤΕ σε σχέση με το σύνολο της χώρας

Σχήμα 12: Συμβολή ΑΠΑ στον πρωτογενή τομέα της ΠΣΤΕ σε σχέση με το σύνολο της χώρας

Η στροφή από τις βιομηχανικές καλλιέργειες στην παραγωγή τροφίμων) η ενίσχυση της κτηνοτροφίας η αύξηση του ποσοστού μεταποίησης και τυποποίησης των γεωργικών προϊόντων, η αξιοποίηση της δυναμικής των προϊόντων ΠΟΠ – ΠΓΕ και η επικείμενη μεταρρύθμιση της ΚΑΠ που σηματοδοτεί τον περιορισμό των άμεσων ενισχύσεων του Πρώτου Πυλώνα απαιτεί τον επαναπροσδιορισμό του πρωτογενή τομέα της Περιφέρειας και την στόχευση του στην παραγωγή προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας με ταυτόχρονη μείωση του περιβαλλοντικού του αποτυπώματος

Πίνακας 5: SWOT Ανάλυση - Ενίσχυση Εξωστρέφειας

Δυνατότητες και Ευκαιρίες	Προβλήματα και Απειλές
Δυνατότητες	Προβλήματα
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Πλούσια παραγωγική γεωργική γη και εξειδίκευση στον αγροτικό τομέα και την κτηνοτροφία ➤ Πρώτη θέση στη βιομηχανία μετάλλων ιδίως του αλουμινίου. ➤ Δυνατότητες πολλαπλασιασμού εξωστρέφειας μέσα από τη διεύρυνση του μεριδίου στο διεθνές εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών ➤ Μεγάλη συγκέντρωση στην αλιεία και τις υδατοκαλλιέργειες ➤ Συγκέντρωση ερευνητικού δυναμικού σε επιχειρήσεις ➤ Σημαντικοί πολιτιστικοί πόροι (Δελφοί, Θερμοπύλες, Θήβα) παγκόσμιας και εθνικής εμβέλειας αναγνωρισμένα από την UNESCO ➤ Ορεινά οικοσυστήματα, θαλάσσιοι και νησιωτικοί χώροι που ευνοούν την εξειδίκευση στον τουρισμό – αξιοποίηση 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Υψηλός βαθμός εξάρτησης από την Αθήνα (ειδικά η βιομηχανική περιοχή) ➤ Εξειδίκευση σε δραστηριότητες χαμηλής τεχνολογικής έντασης ➤ Δυσίχνος στην οικονομική δραστηριότητα ➤ Έλλειψη καινοτομικής κουλτούρας στις επιχειρήσεις ➤ Έμφαση στη παραγωγή παρά στη διάθεση των τοπικών προϊόντων ➤ Έλλειψη συμπράξεων - δικτύων - συνεταιρισμών που να στηρίξουν την εξαγωγική δραστηριότητα στον τομέα των αγροτικών προϊόντων ➤ Απουσία συμπληρωματικών υποδομών (π.χ. χώροι εστίασης υποδοχείς και αναψυχής) στους πολιτιστικούς χώρους (π.χ. Θερμοπύλες) ➤ Κατακερματισμός πολιτιστικών και αθλητικών δράσεων σε πλήθος φορέων

<p>και ανάδειξη των πλεονεκτημάτων της Σκύρου στον τομέα αυτό</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Σημαντικές Ιαματικές πηγές 	<p>και συλλόγων</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Σημαντικές ελλείψεις στις υποδομές αθλητισμού. Σε πολλές περιπτώσεις ελλειμματική διαχείριση και πλημμελής λειτουργία και συντήρηση.
Ευκαιρίες	Απειλές
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Εκσυγχρονισμός του αγροτικού τομέα με έμφαση στην ποιότητα και ασφάλεια ➤ Αξιοποίηση συνεργιών με γεωργία-τρόφιμα-κτηνοτροφία ➤ Ανάπτυξη τεχνολογιών τηλεκπαίδευσης, τηλεργασίας, τηλεϊατρικής ➤ Διασύνδεση αγροτικού τομέα με τον κλάδο των τροφίμων και τη βιομηχανία της εμπειρίας. ➤ Διαφοροποίηση τουριστικού προϊόντος και ανάπτυξη της βιομηχανίας της εμπειρίας. ➤ Εκσυγχρονισμός κτηνοτροφίας και εισαγωγή συστημάτων ολοκληρωμένης διαχείρισης. ➤ Διαφοροποίηση και αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων υδατοκαλλιέργειας με εκτροφή ψαριών κατάλληλων για μεταποίηση ➤ Εκσυγχρονισμός και αύξηση της παραγωγικότητας στις υδατοκαλλιέργειες ➤ Διεύρυνση καταναλωτικού κοινού μέσω χρήσης ηλεκτρονικού εμπορίου ➤ Αξιοποίηση ηλιακής , γεωθερμικής και υδροηλεκτρικής ενέργειας. ➤ Ανάδειξη των σημαντικών ιαματικών της Περιφέρειας και σύνδεση τους με την υγεία του πληθυσμού, μέσω και της εκπαίδευσης των επαγγελματιών υγείας . 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αρνητικές επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού ➤ Ανταγωνισμός από χώρες χαμηλού κόστους ➤ Ανεπαρκής στελέχωση υπηρεσιών. ➤ Ύπαρξη πολυνομίας σε θέματα που εμπíπτουν στην αρμοδιότητα της περιφέρειας. ➤ Συρρίκνωση εσωτερικής αγοράς

7.3.6 Συμπεράσματα – Κρίσιμα Σημεία

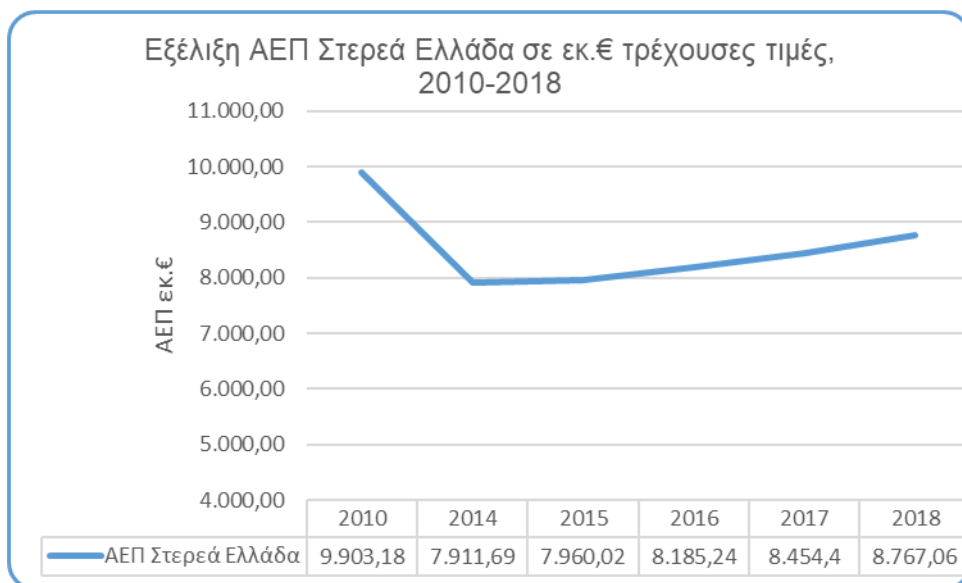
Η διαχρονική εξέλιξη των αναπτυξιακών δεικτών της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, αντικατοπτρίζει ουσιαστικά τον αναμενόμενο οικονομικό κύκλο της παραγωγικής δραστηριότητας της χώρας, υπό την καθοριστική επίδραση της οικονομικής κρίσης από το 2008 και μετά, μέχρι τα πλέον πρόσφατα στοιχεία του 2018, οπότε και διαφαίνονται οι πρώτες ασθενείς ενδείξεις ανάκαμψης των δεικτών. Βασική, όμως, παράμετρος ελέγχου της διατήρησης ή και κατάργησης αυτής της ασθενούς ανάκαμψης αποτελεί η πρόσφατη σχετικά εμφάνιση της επιδημίας του COVID-19 και η εν εξελίξει επίδραση της στο τρέχον κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον της χώρας και της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, η οποία από τα πρόσφατα στοιχεία διαφαίνεται ιδιαίτερα δυσμενής.

Η επικαιροποίηση της υφιστάμενης κατάστασης στην Περιφέρεια σε συνέργεια με την ανανεωμένη SWOT ανάλυση, αποδίδει ένα σύνθετο μωσαϊκό σημαντικά θετικών αναπτυξιακών

χαρακτηριστικών με ανοδική πορεία την τελευταία περίοδο, που αναδεικνύουν σημαντικές δυνατότητες αναπτυξιακής δυναμικής για την Στερεά Ελλάδα και προσέγγιση του ζητούμενου της ενίσχυσης του ρόλου της ως μια κομβική Περιφέρεια με ποικίλες οικονομικές δραστηριότητες και συγκριτικά πλεονεκτήματα εξωστρέφειας σε εγχώριο και διεθνές επίπεδο. Τα χαρακτηριστικά αυτά ωστόσο, συναντούν ως τροχοπέδη μια σειρά από αρνητικά σημεία ή αδυναμίες. Αυτά εν πολλοίς, σχετίζονται με χρόνιες διαρθρωτικές συνιστώσες του κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος της Στερεάς Ελλάδας, αλλά και της χώρας γενικά, όπως και με τα 'απόνερα' της πρόσφατης οικονομικής κρίσης. Στο πλαίσιο αυτό, κυριαρχεί μια πλειάδα ευκαιριών που απορρέει, τόσο από το εθνικό, όσο και από το διεθνές γίνεσθαι, παράλληλα όμως με απειλές που προκύπτουν κυρίως από το εξωτερικό μακροοικονομικό περιβάλλον, από τα ελλειπή αποτελέσματα της διαχρονικής εφαρμογής πολιτικών, αλλά και από την περίπτωση μη ολοκλήρωσης των σχεδιαζόμενων δράσεων και απορρόφησης των διαθέσιμων πόρων.

Κατά την τελευταία δεκαετία, η ΠΣΤΕ ακολούθησε την κρίση της ελληνικής οικονομίας. Το Ακαθάριστο Περιφερειακό Προϊόν από € 9,90 δις το 2010 (τρέχουσες τιμές, EUROSTAT) σημείωσε διαρκή μείωση σε όλη την περίοδο 2010-15 για να διαμορφωθεί σε € 7,96 δις το 2015, ενώ η μικρή ανάκαμψη που σημειώνεται τη τριετία 2016-18 (€ 8,767 δις το 2018) δεν αντισταθμίζει τις απώλειες εισοδήματος της προηγούμενης περιόδου.

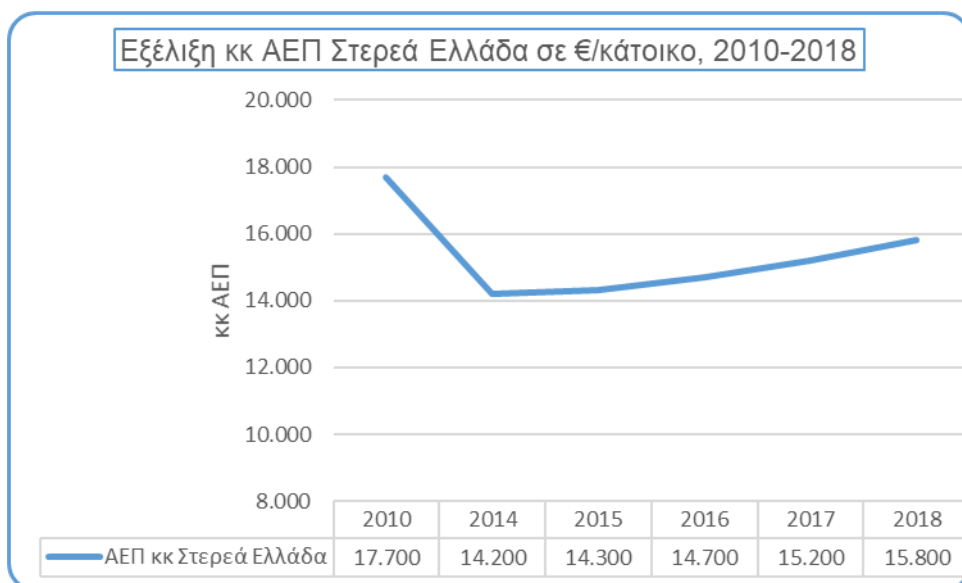
Σχήμα 13: Εξέλιξη Περιφερειακού ΑΕΠ στην ΠΣΤΕ για τα έτη 2010 – 2018

Πηγή: Eurostat – Ιδία επεξεργασία

Το ΑΕΠ ανά κάτοικο διαμορφώνεται στην Περιφέρεια σε € 17.700 το 2010 (EUROSTAT), € 14.300 το 2015, € 15.200 το 2017 και € 15.800 το 2018. Η αποδυνάμωση της Περιφέρειας, τόσο ως προς το σύνολο της χώρας όσο και ως προς την ΕΕ28 αντανακλάται και στην εξέλιξη του ΑΕΠ ανά κάτοικο σε όρους αγοραστικής δύναμης (PPS) συγκρινόμενο με τον μέσο όρο της ΕΕ28. Ειδικότερα, το ΑΕΠ/κάτοικο στην ΠΣΤΕ μειώνεται από 82 το 2009 σε 73 το 2010 για να υποχωρήσει περαιτέρω στο 61 το 2015, ενώ το 2018 διαμορφώνεται στο 62 σημειώνοντας πολύ μικρή βελτίωση (μ.ο. Ε.Ε. 100 PPS). Το ίδιο μέγεθος στο σύνολο της χώρας μειώνεται από το 94 το 2009 στο 85 το 2010 και περαιτέρω στο 69 το 2015 και στο 68 το 2018. Η οικονομική κρίση αντέστρεψε ουσιαστικά την σύγκλιση, που παρατηρήθηκε ως προς το εισόδημα σε προηγούμενες περιόδους, της Περιφέρειας τόσο με τη χώρα όσο και με την ΕΕ28.

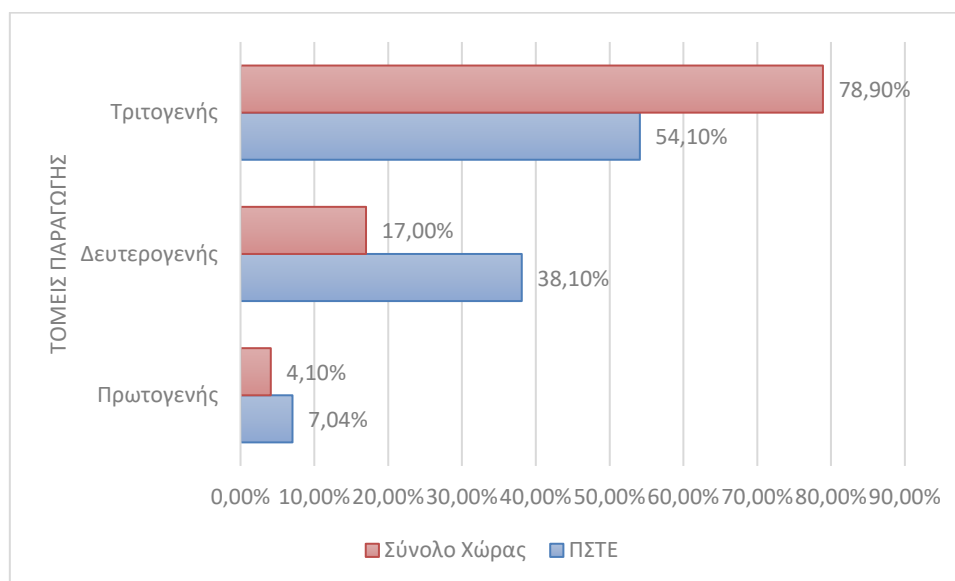
Σχήμα 14: Εξέλιξη κατά κεφαλήν ΑΕΠ στην ΠΣΤΕ για τα έτη 2010 – 2018

Πηγή: Eurostat – Ιδία επεξεργασία

Η διάρθρωση της Περιφερειακής οικονομίας ανά τομέα παραγωγής χαρακτηρίζεται από την ισχυρή παρουσία του δευτερογενή τομέα σε σημαντικά υψηλότερο βαθμό από ότι στο σύνολο της χώρας και την σχετική μικρότερη συμμετοχή του τριτογενή τομέα. Ειδικότερα, το 2016 (ΕΛΣΤΑΤ) στο σύνολο της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας της Περιφέρειας το 38,1% προέρχεται από το δευτερογενή, έναντι 7,04% του πρωτογενή και 54,1% του τριτογενή. Το ίδιο έτος τα αντίστοιχα ποσοστά για το σύνολο της χώρας είναι 17,0% για τον δευτερογενή έναντι 4,1% του πρωτογενή και 78,9% του τριτογενή.

Σχήμα 15: Ποσοστιαία διάρθρωση τομέων παραγωγής στην ΠΣΤΕ σε σχέση με το σύνολο της χώρας για το έτος 2016

Σημειώνεται ότι στη διάρκεια των ετών της οικονομικής κρίσης η συμμετοχή του δευτερογενή τομέα στην Περιφερειακή Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία σημείωσε μικρή άνοδο από το 35,7% το 2010 στο 38,1% το 2017. Ανάλογο συμπέρασμα μπορεί να διατυπωθεί και ως προς τη διάρθρωση της απασχόλησης. Το 2016 το 19,3% της απασχόλησης στην ΠΣΤΕ αφορά στον

πρωτογενή τομέα (έναντι 11,3% στη χώρα), το 21,8% στο δευτερογενή (έναντι 14,1% στη χώρα) και το 58,9% στον τριτογενή (74,5% στη χώρα).

7.4 ΈΡΓΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

7.4.1 Υλοποιούμενα και σε εξέλιξη Έργα από Εθνικούς Πόρους

Σύμφωνα με τα αναλυτικά στοιχεία παρακολούθησης της πορείας υλοποίησης των Έργων του ΠΔΕ της Περιφέρειας ανά Σ.Α. και τομέα παρέμβασης μέχρι τον Ιούνιο του 2020 αποτυπώνονται υλοποιούμενα και σε εξέλιξη έργα συνολικού ύψους **516.860.837,72€**.

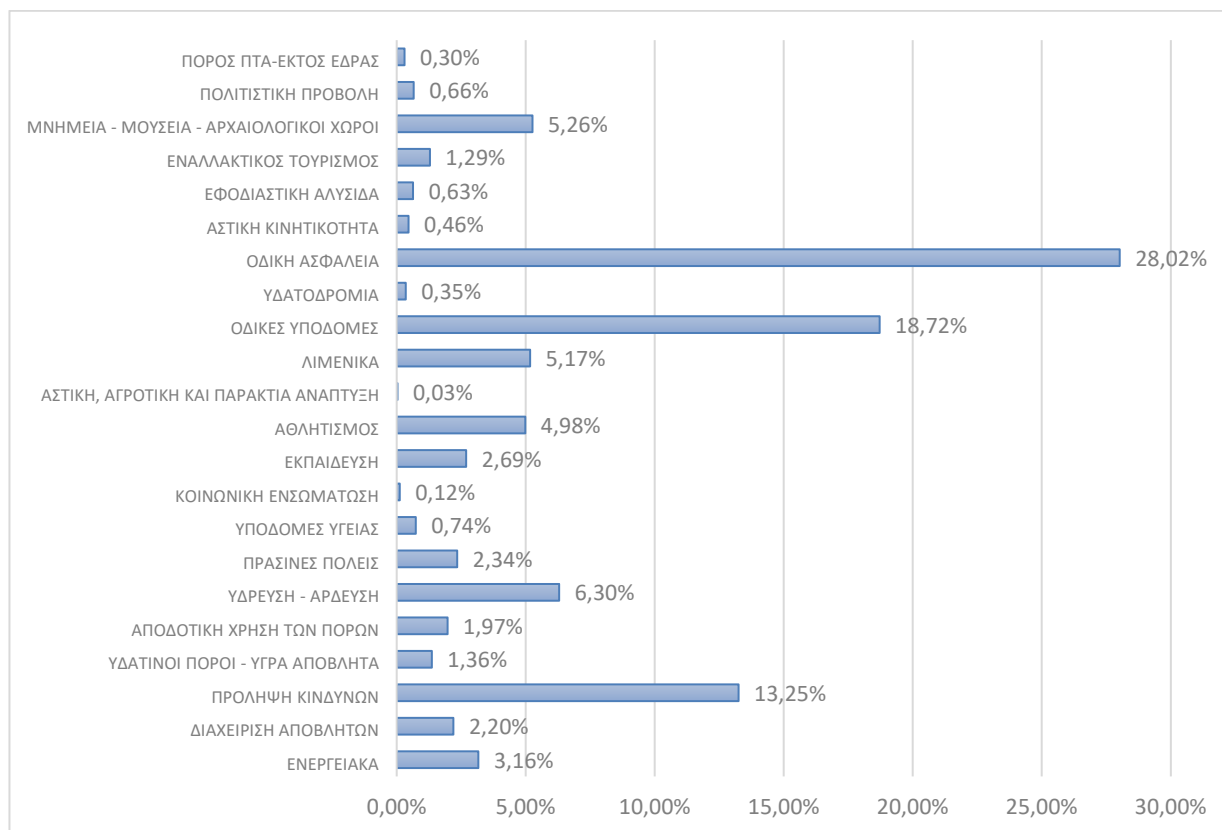
Πίνακας 6: Κόστος υλοποιούμενων και σε εξέλιξη έργων ανά τομέα παρέμβασης

ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΠΟΣΟ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ	16.351.134,05 €
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	11.350.690,53 €
ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	68.475.348,21 €
ΥΔΑΤΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ - ΥΓΡΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ	7.038.388,14 €
ΑΠΟΔΟΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ	10.191.351,09 €
ΥΔΡΕΥΣΗ - ΑΡΔΕΥΣΗ	32.537.163,41 €
ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΠΟΛΕΙΣ	12.116.198,23 €
ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΥΓΕΙΑΣ	3.821.221,84 €
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ	610.599,00 €
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	13.909.954,93 €
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	25.758.521,20 €
ΑΣΤΙΚΗ, ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	157.932,82 €
ΛΙΜΕΝΙΚΑ	26.723.532,05 €
ΟΔΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	96.732.116,09 €
ΥΔΑΤΟΔΡΟΜΙΑ	1.812.500,00 €
ΟΔΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	144.814.832,40 €
ΑΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ	2.370.300,00 €
ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ	3.266.500,00 €
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	6.660.000,00 €
ΜΝΗΜΕΙΑ - ΜΟΥΣΕΙΑ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ	27.197.193,01 €
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΒΟΛΗ	3.399.000,00 €
ΠΟΡΟΣ ΠΤΑ-ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ	1.566.360,72€
ΣΥΝΟΛΟ	516.860.837,72€

Το μεγαλύτερο μέρος των έργων και κατά συνέπεια το μεγαλύτερο κόστος αφορά σε έργα συγκοινωνιακών υποδομών βελτίωσης της οδικής ασφάλειας με τον προϋπολογισμό των έργων να ανέρχεται σε 144.814.832,40 €, ποσοστό δηλαδή 28,02 % του συνόλου των έργων. Ακολουθούν με 96.732.116,09 € ή ποσοστό 18,72% τα έργα οδικών υποδομών, τα έργα πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων με 68.475.348,21 € ή ποσοστό 13,25%, τα έργα ύδρευσης

και άρδευσης ύψους 32.537.163,41 € ή ποσοστό 6,30%, τα έργα προστασία και ανάδειξης μνημείων, μουσείων και αρχαιολογικών χώρων με 27.197.193,01 € ή ποσοστό 5,26%, τα λιμενικά έργα με προϋπολογισμό 26.723.532,05 € ή ποσοστό 5,17 % κ.α.

Σχήμα 16: Ποσοστιαία κατανομή των έργων του ΠΔΕ ανά τομέα παρέμβασης

Εξαιτίας του μεγάλου αριθμού και της δυσκολίας παρουσίασης των υλοποιούμενων και σε εξέλιξη έργων στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται τα σημαντικότερα από πλευράς κόστους έργα, ανά τομέα παρέμβασης.

Ορισμένα από τα σημαντικότερα από άποψη κόστους αλλά και συμβολής στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της Περιφέρειας είναι: Στον τομέα της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων σημαντικά έργα οι εργασίες αποχιονισμού του οδικού δικτύου όπου ο π/υ για όλες τις Π.Ε. ανέρχεται αθροιστικά σε 49.784.100,00 € και είναι μια πολυετής και επαναλαμβανόμενη δράση. Για την αγροτική οδοποιία σημαντικά έργα αποτελούν οι συντηρήσεις αγροτικής οδοποιίας με 8.000.000,00 €. Στον τομέα της άρδευσης σημαντικές είναι οι παρεμβάσεις για την ολοκλήρωση των έργων στην πεδιάδα του Μόρνου π/υ 5.000.000,00 €. Σημαντικές παρεμβάσεις πραγματοποιούνται στις αθλητικές υποδομές με τα έργα που ξεχωρίζουν να είναι η κατασκευή του κλειστού κολυμβητηρίου Λαμίας με π/υ 9.500.000,00 € και του κλειστού κολυμβητηρίου Θήβας με π/υ 2.800.000,00 €. Για τα έργα αναβάθμισης των λιμένων σημαντικά έργα αποτελούν η ολοκλήρωση του λιμένα Μαντουδίου με π/υ 10.000.000,00 € και η αναβάθμιση του λιμένα Ιτέας με π/υ 6.200.000,00 €. Στις οδικές υποδομές ξεχωρίζουν τα έργα της παράκαμψης των Λουτρών Αιδηψού με 4.501.737,35€, και η οδός Βαρβαριάδα – Άγραφα – Όρια Ν.Α. Ευρυτανίας με 9.510.000,00 € ενώ στα έργα βελτίωσης της οδικής ασφάλειας το ύψος των συντηρήσεων του βασικού οδικού δικτύου για όλες τις Π.Ε. ανέρχεται σε 110.018.000,00 € και είναι μια πολυετής και επαναλαμβανόμενη δράση. Σημαντικές παρεμβάσεις έχουν υλοποιηθεί για την βελτίωση των υποδομών για την προώθηση του εναλλακτικού τουρισμού όπου ξεχωρίζει η το έργο της αναβάθμισης των εγκαταστάσεων του χιονοδρομικού κέντρου Καρπενησίου με π/υ 5.350.000,00 €. Στον τομέα των ενεργειακών

έργων, επίσης, η αναβάθμιση και συντήρηση του συστήματος οδοφωτισμού της Περιφέρειας με π/υ 15.985.697,76 €. Τέλος, για την διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς της Περιφέρειας υλοποιούνται σημαντικά έργα προστασίας και ανάδειξης μνημείων, αρχαιολογικών και πολιτιστικών χώρων με ειδική αναφορά στο έργο αποκατάστασης του αρχαίου θεάτρου των Δελφών (1.700.000€).

Πίνακας 7: Σημαντικότερα έργα του ΠΔΕ ανά τομέα παρέμβασης

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΦΟΔΣΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ «ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ Χ.Υ.Τ.Α. ΚΑΙ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΚΥΤΤΑΡΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΗ «ΝΕΥΡΟΠΟΛΗ» ΔΗΜΟΥ ΛΑΜΙΕΩΝ»	6.800.000,00
ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	
ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟΧΙΟΝΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ & ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ & ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΟΛΩΝ ΤΩΝ Π.Ε. (ΠΟΛΥΕΤΗΣ ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗ ΔΡΑΣΗ)	49.784.100,00
ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΗΧ. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ Π.Ε.	7.567.000,00
ΥΔΑΤΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ - ΥΓΡΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ	
ΣΤΕΓΑΝΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΧΕΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΝΑΛΙΟΥ ΥΛΙΚΗΣ - ΚΑΣΤΡΟΥ	2.700.000,00
ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΣΕΤΤΑ-ΜΑΝΙΚΙΑ	1.152.580,23
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	
ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΠΟΛΥΕΤΗΣ ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗ ΔΡΑΣΗ)	8.000.000,00
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΔΟΠΟΙΪΑ ΚΩΠΑΪΔΑΣ	1.100.000,00
ΥΔΡΕΥΣΗ – ΑΡΔΕΥΣΗ - ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ	
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΠΕΔΙΑΔΑΣ ΜΟΡΝΟΥ	5.000.000,00
ΕΠΕΙΓΟΝΤΑ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΣΤΟ ΣΠΕΡΧΕΙΟ ΠΟΤΑΜΟ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΣΥΜΒΑΛΛΟΝΤΕΣ ΧΕΙΜΑΡΡΟΥΣ ΣΕ ΑΥΤΟΝ	3.500.000,00
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΡΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΑΜΩΝ ΑΠΟ ΦΕΡΤΑ ΥΛΙΚΑ ΤΗΣ Π.Ε. ΕΥΒΟΙΑΣ	5.000.000,00
ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΕΙΣ ΑΝΤΛΙΟΣΤΑΣΙΩΝ ΥΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΩΠΑΪΔΑΣ	2.733.000,00
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ- ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ	2.000.000,00

ΡΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΑΜΩΝ ΑΠΟ ΦΕΡΤΑ ΥΛΙΚΑ ΤΗΣ Π.Ε. ΦΩΚΙΔΑΣ	
ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΑΡΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΝΑΛΙΩΝ ΚΩΠΑΪΔΑΣ	1.500.000,00
ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΠΟΛΕΙΣ	
ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ Π.Ε. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	4.000.000,00
ΕΠΙΣΚΕΥΗ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	1.500.000,00
ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΥΓΕΙΑΣ	
ΕΠΙΣΚΕΥΗ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΕΝΤΡΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	2.360.000,00
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΕΓΑΣΗ ΚΕΝΤΡΟΥ ΔΙΗΜΕΡΕΥΣΗΣ ΑΜΕΑ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	380.000,00
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	
5Ο ΕΝΙΑΙΟ ΛΥΚΕΙΟ ΛΑΜΙΑΣ	5.677.118,25
ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΤΟΥ ΠΡΩΗΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΩΠΑΙΔΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΕΓΑΣΗ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΓΕΩΠΟΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ	3.000.000,00
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΚΟΛΥΒΗΤΗΡΙΟΥ ΛΑΜΙΑΣ	9.500.000,00
ΠΑΡΚΟ ΑΘΛΗΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΛΕΒΑΔΕΩΝ	2.427.243,51
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟΥ ΔΗΜΟΥ ΘΗΒΑΙΩΝ	2.800.000,00
ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ-ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	2.344.800,00
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΨΑΧΝΩΝ	1.151.817,81
ΛΙΜΕΝΙΚΑ	
Γ΄ ΦΑΣΗ ΛΙΜΕΝΑ ΜΑΝΤΟΥΔΙΟΥ	10.000.000,00
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΙΜΕΝΑ ΑΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	5.200.000,00
ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΤΑ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΑ ΙΤΕΑΣ	6.200.000,00
ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΡΟΒΛΗΤΑΣ ΛΙΜ. ΑΡΚΙΤΣΑΣ - Ν.Α. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	2.580.000,00
ΟΔΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	
ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΛΟΥΤΡΩΝ ΑΙΔΗΨΟΥ	4.501.737,35

ΟΔΟΣ ΔΟΜΝΙΣΤΑ - ΡΟΣΚΑ - ΠΑΝΤΑ ΒΡΕΧΕΙ - ΟΡΙΑ ΝΟΜΟΥ - Ν.Α. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	5.350.000,00
ΟΔΟΣ ΒΑΡΒΑΡΙΑΔΑ - ΑΓΡΑΦΑ - ΟΡΙΑ Ν.Α. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	9.510.000,00
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΜΒΟΥ ΞΗΡΙΩΤΙΣΣΑΣ	4.975.321,90
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ ΤΡΙΚΟΡΦΟΥ (Β' Φάση)	6.200.000,00
ΥΔΑΤΟΔΡΟΜΙΑ	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΥΔΑΤΟΔΡΟΜΙΩΝ Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ	1.592.500,00
ΟΔΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΟΛΩΝ ΤΩΝ Π.Ε. (ΠΟΛΥΕΤΗΣ ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗ ΔΡΑΣΗ)	110.018.000,00
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΤΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΡΟΒΙΕΣ - ΗΛΙΑ - Λ. ΑΙΔΗΨΟΥ	3.777.518,20
ΜΕΛΕΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΟ ΛΑΜΙΑΣ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ - ΚΑΣΤΡΙ	2.600.000,00
ΑΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΣΤΟΝ ΟΙΚΙΣΜΟ ΤΩΝ ΔΕΛΦΩΝ (ΔΗΜΟΤΙΚΟ PARKING)	1.500.000,00
ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ	
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ, ΑΝΑΔΕΙΞΗ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΧΑΛΚΙΔΑΣ	3.000.000,00
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	
ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	5.350.000,00
ΜΝΗΜΕΙΑ - ΜΟΥΣΕΙΑ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ	
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΧΑΛΚΙΔΑΣ ΠΕ ΕΥΒΟΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	4.700.000,00
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΔΕΛΦΩΝ	1.700.000,00
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΕΛΥΦΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΠΑΛΑΙΟΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΑΓΙΟΥ ΛΕΩΝΙΔΗ ΚΛΑΥΣΙΟΥ	1.800.000,00
ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	2.450.000,00
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ	
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ - ΑΥΤΟΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΟΔΟΦΩΤΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	15.985.697,76

7.4.2 Υλοποιούμενα και σε εξέλιξη Έργα από συγχρηματοδοτούμενους Πόρους

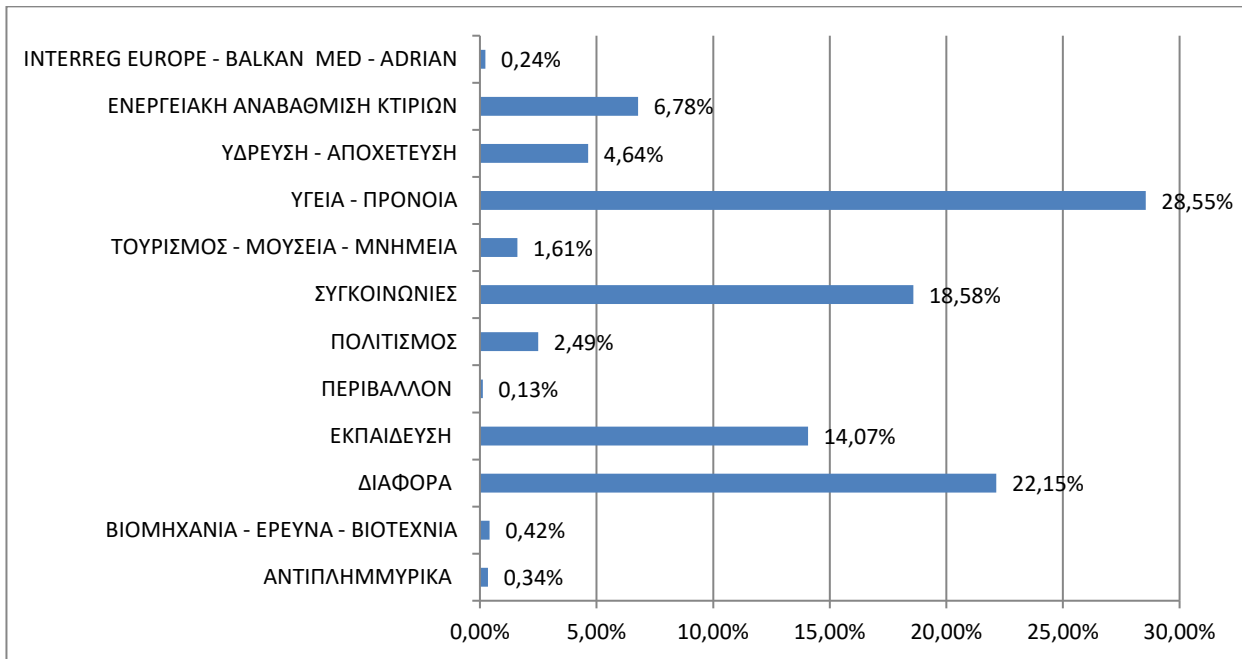
Σύμφωνα με τα αναλυτικά στοιχεία παρακολούθησης της πορείας υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων έργων του ΕΣΠΑ 2014-2020 και των λοιπών συγχρηματοδοτούμενων πόρων της Περιφέρειας ανά τομέα παρέμβασης, αποτυπώνονται υλοποιούμενα και σε εξέλιξη έργα συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού **190.818.687,63 €**.

Πίνακας 8: Κόστος συμβασιοποιημένων έργων ανά τομέα παρέμβασης

ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	Π/Υ ΕΡΓΩΝ
ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ	654.324,55
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ - ΕΡΕΥΝΑ - ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ	800.000,00
ΔΙΑΦΟΡΑ	42.258.535,22
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	26.845.573,22
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	240.000,00
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	4.760.076,39
ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	35.457.982,81
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ - ΜΟΥΣΕΙΑ - ΜΝΗΜΕΙΑ	3.073.514,42
ΥΓΕΙΑ - ΠΡΟΝΟΙΑ	54.479.133,27
ΥΔΡΕΥΣΗ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ	8.852.613,81
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΤΙΡΙΩΝ	12.937.832,75
INTERREG EUROPE - BALKAN MED - ADRIAN	459.101,19
ΣΥΝΟΛΟ	190.818.687,63

Το μεγαλύτερο μέρος των έργων και κατά συνέπεια το μεγαλύτερο κόστος αφορά σε δράσεις υγείας και πρόνοιας με το ποσό του εγκεκριμένου προϋπολογισμού των έργων να ανέρχεται σε 54.479.133,27 €, ποσοστό δηλαδή 28,55 % επί του συνόλου. Ακολουθούν με 42.457.982,81 € ή ποσοστό 22,15% τα διάφορα έργα στα οποία περιλαμβάνονται κυρίως δράσεις ενίσχυσης επιχειρηματικότητας, έργα προμηθειών εξοπλισμού δομών δημοσίων φορέων (π.Χ. Νοσοκομεία, πυροσβεστική κ.α.) καθώς και δράσεις μελετών και υποστήριξης, με 35.457.982,81 € ή ποσοστό 18,58% τα έργα συγκοινωνιών, με 26.845.573,22 € ή ποσοστό 14,07% τα έργα εκπαίδευσης και με πολύ χαμηλότερα ποσοστά ακολουθούν τα έργα ύδρευσης – αποχέτευσης , πολιτισμού κ.α.

Σχήμα 17: Ποσοστιαία κατανομή των συγχρηματοδοτούμενων πόρων ανά τομέα παρέμβασης

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται τα σημαντικότερα από πλευράς προϋπολογισμού έργα και δράσεις ανά τομέα παρέμβασης.

Σημαντικά έργα στον τομέα της εκπαίδευσης αποτελούν οι δράσεις της «Παροχής Προσχολικής Αγωγής» και της «Εξειδικευμένης Εκπαιδευτικής Υποστήριξης μαθητών με αναπηρία», οι οποίες απορρόφησαν το μεγαλύτερο μέρος των πόρων τους Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) του ΠΕΠ. Εξίσου σημαντικά θεωρούνται και τα έργα των εκπαιδευτικών υποδομών όπως η ανέγερση του Μουσικού Σχολείου Χαλκίδας και του Λυκείου Σκύρου προϋπολογισμών 7.285.000,00 € και 1.430.995,60 € αντίστοιχα.

Στον τομέα των συγκοινωνιών καταγράφεται το έργο της Βελτίωσης του οδικού άξονα Λαμία – Ιτέα - Αντίρριο συνολικού ύψους 14.500.000,00 € καθώς και του έργου Κατασκευής Οδού Σύνδεσης Π.Α.Θ.Ε. – Πορθμείο Γλύφας όπου μαζί με τις δαπάνες απαλλοτριώσεων ο προϋπολογισμός ανέρχεται σε 10.808.671,78 €. Σημαντικά έργα υλοποιούνται και στον τομέα της ύδρευσης – αποχέτευσης, κυρίως μέσω των έργων αντικατάστασης των δικτύων (Χαλκίδα, Ορχομενός, Δελφοί). Επίσης έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται αρκετά έργα ενεργειακής αναβάθμισης σχολικών μονάδων συνολικού προϋπολογισμού 2.954.655,19 €.

Σημαντικές είναι οι ενέργειες υποστήριξης του πυροσβεστικού σώματος μέσω της προμήθειας εξοπλισμού ύψους 3.002.428,10 € αλλά και της στήριξης των νοσοκομείων με την προμήθεια τόσο ιατρικού εξοπλισμού ύψους 2.353.763,00 € όσο και με ασθενοφόρα και οχήματα προϋπολογισμού 1.339.200,00 €. Μεγάλο βάρος δόθηκε εξάλλου στη δημιουργία ενός ισχυρού δικτύου κοινωνικών δομών για την αντιμετώπιση της φτώχειας και την κοινωνικής ένταξη των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, κυρίως με τις δομές των Κέντρων Κοινότητας προϋπολογισμού 5.103.840,00 € αλλά και στις Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών ύψους 2.761.567,26 €. Επιπρόσθετα δημιουργήθηκαν και οι νέες Τοπικές Μονάδες Υγείας (ΤΟΜΥ) της 5ης ΥΠΕ για την Στερεά Ελλάδα, η λειτουργία των οποίων αναλώνει ποσό 6.281.661,06 €.

Τέλος, δόθηκε βαρύτητα στην Ενίσχυση σχεδίων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας στους τομείς της RIS3 συνολικού προϋπολογισμού 8.175.749,81 € αλλά και σε δράσεις στήριξης της Επιχειρηματικότητας.

Πίνακας 9: Σημαντικότερα έργα από συγχρηματοδοτούμενους πόρους ανά τομέα παρέμβασης

ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΛΑΜΙΑΣ	654.324,55
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ – ΕΡΕΥΝΑ - ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ	
ΚΕΝΤΡΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΚΥΕ) ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	800.000,00
ΔΙΑΦΟΡΑ	
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	3.002.428,10
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΣΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΙΙ-ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	2.000.000,00
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗΣ ΦΙΛΙΚΟΤΕΡΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΕ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ, ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΧΕΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΕΠΑΝΕΚ	2.000.000,00
ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ “ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΟΔΟΥ ΣΥΝΔΕΣΗΣ Π.Α.Θ.Ε. - ΠΟΡΘΜΕΙΟ ΓΛΥΦΑΣ	8.300.000,00
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΧΕΔΙΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΣΕ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ RIS3	8.175.749,81
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	
ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ (ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΕΤΗ	9.327.202,75
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ Ή/ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ	987.070,00
ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ, ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	1.910.828,47
ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΝΕΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΣΤΕΓΑΣΗ ΤΟΥ 1ΟΥ 3/Θ ΕΙΔΙΚΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ	1.952.911,71
ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΜΟΥΣΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΧΑΛΚΙΔΑΣ	7.285.000,00
ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΝΕΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΛΥΚΕΙΟ ΣΚΥΡΟΥ	1.430.995,60
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ "ΠΑΝΤΑΒΡΕΧΕΙ" ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	240.000,00
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ	2.001.690,61
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Ι. ΝΑΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΝΑΟΥ ΑΜΦΙΣΣΗΣ	1.581.611,41
ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΆΞΟΝΑ ΛΑΜΙΑ – ΙΤΕΑ – ΑΝΤΙΡΡΙΟ, ΤΜΗΜΑ: ΤΕΛΟΣ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗΣ ΓΡΑΒΙΑΣ - ΙΣΟΠΕΔΟΣ ΚΟΜΒΟΣ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ ΒΩΞΙΤΗ	14.500.000,00
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΟΥΣ ΧΡΗΣΤΕΣ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ	1.752.638,80
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΟΔΟΥ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΠΑΘΕ-ΠΟΡΘΕΜΕΙΟ ΓΛΥΦΑΣ, ΤΜΗΜΑ ΑΠΟ Χ.Θ 8+120 ΕΩΣ Χ.Θ 11+627,05	2.508.671,78
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ – ΜΟΥΣΕΙΑ - ΜΝΗΜΕΙΑ	
ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ / ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	1.183.380,00
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΟΝΙΜΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΧΑΛΚΙΔΑΣ "ΑΡΕΘΟΥΣΑ"	1.243.643,8
ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΑΛΑΙΟΥ ΞΕΝΩΝΑ ΙΕΡΟΥ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΟΣ ΟΣΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΡΩΣΣΟΥ ΣΕ ΜΟΥΣΕΙΑΚΟ ΧΩΡΟ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	646.490,62
ΥΓΕΙΑ - ΠΡΟΝΟΙΑ	
ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥ Γ.Ν. ΧΑΛΚΙΔΑΣ (Β΄ΦΑΣΗ)	21.706.177,69
ΔΟΜΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ	2.761.567,26
ΚΕΝΤΡΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	5.103.840,00
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ 7 ΑΣΘΕΝΟΦΟΡΩΝ 4Χ2, 3 ΚΙΝΗΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΚΑΙ 7 ΑΣΘΕΝΟΦΟΡΩΝ 4Χ4 ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΕΚΑΒ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	1.339.200,00
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ	2.353.763,00
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ (ΤΟΜΥ) 5ΗΣ ΥΠΕ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	6.281.661,06
ΥΔΡΕΥΣΗ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ	
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΥΛΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΓΡΑΦΩΝ	978.905,60
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ Δ.Ε. ΧΑΛΚΙΔΑΣ	566.000,00
ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ Δ.Ε. ΑΚΡΑΙΦΝΙΑΣ ΔΗΜΟΥ	652.043,20

ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ	
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΈΡΓΑ ΎΔΡΕΥΣΗΣ Δ.Κ ΠΑΡΑΛΙΑΣ ΑΥΛΙΔΑΣ Δ.Ε ΑΥΛΙΔΑΣ ΔΗΜΟΥ ΧΑΛΚΙΔΕΩΝ	607.000,00
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΠΟΣΙΜΟΥ ΝΕΡΟΥ ΛΑΜΙΑΣ	919.500,00
ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΑΝΤΛΙΟΣΤΑΣΙΩΝ ΔΙΚΤΥΟΥ ΎΔΡΕΥΣΗΣ Δ. ΔΕΛΦΩΝ - ΦΑΣΗ Α	999.461,70
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΤΙΡΙΩΝ	
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ΟΛΩΝ ΤΩΝ Π.Ε.)	2.954.655,19
ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ Α.Π.Ε. ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	1.128.447,75
INTERREG EUROPE - BALKAN MED - ADRIAN	
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΥΒΟΙΑΣ Α.Ε. ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ PRO-ENERGY BMP1/2.2/2052/2019 ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ INTERREG BAL - MED	195.500,00
SMART HERITAGE-ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΥΒΟΙΑΣ-ADRION ΚΑΛΥΨΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ SMART HERITAGE (ADRION 521) - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΥΒΟΙΑΣΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: ADRION 2014-2020	66.809,25
TOUREST-ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ADRION Επιχορήγηση της εθνικής συμμετοχής της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας για την υλοποίηση του έργου TOUREST(ADRION 753)-ADRION 2014-2020	29.967,46
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ «Fostering the role of public authorities as demanders of innovation through public procurement - Ενισχύοντας τον ρόλο των Δημόσιων Αρχών ως προμηθευτών καινοτομίας μέσω δημοσίων συμβάσεων» και ακρωνύμιο «iBuy» του INTERREG EUROPE της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας	49.113,75

8 Η ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021 – 2025

Η αντιμετώπιση των μεγάλων προκλήσεων και η πληρέστερη αξιοποίηση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων απαιτούν την αποτελεσματικότερη δυνατή κινητοποίηση όλων των διαθέσιμων πόρων, ιδιωτικών και δημόσιων, από εγχώριες πηγές και από το εξωτερικό. Για τη μέγιστη δυνατή κινητοποίηση ιδιωτικών πόρων, απαιτείται η συνέχιση της προσπάθειας δομικής αναδιάρθρωσης του παραγωγικού υποδείγματος της χώρας. Ταυτόχρονα, πολύ σημαντικό αναπτυξιακό μοχλό αποτελεί η αποτελεσματική κινητοποίηση των εθνικών δημόσιων πόρων για την υλοποίηση επενδύσεων.

Η υλοποίηση των δημόσιων επενδύσεων καταγράφεται άμεσα στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) και στο απόθεμα του παραγωγικού κεφαλαίου της χώρας, αλλά υπό τις κατάλληλες συνθήκες μπορεί να έχει και καταλυτικό ρόλο στην πραγματοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων και τη στήριξη της ευρύτερης οικονομικής δραστηριότητας. Δημόσιες επενδύσεις που δεν στρεβλώνουν τα κίνητρα της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, αλλά εντάσσονται σε ένα ολοκληρωμένο σύστημα που θέτει στρατηγικούς στόχους, ιεραρχεί τις αναπτυξιακές προτεραιότητες, παρακολουθεί, ελέγχει και αξιολογεί τις επενδυτικές παρεμβάσεις έναντι μετρήσιμων στόχων, δημιουργούν τη δομή πάνω στην οποία δομείται ο παραγωγικός ιστός της οικονομίας.

Σχήμα 18: Αναπτυξιακές ανάγκες, δυνατότητες και στόχοι

Σε αυτό το πλαίσιο, περιγράφονται στη συνέχεια το όραμα και η στρατηγική της ΠΣΤΕ, ανά τομέα παρέμβασης καθώς και οι ειδικοί αναπτυξιακού στόχοι για να αντιμετωπίσει

αποτελεσματικά τις υφιστάμενες και μακροπρόθεσμες προκλήσεις. Το κεφάλαιο ολοκληρώνεται με την διάρθρωση της στρατηγικής σε άξονες προτεραιότητας.

8.1 ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ COVID-19 ΚΑΙ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ

Καθώς εξελίσσονται η υγειονομική και οικονομική κρίση (IOBE, 2020), γίνονται σταδιακά περισσότερο σαφείς οι κύριες πλευρές του προβλήματος. Πρώτον, παρά τις προσπάθειες σε παγκόσμιο επίπεδο, το υγειονομικό πρόβλημα δεν εξαλείφεται εύκολα, απαιτεί επιμονή στην αντιμετώπισή του και συντονισμό ανάμεσα στα κράτη. Αναμένεται να περιοριστεί, αλλά σταδιακά και σε βάθος μηνών ανάλογα και με τη σχετική επιστημονική πρόοδο. Δεύτερον, οι επιπτώσεις σε όλες τις οικονομίες αποδεικνύονται ήδη βαριές. Πέρα από το άμεσο πλήγμα στη δυνατότητα κατανάλωσης και παραγωγής, η χαμηλή ορατότητα για τους επόμενους μήνες μειώνει τη διάθεση για επενδύσεις, ενώ ιδιαίτερα σημαντικό είναι το πλήγμα στο διεθνές εμπόριο. Οι εκτιμήσεις για ύφεση τη φετινή χρονιά σε όλες τις μεγάλες οικονομίες και παγκοσμίως αναθεωρούνται προς το χειρότερο.

Όπως είναι αναμενόμενο, το οικονομικό κλίμα στη χώρα, και όσον αφορά στην καταναλωτική εμπιστοσύνη και στις επιχειρηματικές προσδοκίες, δείχνει ισχυρή επιδείνωση τους τελευταίους τρεις μήνες, η οποία είναι περισσότερο σταδιακή από αυτή στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, όπου μετά από εντονότερη αρχική επιδείνωση καταγράφηκε σχετική βελτίωση. Αυτή η εξέλιξη μπορεί να υποδηλώνει πως η ύφεση στην ελληνική οικονομία θα εξελιχθεί περισσότερο αργά από ό,τι σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες που στηρίζονται σχετικά περισσότερο στις εξαγωγές προϊόντων στην παγκόσμια αγορά, ενώ η δική μας οικονομία διασυνδέεται στενότερα με την παγκόσμια κυρίως μέσω τουρισμού και μεταφορών. Κατά την τελευταία διετία και με τη λήξη του τρίτου προγράμματος, η ελληνική οικονομία κινήθηκε σταδιακά προς ισχυρότερη μεγέθυνση, υψηλότερη για εκείνο το διάστημα από αυτή πολλών άλλων οικονομιών της Ευρωζώνης. Η πανδημία COVID-19 ανέτρεψε βίαια αυτή τη δυναμική, οδηγώντας την σε ύφεση όπως και το σύνολο της παγκόσμιας οικονομίας. Παρά την αυξημένη δυσκολία που εμφανίζεται πλέον στις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών, όπως και στις επενδύσεις από το εξωτερικό, αποτελεί κυρίαρχη ανάγκη να αντιστραφεί η ύφεση το συντομότερο και να δρομολογηθεί ισχυρή ανάπτυξη μεσοπρόθεσμα. Θετικό στοιχείο αποτελεί η συνεχιζόμενη πρόσβαση της οικονομίας, μέσα στην κρίση, στις διεθνείς αγορές με σχετικά χαμηλό κόστος χρηματοδότησης. Όμως, τα δημοσιονομικά ελλείμματα δεν μπορούν να είναι υψηλά μεσοπρόθεσμα, δεδομένου του υψηλού δημόσιου χρέους και του Ευρωπαϊκού πλαισίου που έχει συμφωνηθεί.

Στις 20 Μαρτίου 2020, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση για την ενεργοποίηση της γενικής ρήτρας διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Η ρήτρα, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1, στο άρθρο 6 παράγραφος 3, στο άρθρο 9 παράγραφος 1 και στο άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 και στο άρθρο 3 παράγραφος 5 και στο άρθρο 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97, διευκολύνει τον συντονισμό των δημοσιονομικών πολιτικών σε περιόδους σοβαρής οικονομικής επιβράδυνσης. Στην ανακοίνωσή της, η Επιτροπή συμμερίστηκε την άποψη του Συμβουλίου ότι, δεδομένης της αναμενόμενης σοβαρής οικονομικής επιβράδυνσης που προκύπτει από την έξαρση της νόσου COVID-19, οι τρέχουσες συνθήκες επιτρέπουν την ενεργοποίηση της ρήτρας. Στις 23 Μαρτίου 2020, οι υπουργοί Οικονομικών των κρατών μελών συμφώνησαν με την εκτίμηση της Επιτροπής. Η ενεργοποίηση της γενικής ρήτρας διαφυγής επιτρέπει την προσωρινή απόκλιση από την πορεία προσαρμογής για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου, εφόσον δεν τίθεται σε κίνδυνο η βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών μεσοπρόθεσμα. Όσον αφορά το διορθωτικό σκέλος, το Συμβούλιο μπορεί επίσης να αποφασίσει, κατόπιν σύστασης

της Επιτροπής, να εγκρίνει αναθεωρημένη δημοσιονομική πορεία. Η γενική ρήτρα διαφυγής δεν αναστέλλει τις διαδικασίες του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να αποκλίνουν από τις δημοσιονομικές υποχρεώσεις που θα ίσχυαν κανονικά, ενώ δίνει παράλληλα στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο τη δυνατότητα να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για τον συντονισμό των πολιτικών στο πλαίσιο του Συμφώνου.

Η κρίση λόγω της νόσου COVID-19 ανέδειξε την ευελιξία που παρέχει η ενιαία αγορά για την προσαρμογή σε έκτακτες καταστάσεις. Ωστόσο, για να εξασφαλιστεί η ταχεία και ομαλή μετάβαση στη φάση ανάκαμψης και η ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών, υπηρεσιών και εργαζομένων, τα έκτακτα μέτρα που εμποδίζουν την ομαλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς πρέπει να καταργηθούν μόλις παύσουν να είναι πλέον απαραίτητα. Η τρέχουσα κρίση ανέδειξε την ανάγκη για σχέδια ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κρίσεων στον τομέα της υγείας, τα οποία περιλαμβάνουν ιδίως βελτιωμένες στρατηγικές προμηθειών, διαφοροποιημένες αλυσίδες εφοδιασμού και στρατηγικά αποθέματα βασικών προμηθειών. Πρόκειται για καθοριστικά στοιχεία όσον αφορά την ανάπτυξη ευρύτερων σχεδίων ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κρίσεων.

Οι κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας ενδέχεται να είναι άνισα κατανομημένες στις ελληνικές Περιφέρειες λόγω διαφορών στην εξειδίκευση, ιδίως σε περιοχές που εξαρτώνται σημαντικά από τον τουρισμό και, γενικότερα, από επιχειρηματικές δραστηριότητες με διά ζώσης επαφή με τους καταναλωτές. Αυτό το ενδεχόμενο συνεπάγεται σημαντικό κίνδυνο διεύρυνσης των περιφερειακών και εδαφικών ανισοτήτων στο εσωτερικό της Ελλάδας, δηλαδή επιδείνωση της ήδη παρατηρούμενης τάσης διεύρυνσης των ανισοτήτων μεταξύ της πρωτεύουσας και ιδίως των νησιωτικών και ορεινών περιοχών, οι οποίες εντάθηκαν περαιτέρω κατά τα έτη της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Σε συνδυασμό με τον κίνδυνο προσωρινής υπονόμευσης της διαδικασίας σύγκλισης μεταξύ κρατών μελών, η τρέχουσα κατάσταση απαιτεί στοχευμένες απαντήσεις πολιτικών.

Στις 30 Απριλίου 2020, η Ελλάδα υπέβαλε το Εθνικό της Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων του 2020 και το οικείο Πρόγραμμα Σταθερότητας του 2020. Με το Πρόγραμμα Σταθερότητας του 2020, η κυβέρνηση αναμένει ότι το ονομαστικό ισοζύγιο θα επιδεινωθεί από πλεόνασμα 1,5 % του ΑΕΠ το 2019 σε έλλειμμα 4,7 % του ΑΕΠ το 2020. Το έλλειμμα προβλέπεται να μειωθεί σε 0,2 % του ΑΕΠ το 2021. Ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ, μετά τη μείωσή του στο 176,6 % του ΑΕΠ το 2019, αναμένεται να αυξηθεί στο 188,8 % το 2020 σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σταθερότητας του 2020. Υπάρχουν ειδικοί ανά χώρα κίνδυνοι στους οποίους βασίζονται οι δημοσιονομικές προβλέψεις, συγκεκριμένα οι εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις και οι υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Οι μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προοπτικές επηρεάζονται από τη μεγάλη αβεβαιότητα που οφείλεται στην πανδημία COVID-19.

Ως απάντηση στην πανδημία COVID-19, και στο πλαίσιο συντονισμένης ενωσιακής προσέγγισης, η Ελλάδα έχει λάβει δημοσιονομικά μέτρα για την αύξηση της ικανότητας του συστήματος υγείας της, την αναχαίτιση της πανδημίας και την ανακούφιση των ατόμων και των τομέων που έχουν πληγεί ιδιαίτερα. Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σταθερότητας του 2020, τα εν λόγω δημοσιονομικά μέτρα ανήλθαν στο 5,4 % του ΑΕΠ. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνεται προσωρινή οικονομική στήριξη για τους μισθωτούς, τους αυτοαπασχολούμενους, τις ατομικές επιχειρήσεις και ορισμένα ελεύθερα επαγγέλματα που πλήττονται από την πανδημία, καταβολή επιστρεπτέων προκαταβολών σε εταιρείες με μειωμένο κύκλο εργασιών, καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης για εργαζομένους των οποίων οι συμβάσεις εργασίας έχουν ανασταλεί, αναβολή της καταβολής φόρων και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων πληρωμής φόρων με δόσεις, για τουλάχιστον τρεις μήνες για όλες τις εταιρείες, τους αυτοαπασχολούμενους και τους μισθωτούς που πλήττονται από την πανδημία του

κορονοϊού, επιδότηση τόκων για δάνεια σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και αύξηση των δαπανών για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Επιπλέον, η Ελλάδα ανακοίνωσε μέτρα τα οποία, χωρίς να έχουν άμεση δημοσιονομική επίπτωση, θα συμβάλουν στη στήριξη της ρευστότητας για τις επιχειρήσεις. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν την παροχή εξασφαλίσεων σε μετρητά για τη στήριξη της τραπεζικής δανειοδότησης, τα οποία διανέμονται μέσω της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας. Ωστόσο, στις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2020, όλες οι αναβολές καταβολής φόρων θεωρούνται μέτρα ρευστότητας χωρίς αρνητική δημοσιονομική επίπτωση το 2020. Συνολικά, τα μέτρα που έλαβε η Ελλάδα συνάδουν με τις κατευθυντήριες γραμμές που ορίζονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη συντονισμένη οικονομική απάντηση στην έξαρση της νόσου COVID-19. Η πλήρης εφαρμογή των εν λόγω μέτρων, και στη συνέχεια η επανεστίαση των δημοσιονομικών πολιτικών προς την επίτευξη συνετών μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών θέσεων όταν το επιτρέψουν οι οικονομικές συνθήκες, αναμένεται να συμβάλουν στη διατήρηση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας μεσοπρόθεσμα.

Είναι κοινά αποδεκτό, ότι για να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά η πανδημία COVID-19, πρέπει να βελτιωθεί η ικανότητα, η προσβασιμότητα και η ανθεκτικότητα του συστήματος ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Οι άμεσες πληρωμές για ιδιωτικές υπηρεσίες υγείας και οι άτυπες πληρωμές, στενά συνδεδεμένες με τη μη αποδοτική διαχείριση νοσοκομείων, παραμένουν υψηλές. Το γεγονός αυτό οδηγεί σε ανισότητες. Πρόβλημα παραμένει η πρόσβαση, ενώ οι ανάγκες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης που δεν καλύπτονται σύμφωνα με δήλωση των ίδιων των ατόμων είναι από τις υψηλότερες στην ΕΕ, με μεγάλες διαφορές ανά ομάδα εισοδήματος και καθεστώς απασχόλησης. Η συμμετοχή των ασθενών στις πληρωμές δεν είναι επαρκώς βασισμένη σε εισοδηματικά κριτήρια ώστε να προστατεύονται ευπαθείς ομάδες.

Η κρίση λόγω της νόσου COVID-19, ενδέχεται να επιδεινώσει και πάλι την κοινωνική κατάσταση μεγάλων τμημάτων του πληθυσμού και να αυξήσει την εισοδηματική ανισότητα. Πριν από την έξαρση της πανδημίας, το ποσοστό του ελληνικού πληθυσμού που αντιμετώπιζε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού εξακολουθούσε να είναι από τα υψηλότερα στην ΕΕ, ενώ τα παιδιά και τα άτομα σε ηλικία εργασίας αντιμετώπιζαν μεγαλύτερο κίνδυνο από ό,τι οι ηλικιωμένοι. Σημαντικές πηγές ανησυχίας αποτελούσαν επίσης η φτώχεια των εργαζομένων, η πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή στέγαση και η ενεργειακή φτώχεια. Για να μετριαστούν οι επιπτώσεις της κρίσης, κρίσιμης σημασίας θα είναι η παροχή επαρκούς αναπλήρωσης εισοδήματος σε όλους τους πληττόμενους εργαζομένους και στους αυτοαπασχολούμενους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αντιμετωπίζουν κενά όσον αφορά την πρόσβαση σε κοινωνική προστασία. Σημαντικό θα είναι επίσης να στηριχθούν τα πλέον ευπαθή άτομα, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικά μη ενεργών και των αδήλων εργαζομένων, ενισχύοντας τα δίκτυα κοινωνικής ασφάλειας. Καθώς περισσότερα άτομα είναι πιθανό να καταφύγουν στα βασικά δίκτυα ασφαλείας, θα είναι σημαντικό να βελτιωθεί η επάρκεια της στήριξης του ελάχιστου εισοδήματος. Η συνολική πρόσβαση σε κοινωνικές υπηρεσίες είναι απαραίτητη για τις πλέον άπορες και ευπαθείς ομάδες, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία, των προσφύγων και των αιτούντων άσυλο. Επιπλέον, οι υπηρεσίες μακροχρόνιας περίθαλψης δεν έχουν αναπτυχθεί επαρκώς. Η Ελλάδα και οι Περιφέρειες της, θα πρέπει επίσης να προαγάγει περαιτέρω την πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή στέγαση, ιδίως για νοικοκυριά που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας, για παράδειγμα θεσπίζοντας σύστημα στήριξης ευάλωτων ιδιοκτητών κατοικιών με ενυπόθηκα δάνεια.

Υπό το πρίσμα της έκτακτης ανάγκης αντιμετώπισης των αρνητικών κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της πρόσφατης εμφάνισης της πανδημίας του νέου κορονοϊού COVID-19, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προχώρησε στην σύσταση της πρωτοβουλίας Coronavirus Response

Investment Initiative (CRII) για την στοχευμένη και άμεση κινητοποίηση υφιστάμενων, αλλά και νέων χρηματοδοτικών εργαλείων. Στο πλαίσιο αυτής της πρωτοβουλίας συγκροτήθηκε σε κάθε κράτος-μέλος μία CRII Task Force, με την συμμετοχή στην Ελλάδα της Γενικής Γραμματείας Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών, της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Οικονομικού Γραφείου της Γενικής Γραμματείας του Πρωθυπουργού, με σκοπό την ταχεία διερεύνηση ζητημάτων κρατικών ενισχύσεων, επιλεξιμοτήτων, κλπ., προκειμένου να δίνονται οι απαραίτητες διευκρινήσεις και να λαμβάνονται οι αναγκαίες αποφάσεις.

Δημοσιεύτηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης, με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19, σύμφωνα με το οποίο, το κράτος-μέλος μετά από κοινοποίηση και άμεση έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να υλοποιήσει μέτρα Κρατικών Ενισχύσεων ειδικά σχεδιασμένα για το σκοπό αυτό.

Η επί της αρχής απαγόρευση χορήγησης κρατικών ενισχύσεων από κράτη μέλη σε επιχειρήσεις είναι μια εκ των βασικότερων και αυστηρότερων αρχών της πολιτικής ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 107 Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ε.Ε.). Ειδικότερα, στην παρ. 2 του άρθρου 107 της Συνθήκης προβλέπεται ότι συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά οι ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα, ενώ και στην παρ. 3β του ίδιου άρθρου προβλέπεται η ύπαρξη παρέκκλισης από τον κανόνα για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας κράτους μέλους. Ακόμα και η υποπερίπτωση ε) του ίδιου άρθρου προβλέπει και μια γενικότερη πρόβλεψη εξαίρεσης σε άλλες κατηγορίες ενισχύσεων που καθορίζονται από το Συμβούλιο, κατόπιν πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Μια εξ αυτών, χρησιμοποιήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία ενέκρινε προσωρινό πλαίσιο (19.3.2020 C(2020) 1863 final), ώστε τα κράτη μέλη να μπορούν να κάνουν χρήση της πλήρους ευελιξίας που προβλέπουν οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις με στόχο τη στήριξη της οικονομίας στο πλαίσιο της έξαρσης της νόσου COVID-19.

Αναλυτικότερα, η Επιτροπή ενέκρινε, στις 3 Απριλίου 2020, βάσει του προσωρινού πλαισίου, ένα ελληνικό καθεστώς ενισχύσεων για τη στήριξη της ελληνικής οικονομίας, υπό τις σημερινές συνθήκες της πανδημίας του κορωνοϊού. Η στήριξη λαμβάνει τη μορφή εγγυήσεων δανείων και εφαρμόζεται μέσω της έκδοσης εγγυήσεων από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (EAT) σε ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς. Εγγυάται, εν μέρει, επιλέξιμα δάνεια για κεφάλαια κίνησης που χορηγούν ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, ώστε να βοηθηθούν οι επιχειρήσεις να καλύψουν τις άμεσες ανάγκες τους σε κεφάλαια κίνησης. Το καθεστώς απευθύνεται σε όλες τις ελληνικές επιχειρήσεις, με εξαίρεση ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, π.χ. τράπεζες, επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην υδατοκαλλιέργεια, στη γεωργία, καθώς και σε τομείς μη επιλέξιμους από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Στη συνέχεια, η Επιτροπή ενέκρινε, στις 7 Απριλίου 2020, βάσει του προσωρινού πλαισίου, ένα ελληνικό καθεστώς ενισχύσεων για τη στήριξη των επιχειρήσεων που πλήττονται από την πανδημία του κορωνοϊού. Πρόκειται για ένα καθεστώς επιστρεπτέων προκαταβολών το οποίο αφορά επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε όλους τους τομείς και εφαρμόζεται σε ολόκληρη την επικράτεια της Ελλάδας. Απευθύνεται σε επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν προσωρινές οικονομικές δυσχέρειες λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού, όπως αποδεικνύεται από τη σημαντική μείωση της δραστηριότητάς τους. Το καθεστώς θα συμβάλει στην εξασφάλιση διαθέσιμης ρευστότητας στην αγορά, για να αντιμετωπιστεί η ζημία που προκλήθηκε από την πανδημία και για να διατηρηθεί η συνέχεια της οικονομικής δραστηριότητας κατά τη διάρκεια της πανδημίας και μετά από αυτή. Οι επιστρεπτέες προκαταβολές θα εκταμιεύονται από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) απευθείας στις επιχειρήσεις, χωρίς τη

διαμεσολάβηση των τραπεζών. Η στήριξη στο πλαίσιο αυτού του καθεστώτος θα χορηγείται έως τις 31 Ιουνίου 2020.

Στο ίδιο πλαίσιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προώθησε τη δημιουργία ενός προγράμματος αλληλεγγύης ύψους 100 δισεκατομμυρίων ευρώ για να βοηθήσει τους εργαζόμενους να διατηρήσουν τα εισοδήματά τους και να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις να παραμείνουν στη ζωή. Το νέο μέσο προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) αποσκοπεί στην προστασία των θέσεων εργασίας και των εργαζομένων που πλήττονται από την πανδημία του κορωνοϊού. Θα παρέχει χρηματοδοτική συνδρομή, ύψους έως 100 δισ. ευρώ συνολικά, υπό μορφή δανείων χορηγούμενων με ευνοϊκούς όρους από την ΕΕ προς τα κράτη μέλη. Τα δάνεια αυτά θα βοηθήσουν τα κράτη μέλη να ανταπεξέλθουν σε τυχόν αιφνίδια αύξηση των δημόσιων δαπανών για τη διατήρηση της απασχόλησης. Συγκεκριμένα, τα δάνεια αυτά θα βοηθήσουν τα κράτη μέλη να καλύψουν τις δαπάνες που συνδέονται άμεσα με τη δημιουργία ή την επέκταση εθνικών συστημάτων μειωμένου ωραρίου και άλλων παρόμοιων μέτρων που έχουν θεσπίσει για τους αυτοαπασχολούμενους ως απάντηση στην τρέχουσα πανδημία του κορωνοϊού.

Η αντίδραση της οικονομικής πολιτικής και, κυρίως, οι εξελίξεις στην αγορά εργασίας θα καθορίσουν τη βραχυμεσοπρόθεσμη προοπτική της οικονομίας και την πιθανότητα να βρεθεί σε μια νέα παρατεταμένη περίοδο ύφεσης και στασιμότητας. Η οικονομική κρίση και η κρίση χρέους στις οποίες βυθίστηκε η Ελλάδα τα τελευταία χρόνια αλλά και η ανησυχία για την επανεκκίνηση της οικονομίας μετά το σοκ της πανδημίας COVID-19, δείχνουν τα όρια και τις χρόνιες αδυναμίες του μοντέλου οικονομικής ανάπτυξης της χώρας μας. Οι δομικοί περιορισμοί του μοντέλου αυτού είναι σύνθετοι και πολλαπλοί: η τεχνολογικά και κλαδικά ανεπαρκής διάρθρωση του παραγωγικού συστήματος, η χαμηλή παραγωγικότητα και διαρθρωτική ανταγωνιστικότητα, η μη δημιουργική/παραγωγική επιχειρηματικότητα, η μεγάλη εξάρτηση της εγχώριας παραγωγής από τις εισαγωγές και η χαμηλή και κλαδικά περιορισμένη εξωστρέφειά της, η απουσία εθνικής αναπτυξιακής στρατηγικής. (Αργεΐτης Θ., Ινστιτούτο Εργασίας της ΓΣΕΕ, 2020)

Το επόμενο χρονικό διάστημα θα είναι κρίσιμο, ο άξονας του μετασχηματισμού είναι γνωστός: η παραγωγική και τεχνολογική αναβάθμιση της οικονομίας, με βασικά χαρακτηριστικά τη μετατόπιση της οικονομικής δραστηριότητας σε κλάδους παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών υψηλής τεχνολογίας και εντάσεως γνώσεων, και ο περιορισμός της εξάρτησης της εγχώριας παραγωγής από τις εισαγωγές για την ενδυνάμωση της αυτάρκειας της οικονομίας. Η πανδημία COVID-19 ανέδειξε ότι το μέλλον της παγκόσμιας πολιτικής οικονομίας είναι η ποσοτική και ποιοτική αναβάθμιση της εγχώριας αλυσίδας προστιθέμενης αξίας.

8.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

8.2.1 Το Όραμα για την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Το όραμα της στρατηγικής της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας για την περίοδο 2021-2025, συνδέεται άρρηκτα με τη διαρκή έμφαση και επιδίωξη της ανάπτυξης και ποιοτικής αναβάθμισης του κοινωνικού και οικονομικού περιβάλλοντος, μεταβάλλοντας προοδευτικά το αναπτυξιακό πρότυπο με γνώμονα την εισαγωγή κρίσιμων στοιχείων που σχετίζονται με την στήριξη των διαφοροποιημένων αναγκών των επιμέρους κοινωνικών ομάδων, τον εκσυγχρονισμό της παραγωγικής δραστηριότητας με πτυχές καινοτομίας και εξωστρέφειας, τη διεύρυνση της απασχόλησης και των δυνατοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, παράλληλα με την ασφαλή προστασία και ανάδειξη του οικολογικού και πολιτιστικού πλούτου, λαμβάνοντας υπόψη οριζόντια τη διάσταση της άμβλυνσης των χωρικών ανισοτήτων στην Περιφέρεια.

Το αναπτυξιακό όραμα της Περιφέρειας Στερεάς συνίσταται στο να μπορεί να απαντά στις απειλές και να προωθή τις ευκαιρίες που της παρουσιάζονται και να αναπτύσσει τις δυνατότητες της.

Για την υλοποίηση αυτού του οράματος η Περιφέρεια Στερεάς πρέπει στο τέλος της περιόδου 2021-2025 να έχει επιτύχει τα παρακάτω:

5. Να συνδυάζει καταλλήλως την αναπτυξιακή συνεισφορά όλων των παραγωγικών τομέων, να επιβάλλει τη συμβολή τους στη συνολική ανταγωνιστικότητα της, να έχει περιορίσει τον αναπτυξιακό δυϊσμό και να έχει επιτύχει σε σημαντικό βαθμό την ομογενοποίηση του οικονομικού και κοινωνικού της χώρου.
6. Να έχει επιτύχει ένα αξιόλογο επίπεδο διατηρησιμότητας της ανάπτυξης και να έχει ενσωματώσει τις απαιτήσεις της αειφορίας στην οικονομική δραστηριότητα και στη χρήση του χώρου.
7. Να συνδυάζει με επιτυχία και στο καταλληλότερο εκάστοτε μίγμα, τον στρατηγικό ρόλο των περιφερειακών μηχανισμών, τη συνεχή επέκταση της επιχειρηματικότητας, την παραγωγική κινητοποίηση των ενδογενών χρηματοδοτικών πόρων και την προσέλκυση εξωτερικών επενδύσεων και δραστηριοτήτων υψηλής τεχνογνωσίας
8. Να διασφαλίσει την προστασία και την αποκατάσταση του περιβάλλοντος από την αυθαίρετη οικιστική δραστηριότητα αλλά και την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος (σε συνεργασία με τις δράσεις του ΕΤΑ για την ενίσχυση της αειφορικής αλιείας).

Το όραμα της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, ανεξαρτήτως δυνατότητας χρηματοδότησης από το παρόν χρηματοδοτικό πλαίσιο του ΠΠΑ, συμπληρώνεται και από σημαντικές παρεμβάσεις που αποτελούν διαχρονικά στρατηγικά αναπτυξιακά ζητούμενα και αναμένεται να συμβάλλουν καθοριστικά στην στόχευση του ΠΠΑ και των υπόλοιπων χρηματοδοτικών προγραμμάτων που αφορούν στην Περιφέρεια. Οι εν λόγω παρεμβάσεις αφορούν στην ενίσχυση του ερευνητικού οικοσυστήματος μέσω της δημιουργίας αυτόνομου Πανεπιστημίου Στερεάς Ελλάδας, στην συμπλήρωση των βασικών οδικών αξόνων (Λαμία – Καρπενήσι, οριζόντιος και διαμήκης άξονας Εύβοιας, Διαγώνιος άξονας Φωκίδας), στην ανέγερση του Διοικητηρίου και του Δικαστικού μεγάρου Λαμίας, στην πολυεπίπεδη και διασυνδεδεμένη με όλους τους αναπτυξιακούς τομείς περαιτέρω στρατηγική ανάδειξη των ιστορικών και πολιτιστικών τόπων των Δελφών και Θερμοπυλών, την υλοποίηση έργων του masterplan του Λιμένα Χαλκίδας, στα στρατηγικά έργα πρωτογενούς τομέα σε Κωπαΐδα κλπ

8.2.2 Ανάλυση Στρατηγικής ανά Αναπτυξιακό Στόχο

Το χρηματοδοτικό πλαίσιο του ΠΠΑ και τα πλεονεκτήματα που το συνοδεύουν, σχετίζονται σε μεγάλο βαθμό και με την προσαύξηση της δυνατότητας της Περιφέρειας να υλοποιήσει μια σειρά από απαραίτητες, αλλά και εξειδικευμένες μελέτες οι οποίες θα λειτουργήσουν προπαρασκευαστικά για την υλοποίηση έργων και δράσεων και από άλλες χρηματοδοτικές πηγές, στην κατεύθυνση της συνέργειας και συμπληρωματικότητας των περιφερειακών πρωτοβουλιών, καλύπτοντας με αυτή την προσέγγιση το σύνολο των καταγεγραμμένων αναγκών και προκλήσεων. Ιδιαίτερα μέριμνα λαμβάνεται στην προώθηση έργων και δράσεων συμπληρωματικά και χωρίς επικαλύψεις, με παράλληλα χρηματοδοτικά πλαίσια, όπως το ΠΕΠ και τα Τομεακά προγράμματα του ΕΣΠΑ, το πρόγραμμα Αντώνης Τρίτσης, το Ταμείο Ανάκαμψης.

Η στρατηγική της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας για την περίοδο 2021-2025 περιλαμβάνει τους ακόλουθους επιμέρους Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους ανά Αναπτυξιακό Στόχο του ΕΠΑ:

► Έξυπνη Ανάπτυξη

Για την επίτευξη του στόχου της έξυπνης ανάπτυξης η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας σκοπεύει να κινηθεί στους ακόλουθους Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους:

i. Έξυπνη Διακυβέρνηση. Η ολοκλήρωση της ψηφιακής διασύνδεσης των μονάδων της δημόσιας διοίκησης, η δημιουργία ψηφιακών καναλιών αλληλεπίδρασης των πολιτών και των επιχειρήσεων με τη Δημόσια Διοίκηση καθώς και η διεύρυνση των δυνατοτήτων χρησιμοποίησης καινοτόμων εργαλείων απομακρυσμένης εργασίας αποτελούν προτεραιότητα της Περιφέρειας, καθώς μειώνει τον χρόνο εκτέλεσης ενεργειών και βελτιώνει την ποιότητα του παραγόμενου αποτελέσματος.

ii. Καινοτομία κι Επιχειρηματικότητα. Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας σκοπεύει να ενδυναμώσει το ρόλο της, ως ένας εκ των θεσμικών παραγόντων (μαζί με τα πανεπιστήμια και τις επιχειρήσεις), που συμβάλλουν στη διαμόρφωση των κατάλληλων συνθηκών για την προώθηση της Έρευνας και Ανάπτυξης (R&D) και τη δημιουργία νέων θεσμικών και κοινωνικών σχημάτων για την παραγωγή, μεταφορά και εφαρμογή της γνώσης που οδηγεί στην καινοτομία. Η δημιουργία Περιφερειακού Κέντρου Έρευνας και Καινοτομίας θα συμβάλει στην περαιτέρω ανάπτυξη της Έρευνας και Ανάπτυξης (R&D) και την προώθηση των αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις. Κρίσιμο στοιχείο σε αυτό τον Στόχο, αποτελεί και η έμμεση και άμεση στήριξη των υφιστάμενων, αλλά και νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, με έμφαση στην στήριξη της συνδυαστικής δημιουργικότητας και την αξιοποίηση νέων καινοτομικών εργαλείων και τρόπων οργάνωσης. Στο ίδιο πλαίσιο, η διεύρυνση των ακαδημαϊκών και ερευνητικών μονάδων, ή ακόμα και η σύσταση αυτοτελούς Πανεπιστημίου στην Περιφέρεια, θα ενίσχυε σημαντικά το ερευνητικό και επιχειρηματικό οικοσύστημα, συμβάλλοντας στην ώσμωση των ερευνητικών αποτελεσμάτων με την παραγωγική τοπική διαδικασία, στην κατεύθυνση της περαιτέρω ενσωμάτωσης της καινοτομίας και της αξιοποίησης των συγκριτικών αναπτυξιακών πλεονεκτημάτων της περιοχής. Η διεύρυνση του τοπικού ακαδημαϊκού οικοσυστήματος αναμένεται να διοχετεύσει πολλαπλά οφέλη οριζόντια και στους υπόλοιπους Ειδικούς Στόχους του ΠΠΑ.

iii. Έξυπνες πόλεις. Οι έξυπνες πόλεις αποτελούν περιβάλλοντα που βελτιώνουν τις ανθρώπινες ικανότητες δημιουργικότητας, μάθησης και καινοτομίας. Δημιουργούνται από την συνένωση τοπικών συστημάτων καινοτομίας που λειτουργούν μέσα στις πόλεις με ψηφιακά δίκτυα και εφαρμογές της κοινωνίας της πληροφορίας. Η συνεργασία των δημόσιων φορέων πολιτικής με καινοτόμες επιχειρηματικές πρωτοβουλίες, τα ακαδημαϊκά ινστιτούτα, παράλληλα με την απαραίτητη συμμετοχικότητα των πολιτών, αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις για την ενίσχυση της έννοιας της έξυπνης λειτουργίας των αστικών κέντρων στην Περιφέρεια.

iv. Ενίσχυση της ψηφιακής οικονομίας. Με σκοπό τη βελτίωση της παραγωγικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων με έμφαση στην εφαρμογή ΤΠΕ στη βιομηχανική παραγωγή, στον τουρισμό και στον πολιτισμό και στις συναλλαγές στα αγαθά, στις υπηρεσίες και στις εξαγωγές. Κρίσιμο στοιχείο σε αυτό τον Στόχο, αποτελεί και η έμμεση και άμεση στήριξη των υφιστάμενων, αλλά και νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, με έμφαση στην στήριξη της συνδυαστικής δημιουργικότητας και την αξιοποίηση νέων καινοτομικών εργαλείων και τρόπων οργάνωσης.

v. Ψηφιακές υπηρεσίες ολοκληρωμένης υποστήριξης και επανάχρηση των δεδομένων. Δημιουργία ψηφιακών υπηρεσιών απομακρυσμένης πρόσβασης πολιτών στις υπηρεσίες της Περιφέρειας, ώστε να αξιοποιούνται οι πηγές δεδομένων της Δημόσιας Διοίκησης, με στόχο την

προσαρμογή στη νέα ψηφιακή εποχή, όπου τα δεδομένα, η γνώση και οι προσωποποιημένες υπηρεσίες καθορίζουν τις εξελίξεις.

► **Πράσινη Ανάπτυξη:**

Για την επίτευξη του στόχου της πράσινης ανάπτυξης η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας σκοπεύει να κινηθεί στους ακόλουθους Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους:

i. Παρακολούθηση των περιβαλλοντικών δεδομένων. Η Περιφέρειά μας έχει πληγεί από έντονα καιρικά φαινόμενα τα οποία έχουν δημιουργήσει πολλές καταστροφές σε δίκτυα και υποδομές καθιστώντας την πρόληψη & διαχείριση των κινδύνων της κλιματικής αλλαγής βασική προτεραιότητα του σχεδιασμού μας.

ii. Ανάπτυξη υποδομών προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος. Υψηλή προτεραιοποίηση αποδίδει η ΠΣΤΕ στην ανάπτυξη υποδομών για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος (μικρά φράγματα, αρδευτικά δίκτυα, ύδρευση - αποχέτευση, αντιπλημμυρικά, εγχειοβελτιώσεις, κλπ). Η διασφάλιση της προστασίας των φυσικών πόρων της Περιφέρειας αποτελεί πρωταρχική προϋπόθεση για την προώθηση των αναπτυξιακών δράσεων του προγράμματος, διασφαλίζοντας μια συνεκτική και ισορροπημένη σχέση μεταξύ των ανθρώπινων παραγωγικών δραστηριοτήτων και της διατήρησης του πολύτιμου φυσικού πλούτου της Περιφέρειας.

iii. Διαχείριση αποβλήτων. Το ΠΕΣΔΑ Στερεάς Ελλάδας έχει θέσει στόχους για τη διαχείριση των αποβλήτων για την επίτευξη των οποίων απαιτείται η ολοκλήρωση σειράς έργων χαρακτηρισζόμενων ως έργα α' και β' χρηματοδοτικής προτεραιότητας. Η ολοκλήρωση των έργων α' χρηματοδοτικής προτεραιότητας αποτελεί βασικό πυλώνα του σχεδιασμού της Περιφέρειας.

iv. Πράσινες πόλεις/ Ενεργειακή απόδοση. Η δημιουργία "Πράσινων πόλεων" μέσω ενίσχυσης δράσεων αστικής ανάπτυξης και διάχυσης τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κτηρίων και την αναβάθμιση των παραγωγικών διαδικασιών, αποτελεί επίσης στόχο της ΠΣΤΕ.

v. Κυκλική οικονομία. Η Περιφέρεια υστερεί σημαντικά στην ενσωμάτωση των αρχών της κυκλικής οικονομίας και απαιτείται περαιτέρω μελέτη για τον προσδιορισμό των αναγκαίων βημάτων για την προώθηση της. Η εξασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης στις περιοχές βιομηχανικής συγκέντρωσης και η περαιτέρω προσέλκυση επενδύσεων απαιτεί πρωτοβουλίες οι οποίες θα περιορίσουν το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της βιομηχανικής δραστηριότητας και θ' αυξήσουν τη φέρουσα ικανότητα των βιομηχανικών περιοχών.

► **Κοινωνική Ανάπτυξη**

Για την επίτευξη του στόχου της κοινωνικής ανάπτυξης η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας σκοπεύει να κινηθεί στους ακόλουθους Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους:

viii. Υγεία. Ενίσχυση υποδομών και προμήθεια εξοπλισμού. Συστηματική επιτήρηση και καταγραφή παραγόντων κινδύνου υγείας του πληθυσμού, οργάνωση και επιχειρησιακή στήριξη δράσεων για τον έλεγχο και περιορισμό των επιπτώσεών τους και τη διαφύλαξη της υγείας

ix. Ευπαθείς Ομάδες Πληθυσμού. Ενσωμάτωση Ευπαθών Ομάδων Πληθυσμού (α. 1 παρ. 4 ν. 4019/2011) στο εργατικό δυναμικό και ενίσχυση των δομών ενσωμάτωσης αυτών.

x. ΑΜΕΑ. Ενίσχυση υποδομών για βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ενσωμάτωσης ΑΜΕΑ

xi. Εκπαίδευση. Ανάπτυξη κι εκσυγχρονισμός Υποδομών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης

xii. Κοινωνικές επενδύσεις. Υποδομές και δράσεις βελτίωσης της ποιότητας ζωής των κατοίκων

xiii. Αθλητισμός. Ανάπτυξη και συντήρηση υποδομών στον τομέα του αθλητισμού

xiv. Ανάπτυξη του οικοσυστήματος της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας. Δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος, που θα διευκολύνει τη συμμετοχή όσων πολιτών το επιθυμούν σε παραγωγικές δραστηριότητες που αναπτύσσονται με σεβασμό στον άνθρωπο και το περιβάλλον και οργανώνονται με τη διάχυση πρακτικών δημοκρατίας, ισότητας, αλληλεγγύης και συνεργασίας μεταξύ των συμμετεχόντων και των τοπικών κοινωνιών.

► **Ανάπτυξη υποδομών**

Για την επίτευξη του στόχου της ανάπτυξης υποδομών η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας σκοπεύει να κινηθεί στους ακόλουθους Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους:

iv. Δίκτυα & Μεταφορές. Η εξέλιξη της Περιφέρειας σε κόμβο δικτύων μεταφορών, εθνικού και ευρωπαϊκού επιπέδου, αποτελεί κεντρική προτεραιότητα του σχεδιασμού μας. Στο πλαίσιο αυτό σχεδιάζονται έργα για την επέκταση, τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων υποδομών (ενεργειακά δίκτυα, δίκτυα επικοινωνιών, οδικά δίκτυα, λιμάνια, υδατοδρόμια κλπ). Επιπλέον σχεδιάζονται έργα που θα συμβάλλουν στην άρση των ελλείψεων του υφιστάμενου οδικού δικτύου, των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων και της επικινδυνότητας για τους κατοίκους συγκεκριμένων περιοχών. Τέλος, σχεδιάζονται έργα για την ενίσχυση της οδικής ασφάλειας. Η μεταφορική διάσταση της απόδοσης έμφασης στην υλοποίηση επιπρόσθετων παρακαμπτήριων οδών, με δεδομένη τη διάσχιση της Περιφέρειας από τον κεντρικού εθνικού αυτοκινητόδρομο, αλλά και την αναγκαιότητα ισόρροπης και δίκαιης διασύνδεσης του με την περιφερειακή ενδοχώρα, θα απέδιδε πολλαπλά οφέλη, μεταφορικά, ασφάλειας αλλά και αναπτυξιακά.

v. Εφοδιαστική αλυσίδα. Προτεραιότητα της Περιφέρειας αποτελεί η ενίσχυση δράσεων που θα συμβάλουν στον μετριασμό της ενδοπεριφερειακής ανισορροπία σε σχέση με υποδομές σχετιζόμενες με την εφοδιαστική αλυσίδα. Κρίσιμη παράμετρο αποτελεί η παράλληλη ενίσχυση και αναβάθμιση των σημαντικών μεταφορικών κόμβων στην περιοχή, οι οποίοι αναμένεται να διευκολύνουν την ανάπτυξη της εφοδιαστικής αλυσίδας και την παροχή ενός ισορροπημένου δικτύου ακόμα και για τις πιο απομονωμένες και δυσπρόσιτες περιοχές.

vi. Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών. Νέες θεματικές χωρικές επενδύσεις που συμβάλλουν στην ολοκληρωμένη ανάπτυξη των περιοχών και στην άμβλυνση των χωρικών ανισοτήτων.

► **Ενίσχυση εξωστρέφειας**

Για την επίτευξη του στόχου της ενίσχυσης της εξωστρέφειας η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας σκοπεύει να κινηθεί στους ακόλουθους Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους:

i. Πολιτισμός. Προτεραιότητα είναι η προστασία και ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού ενδιαφέροντος αλλά και ο εκσυγχρονισμός μουσείων και πολιτιστικών κέντρων, ώστε να προστατευθεί η πολιτιστική κληρονομία και να ενισχυθεί το τουριστικό προϊόν της περιοχής μας.

ii. Προώθηση της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας ως προορισμού τεσσάρων εποχών. Προώθηση τουρισμού με έμφαση στις ανερχόμενες και μη παραδοσιακές αγορές καθώς και προώθηση - ανάπτυξη υποδομών για εναλλακτικές μορφές τουρισμού.

iii. Εξωστρέφεια αγροδιατροφικού και μεταποιητικού τομέα. Η διευκόλυνση της συμμετοχής των παραγωγών και των επιχειρήσεων σε διεθνείς - εγχώριες εκθέσεις, σε εμπορικές αποστολές, θα αυξήσει την εξωστρέφεια συμβάλλοντας στην προώθηση των τοπικών προϊόντων. Η έμμεση και

άμεση στήριξη των υφιστάμενων, αλλά και νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, σε συνδυασμό με τις δράσεις του πρώτου Αναπτυξιακού Στόχου, με έμφαση στην στήριξη της συνδυαστικής δημιουργικότητας και την αξιοποίηση νέων καινοτομικών εργαλείων και τρόπων οργάνωσης αποτελεί κρίσιμο στοιχείο.

iv. Δημιουργία Οργανισμού Διαχείρισης Προορισμού Αποτελεί έναν μηχανισμό που θα συνεργεί με άλλους τοπικούς οργανισμούς και φορείς, με σκοπό την ανάδειξη της Περιφέρειας σε προορισμό διεθνούς εμβέλειας. Θα σχεδιάζει και υλοποιεί ολοκληρωμένα σχέδια τουριστικής προβολής, σε συνεργασία με κάθε εμπλεκόμενο φορέα στον τομέα του τουρισμού (επιμελητήρια, ενώσεις ξενοδόχων, Δήμους, παραγωγούς τοπικών προϊόντων, εφορείες αρχαιοτήτων, πολιτιστικοί σύλλογοι).

Σημειώνεται, ότι το χρηματοδοτικό πλαίσιο του ΠΠΑ και τα πλεονεκτήματα που το συνοδεύουν, σχετίζονται σε μεγάλο βαθμό και με την προσαύξηση της δυνατότητας της Περιφέρειας να υλοποιήσει μια σειρά από απαραίτητες, αλλά και εξειδικευμένες μελέτες οι οποίες θα λειτουργήσουν προπαρασκευαστικά για την υλοποίηση έργων και δράσεων και από άλλες χρηματοδοτικές πηγές, στην κατεύθυνση της συνέργειας και συμπληρωματικότητας των περιφερειακών πρωτοβουλιών, καλύπτοντας με αυτή την προσέγγιση το σύνολο των καταγεγραμμένων αναγκών και προκλήσεων. Ιδιαίτερα μέριμνα λαμβάνεται στην προώθηση έργων και δράσεων συμπληρωματικά και χωρίς επικαλύψεις, με παράλληλα χρηματοδοτικά πλαίσια, όπως το ΠΕΠ και τα Τομεακά προγράμματα του ΕΣΠΑ, το πρόγραμμα Αντώνης Τρίτσης, το Ταμείο Ανάκαμψης. Επιπρόσθετα, αναφέρεται ότι στην Στρατηγική του ΠΠΑ της Στερεάς Ελλάδας προστίθεται έκτος Άξονας Προτεραιότητας, που αφορά στην υλοποίηση έργων Τεχνικής Βοήθειας. Οι κατηγορίες δράσεων του Άξονα αναλύονται σε επόμενη ενότητα.

8.2.3 Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχο του ΠΠΑ

Βάσει της πρότερης ανάλυσης στο πλαίσιο παρουσίασης της Στρατηγικής του ΠΠΑ Στερεάς Ελλάδας ανά Γενικό Αναπτυξιακό Στόχο, προκύπτουν οι παρακάτω Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχοι, οι οποίοι παρουσιάζονται στον παρακάτω Πίνακα.

Πίνακας 10: Γενικοί και Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχοι της Στρατηγικής ΠΠΑ Στερεάς Ελλάδας

Αναπτυξιακό Στόχο	Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχο
1. Έξυπνη Ανάπτυξη	1.1 Έξυπνη Διακυβέρνηση
	1.2 Καινοτομία κι Επιχειρηματικότητα
	1.3 Έξυπνες πόλεις
	1.4 Ενίσχυση της ψηφιακής οικονομίας
	1.5 Ψηφιακές υπηρεσίες ολοκληρωμένης υποστήριξης και επανάχρηση των δεδομένων
2. Πράσινη Ανάπτυξη	2.1 Παρακολούθηση των περιβαλλοντικών δεδομένων
	2.2 Ανάπτυξη υποδομών προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος
	2.3 Διαχείριση αποβλήτων
	2.4 Πράσινες πόλεις/ Ενεργειακή απόδοση
	2.5 Κυκλική οικονομία
3. Κοινωνική Ανάπτυξη	3.1 Υγεία.
	3.2 Ευπαθείς Ομάδες Πληθυσμού

Αναπτυξιακοί Στόχοι	Ειδικοί Αναπτυξιακοί Στόχοι
	3.3 ΑΜΕΑ
	3.4 Εκπαίδευση
	3.5 Κοινωνικές επενδύσεις
	3.6 Αθλητισμός
	3.7 Ανάπτυξη του οικοσυστήματος της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας
4. Ανάπτυξη υποδομών	4.1 Δίκτυα & Μεταφορές
	4.2 Εφοδιαστική αλυσίδα
	4.3 Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών
5. Ενίσχυση εξωστρέφειας	5.1 Πολιτισμός
	5.2 Προώθηση της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας ως προορισμού τεσσάρων εποχών
	5.3 Εξωστρέφεια αγροδιατροφικού και μεταποιητικού τομέα
	5.4 Δημιουργία Οργανισμού Διαχείρισης Προορισμού

Πηγή : ίδια Επεξεργασία

8.3 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΠΑ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΕΠΑ

Η διάρθρωση της στρατηγική της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας για την περίοδο 2021-2025 ανά Αναπτυξιακό Στόχο αντιστοιχίζεται με τις προτεραιότητες του ΕΠΑ ως ακολούθως.

► Έξυπνη Ανάπτυξη :

Οι Προτεραιότητες στον τομέα αυτό της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας αντιστοιχίζονται με τις ακόλουθες προτεραιότητες του ΕΠΑ:

- ✧ 1.1 Δημιουργία επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής
- ✧ 1.3 Προώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις
- ✧ 1.4 Συστάδες ανάπτυξης
- ✧ 1.5 Βιομηχανική μετάβαση και επιχειρηματικότητα (αυτοματοποίηση της παραγωγής, αξιοποίηση της συνδεσιμότητας και των μεγάλων όγκων δεδομένων, διαδίκτυο των πραγμάτων, cloud computing κλπ)
- ✧ 1.6 Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση (ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις, ηλεκτρονική ένταξη, ηλεκτρονική μάθηση, κλπ)
- ✧ 1.8 Ψηφιακή διασύνδεση μονάδων δημόσιας διοίκησης
- ✧ 1.10 Έξυπνες πόλεις
- ✧ 1.11 Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη

► Πράσινη Ανάπτυξη:

Οι Προτεραιότητες στον τομέα αυτό της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδα αντιστοιχίζονται με τις ακόλουθες προτεραιότητες του ΕΠΑ:

- ❖ 2.1. Ενεργειακή απόδοση
- ❖ 2.3. Διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων
- ❖ 2.4. Πρόληψη & διαχείριση κινδύνων
- ❖ 2.6. Παροχή πόσιμου νερού & διαχείριση υδάτων & υγρών αποβλήτων
- ❖ 2.7. Πράσινη επιχειρηματικότητα (επαναχρησιμοποίηση, διαχείριση γεωργικών αποβλήτων με χρήση ΑΠΕ κλπ)
- ❖ 2.8. Στήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής & αποδοτικής χρήσης πόρων
- ❖ 2.9. Ανάπτυξη υποδομών και προστασία περιβάλλοντος (μικρά φράγματα, αρδευτικά δίκτυα, ύδρευση - αποχέτευση, αντιπλημμυρικά κλπ)
- ❖ 2.10. Ανάδειξη, προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς (βιοποικιλότητα, περιοχές Natura κλπ)
- ❖ 2.11. Πράσινες πόλεις (αστικές αναπλάσεις, εκσυγχρονισμός στόλου αστικών μεταφορών κλπ)

► Κοινωνική Ανάπτυξη

Οι Προτεραιότητες στον τομέα αυτό της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδα αντιστοιχίζονται με τις ακόλουθες προτεραιότητες του ΕΠΑ:

- ❖ 3.1. Υγεία - υποδομές, εξοπλισμός
- ❖ 3.2. Τόνωση των πολιτικών απασχόλησης (προγράμματα επιχειρηματικής κατάρτισης, μικροπιστώσεις για επιχειρηματικά σχέδια νέων κλπ.)
- ❖ 3.3. Ενσωμάτωση Ευπαθών Ομάδων Πληθυσμού (α. 1 παρ. 4 ν. 4019/2011) στο εργατικό δυναμικό
- ❖ 3.4. Ενίσχυση υποδομών για βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ενσωμάτωσης ΑΜΕΑ
- ❖ 3.5. Κοινωνικές επενδύσεις (πχ στήριξη της οικογένειας, ενίσχυση προσχολικής αγωγής)
- ❖ 3.8. Ανάπτυξη και Εκσυγχρονισμός Υποδομών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης (μετάβαση σε αποκεντρωμένο σύστημα μεγαλύτερων και λιγότερων μονάδων, ενίσχυση ψηφιακών και λοιπών υποδομών, επιμόρφωση εκπαιδευτικών κλπ.)
- ❖ 3.11. Ενσωμάτωση Ευπαθών Ομάδων Πληθυσμού (α. 1 παρ. 4 ν. 4019/2011) στην εκπαίδευση.
- ❖ 3.13. Υποδομές στον τομέα του αθλητισμού
- ❖ 3.14. Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών - στήριξη τοπικών πρωτοβουλιών

► Ανάπτυξη υποδομών

Οι Προτεραιότητες στον τομέα αυτό της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδα αντιστοιχίζονται με τις ακόλουθες προτεραιότητες του ΕΠΑ:

- ✧ 4.1. Υποδομές ΤΠΕ
- ✧ 4.2. Ενεργειακά δίκτυα και υποδομές
- ✧ 4.3. Λιμενικές υποδομές
- ✧ 4.5. Οδικές υποδομές
- ✧ 4.7. Υδατοδρόμια
- ✧ 4.8. Οδική ασφάλεια
- ✧ 4.10. Πολυτροπική και αστική κινητικότητα
- ✧ 4.11. Επενδύσεις στην Εφοδιαστική αλυσίδα

► **Ενίσχυση εξωστρέφειας**

Οι Προτεραιότητες στον τομέα αυτό της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδα αντιστοιχίζονται με τις ακόλουθες προτεραιότητες του ΕΠΑ :

- ✧ 5.1. Προώθηση τουρισμού με έμφαση στις ανερχόμενες και μη παραδοσιακές αγορές
- ✧ 5.2. Προώθηση και ανάπτυξη υποδομών για εναλλακτικές μορφές τουρισμού (health & wellness, city break, αγροτουρισμός, ορειβατικός τουρισμός κλπ.)
- ✧ 5.3. Προστασία και ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού ενδιαφέροντος
- ✧ 5.4. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς
- ✧ 5.5. Μουσεία και Πολιτιστικά Κέντρα
- ✧ 5.6. Υποδομές και δράσεις σύγχρονου πολιτισμού
- ✧ 5.7. Πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες
- ✧ 5.8. Ενίσχυση των επιχειρήσεων για αύξηση της εξωστρέφειας στις εθνικές και διεθνείς αγορές
- ✧ 5.9. Ανάπτυξη και προώθηση προϊόντων με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης (ΠΟΠ) και προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη (ΠΓΕ)
- ✧ 5.11. Προώθηση ελληνικών προϊόντων στο εξωτερικό (συμμετοχή σε εκθέσεις, εμπορικές αποστολές κλπ.).

Πίνακας 11: Πίνακας διάρθρωσης της Στρατηγικής του ΠΠΑ

Αναπτυξιακοί Στόχοι	Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχοι	Προτεραιότητες των Στόχων του ΕΠΑ
<p>ΕΞΥΠΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΕΡΕΥΝΑ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Έξυπνη Διακυβέρνηση. 2. Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα. 3. Έξυπνες πόλεις. 4. Ενίσχυση της ψηφιακής οικονομίας. 5. Ψηφιακές υπηρεσίες ολοκληρωμένης υποστήριξης και επανάχρηση των δεδομένων. 	Δημιουργία επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής
		Προώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις
		Συστάδες ανάπτυξης
		Βιομηχανική μετάβαση και επιχειρηματικότητα (αυτοματοποίηση της παραγωγής, αξιοποίηση της συνδεσιμότητας και των μεγάλων όγκων δεδομένων, διαδίκτυο των πραγμάτων, cloud computing κλπ)
		Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση (ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις, ηλεκτρονική ένταξη, ηλεκτρονική μάθηση, κλπ)
		Ψηφιακή διασύνδεση μονάδων δημόσιας διοίκησης
		Έξυπνες πόλεις
		Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη
<p>ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Παρακολούθηση των περιβαλλοντικών δεδομένων 2. Ανάπτυξη υποδομών προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος 3. Διαχείριση αποβλήτων. 4. Πράσινες πόλεις/ Ενεργειακή απόδοση. 5. Κυκλική οικονομία. 	Ενεργειακή απόδοση
		Διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων
		Πρόληψη & διαχείριση κινδύνων
		Παροχή πόσιμου νερού & διαχείριση υδάτων & υγρών αποβλήτων
		Πράσινη επιχειρηματικότητα (επαναχρησιμοποίηση, διαχείριση γεωργικών αποβλήτων με χρήση ΑΠΕ κλπ)
		Στήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής & αποδοτικής χρήσης πόρων

Αναπτυξιακοί Στόχοι	Ειδικοί Αναπτυξιακοί Στόχοι	Προτεραιότητες των Στόχων του ΕΠΑ
		<p>Ανάπτυξη υποδομών και προστασία περιβάλλοντος (μικρά φράγματα, αρδευτικά δίκτυα, ύδρευση - αποχέτευση, αντιπλημμυρικά κλπ)</p> <p>Ανάδειξη, προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς (βιοποικιλότητα, περιοχές Natura κλπ)</p> <p>Πράσινες πόλεις (αστικές αναπλάσεις, εκσυγχρονισμός στόλου αστικών μεταφορών κλπ)</p>
<p>ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΥΓΕΙΑ, ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Υγεία . 2. Ευπαθείς Ομάδες Πληθυσμού. 3. ΑΜΕΑ. 4. Εκπαίδευση. 5. Κοινωνικές επενδύσεις 6. Αθλητισμός. 7. Ανάπτυξη του οικοσυστήματος της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας. 	<p>Υγεία - υποδομές, εξοπλισμός</p> <p>Τόνωση των πολιτικών απασχόλησης (προγράμματα επιχειρηματικής κατάρτισης, μικροπιστώσεις για επιχειρηματικά σχέδια ανέργων κλπ.)</p> <p>Ενσωμάτωση Ευπαθών Ομάδων Πληθυσμού (α. 1 παρ. 4 ν. 4019/2011) στο εργατικό δυναμικό</p> <p>Ενίσχυση υποδομών για βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ενσωμάτωσης ΑΜΕΑ</p> <p>Κοινωνικές επενδύσεις (πχ στήριξη της οικογένειας, ενίσχυση προσχολικής αγωγής)</p> <p>Ανάπτυξη και Εκσυγχρονισμός Υποδομών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης (μετάβαση σε αποκεντρωμένο σύστημα μεγαλύτερων και λιγότερων μονάδων, ενίσχυση ψηφιακών και λοιπών υποδομών, επιμόρφωση εκπαιδευτικών κλπ.)</p> <p>Ενσωμάτωση Ευπαθών Ομάδων Πληθυσμού (α. 1 παρ. 4 ν. 4019/2011) στην εκπαίδευση.</p> <p>Υποδομές στον τομέα του αθλητισμού</p> <p>Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών -στήριξη τοπικών πρωτοβουλιών</p>
<p>ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ (ΔΙΚΤΥΑ, ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ,</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Δίκτυα & Μεταφορές. 2. Εφοδιαστική αλυσίδα 3. Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των 	<p>Υποδομές ΤΠΕ</p> <p>Ενεργειακά δίκτυα και υποδομές</p>

Αναπτυξιακοί Στόχοι	Ειδικοί Αναπτυξιακοί Στόχοι	Προτεραιότητες των Στόχων του ΕΠΑ
ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ)	αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών.	<p>Λιμενικές υποδομές</p> <p>Οδικές υποδομές</p> <p>Υδατοδρόμια</p> <p>Οδική ασφάλεια</p> <p>Πολυτροπική και αστική κινητικότητα</p> <p>Επενδύσεις στην Εφοδιαστική αλυσίδα</p>
ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ (ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ, ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ, ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Πολιτισμός. 2. Προώθηση της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας ως προορισμού τεσσάρων εποχών. 3. Εξωστρέφεια αγροδιατροφικού και μεταποιητικού τομέα. 4. Δημιουργία Οργανισμού Διαχείρισης Προορισμού 	<p>Προώθηση τουρισμού με έμφαση στις ανερχόμενες και μη παραδοσιακές αγορές</p> <p>Προώθηση και ανάπτυξη υποδομών για εναλλακτικές μορφές τουρισμού (health & wellness, city break, αγροτουρισμός, ορειβατικός τουρισμός κλπ.)</p> <p>Προστασία και ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού ενδιαφέροντος</p> <p>Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς</p> <p>Μουσεία και Πολιτιστικά Κέντρα</p> <p>Υποδομές και δράσεις σύγχρονου πολιτισμού</p> <p>Πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες</p> <p>Ενίσχυση των επιχειρήσεων για αύξηση της εξωστρέφειας στις εθνικές και διεθνείς αγορές</p> <p>Ανάπτυξη και προώθηση προϊόντων με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης (ΠΟΠ) και προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη (ΠΓΕ)</p>

Αναπτυξιακοί Στόχοι	Ειδικοί Αναπτυξιακοί Στόχοι	Προτεραιότητες των Στόχων του ΕΠΑ
		Πρώθηση ελληνικών προϊόντων στο εξωτερικό (συμμετοχή σε εκθέσεις, εμπορικές αποστολές κλπ.)

8.3.1 Κατηγορίες Έργων και Δράσεων

► ΕΞΥΠΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΕΡΕΥΝΑ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ)

Στον ακόλουθο Πίνακα αποτυπώνονται οι δράσεις και τα έργα στον Αναπτυξιακό Στόχο της έξυπνης ανάπτυξης. Το σύνολο των περιγραφόμενων δράσεων αποτελούν τις προτεινόμενες δέσμες δράσεων του Αναπτυξιακού Στόχου ανά Προτεραιότητα.

Πίνακας 12: Πίνακας κατηγοριών Έργων και Δράσεων για την Έξυπνη Ανάπτυξη

A/A	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΠΠΑ/ΔΡΑΣΕΙΣ
1.3	Προώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις
1.3.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
1.3.2	ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
1.3.3	ΔΡΑΣΕΙΣ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
1.4	Συστάδες ανάπτυξης
1.4.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΣΥΣΤΑΔΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
1.5	Βιομηχανική μετάβαση και επιχειρηματικότητα
1.5.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ
1.5.2	ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
1.6	Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση
1.6.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΕΣΩ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗΣ
1.8	Ψηφιακή διασύνδεση μονάδων δημόσιας διοίκησης
1.8.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
1.10	Έξυπνες πόλεις
1.10.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΤΩΝ ΕΞΥΠΝΩΝ ΠΟΛΕΩΝ
1.11	Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη
1.11.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

► **ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ)**

Στον ακόλουθο Πίνακα αποτυπώνονται οι δράσεις και τα έργα στον Αναπτυξιακό Στόχο της Πράσινης Ανάπτυξης. Οι περιγραφόμενες δράσεις αφορούν τόσο έργα υπό εκτέλεση όσο και νέα έργα. Το σύνολο των περιγραφόμενων δράσεων αποτελούν τις προτεινόμενες δέσμες δράσεων του Αναπτυξιακού Στόχου ανά Προτεραιότητα.

Πίνακας 13: Πίνακας κατηγοριών Έργων και Δράσεων για την Πράσινη Ανάπτυξη

Α/Α	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΠΠΑ/ΔΡΑΣΕΙΣ
2	ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
2.1	Ενεργειακή απόδοση
2.1.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΧΩΡΩΝ
2.1.2	Ενεργειακή Αναβάθμιση - Αυτοματοποίηση και Συντήρηση του Συστήματος Οδοφωτισμού στο Εθνικό Δίκτυο της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, με εξοικονόμηση Ενέργειας σαν Σύμβαση Ενεργειακής Απόδοσης (ΣΕΑ) με 12ετή διάρκεια
2.1.3	ΜΕΛΕΤΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΧΩΡΩΝ
2.3	Διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων
2.3.1	ΈΡΓΑ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ - ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΒΙΟ.ΚΑ.
2.3.2	ΈΡΓΑ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ - ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΧΥΤΑ
2.3.3	Πρόγραμμα περισυλλογής, διαχείρισης ή /και αποτέφρωσης κάθε είδους νεκρών ζώων και κατασχεθέντων τροφίμων και λήψη δειγμάτων εγκεφαλικού ιστού από νεκρά βοοειδή και αιγοπρόβατα
2.3.4	Μελέτη διερεύνησης ρύπανσης Ασωπού ποταμού και αποκατάστασης
2.3.5	ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΈΡΓΑ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ - ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΒΙΟ.ΚΑ.
2.3.6	ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΈΡΓΑ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ - ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΧΥΤΑ
2.4	Πρόληψη & διαχείριση κινδύνων
2.4.1	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟΧΙΟΝΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ & ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ & ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ
2.4.2	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΗΧ. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΕ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΙΔΙΑ ΜΕΣΑ

2.4.3	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΤΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΑΝΩΝ
2.4.4	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΑΧΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΡΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΩΝ ΠΟΤΑΜΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΩΝ
2.4.5	Κέντρο εκπαίδευσης για την αντιμετώπιση επικίνδυνων καταστροφών
2.4.6	ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
2.4.7	Καταπολέμηση κουνουπιών στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
2.4.8	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΙΑΒΡΩΜΕΝΩΝ ΑΚΤΩΝ
2.4.9	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ ΠΥΡΟΣΒΕΣΗΣ
2.6	Παροχή πόσιμου νερού & διαχείριση υδάτων & υγρών αποβλήτων
2.6.1	ΈΡΓΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΟΣΙΜΟΥ ΝΕΡΟΥ
2.6.2	ΔΙΚΤΥΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΟΜΒΡΙΩΝ
2.6.3	ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΟΣΙΜΟΥ ΝΕΡΟΥ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΔΑΤΩΝ & ΥΓΡΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
2.7	Πράσινη επιχειρηματικότητα
2.7.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
2.8	Στήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής & αποδοτικής χρήσης πόρων
2.8.1	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΕΞΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ
2.8.2	ΑΝΑΔΑΣΜΟΙ
2.8.3	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΔΟΠΟΙΙΑ
2.8.4	ΜΕΛΕΤΕΣ ΦΙΛΙΚΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΔΙΕΡΓΑΣΙΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΡΩΝ
2.9	Ανάπτυξη υποδομών και προστασία περιβάλλοντος (μικρά φράγματα, αρδευτικά δίκτυα, ύδρευση - αποχέτευση, αντιπλημμυρικά κλπ)
2.9.1	ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ
2.9.2	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ- ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ ΑΡΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ
2.9.3	ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ - ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΛΙΩΝ
2.9.4	ΜΕΛΕΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (ΜΙΚΡΑ ΦΡΑΓΜΑΤΑ, ΑΡΔΕΥΤΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ, ΥΔΡΕΥΣΗ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ, ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΚΛΠ)

2.10	Ανάδειξη, προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς
2.10.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
2.10.2	ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
2.11	Πράσινες πόλεις
2.11.1	ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΠΟΛΕΙΣ ΜΕ ΟΡΟΥΣ ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ
2.11.3	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ, ΕΠΙΣΚΕΥΗ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ

► **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΥΓΕΙΑ, ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ)**

Στον ακόλουθο Πίνακα αποτυπώνονται οι δράσεις και τα έργα στον Αναπτυξιακό Στόχο της Κοινωνικής Ανάπτυξης. Το σύνολο των περιγραφόμενων δράσεων αποτελούν τις προτεινόμενες δέσμες δράσεων του Αναπτυξιακού Στόχου ανά Προτεραιότητα.

Πίνακας 14: Πίνακας κατηγοριών Έργων και Δράσεων για την Κοινωνική Ανάπτυξη

Α/Α	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΠΠΑ/ΔΡΑΣΕΙΣ
3.1	Υγεία - υποδομές, εξοπλισμός
3.1.1	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ, ΕΠΙΣΚΕΥΗ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
3.1.2	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ
3.2	Τόνωση των πολιτικών απασχόλησης
3.2.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΝΩΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ, ΜΙΚΡΟΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΑΝΕΡΓΩΝ ΚΛΠ.)
3.3	Ενσωμάτωση Ευπαθών Ομάδων Πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό
3.3.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΕΥΠΑΘΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ (ΑΡ. 1 ΠΑΡ. 4 Ν. 4019/2011) ΣΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ
3.4	Ενίσχυση υποδομών για βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ενσωμάτωσης ΑΜΕΑ
3.4.1	ΕΡΓΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΑΜΕΑ
3.5	Κοινωνικές επενδύσεις

3.5.1	ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ (ΠΧ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ, ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ)
3.8	Ανάπτυξη και Εκσυγχρονισμός Υποδομών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης
3.8.1	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΑΘΜΙΔΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
3.11	Ενσωμάτωση Ευπαθών Ομάδων Πληθυσμού στην εκπαίδευση.
3.11.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΕΥΠΑΘΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ (ΑΡ. 1 ΠΑΡ. 4 Ν. 4019/2011) ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.
3.13	Υποδομές στον τομέα του αθλητισμού
3.13.1	ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
3.14	Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών
3.14.1	ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΩΝ ΧΩΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΠΟΛΗΣ (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.)
3.14.2	ΜΕΛΕΤΕΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ, ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΤΙΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

► ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ (ΔΙΚΤΥΑ, ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ)

Στον ακόλουθο Πίνακα αποτυπώνονται οι δράσεις και τα έργα στον Αναπτυξιακό Στόχο Ανάπτυξης Υποδομών. Οι περιγραφόμενες δράσεις αφορούν τόσο έργα υπό εκτέλεση όσο και νέα έργα. Το σύνολο των περιγραφόμενων δράσεων αποτελούν τις προτεινόμενες δέσμες δράσεων του Αναπτυξιακού Στόχου ανά Προτεραιότητα.

Πίνακας 15: Πίνακας κατηγοριών Έργων και Δράσεων για την Ανάπτυξη Υποδομών

Α/Α	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΠΠΑ/ΔΡΑΣΕΙΣ
4.1	Υποδομές ΤΠΕ
4.1.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΠΕ
4.1.2	ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΠΕ
4.2	Ενεργειακά δίκτυα και υποδομές
4.2.1	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ
4.2.2	ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ
4.3	Λιμενικές υποδομές
4.3.1	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ, ΕΠΕΚΤΑΣΗ, ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

4.3.2	ΑΛΙΕΥΤΙΚΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ
4.3.3	ΜΕΛΕΤΕΣ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
4.5	Οδικές υποδομές
4.5.1	ΟΔΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ
4.5.2	ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΟΔΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ
4.7	Υδατοδρόμια
4.7.1	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΥΔΑΤΟΔΡΟΜΙΩΝ
4.8	Οδική ασφάλεια
4.8.1	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ
4.8.2	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ
4.8.3	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΖΗΜΙΩΝ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ
4.8.4	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ - ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ & ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
4.8.5	ΜΕΛΕΤΕΣ ΕΡΓΩΝ ΟΔΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
4.10	Πολυτροπική και αστική κινητικότητα
4.10.1	ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΧΩΡΩΝ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ
4.10.2	ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΟΛΥΤΡΟΠΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
4.10.3	ΕΡΓΑ ΠΟΛΥΤΡΟΠΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
4.11	Επενδύσεις στην Εφοδιαστική αλυσίδα
4.11.1	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ, ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ, ΑΝΑΔΕΙΞΗ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΧΩΡΩΝ ΛΑΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ
4.11.2	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ

► **ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ (ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ, ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ, ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ)**

Στον ακόλουθο Πίνακα αποτυπώνονται οι δράσεις και τα έργα στον Αναπτυξιακό Στόχο της Εξωστρέφειας. Το σύνολο των περιγραφόμενων δράσεων αποτελούν τις προτεινόμενες δέσμες δράσεων του Αναπτυξιακού Στόχου ανά Προτεραιότητα.

Πίνακας 16: Πίνακας κατηγοριών Έργων και Δράσεων για την Εξωστρέφεια

A/A	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΠΠΑ/ΔΡΑΣΕΙΣ
-----	-----------------------------------

5.1	Προώθηση τουρισμού με έμφαση στις ανερχόμενες και μη παραδοσιακές αγορές
5.1.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΙΣ ΑΝΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΜΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ
5.2	Προώθηση και ανάπτυξη υποδομών για εναλλακτικές μορφές τουρισμού
5.2.1	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ
5.2.2	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ-ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ
5.2.3	ΕΡΓΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
5.2.4	ΜΕΤΕΤΕΣ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΓΙΑ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
5.2.5	ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ HEALTH & WELLNESS
5.2.6	ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ CITY BREAK
5.3	Προστασία και ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού ενδιαφέροντος
5.3.1	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΩΝ
5.3.2	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΙΕΡΩΝ ΝΑΩΝ ΚΑΙ ΙΕΡΩΝ ΜΟΝΩΝ
5.3.4	ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ, ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ
5.3.7	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΠΩΝ ΚΑΙ ΚΤΙΡΙΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ
5.4	Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς
5.4.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
5.5	Μουσεία και Πολιτιστικά Κέντρα
5.5.1	ΜΟΥΣΕΙΑ (ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ- ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ - ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ-ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ)
5.5.2	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ (ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ- ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ - ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ-ΑΝΑΔΕΙΞΗ)
5.5.3	ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΜΟΥΣΕΙΑ - ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ
5.6	Υποδομές και δράσεις σύγχρονου πολιτισμού
5.6.1	ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
5.7	Πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες

5.7.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ
5.8	Ενίσχυση των επιχειρήσεων για αύξηση της εξωστρέφειας στις εθνικές και διεθνείς αγορές
5.8.1	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ ΣΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΓΟΡΕΣ
5.9	Ανάπτυξη και προώθηση προϊόντων με ΠΟΠ & ΠΓΕ
5.9.1	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΜΕ ΠΟΠ & ΠΓΕ
5.11	Προώθηση ελληνικών προϊόντων στο εξωτερικό
5.11.1	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ
5.11.2	ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Πηγή : ίδια Επεξεργασία

8.3.2 Τεκμηρίωση της ανάγκης χρηματοδότησης από το ΕΠΑ

Ο σχεδιασμός της στρατηγικής του ΠΠΑ της Στερεάς Ελλάδας και η πρόταση για επιμέρους δέσμες δράσεων, λαμβάνει υπόψη το σύνολο των έργων που είτε υλοποιούνται, είτε έχουν εγκριθεί, ή βρίσκονται στο διαχρονικό σχεδιασμό της Περιφέρειας, εξετάζοντας και λαμβάνοντας υπόψη τις συνέργειες και τις συμπληρωματικότητες για την κάλυψη των αποτυπωμένων αναγκών, με τις δράσεις που προωθούνται στο πλαίσιο του ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας 2014-2020, όπως και με αυτές που χρηματοδοτούνται από ίδιους πόρους της περιφερειακής αρχής. Στο πλαίσιο αυτό, λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω συνέργειες, παρακάτω παρατίθενται οι επιμέρους πτυχές τεκμηρίωσης της χρηματοδότησης των προτεινόμενων δράσεων από το ΠΠΑ σε σύνδεση με τις ανάγκες και ελλείψεις που έχουν διαπιστωθεί ανά Αναπτυξιακό Στόχο.

Οι χρηματοδοτικές δράσεις του ΠΠΑ στους Αναπτυξιακούς Στόχους καλούνται να συμπληρώσουν, αλλά και να επεκτείνουν με περισσότερους πόρους τις σχετικές δράσεις στο πλαίσιο του ΠΕΠ, προσδίδοντας περισσότερη ευελιξία και ταχύτητα, με παράλληλο γνώμονα την συμπερίληψη περισσότερων δικαιούχων και κατηγοριών έργων που δεν είναι εφικτό να χρηματοδοτηθούν βάσει των κανόνων επιλεξιμότητας και αιρεσιμότητας του ΕΣΠΑ (π.χ. αρδευτικά έργα, τοπική οδοποιία κ.α.), όπως και για έργα που η υλοποίηση απαιτεί μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από την περίοδο επιλεξιμότητας στο ΕΣΠΑ ή έργα των οποίων η αναγκαιότητα προκύπτει από έκτακτες καταστάσεις.

► Έξυπνη Ανάπτυξη

Η ανάγκη αξιοποίησης της χρηματοδότησης του ΠΠΑ για τον Αναπτυξιακό Στόχο ‘Έξυπνη Ανάπτυξη’, προκύπτει από τις ανάγκες, ελλείψεις και προκλήσεις που έχουν εντοπιστεί και σχετίζονται με την εξειδίκευση σε δραστηριότητες χαμηλής τεχνολογικής έντασης, το χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης ανθρώπινου δυναμικού, τον μικρό αριθμό επιχειρήσεων και κλάδων με μεγάλη συγκέντρωση ερευνητικού προσωπικού, το χαμηλό βαθμό απασχολησιμότητας ερευνητικού προσωπικού σε μικρές επιχειρήσεις, την έλλειψη καινοτομικής κουλτούρας στις επιχειρήσεις, το χαμηλό βαθμό διείσδυσης ΤΠΕ στις παραγωγικές και καθημερινές δραστηριότητες, με οριζόντιο γνώμονα την άμβλυνση των αρνητικών επιπτώσεων των χρόνιων

διαρθρωτικών προβλημάτων της Περιφέρειας, όπως και αυτών που πρόσφατα αναδύονται από τα μέτρα αντιμετώπισης της επιδημίας COVID-19.

► **Πράσινη Ανάπτυξη:**

Η ανάγκη αξιοποίησης της χρηματοδότησης του ΠΠΑ για τον Αναπτυξιακό Στόχο 'Πράσινη Ανάπτυξη', προκύπτει από τις ανάγκες, ελλείψεις και προκλήσεις που έχουν εντοπιστεί και σχετίζονται με τις αρνητικές επιπτώσεις στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον από την κλιματική αλλαγή, την αύξηση συχνότητας εμφάνισης και έντασης ακραίων φαινομένων, την σημαντική επιβάρυνση του περιβάλλοντος και του υδροφόρου ορίζοντα στις βιομηχανικές περιοχές, την υστέρηση έναντι των στόχων για τη διαχείριση των αποβλήτων που θέτει το ΠΕΣΔΑ, την μικρή διασύνδεση της παραγωγής ενέργειας με το τοπικό ανθρώπινο δυναμικό, την υστέρηση στην ενσωμάτωση των αρχών της κυκλικής οικονομίας, την έλλειψη ρευστότητας για υλοποίηση νέων επενδυτικών σχεδίων λόγω της οικονομικής κρίσης των προηγούμενων ετών, την μη προστασία, διατήρηση και ανάδειξη του πλούσιου και διαφοροποιημένου φυσικού/οικολογικού αποθέματος, με οριζόντιο γνώμονα την άμβλυση των αρνητικών επιπτώσεων των χρόνιων διαρθρωτικών προβλημάτων της Περιφέρειας, όπως και αυτών που πρόσφατα αναδύονται από τα μέτρα αντιμετώπισης της επιδημίας COVID-19.

► **Κοινωνική Ανάπτυξη**

Η ανάγκη αξιοποίησης της χρηματοδότησης του ΠΠΑ για τον Αναπτυξιακό Στόχο 'Κοινωνική Ανάπτυξη', προκύπτει από τις ανάγκες, ελλείψεις και προκλήσεις που έχουν εντοπιστεί και σχετίζονται με τα επίπεδα ανεργίας στους νέους και στο γενικό ανθρώπινο δυναμικό, στη διαρροή εκτός Περιφέρειας εξειδικευμένου δυναμικού, με την ανάγκη ενίσχυσης των υποδομών υγείας και εκπαίδευσης, την στήριξη των ευπαθών ομάδων, την ενθάρρυνση αθλητικών δραστηριοτήτων και την ενίσχυση της χωρικής συνοχής, με οριζόντιο γνώμονα την άμβλυση των αρνητικών επιπτώσεων των χρόνιων διαρθρωτικών προβλημάτων της Περιφέρειας, όπως και αυτών που πρόσφατα αναδύονται από τα μέτρα αντιμετώπισης της επιδημίας COVID-19.

► **Ανάπτυξη Υποδομών**

Η ανάγκη αξιοποίησης της χρηματοδότησης του ΠΠΑ για τον Αναπτυξιακό Στόχο 'Ανάπτυξη Υποδομών', προκύπτει από τις ανάγκες, ελλείψεις και προκλήσεις που έχουν εντοπιστεί και σχετίζονται με ελλείψεις στο οδικό δίκτυο που δημιουργούν ενδοπεριφερειακές ανισότητες, με ανεπαρκή ευρυζωνικά δίκτυα στην ύπαιθρο αλλά και σε αστικές και τουριστικές περιοχές, με την ενδοπεριφερειακή ανισορροπία σε σχέση με υποδομές σχετιζόμενες με την εφοδιαστική αλυσίδα, με ελλείψεις σε λιμενικές υποδομές και σε υποδομές προώθησης της πολυτροπικής κινητικότητας, με οριζόντιο γνώμονα την άμβλυση των αρνητικών επιπτώσεων των χρόνιων διαρθρωτικών προβλημάτων της Περιφέρειας, όπως και αυτών που πρόσφατα αναδύονται από τα μέτρα αντιμετώπισης της επιδημίας COVID-19.

► **Ενίσχυση Εξωστρέφειας**

Η ανάγκη αξιοποίησης της χρηματοδότησης του ΠΠΑ για τον Αναπτυξιακό Στόχο 'Ενίσχυση Εξωστρέφειας', προκύπτει από τις ανάγκες, ελλείψεις και προκλήσεις που έχουν εντοπιστεί και σχετίζονται με τον υψηλό βαθμό εξάρτησης από την Αθήνα (ειδικά η βιομηχανική περιοχή), με την εξειδίκευση σε δραστηριότητες χαμηλής τεχνολογικής έντασης, το δυϊσμό στην οικονομική δραστηριότητα, με την έλλειψη καινοτομικής κουλτούρας στις επιχειρήσεις, με έναν τουριστικό κλάδο που δεν καταφέρνει να αξιοποιήσει στο έπακρο τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής, την έλλειψη συμπράξεων - δικτύων - συνεταιρισμών που να στηρίζουν την εξαγωγική

δραστηριότητα στον τομέα των αγροτικών προϊόντων και την ανεπαρκή προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής και ιστορικής κληρονομιάς, με οριζόντιο γνώμονα την άμβλυση των αρνητικών επιπτώσεων των χρόνιων διαρθρωτικών προβλημάτων της Περιφέρειας, όπως και αυτών που πρόσφατα αναδύονται από τα μέτρα αντιμετώπισης της επιδημίας COVID-19.

Σε αυτό το σημείο κρίνεται κατάλληλο να αναφερθούν ενδεικτικά οι κατηγορίες δράσεων που εξαιρούνται από τη δυνατότητα χρηματοδότησης στο υπό σχεδιασμό νέο ΕΣΠΑ 2021-2027, για τα Ταμεία ΕΤΠΑ, ΤΑ, ΕΚΤ+ και ΤΔΜ, σύμφωνα και με τη 2^η Εγκύκλιο του σχεδιασμού των Προγραμμάτων 2021-2027 του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Η εν λόγω παράθεση ενισχύει την τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα χρηματοδότησης μιας σειράς έργων και δράσεων από το ΠΠΑ, τα οποία δεν θα δύναται να καλυφθούν από το ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας 2021-2027 ή τα επόμενα Τομεακά Προγράμματα.

ΕΤΠΑ και ΤΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 6 του σχεδίου του Κανονισμού ΕΤΠΑ/ ΤΣ, τα συγκεκριμένα Ταμεία δεν μπορούν να χρηματοδοτήσουν:

- Την κατασκευή αεροδρομίων. Εξαιρέση αποτελούν οι δράσεις για την ενίσχυση της ασφάλειας και της μετρίαση των περιβαλλοντικών επιδράσεων στα υφιστάμενα αεροδρόμια.
- Επενδύσεις σε ΧΥΤΥ/ΧΥΤΑ (landfills) με εξαίρεση τον παροπλισμό τους, την μετατροπή τους και αύξηση της ασφάλειας των υφιστάμενων, με την προϋπόθεση ότι δεν αυξάνεται η δυναμικότητα τους.
- Επενδύσεις για την αύξηση της δυναμικότητας των εγκαταστάσεων εναπομεινάντων αποβλήτων.
- Επενδύσεις για την παραγωγή, επεξεργασία, αποθήκευση και διανομή ορυκτών καυσίμων (φυσικό αέριο), με εξαίρεση στις περιπτώσεις που αντικαθιστούν θέρμανση με τη χρήση του άνθρακα.
- Προμήθεια σιδηροδρομικού τροχαίου υλικού. Εξαιρέση αποτελεί η περίπτωση που ο φορέας που έχει αναλάβει τον σιδηρόδρομο στην περίπτωση της πλήρους ιδιωτικοποίησης είναι νεοσύστατη επιχείρηση.
- Τον παροπλισμό ή την κατασκευή πυρηνικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής.
- Τις επενδύσεις για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από δραστηριότητες που απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι της οδηγίας 2003/87/ΕΚ5 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- Την παρασκευή, επεξεργασία και εμπορία καπνού και προϊόντων καπνού.
- Τις προβληματικές επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 18 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, εκτός αν επιτραπεί βάσει των εφαρμοστέων κανόνων της Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις ή για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών. Επιπλέον, το Ταμείο Συνοχής δεν στηρίζει τις επενδύσεις στη στέγαση, εκτός εάν σχετίζονται με την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης ή τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

ΕΚΤ+

Σύμφωνα με το άρθρο 14 του Κανονισμού για το ΕΚΤ+, οι κάτωθι κατηγορίες δαπανών δεν είναι επιλέξιμες:

- Η αγορά γης, ακινήτων και η υλοποίηση υποδομών.

- Η αγορά επίπλωσης, εξοπλισμού και οχημάτων, εκτός αν είναι απαραίτητη για την επίτευξη του στόχου της πράξης, ή αν αυτά τα είδη αποσβήνονται πλήρως, ή η αγορά τους συνιστά την πιο οικονομική επιλογή.

ΤΔΜ

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του σχεδίου του Κανονισμού ΤΔΜ, το συγκεκριμένο Ταμείο δεν μπορεί να χρηματοδοτήσει:

- Τον παροπλισμό ή την κατασκευή πυρηνικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής.
- Την παρασκευή, επεξεργασία και εμπορία καπνού και προϊόντων καπνού.
- Τις προβληματικές επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 18 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, εκτός αν επιτραπεί βάσει των εφαρμοστέων κανόνων της Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις.
- Επενδύσεις για την παραγωγή, επεξεργασία, αποθήκευση και διανομή ορυκτών καυσίμων (φυσικό αέριο), με εξαίρεση στις περιπτώσεις που αντικαθιστούν θέρμανση με τη χρήση του άνθρακα.

8.3.3 Καθεστώς Ενίσχυσης

Κατά την κατάρτιση και την υλοποίηση δράσεων και πράξεων κρατικών ενισχύσεων εφαρμόζεται η παράγραφος Β΄ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α΄ 107). Οι προκηρύξεις και οι προσκλήσεις που αφορούν δράσεις και πράξεις κρατικών ενισχύσεων που χρηματοδοτούνται από το ΕΠΑ εκδίδονται από τον αρμόδιο Υπουργό ή Περιφερειάρχη, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, η οποία αφορά την εναρμόνιση με τις προδιαγραφές του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) του άρθρου 57 του ν. 4314/2014, εφόσον η χρήση του προβλέπεται από την απόφαση της παραγράφου Γ΄ του άρθρου 129 του παρόντος. Στις προκηρύξεις και στις προσκλήσεις ορίζονται οι δικαιούχοι των ενισχύσεων, οι επιλέξιμες δαπάνες, οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια υπαγωγής, οι προθεσμίες και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Προβλέπεται η δυνατότητα να πιστοποιούνται οι δαπάνες των επί μέρους δράσεων και πράξεων κρατικών ενισχύσεων από ορκωτούς λογιστές, οι οποίοι υποβάλλουν σχετική βεβαίωση για τη νομιμότητα και την κανονικότητα διενέργειας των δαπανών, την ορθή λογιστική καταχώριση και την εξόφλησή τους, καθώς και για το ότι οι δαπάνες πραγματοποιήθηκαν εντός της επιλέξιμης περιόδου, ότι αφορούν στο εγκεκριμένο έργο, ότι τηρήθηκαν οι όροι της απόφασης χορήγησης της ενίσχυσης και ότι υπάρχουν επαρκή δικαιολογητικά. Ο ορκωτός λογιστής επιλέγεται από τον δικαιούχο και η δαπάνη για την αμοιβή του είναι επιλέξιμη στο οικείο πρόγραμμα και μέχρι τρεις (3) μήνες μετά από τη λήξη του έργου.

Οι προκηρύξεις των κρατικών ενισχύσεων αναρτώνται στο Πρόγραμμα «Διαύγεια» σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3861/2010 (Α΄ 112), καθώς και σε διαδικτυακό χώρο του ΕΠΑ, ενώ παράλληλα αξιοποιούνται όλες οι διαθέσιμες μορφές δημοσιοποίησης που κρίνονται απαραίτητες για τη διασφάλιση της ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων και της διαφάνειας.

Οι φορείς που χορηγούν σύμφωνα με την παράγραφο 1 κρατικές ενισχύσεις ήσσονος σημασίας χρησιμοποιούν υποχρεωτικά το Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) του άρθρου 57 Α του ν. 4314/2014, το οποίο προστέθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 23 του ν. 4605/2019 (Α΄ 52).

Με απόφαση του αρμόδιου Περιφερειάρχη μπορεί να ανατίθενται στην αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία με την επωνυμία «Ενδιάμεσος Φορέας Επιχειρησιακών Προγραμμάτων

Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας» (δ.τ. ΕΦΕΠΑΕ) καθήκοντα διαχείρισης δράσεων κρατικών ενισχύσεων χρηματοδοτούμενων από το ΕΠΑ.

Για τις ανάγκες αξιολόγησης των προτάσεων δράσεων κρατικών ενισχύσεων: α) συστήνεται από κάθε αρμόδιο φορέα Μητρώο Αξιολογητών, με απόφαση Περιφερειάρχη, η οποία καθορίζει, μεταξύ άλλων, τη διαδικασία σύστασης και τήρησης του Μητρώου, τις ειδικότητες, τα ειδικά προσόντα, τα δικαιολογητικά και τη διαδικασία επιλογής των αξιολογητών και εγγραφής τους στο Μητρώο, καθώς και τις ανατιθέμενες σε αυτούς αρμοδιότητες και τους όρους συμμετοχής τους στα προβλεπόμενα στάδια της αξιολόγησης ή β) χρησιμοποιείται το Μητρώο Αξιολογητών του Ενδιάμεσου Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ) ή γ) χρησιμοποιείται άλλο υφιστάμενο Μητρώο. Το ύψος της καταβαλλόμενης στους αξιολογητές αποζημίωσης καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα όρια των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 21 του ν. 4354/2015, όπως αυτό τροποποιήθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 52 του ν. 4369/2016 και την παράγραφο 5 του άρθρου 35 του ν. 4484/2017.

8.3.4 Δείκτες Επιδιωκόμενων Αποτελεσμάτων

Στο κείμενο του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021 – 2025 παρουσιάζονται οι δείκτες μέτρησης της προόδου επίτευξης των ειδικών στόχων που τίθενται ανά Αναπτυξιακό Στόχο.

Για την επίτευξη των τιμών στόχων των δεικτών εκρών που παρακολουθούνται συμβάλουν όλες οι δράσεις και τα έργα που υλοποιούνται ως προς τις κατευθύνσεις που τίθενται ανεξάρτητα από την πηγή χρηματοδότης (συγχρηματοδοτούμενοι πόροι, ιδιωτικές επενδύσεις κ.α). Οι επόμενοι Πίνακες αποτυπώνουν τους δείκτες επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων που δύναται να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο υλοποίησης του ΠΠΑ Στερεάς Ελλάδας, όπως επιλέγονται και αντλούνται από τους συνολικό πλέγμα δεικτών του ΕΠΑ 2021-2025, συμβάλλοντας στην επίτευξη των εθνικών στόχων. Ειδικότερα, στον παρακάτω Πίνακα παρουσιάζονται οι προτεινόμενοι δείκτες που επιλέγονται και θα εξυπηρετήσουν τον Αναπτυξιακό Στόχο “Εξυπνη Ανάπτυξη” του ΠΠΑ.

Πίνακας 17: Δείκτες επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων για τον Αναπτυξιακό Στόχο “Εξυπνη Ανάπτυξη”

Δείκτης	Προτεραιότητα	Τιμή βάσης	Τιμή σύγκρισης	Τιμή στόχος
Χρήστες του διαδικτύου (% των ατόμων) ¹	Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη	70% (2019)	83% (2019)	85% (2025)
Χρήστες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (% των ατόμων) ¹	Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη	36% (2019)	64% (2019)	70% (2025)
Κάλυψη ευρυζωνικών επικοινωνιών υπερυψηλής ταχύτητας 1 Gbps (% των σχολείων, μεταφορικών κόμβων, δημόσιων υπηρεσιών) ²	Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη	-	-	100% (2025)
Βασικές ψηφιακές δεξιότητες (% των ατόμων) ³	Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη	46% (2019)	57% (2019)	65% (2025)
Ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες - Υποδείκτης DESI ¹	Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση	46,9 (2019)	62,9 (2019)	70 (2025)
Απασχόληση στη βιομηχανία υψηλής, μέσης-υψηλής τεχνολογίας και σε υπηρεσίες έντασης γνώσης (% της συνολικής απασχόλησης) ⁵	Βιομηχανική μετάβαση και επιχειρηματικότητα	37,8% (2019)	46,1% (2019)	>45% (2025)
Αριθμός αιτήσεων για πατέντα - Συγκριτική Κατάταξη με μ.ό. ΕΕ στον Ευρωπαϊκό Δείκτη Καινοτομίας ⁶	Προώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις	16% (2018)	100% (2018)	75% (2025)

Δείκτης	Προτεραιότητα	Τιμή βάσης	Τιμή σύγκρισης	Τιμή στόχος
Υπολογιστικό νέφος Cloud (% των επιχειρήσεων) ¹	Βιομηχανική μετάβαση και επιχειρηματικότητα	7% (2019)	18% (2019)	40% (2025)
Διεθνής Κατάταξη Ανάπτυξης Clusters - World Economic Forum ⁴	Συστάδες ανάπτυξης	128 (2019)		50 (2025)
Ποσοστό (%) ατόμων με σοβαρή και μέτρια αναπηρία 16 ετών και άνω που έχουν τη δυνατότητα σύνδεσης στο διαδίκτυο όποτε το χρειάζονται	Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη		Άτομα με σοβαρή αναπηρία 16 ετών και άνω: 45.7% Άτομα με μέτρια αναπηρία 16 ετών και άνω: 47.7% (Στα άτομα χωρίς αναπηρία ο δείκτης ανέρχεται στο 88.1%)	

Πηγές: ¹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή The Digital Economy and Society Index (DESI) 2019. ² Ευρωπαϊκή Στρατηγική Ευρωζωνικότητας (2020). ³ Ευρωπαϊκή Στρατηγική Δεδομένων 2019-2024. ⁴ World Economic Forum (2019). ⁵ Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης της ΕΕ28 (αξιολόγησης προόδου Ελλάδας από Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Φεβ. 2020). ⁶ Ευρωπαϊκή Επιτροπή European Innovation Scoreboard (2019).

Στον παρακάτω Πίνακα παρουσιάζονται οι προτεινόμενοι δείκτες που επιλέγονται και θα εξυπηρετήσουν τον Αναπτυξιακό Στόχο 'Πράσινη Ανάπτυξη' του ΠΠΑ, ενώ τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα του ειδικού στόχου αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής βασίζονται στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα, που εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 2019.

Πίνακας 18: Δείκτες επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων για τον Αναπτυξιακό Στόχο 'Πράσινη Ανάπτυξη'

Δείκτης	Προτεραιότητα	Τιμή βάσης	Τιμή σύγκρισης	Τιμή στόχος	Σχόλια
Ενεργειακή ανακαίνιση του συνολικού εμβαδού της θερμικής ζώνης των κτιρίων της κεντρικής δημόσιας διοίκησης	Ενεργειακή απόδοση	-	-	5,4 χιλ. τ.μ. ετησίως ¹	Στόχος του ΕΣΕΚ
Ανακαίνιση και αντικατάσταση κτιρίων κατοικίας με νέα σχεδόν μηδενικής ενεργειακής κατανάλωσης	Ενεργειακή απόδοση	-	-	60 χιλ. κτίρια ετησίως ¹	Στόχος του ΕΣΕΚ
Μείωση της ενεργειακής ένδειας	Ενεργειακή απόδοση	17,9% (2019) ³	7,3% (2018) ³	(ΕΕ <10%	Ποσοστό ατόμων που δεν μπορούν να συντηρήσουν αρκετά ζεστό το σπίτι τους.
Ποσοστό κυκλικής χρήσης των υλικών	Διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων	1,6 (2017)	11,2 (2017)	(ΕΕ 5	Ποσοστό ανακτημένων υλικών ως ποσοστό της συνολικής χρήσης υλικών.
Έκθεση σε ατμοσφαιρική ρύπανση από αιωρούμενα σωματίδια (PM2.5)	Πράσινες πόλεις	14,7 μg / m ³ (2016) ²	14,1 μg / m ³ (2016) ²	<12 μg / m ³	Υπολογίζεται με βάση τη μέση συγκέντρωση αιωρούμενων σωματιδίων με διάμετρο μικρότερο των 2,5 μm σε σταθμούς σε αστικές περιοχές, σταθμισμένη με βάση τον αντίστοιχο πληθυσμό.
Μερίδιο ηλεκτροκίνητων επιβατικών οχημάτων στις ετήσιες νέες ταξινομήσεις	Πράσινες πόλεις	0,4%	-	13% ¹	Στόχος ΕΣΕΚ

Πηγές: ¹ Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα, Δεκέμβριος 2019. ² Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης της ΕΕ28 (αξιολόγησης προόδου Ελλάδας από Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Φεβ. 2020). ³ Eurostat

Στον επόμενο Πίνακα παρουσιάζονται οι προτεινόμενοι δείκτες που επιλέγονται και θα εξυπηρετήσουν τον Αναπτυξιακό Στόχο 'Ανάπτυξη Υποδομών' του ΠΠΑ

Πίνακας 19: Δείκτες επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων για τον Αναπτυξιακό Στόχο 'Ανάπτυξη Υποδομών'

Δείκτης	Προτεραιότητα	Τιμή βάσης	Τιμή σύγκρισης	Τιμή στόχος	Σχόλια
Κάλυψη σε οπτικές ίνες το κτίριο	Υποδομές ΤΠΕ	≈0 (2018) ¹	29,5% (2018)	30,0%	Fibre To The Premises - FTTP
Ετοιμότητα δικτύου 5G	Υποδομές ΤΠΕ	0% ¹		100%	Εκχωρηθέν φάσμα ως % του συνολικού εναρμονισμένου φάσματος 5G
Χιλιόμετρα αυτοκινητόδρομων ανά εκατ. κατοίκους	Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός οδικών υποδομών	148 (2015)	298 (Πορτογαλία 2018)	200 (+35%)	-
Εμπορευματικές Οδικές Μεταφορές (δισεκ. τονό-χλμ)	Πολυτροπική και αστική κινητικότητα	15,0 (2015)	-	13,5 (-10%)	Λευκή Βίβλος 2011: Το 30% των οδικών εμπορευματικών μεταφορών σε αποστάσεις άνω των 300 km πρέπει να στραφεί σε άλλα μέσα μεταφοράς, όπως ο σιδηρόδρομος ή τα πλωτά μέσα έως το 2030. Έως το 2050 το ποσοστό αυτό πρέπει να υπερβεί το 50% με τη βοήθεια διαμόρφωσης αποτελεσματικών και οικολογικών εμπορευματικών διαδρόμων.
Μετακινήσεις με λεωφορεία και τρένα στο σύνολο των επιβατικών μεταφορών	Πολυτροπική και αστική κινητικότητα	17,5 (2017) ³	17,2 (ΕΕ 2017)	19,8 (+15%)	Ποσοστό επί των συνολικών επιβατό-χλμ εσωτερικών μεταφορών.
Δείκτης ποιότητας λιμενικών υποδομών⁵	Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός λιμενικών υποδομών	4,8 (2019)	5,8 (Δανία 2019)	5,5	Ο δείκτης Ποιότητας Λιμενικών Υποδομών βασίζεται την αντίληψη των στελεχών επιχειρήσεων για τις λιμενικές εγκαταστάσεις της χώρας τους. Οι τιμές του κυμαίνονται από 1 (λιμενική υποδομή που θεωρείται εξαιρετικά υπανάπτυκτη) έως 7 (λιμενική υποδομή θεωρείται αποτελεσματική βάσει διεθνών προτύπων).

Πηγές: ¹ The Digital Economy and Society Index (DESI) 2019, Ευρωπαϊκή Επιτροπή. ² Στρατηγικό Πλαίσιο Επενδύσεων Μεταφορών 2014 – 2025 (ΣΠΕΜ). ³ Έκθεση χώρας -Ελλάδα 2020, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, SWD(2020) 507 final. ⁴ Sustainable development indicators, Eurostat. ⁵ Global Competitiveness Report, World Economic Forum.

Για την επίτευξη των στόχων του Αναπτυξιακού Στόχου **κοινωνικής ανάπτυξης** πολύ σημαντικό ρόλο έχουν οι παρεμβάσεις για την ενίσχυση των κοινωνικών δομών, των υποδομών του τομέα της υγείας και οι επενδύσεις στήριξης των οικογενειών.

Πίνακας 20: Δείκτες επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων για τον Αναπτυξιακό Στόχο 'Κοινωνική Ανάπτυξη'

Δείκτης	Προτεραιότητα	Τιμή βάσης	Τιμή σύγκρισης	Τιμή στόχος	Σχόλια
Σύνολο νοσοκομειακών κλινών, ανά 1000 κατοίκους	Υγεία - υποδομές, εξοπλισμός	4,2 (2017)	4,7 (απλός μ.ο. ΟΟΣΑ 2017)	4,5	Αριθμός κλινών που συντηρούνται, στελεχώνονται και είναι άμεσα διαθέσιμες προς χρήση (σύνολο κλινών για θεραπευτική και ψυχιατρική περίθαλψη)

Δείκτης	Προτεραιότητα	Τιμή βάσης	Τιμή σύγκρισης	Τιμή στόχος	Σχόλια
Αριθμός μονάδων Μαγνητικής Τομογραφίας (MRI), εντός και εκτός νοσοκομείων, ανά εκατομμύριο κατοίκων	Υγεία - υποδομές, εξοπλισμός	26,5 (2017)	34,7 (Γερμανία 2017)	30	Πλήθος εξοπλισμού ανά 1 000 000 κατοίκους
Αριθμός σαρωτών Αξονικής Τομογραφίας (CT) εντός και εκτός νοσοκομείων, ανά εκατομμύριο κατοίκων	Υγεία - υποδομές, εξοπλισμός	34,2 (2017)	35,1 (Γερμανία (2017)	35	Πλήθος εξοπλισμού ανά 1 000 000 κατοίκους
Συμμετοχή στην προσχολική εκπαίδευση και άλλες υπηρεσίες για παιδιά κάτω των 3 ετών, ως ποσοστό του πληθυσμού της αντίστοιχης ηλικιακής ομάδας	Κοινωνικές επενδύσεις (στήριξη της οικογένειας, ενίσχυση προσχολικής αγωγής)	<10% (2017)	-	33%	Συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα που αφορούν παιδιά κάτω των 3 ετών και ανήκουν στην κατηγορία ISCED 0 (International Standard Classification of Education)
Συμμετοχή στην επίσημη παιδική μέριμνα ή εκπαίδευση παιδιών κάτω των 3 ετών που διαβιών σε συνθήκες κινδύνου φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού (AROPE)	Κοινωνικές επενδύσεις (στήριξη της οικογένειας, ενίσχυση προσχολικής αγωγής)	<10% (2016)	-	33%	Συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα που αφορούν παιδιά κάτω των 3 ετών και ανήκουν στην κατηγορία ISCED 0. Ο κίνδυνος φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού αντιστοιχεί σε άτομα που είτε διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας, είτε έχουν υποστεί σοβαρή υλική στέρηση ή ζουν σε ένα νοικοκυριό με πολύ χαμηλή ένταση εργασίας, με βάση τους ορισμούς της Eurostat.
Ποσοστό απασχόλησης ατόμων 25-34 ετών, με ανώτερη δευτεροβάθμια ή μεταδευτεροβάθμια μη τριτοβάθμια εκπαίδευση	Τόνωση των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης	62% (2017)	79% ¹	79%	Ορισμός στόχου με βάση τον Ευρωπαϊκό ΜΟ
Ποσοστό απασχόλησης πρόσφατων αποφοίτων, % του πληθυσμού ηλικίας 20-34	Τόνωση των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης	55,3 (2018)	81,7 (2018)	70%	Με βάση το στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στην εκπαίδευση και την κατάρτιση (ET 2020) το ποσοστό των απασχολούμενων πτυχιούχων (ηλικίας 20-34 ετών με τουλάχιστον ανώτερο επίπεδο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και που έχουν τελειώσει την εκπαίδευση τους πριν από 1-3 χρόνια) πρέπει να είναι τουλάχιστον 82%
Ποσοστό σχολείων με γρήγορη σύνδεση σε ίντερνετ υψηλής ταχύτητας (1GB)	Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός υποδομών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης	-	-	100%	Οι ευρωπαϊκοί ευρυζωνικοί στόχοι προβλέπουν ότι έως το 2025 όλα τα σχολεία θα έχουν πρόσβαση σε ίντερνετ υψηλής ταχύτητας (1GB)
Ποσοστό ατόμων με (και χωρίς) περιορισμό δραστηριότητας/αναπηρία, ηλικίας 30-34 ετών, που έχει ολοκληρώσει την τριτοβάθμια εκπαίδευση κατά φύλο και σοβαρότητα αναπηρίας ⁴		Άτομα με σοβαρή αναπηρία 30-34 ετών: 12,2%			Άτομα με μέτρια αναπηρία 30-34 ετών: 27,7%
		Άτομα χωρίς αναπηρία 30-34 ετών: 43,4%			

Δείκτης	Προτεραιότητα	Τιμή βάσης	Τιμή σύγκρισης	Τιμή στόχος	Σχόλια
Ποσοστό πρόωρης σχολικής εγκατάλειψης στον πληθυσμό των ατόμων με (και χωρίς) περιορισμό δραστηριότητας/αναπηρία ηλικίας 18-29 ετών κατά φύλο και σοβαρότητα αναπηρίας ⁴		Άτομα με σοβαρή αναπηρία: 42.6%			
		Άτομα με μέτρια αναπηρία: 18.2%			
		Άτομα χωρίς αναπηρία: 30.9%			

Σημειώσεις: ¹ Αφορά τον Μ.Ο. από 23 ευρωπαϊκές χώρες όπου υπήρχαν διαθέσιμα δεδομένα. ² Ερώτηση στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Έρευνας Εργατικού Δυναμικού που αφορούσε τις τελευταίες τέσσερις εβδομάδες. ³ Οι βασικές δυσκολίες δραστηριότητας περιλαμβάνουν δυσκολίες στην ανύψωση και τη μεταφορά, το περπάτημα, την ακοή, την όραση κλπ. ⁴ European Pillar of Social Rights & European network of academic experts in the field of disability (ANED), European comparative data on Europe 2020 & People with disabilities).

Πηγές: OECD Health Statistics 2019 (τελευταία ανανέωση Νοέμβριος 2019). Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2019), Έκθεση παρακολούθησης της εκπαίδευσης και κατάρτισης. OECD Education at a Glance 2019. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Συνδεσιμότητα για μια ανταγωνιστική ψηφιακή ενιαία αγορά - Προς μια ευρωπαϊκή κοινωνία Gigabit (Ιανουάριος 2017). Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2019), 2nd Survey of Schools: ICT in Education. EU-MIDIS, I. I. (2016). Second European Union Minorities and Discrimination Survey Roma–Selected findings. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Πρόσβαση σε ποιοτική εκπαίδευση παιδιών με ειδικές ανάγκες (Ιανουάριος 2019). Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2020), Έκθεση χώρας - Ελλάδα 2020 που συνοδεύει το έγγραφο «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και την Ευρωζώνη». Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (EU-SILC) της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής.

Στον επόμενο Πίνακα παρουσιάζονται οι προτεινόμενοι δείκτες που επιλέγονται και θα εξυπηρετήσουν τον Αναπτυξιακό Στόχο 'Ενίσχυση Εξωστρέφειας' του ΠΠΑ. Οι στόχοι προκύπτουν από προβολές σεναρίου σύγκλισης της Ελλάδας σε σχέση με τον μέσο όρο ή καλές πρακτικές της ΕΕ, το πλαίσιο του μηχανισμού παρακολούθησης μακροοικονομικών ανισορροπιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και το Στρατηγικό Σχέδιο Τουρισμού του ΙΝΣΕΤΕ (2015).

Πίνακας 21: Δείκτες επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων για τον Αναπτυξιακό Στόχο 'Ενίσχυση Εξωστρέφειας'

Δείκτης	Προτεραιότητα	Τιμή βάσης	Τιμή σύγκρισης ΕΕ	Τιμή στόχος (2025)
Εξαγωγές, συνολική αξία ως % του ΑΕΠ ¹	Ενίσχυση των επιχειρήσεων για αύξηση της εξωστρέφειας στις εθνικές & διεθνείς αγορές	37,2%	49,2%	50%
Αρχαιολογικοί χώροι που λειτουργούν με διευρυμένο ωράριο, ως % του συνόλου	Ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού ενδιαφέροντος	-	-	>50%
% του συνόλου των μουσείων με δυνατότητες ψηφιακής ξενάγησης	Μουσεία, υποδομές και δράσεις σύγχρονου	-	-	>50%
% του συνόλου των μουσείων & αρχαιολογικών χώρων με εφαρμογή του ηλεκτρονικού εισιτηρίου	Μουσεία, υποδομές και δράσεις σύγχρονου πολιτισμού	-	-	>90%
Αύξηση αφίξεων από ΗΠΑ, Καναδά, Κίνα, Μέση Ανατολή σε σχέση με το 2019	Προώθηση τουρισμού με έμφαση στις ανερχόμενες και μη	-	-	50%

παραδοσιακές αγορές.				
Αύξηση εξαγωγών προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ σε σχέση με το 2019	Ανάπτυξη και προώθηση προϊόντων με ΠΟΠ και ΠΓΕ	-	-	50%
Αύξηση του αριθμού των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων με διεθνώς αναγνωρισμένη πιστοποίηση σε σχέση με το 2019	Προώθηση ελληνικών προϊόντων στο εξωτερικό	-	-	50%
Προστιθέμενη αξία που παράγεται από τον τομέα της Βιομηχανίας ως % του ΑΕΠ	Ενίσχυση των επιχειρήσεων για αύξηση της εξωστρέφειας στις εθνικές & διεθνείς αγορές	-	-	15%
Σύνολο Εταιρικών Επενδύσεων, ως % του ΑΕΠ ¹	Ενίσχυση των επιχειρήσεων για αύξηση της εξωστρέφειας στις εθνικές & διεθνείς αγορές	7,3% (2018)	13% (2018)	13%

Πηγές: ΤΤΕ Ισοζύγιο Πληρωμών. ¹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή The Macroeconomic Imbalance Procedure Scoreboard 2019.

8.3.5 Δυνητικοί Δικαιούχοι

Στον παρακάτω Πίνακα αποτυπώνονται οι δυνητικοί δικαιούχοι σύμφωνα με τις προτεινόμενες δέσμες δράσεων που προτείνονται στο παρόν ΠΠΑ για την Στερεά Ελλάδα, βάσει της στόχευσης των Αξόνων Προτεραιότητας.

Πίνακας 22: Πίνακας Δυνητικών Δικαιούχων

Αναπτυξιακός Στόχος	Δυνητικοί Δικαιούχοι
Έξυπνη Ανάπτυξη	<i>Επιχειρήσεις</i>
	<i>Ακαδημαϊκά/ ερευνητικά ιδρύματα και ινστιτούτα</i>
	<i>Απασχολούμενοι</i>
	<i>Φυσικά πρόσωπα/ αυτοαπασχολούμενοι/ ερευνητές</i>
	<i>Μονάδες δημόσιας διοίκησης</i>
	<i>Περιφέρεια/ Δήμοι</i>
Πράσινη Ανάπτυξη	<i>Περιφέρεια/ Δήμοι</i>
	<i>Δημόσια και ιδιωτικά κτίρια</i>
	<i>Δημόσιοι φορείς ή/και Οργανισμοί εξυπηρέτησης δημοσίου συμφέροντος</i>
	<i>Επιχειρήσεις</i>
	<i>Ακαδημαϊκά/ ερευνητικά ιδρύματα και ινστιτούτα</i>
	<i>Φυσικά πρόσωπα/ απασχολούμενοι/ ερευνητές</i>
Κοινωνική Ανάπτυξη	<i>Μονάδες Υγείας</i>
	<i>Άνεργοι</i>
	<i>Απασχολούμενοι</i>
	<i>ΑΜΕΑ</i>
	<i>Επιχειρήσεις</i>
	<i>Μονάδες εκπαίδευσης</i>
	<i>Συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες κατά περίπτωση</i>
	<i>Περιφέρεια/ Δήμοι</i>
	<i>Δημόσιοι φορείς ή/και Οργανισμοί εξυπηρέτησης δημοσίου συμφέροντος</i>

Αναπτυξιακός Στόχος	Δυνητικοί Δικαιούχοι
Ανάπτυξη Υποδομών	Επιχειρήσεις
	Ακαδημαϊκά/ ερευνητικά ιδρύματα και ινστιτούτα
	Περιφέρεια/ Δήμοι
	Δημόσιοι φορείς ή/και Οργανισμοί εξυπηρέτησης δημοσίου συμφέροντος
	Μονάδες Υγείας και Εκπαίδευσης
Ενίσχυση Εξωστρέφειας	Επιχειρήσεις
	Ακαδημαϊκά/ ερευνητικά ιδρύματα και ινστιτούτα
	Απασχολούμενοι
	Φυσικά πρόσωπα/ αυτοαπασχολούμενοι/ ερευνητές
	Μονάδες δημόσιας διοίκησης
	Δημόσιοι φορείς ή/και Οργανισμοί εξυπηρέτησης δημοσίου συμφέροντος
	Περιφέρεια/ Δήμοι

Πηγή : ίδια Επεξεργασία

8.4 ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΣΤΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΤΟΥ ΕΠΑ

Στην ενότητα αυτή, μέσω του παρακάτω συνδυαστικού Πίνακα, αποτυπώνεται η συμβολή των επιλεγμένων Δεικτών επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων στο πλαίσιο του ΠΠΑ Στερεάς Ελλάδας, όπως αντλήθηκαν από το πλέγμα των Δεικτών του ΕΠΑ 2021-2025, δείχνοντας σε ποιους δείκτες του εθνικού προγράμματος συμβάλλουν οι Αναπτυξιακοί Στόχοι και οι Ειδικό Αναπτυξιακοί Στόχοι του περιφερειακού προγράμματος.

Πίνακας 23: Συμβολή των Αναπτυξιακών Στόχων και Ειδικών Αναπτυξιακών Στόχων του ΠΠΑ στους Δείκτες του ΕΠΑ

Αναπτυξιακοί Στόχοι	Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχοι	Επιλεγμένοι Δείκτες στο ΠΠΑ
ΕΞΥΠΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΕΡΕΥΝΑ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ)	1. Έξυπνη Διακυβέρνηση. 2. Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα. 3. Έξυπνες πόλεις. 4. Ενίσχυση της ψηφιακής οικονομίας. 5. Ψηφιακές υπηρεσίες ολοκληρωμένης υποστήριξης και επανάχρηση των δεδομένων.	Χρήστες του διαδικτύου (% των ατόμων)
		Χρήστες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (% των ατόμων)
		Κάλυψη ευρυζωνικών επικοινωνιών υπερυψηλής ταχύτητας 1 Gbps (% των σχολείων, μεταφορικών κόμβων, δημόσιων υπηρεσιών)
		Βασικές ψηφιακές δεξιότητες (% των ατόμων)
		Ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες - Υποδείκτης DESI ¹
		Απασχόληση στη βιομηχανία υψηλής, μέσης-υψηλής τεχνολογίας και σε υπηρεσίες έντασης γνώσης (% της συνολικής απασχόλησης)

Αναπτυξιακοί Στόχοι	Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχοι	Επιλεγμένοι Δείκτες στο ΠΠΑ
		<p>Αριθμός αιτήσεων για πατέντα - Συγκριτική Κατάταξη με μ.ό. ΕΕ στον Ευρωπαϊκό Δείκτη Καινοτομίας</p> <p>Υπολογιστικό νέφος Cloud (% των επιχειρήσεων)</p> <p>Διεθνής Κατάταξη Ανάπτυξης Clusters - World Economic Forum</p> <p>Ποσοστό (%) ατόμων με σοβαρή και μέτρια αναπηρία 16 ετών και άνω που έχουν τη δυνατότητα σύνδεσης στο διαδίκτυο όποτε το χρειάζονται</p>
<p>ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Παρακολούθηση των περιβαλλοντικών δεδομένων 2. Ανάπτυξη υποδομών προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος 3. Διαχείριση αποβλήτων. 4. Πράσινες πόλεις/ Ενεργειακή απόδοση. 5. Κυκλική οικονομία. 	<p>Ενεργειακή ανακαίνιση του συνολικού εμβαδού της θερμικής ζώνης των κτιρίων της κεντρικής δημόσιας διοίκησης</p> <p>Ανακαίνιση και αντικατάσταση κτιρίων κατοικίας με νέα σχεδόν μηδενικής ενεργειακής κατανάλωσης</p> <p>Μείωση της ενεργειακής ένδειας</p> <p>Ποσοστό κυκλικής χρήσης των υλικών</p> <p>Έκθεση σε ατμοσφαιρική ρύπανση από αιωρούμενα σωματίδια (PM2.5)</p> <p>Μερίδιο ηλεκτροκίνητων επιβατικών οχημάτων στις ετήσιες νέες ταξινομήσεις</p>
<p>ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΥΓΕΙΑ, ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Υγεία . 2. Ευπαθείς Ομάδες Πληθυσμού. 3. ΑΜΕΑ. 4. Εκπαίδευση. 5. Κοινωνικές επενδύσεις 6. Αθλητισμός. 7. Ανάπτυξη του οικοσυστήματος της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας. 	<p>Σύνολο νοσοκομειακών κλινών, ανά 1000 κατοίκους</p> <p>Αριθμός μονάδων Μαγνητικής Τομογραφίας (MRI), εντός και εκτός νοσοκομείων, ανά εκατομμύριο κατοίκων</p> <p>Αριθμός σαρωτών Αξονικής Τομογραφίας (CT) εντός και εκτός νοσοκομείων, ανά εκατομμύριο κατοίκων</p> <p>Συμμετοχή στην προσχολική εκπαίδευση και άλλες υπηρεσίες για παιδιά κάτω των 3 ετών, ως ποσοστό του πληθυσμού της αντίστοιχης ηλικιακής ομάδας</p> <p>Συμμετοχή στην επίσημη παιδική μέριμνα ή εκπαίδευση παιδιών κάτω των 3 ετών που διαβιούν σε συνθήκες κινδύνου φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού (AROPE)</p> <p>Ποσοστό απασχόλησης ατόμων 25-34 ετών, με ανώτερη δευτεροβάθμια ή μεταδευτεροβάθμια μη τριτοβάθμια εκπαίδευση</p> <p>Ποσοστό απασχόλησης πρόσφατων αποφοίτων, % του πληθυσμού ηλικίας 20-34</p> <p>Ποσοστό σχολείων με γρήγορη σύνδεση σε ίντερνετ υψηλής ταχύτητας (1GB)</p> <p>Ποσοστό ατόμων με (και χωρίς) περιορισμό δραστηριότητας/αναπηρία, ηλικίας 30-34 ετών, που έχει ολοκληρώσει την τριτοβάθμια εκπαίδευση κατά φύλο και σοβαρότητα αναπηρίας</p>

Αναπτυξιακοί Στόχοι	Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχοι	Επιλεγμένοι Δείκτες στο ΠΠΑ
		Ποσοστό πρόωρης σχολικής εγκατάλειψης στον πληθυσμό των ατόμων με (και χωρίς) περιορισμό δραστηριότητας/αναπηρία ηλικίας 18-29 ετών κατά φύλο και σοβαρότητα αναπηρίας
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ (ΔΙΚΤΥΑ, ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ)	1. Δίκτυα & Μεταφορές. 2. Εφοδιαστική αλυσίδα 3. Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών.	Κάλυψη σε οπτικές ίνες έως το κτίριο
		Ετοιμότητα δικτύου 5G
		Χιλιόμετρα αυτοκινητόδρομων ανά εκατ. κατοίκους
		Εμπορευματικές Οδικές Μεταφορές (δισεκ. τονό-χλμ)
		Μετακινήσεις με λεωφορεία και τρένα στο σύνολο των επιβατικών μεταφορών
		Δείκτης ποιότητας λιμενικών υποδομών
ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ (ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ, ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ, ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ)	1. Πολιτισμός. 2. Προώθηση της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας ως προορισμού τεσσάρων εποχών. 3. Εξωστρέφεια αγροδιατροφικού και μεταποιητικού τομέα. 4. Δημιουργία Οργανισμού Διαχείρισης Προορισμού	Εξαγωγές, συνολική αξία ως % του ΑΕΠ1
		Αρχαιολογικοί χώροι που λειτουργούν με διευρυμένο ωράριο, ως % του συνόλου
		% του συνόλου των μουσείων με δυνατότητες ψηφιακής ξενάγησης
		% του συνόλου των μουσείων & αρχαιολογικών χώρων με εφαρμογή του ηλεκτρονικού εισιτηρίου
		Αύξηση αφίξεων από ΗΠΑ, Καναδά, Κίνα, Μέση Ανατολή σε σχέση με το 2019
		Αύξηση εξαγωγών προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ σε σχέση με το 2019
		Αύξηση του αριθμού των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων με διεθνώς αναγνωρισμένη πιστοποίηση σε σχέση με το 2019
		Προστιθέμενη αξία που παράγεται από τον τομέα της Βιομηχανίας ως % του ΑΕΠ
		Σύνολο Εταιρικών Επενδύσεων, ως % του ΑΕΠ1

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

9 ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η Τεχνική Βοήθεια στο πλαίσιο του ΕΠΑ αναφέρεται στην υλοποίηση ενεργειών που αφορούν ιδίως τον προγραμματισμό, τον σχεδιασμό, την προετοιμασία, τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, τη δημοσιότητα, την εφαρμογή και τον έλεγχο των προγραμμάτων, καθώς και δραστηριότητες για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας της Υπηρεσίας Συντονισμού, των Υπηρεσιών Διαχείρισης και των δικαιούχων για την υλοποίηση των προγραμμάτων.

Οι δράσεις τεχνικής βοήθειας έχουν ιδιαίτερη σημασία για την 1^η προγραμματική περίοδο του ΕΠΑ, όπου η εξ'αρχής διαμόρφωση και εφαρμογή νέων ρυθμιστικών πλαισίων, διαδικασιών και συστημάτων διαχείρισης, αναμένεται να προκαλέσει για τις υπηρεσίες διαχείρισης του ΕΠΑ και των ΠΠΑ, σε πρώτη φάση ανάγκες προσαρμογής και πιθανό νέα αντικείμενα εργασιών. Στο πλαίσιο αυτό είναι εύλογο να δημιουργηθούν σημαντικές απαιτήσεις πχ κατάλληλης στελέχωσης, αναζήτησης εξειδικευμένης γνώσης, εξοπλισμού, ανάπτυξης εργαλείων οργάνωσης της διαχείρισης, δημοσιότητας, ενημέρωσης καθώς και εκπαίδευσης στελεχών, έτσι ώστε όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς να ανταπεξέλθουν στις νέες προκλήσεις. Στα παραπάνω προστίθεται και η ανάγκη στήριξης των δυνητικών δικαιούχων των δράσεων / έργων, με στόχο και αυτοί να βελτιώσουν την οργανωτική τους αποτελεσματικότητα, αναφορικά με την υλοποίηση των έργων.

Επισημαίνεται ότι οι δράσεις του άξονα Τεχνικής Βοήθειας, εκτός από την τρέχουσα αναπτυξιακή περίοδο, δύνανται να αφορούν και στην προπαρασκευή της επόμενης προγραμματικής περιόδου.

Ως δικαιούχοι στο πλαίσιο του άξονα προτεραιότητας για την Τεχνική Βοήθεια είναι οι Υπηρεσίες Διαχείρισης, και δυνητικά η ΜΟΔ Α.Ε. αλλά και άλλοι φορείς και υπηρεσίες, εφόσον προβλέπονται από την έγκριση των προγραμμάτων ή απο πρόσκληση/αίτηση χρηματοδότησης.

9.1 ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΘΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΠΑ

Στον παρακάτω Πίνακα αποτυπώνονται οι δράσεις που δύνανται να περιληφθούν στον έκτο Άξονα του ΠΠΑ Στερεάς Ελλάδας και αφορούν στην Τεχνική Βοήθεια, ώστε να υποστηριχθεί τεχνικά και διοικητικά η υλοποίηση των Ειδικών Αναπτυξιακών Στόχων του προγράμματος.

Πίνακας 24: Πίνακας Δράσεων που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της Τεχνικής Βοήθειας του ΠΠΑ

Αναπτυξιακός Στόχος	Δράσεις στο πλαίσιο της Τεχνικής Βοήθειας
Έξυπνη Ανάπτυξη	Μελέτες διάγνωσης των ερευνητικών και καινοτομικών αναγκών στην Περιφέρεια
	Μελέτες για την στήριξη του ερευνητικού οικοσυστήματος
	Μελέτες στήριξης της επιχειρηματικότητας
	Μελέτες προώθησης των ΤΠΕ στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα
	Μελέτης παρακολούθησης της υλοποίησης και αποτελεσματικότητας του Άξονα

Αναπτυξιακός Στόχος	Δράσεις στο πλαίσιο της Τεχνικής Βοήθειας
	<i>Στήριξη των υπηρεσιών της Περιφέρειας για την υλοποίηση των δράσεων του Άξονα</i>
Πράσινη Ανάπτυξη	<i>Μελέτες διάγνωσης αναγκών και ενεργειών για την ενεργειακή απόδοση</i>
	<i>Μελέτες διάγνωσης αναγκών και προώθησης εργαλείων για την πρόληψη και διαχείριση κινδύνων</i>
	<i>Μελέτες για την προώθηση της πράσινης επιχειρηματικότητας και των πράσινων πόλεων</i>
	<i>Στήριξη των υπηρεσιών της Περιφέρειας για την υλοποίηση των δράσεων του Άξονα</i>
Κοινωνική Ανάπτυξη	<i>Μελέτες για την στήριξη της απασχόλησης</i>
	<i>Μελέτες για τη διάγνωση των κατάλληλων δράσεων στήριξης των κοινωνικών ομάδων</i>
	<i>Μελέτες ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών</i>
	<i>Στήριξη των υπηρεσιών της Περιφέρειας για την υλοποίηση των δράσεων του Άξονα</i>
Ανάπτυξη Υποδομών	<i>Μελέτες για τη διάγνωση αναγκών επέκτασης των υποδομών ΤΠΕ</i>
	<i>Μελέτες για τη διάγνωση αναγκών και σχεδίου δράσης για ανάπτυξη ενεργειακών, λιμενικών οδικών υποδομών και ασφάλειας μετακινήσεων</i>
	<i>Στήριξη των υπηρεσιών της Περιφέρειας για την υλοποίηση των δράσεων του Άξονα</i>
Ενίσχυση Εξωστρέφειας	<i>Μελέτες διάγνωσης αναγκών και κατάρτισης σχεδίου δράσης για την ενίσχυση της εξωστρέφειας</i>
	<i>Μελέτες για την οργάνωση και ανάδειξη των πολιτιστικών τόπων</i>
	<i>Μελέτες για την προώθηση της Περιφέρειας και των Δήμων ως προορισμούς τουριστικού ενδιαφέροντος</i>
	<i>Στήριξη των υπηρεσιών της Περιφέρειας για την υλοποίηση των δράσεων του Άξονα</i>
Οριζόντιες κατηγορίες Δράσεων Τεχνικής Βοήθειας	
Ανάπτυξη συστημάτων και εργαλείων οργάνωσης της διαχείρισης	<i>Ενδεικτικά: Διαμόρφωση ειδικών θεσμικών / μεθοδολογικών / διαχειριστικών εργαλείων, ανάπτυξη / επέκταση συστημάτων πληροφορικής / διεπαφών / βάσεων δεδομένων</i>
Υποστήριξη της υλοποίησης του ΠΠΑ	<i>Ενδεικτικά: προμήθεια υλικοτεχνικού εξοπλισμού, αγορά ή/ και ανάπτυξη λογισμικού, δαπάνες μετακινήσεων, δαπάνες εμπειρογνομόνων, εξασφάλιση εξωτερικών συμβουλευτικών υπηρεσιών και συμβούλων τεχνικής υποστήριξης κατά προτίμηση σε εξειδικευμένα θέματα, ανάπτυξη και διάχυση μεθόδων οργάνωσης, παραγωγή εκπαιδευτικών πακέτων, οργάνωση ή /και συμμετοχή σε συνέδρια, ημερίδες, συναντήσεις εργασίας, εκδηλώσεις, σεμινάρια, κλπ. Στις ενδεικτικές δράσεις υποστήριξης της υλοποίησης του ΠΠΑ του περιλαμβάνεται επίσης η στήριξη της επάρκειας των δυνητικών δικαιούχων</i>

Αναπτυξιακός Στόχος	Δράσεις στο πλαίσιο της Τεχνικής Βοήθειας
Διενέργεια Επιθεωρήσεων – Πιστοποιήσεων	<i>Ενδεικτικά: Παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης για την πραγματοποίηση επιθεωρήσεων επαλήθευσης της υλοποίησης των δημοσίων έργων υποδομής (περιλαμβανομένης και της ποιότητας), που υλοποιούνται στο πλαίσιο των προγραμμάτων, διενέργεια επιτόπιων επιθεωρήσεων /πιστοποιήσεων.</i>
Πληροφόρηση και Δημοσιότητα	<i>Ενδεικτικά: παροχή πληροφόρησης και πρόσβασης για όλα τα Προγράμματα, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικών με την εξέλιξη της υλοποίησης τους, ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων σχετικά με ευκαιρίες χρηματοδότησης στο πλαίσιο των Προγραμμάτων, τήρηση των υποχρεώσεων δημοσιότητας που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία (ενδεικτικά, δημοσίευση προσκλήσεων – προκηρύξεων).</i>

Πηγή : ίδια Επεξεργασία

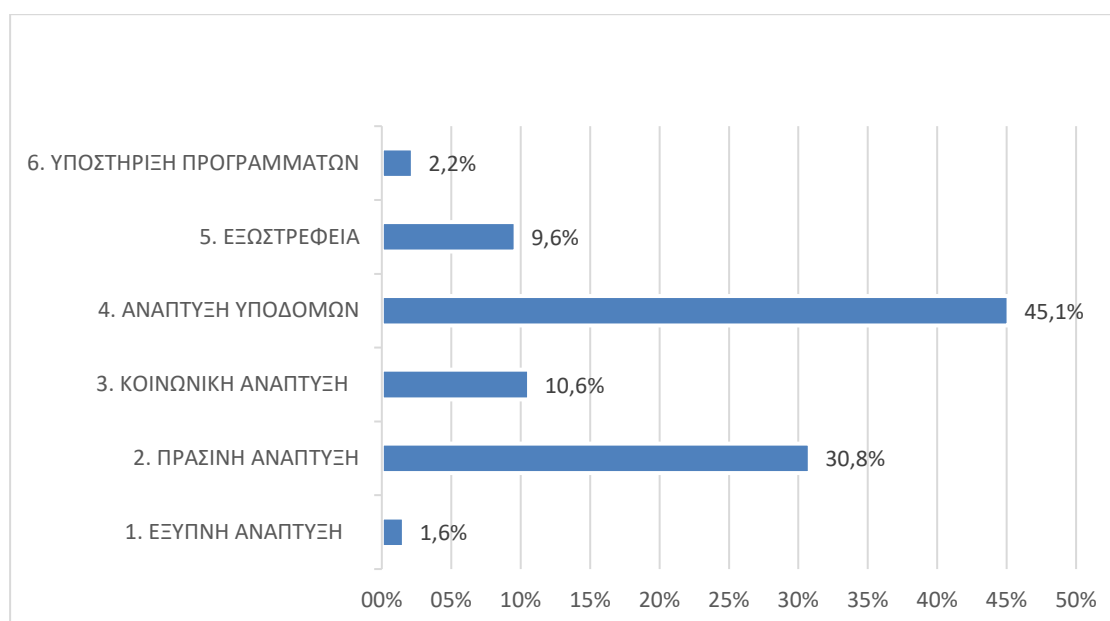
10 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Ο προϋπολογισμός του ΠΠΑ Στερεάς Ελλάδας και η συνοπτική του κατανομή στους Αναπτυξιακούς Στόχους της Στρατηγικής, όπως αντλούνται από το ΕΠΑ, αποτυπώνεται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 25:: Πίνακας Κατανομής Προϋπολογισμού του Προγράμματος σε Αναπτυξιακούς Στόχους

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (σε ευρώ)	Συμβολή (%) στο ΠΠΑ
1 ΕΞΥΠΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	4.120.000,00	1,6%
2 ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	79.800.000,00	30,8%
3 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	27.450.000,00	10,6%
4 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	116.900.000,00	45,1%
5 ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ	24.950.000,00	9,6%
6 ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	5.780.000,00	2,2%
ΣΥΝΟΛΟ ΠΠΑ	259.000.000,00	100,00%

Σχήμα 19: Ποσοστιαία κατανομή Προϋπολογισμού του Προγράμματος σε Αναπτυξιακούς Στόχους

Η ανάλυση του προϋπολογισμού του ΠΠΑ Στερεάς Ελλάδας και η κατανομή του στους Αναπτυξιακούς Στόχους της Στρατηγικής και επιμέρους προτεραιότητες, όπως αντλούνται από το ΕΠΑ, αποτυπώνεται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 26: Πίνακας Κατανομής Προϋπολογισμού του Προγράμματος σε Αναπτυξιακούς Στόχους

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ		ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (σε ευρώ)						
Α/Α	ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΕΠΑ/ ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΠΠΑ/ΔΡΑΣΕΙΣ	ΕΤΗ						
	ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	2021	2022	2023	2024	2025	ΣΥΝΟΛΟ	
1	ΕΞΥΠΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	412.000,00	1.191.000,00	824.000,00	846.500,00	846.500,00	4.120.000,00	
1.1	Δημιουργία επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής	50.000,00	150.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	500.000,00	
1.1.1	Περιφερειακό Κέντρο Έρευνας και Καινοτομίας							
1.3	Πρωώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις	70.000,00	210.000,00	140.000,00	140.000,00	140.000,00	700.000,00	
1.3.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ							
1.3.2	ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ							
1.3.3	ΔΡΑΣΕΙΣ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ							
1.3.4	ΜΕΛΕΤΕΣ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ							

	ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ						
1.4	<i>Συστάδες ανάπτυξης</i>	70.000,00	210.000,00	140.000,00	140.000,00	140.000,00	700.000,00
1.4.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΣΥΣΤΑΔΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ						
1.5	<i>Βιομηχανική μετάβαση και επιχειρηματικότητα</i>	65.000,00	195.000,00	130.000,00	130.000,00	130.000,00	650.000,00
1.5.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ						
1.5.2	ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ						
1.6	<i>Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση</i>	12.000,00	36.000,00	24.000,00	24.000,00	24.000,00	120.000,00
1.6.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΕΣΩ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗΣ						
1.8	<i>Ψηφιακή διασύνδεση μονάδων δημόσιας διοίκησης</i>	25.000,00	75.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	250.000,00
1.8.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ						
1.10	<i>Έξυπνες πόλεις</i>	100.000,00	255.000,00	200.000,00	222.500,00	222.500,00	1.000.000,00
1.10.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΤΩΝ ΕΞΥΠΝΩΝ ΠΟΛΕΩΝ						
1.11	<i>Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη</i>	20.000,00	60.000,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00	200.000,00
1.11.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ						
2	<i>ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ</i>	27.091.000,00	24.497.000,00	9.154.000,00	9.529.000,00	9.529.000,00	79.800.000,00
2.1	<i>Ενεργειακή απόδοση</i>	2.044.000,00	1.314.000,00	1.314.000,00	1.314.000,00	1.314.000,00	7.300.000,00
2.1.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ						

	ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΧΩΡΩΝ						
2.1.2	Ενεργειακή Αναβάθμιση - Αυτοματοποίηση και Συντήρηση του Συστήματος Οδοφωτισμού στο Εθνικό Δίκτυο της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, με εξοικονόμηση Ενέργειας σαν Σύμβαση Ενεργειακής Απόδοσης (ΣΕΑ) με 12ετή διάρκεια						
2.1.3	ΜΕΛΕΤΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΧΩΡΩΝ						
2.3	<i>Διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων</i>	2.975.000,00	2.975.000,00	850.000,00	850.000,00	850.000,00	8.500.000,00
2.3.1	ΈΡΓΑ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ - ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΒΙΟ.ΚΑ.						
2.3.2	ΈΡΓΑ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ - ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΧΥΤΑ						
2.3.3	Πρόγραμμα περισυλλογής, διαχείρισης ή /και αποτέφρωσης κάθε είδους νεκρών ζώων και κατασχεθέντων τροφίμων και λήψη δειγμάτων εγκεφαλικού ιστού από νεκρά βοοειδή και αιγοπρόβατα						
2.3.4	Μελέτη διερεύνησης ρύπανσης Ασωπού ποταμού και αποκατάστασης						
2.3.5	ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΈΡΓΑ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ - ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΒΙΟ.ΚΑ.						
2.3.6	ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΈΡΓΑ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ - ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΧΥΤΑ						
2.4	<i>Πρόληψη & διαχείριση κινδύνων</i>	7.280.000,00	4.680.000,00	4.680.000,00	4.680.000,00	4.680.000,00	26.000.000,00
2.4.1	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟΧΙΟΝΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ & ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ & ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ						

2.4.2	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΗΧ. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΕ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΙΔΙΑ ΜΕΣΑ						
2.4.3	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΤΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΑΝΩΝ						
2.4.4	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΑΧΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΡΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΩΝ ΠΟΤΑΜΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΩΝ						
2.4.5	Κέντρο εκπαίδευσης για την αντιμετώπιση επικίνδυνων καταστροφών						
2.4.6	ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ						
2.4.7	Καταπολέμηση κουνουπιών στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας						
2.4.8	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΙΑΒΡΩΜΕΝΩΝ ΑΚΤΩΝ						
2.4.9	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ ΠΥΡΟΣΒΕΣΗΣ						
2.6	<i>Παροχή πόσιμου νερού & διαχείριση υδάτων & υγρών αποβλήτων</i>	1.537.000,00	1.693.000,00	190.000,00	190.000,00	190.000,00	3.800.000,00
2.6.1	ΈΡΓΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΟΣΙΜΟΥ ΝΕΡΟΥ						
2.6.2	ΔΙΚΤΥΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΟΜΒΡΙΩΝ						
2.6.3	ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΟΣΙΜΟΥ ΝΕΡΟΥ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΔΑΤΩΝ & ΥΓΡΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ						
2.7	<i>Πράσινη επιχειρηματικότητα</i>	100.000,00	100.000,00	100.000,00	350.000,00	350.000,00	1.000.000,00
2.7.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ						

2.8	Στήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής & αποδοτικής χρήσης πόρων	2.345.000,00	2.345.000,00	670.000,00	670.000,00	670.000,00	6.700.000,00
2.8.1	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΕΞΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ						
2.8.2	ΑΝΑΔΑΣΜΟΙ						
2.8.3	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΔΟΠΟΙΑ						
2.8.4	ΜΕΛΕΤΕΣ ΦΙΛΙΚΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΔΙΕΡΓΑΣΙΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΡΩΝ						
2.9	Ανάπτυξη υποδομών και προστασία περιβάλλοντος (μικρά φράγματα, αρδευτικά δίκτυα, ύδρευση - αποχέτευση, αντιπλημμυρικά κλπ)	7.560.000,00	7.740.000,00	900.000,00	900.000,00	900.000,00	18.000.000,00
2.9.1	ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ						
2.9.2	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ- ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ ΑΡΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ						
2.9.3	ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ - ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΛΙΩΝ						
2.9.4	ΜΕΛΕΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (ΜΙΚΡΑ ΦΡΑΓΜΑΤΑ, ΑΡΔΕΥΤΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ, ΥΔΡΕΥΣΗ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ, ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΚΛΠ)						
2.10	Ανάδειξη, προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς	50.000,00	50.000,00	50.000,00	175.000,00	175.000,00	500.000,00
2.10.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ						
2.10.2	ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ						
2.11	Πράσινες πόλεις	3.200.000,00	3.600.000,00	400.000,00	400.000,00	400.000,00	8.000.000,00

2.11.1	ΑΣΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ						
2.11.3	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ, ΕΠΙΣΚΕΥΗ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ						
3	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	10.420.000,00	9.955.000,00	1.750.000,00	2.662.500,00	2.662.500,00	27.450.000,00
3.1	<i>Υγεία - υποδομές, εξοπλισμός</i>	875.000,00	875.000,00	250.000,00	250.000,00	250.000,00	2.500.000,00
3.1.1	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ, ΕΠΙΣΚΕΥΗ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ						
3.1.2	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ						
3.2	<i>Τόνωση των πολιτικών απασχόλησης</i>	280.000,00	280.000,00	80.000,00	80.000,00	80.000,00	800.000,00
3.2.1	ΔΡΑΣΕΙΣ Τ'ΟΝΩΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ, ΜΙΚΡΟΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΑΝΕΡΓΩΝ ΚΛΠ.)						
3.3	<i>Ενσωμάτωση Ευπαθών Ομάδων Πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό</i>	150.000,00	150.000,00	150.000,00	525.000,00	525.000,00	1.500.000,00
3.3.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΕΥΠΑΘΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ (ΑΡ. 1 ΠΑΡ. 4 Ν. 4019/2011) ΣΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ						
3.4	<i>Ενίσχυση υποδομών για βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ενσωμάτωσης ΑΜΕΑ</i>	175.000,00	175.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	500.000,00
3.4.1	ΕΡΓΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΑΜΕΑ						
3.5	<i>Κοινωνικές επενδύσεις</i>	150.000,00	150.000,00	150.000,00	525.000,00	525.000,00	1.500.000,00

3.5.1	ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ (ΠΧ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ, ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ)						
3.8	<i>Ανάπτυξη και Εκσυγχρονισμός Υποδομών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης</i>	2.200.000,00	2.460.000,00	280.000,00	280.000,00	280.000,00	5.500.000,00
3.8.1	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΑΘΜΙΔΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ						
3.11	<i>Ενσωμάτωση Ευπαθών Ομάδων Πληθυσμού στην εκπαίδευση.</i>	50.000,00	50.000,00	50.000,00	175.000,00	175.000,00	500.000,00
3.11.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΕΥΠΑΘΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ (ΑΡ. 1 ΠΑΡ. 4 Ν. 4019/2011) ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.						
3.13	<i>Υποδομές στον τομέα του αθλητισμού</i>	6.525.000,00	5.800.000,00	725.000,00	725.000,00	725.000,00	14.500.000,00
3.13.1	ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ						
3.14	<i>Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών</i>	15.000,00	15.000,00	15.000,00	52.500,00	52.500,00	150.000,00
3.14.1	ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΩΝ ΧΩΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΠΟΛΗΣ (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.)						
3.14.2	ΜΕΛΕΤΕΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ, ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΤΙΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ						
4	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	41.085.000,00	42.065.000,00	11.750.000,00	11.000.000,00	11.000.000,00	116.900.000,00
4.1	<i>Υποδομές ΤΠΕ</i>	100.000,00	350.000,00	350.000,00	100.000,00	100.000,00	1.000.000,00
4.1.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΠΕ						
4.1.2	ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΠΕ						

4.2	<i>Ενεργειακά δίκτυα και υποδομές</i>	100.000,00	350.000,00	350.000,00	100.000,00	100.000,00	1.000.000,00
4.2.1	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ						
4.2.2	ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ						
4.3	<i>Λιμενικές υποδομές</i>	8.170.000,00	8.550.000,00	760.000,00	760.000,00	760.000,00	19.000.000,00
4.3.1	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ, ΕΠΕΚΤΑΣΗ, ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ						
4.3.2	ΑΛΙΕΥΤΙΚΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ						
4.3.3	ΜΕΛΕΤΕΣ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ						
4.5	<i>Οδικές υποδομές</i>	12.900.000,00	13.500.000,00	1.200.000,00	1.200.000,00	1.200.000,00	30.000.000,00
4.5.1	ΟΔΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ						
4.5.2	ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΟΔΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ						
4.7	<i>Υδατοδρόμια</i>	315.000,00	315.000,00	90.000,00	90.000,00	90.000,00	900.000,00
4.7.1	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΥΔΑΤΟΔΡΟΜΙΩΝ						
4.8	<i>Οδική ασφάλεια</i>	17.500.000,00	17.000.000,00	8.500.000,00	8.500.000,00	8.500.000,00	60.000.000,00
4.8.1	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ						
4.8.2	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ						
4.8.3	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΖΗΜΙΩΝ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ						
4.8.4	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ - ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ & ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ						
4.8.5	ΜΕΛΕΤΕΣ ΕΡΓΩΝ ΟΔΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ						
4.10	<i>Πολυτροπική και αστική κινητικότητα</i>	800.000,00	800.000,00	200.000,00	100.000,00	100.000,00	2.000.000,00
4.10.1	ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΧΩΡΩΝ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ						

4.10.2	ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΟΛΥΤΡΟΠΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ						
4.10.3	ΕΡΓΑ ΠΟΛΥΤΡΟΠΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ						
4.11	<i>Επενδύσεις στην Εφοδιαστική αλυσίδα</i>	1.200.000,00	1.200.000,00	300.000,00	150.000,00	150.000,00	3.000.000,00
4.11.1	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ, ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ, ΑΝΑΔΕΙΞΗ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΧΩΡΩΝ ΛΑΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ						
4.11.2	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ						
5	ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ	9.330.000,00	10.630.000,00	1.844.000,00	1.573.000,00	1.573.000,00	24.950.000,00
5.1	<i>Πρωώθηση τουρισμού με έμφαση στις ανερχόμενες και μη παραδοσιακές αγορές</i>	100.000,00	600.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	1.000.000,00
5.1.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΙΣ ΑΝΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΜΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ						
5.2	<i>Πρωώθηση και ανάπτυξη υποδομών για εναλλακτικές μορφές τουρισμού</i>	2.100.000,00	2.330.000,00	250.000,00	250.000,00	250.000,00	5.180.000,00
5.2.1	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ						
5.2.2	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ-ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ						
5.2.3	ΕΡΓΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ						
5.2.4	ΜΕΤΕΤΕΣ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΓΙΑ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ						
5.2.5	ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ HEALTH & WELLNESS						
5.2.6	ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ						

	ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ CITY BREAK						
5.3	<i>Προστασία και ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού ενδιαφέροντος</i>	4.400.000,00	4.720.000,00	780.000,00	550.000,00	550.000,00	11.000.000,00
5.3.1	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΩΝ						
5.3.2	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΙΕΡΩΝ ΝΑΩΝ ΚΑΙ ΙΕΡΩΝ ΜΟΝΩΝ						
5.3.3	ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ, ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ						
5.3.4	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΠΩΝ ΚΑΙ ΚΤΙΡΙΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ						
5.4	<i>Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς</i>	1.120.000,00	1.260.000,00	140.000,00	140.000,00	140.000,00	2.800.000,00
5.4.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ						
5.5	<i>Μουσεία και Πολιτιστικά Κέντρα</i>	1.240.000,00	1.350.000,00	200.000,00	155.000,00	155.000,00	3.100.000,00
5.5.1	ΜΟΥΣΕΙΑ (ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ-ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ - ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ-ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ)						
5.5.2	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ (ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ- ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ - ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ-ΑΝΑΔΕΙΞΗ)						
5.5.3	ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΜΟΥΣΕΙΑ - ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ						
5.6	<i>Υποδομές και δράσεις σύγχρονου πολιτισμού</i>	70.000,00	70.000,00	74.000,00	78.000,00	78.000,00	370.000,00

5.6.1	ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ						
5.7	Πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες	70.000,00	70.000,00	70.000,00	70.000,00	70.000,00	350.000,00
5.7.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ						
5.8	Ενίσχυση των επιχειρήσεων για αύξηση της εξωστρέφειας στις εθνικές και διεθνείς αγορές	70.000,00	70.000,00	70.000,00	70.000,00	70.000,00	350.000,00
5.8.1	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ ΣΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΓΟΡΕΣ						
5.9	Ανάπτυξη και προώθηση προϊόντων με ΠΟΠ & ΠΓΕ	80.000,00	80.000,00	80.000,00	80.000,00	80.000,00	400.000,00
5.9.1	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΜΕ ΠΟΠ & ΠΓΕ						
5.11	Προώθηση ελληνικών προϊόντων στο εξωτερικό	80.000,00	80.000,00	80.000,00	80.000,00	80.000,00	400.000,00
5.11.1	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ						
5.11.2	ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ						
6	ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	2.312.000,00	2.312.000,00	578.000,00	289.000,00	289.000,00	5.780.000,00
6.1	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ	1.852.000,00	1.852.000,00	463.000,00	231.500,00	231.500,00	4.630.000,00
6.1.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ						
6.2	ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	460.000,00	460.000,00	115.000,00	57.500,00	57.500,00	1.150.000,00
6.2.1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ						
6.2.2	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ						
6.2.3	ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΠΑ						

6.2.4	ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ – ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ						
6.2.5	ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ						
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ Α		90.650.000,00	90.650.000,00	25.900.000,00	25.900.000,00	25.900.000,00	259.000.000,00
ΣΥΝΟΛΟ ΠΠΑ							259.000.000,00

* ΔΡΑΣΗ: αφορά ομοειδή έργα (συμπληρώνεται με κεφαλαία).

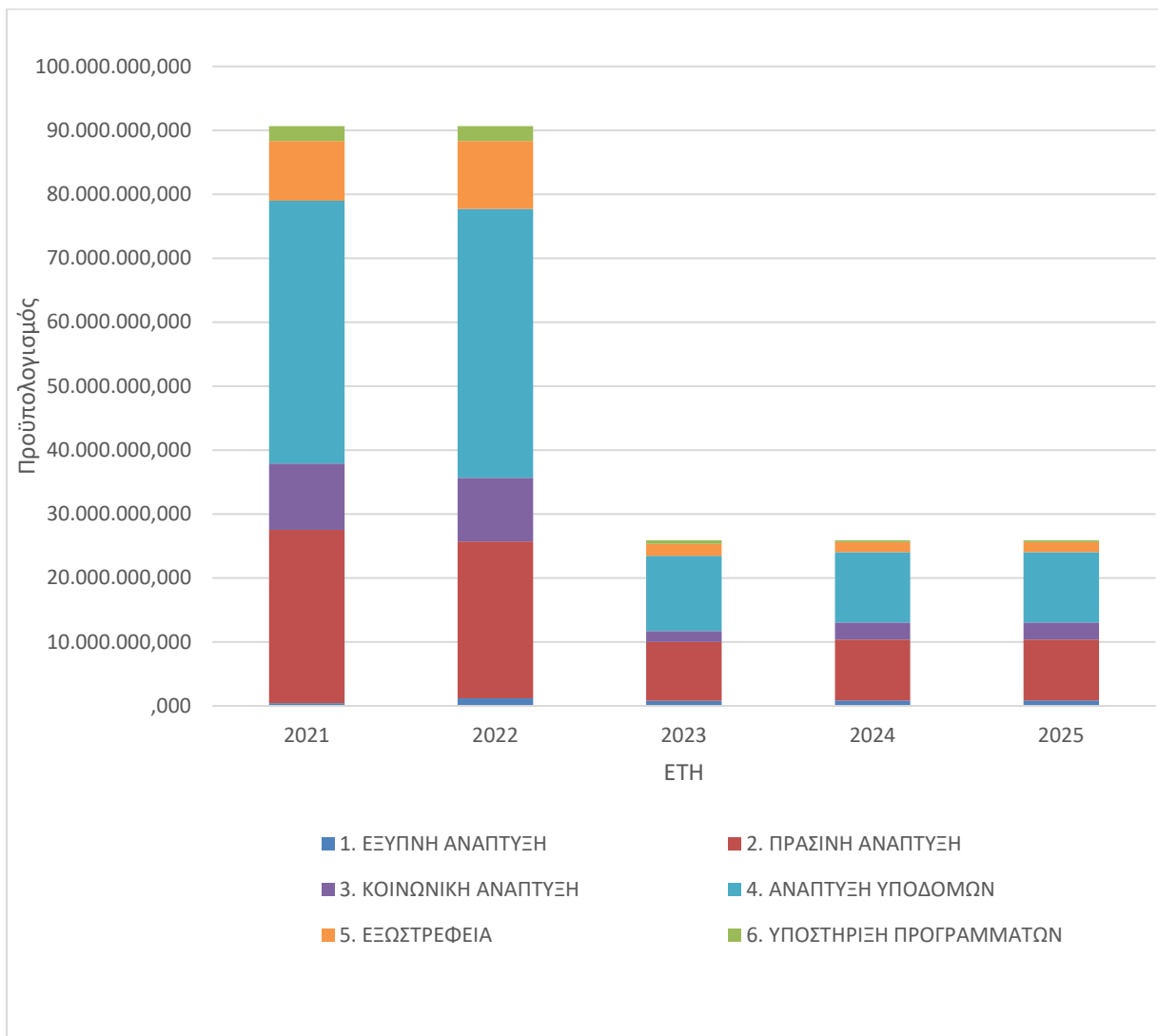
** Ονοματισμένο έργο: αφορά μόνο ένα έργο (συμπληρώνεται με πεζά).

Οι πόροι του ΕΠΑ κατανέμονται σε τρεις βασικές διαστάσεις – κατά έτος, στο σύνολο των τομέων και των περιφερειών και μεταξύ των τομεακών και περιφερειακών προγραμμάτων. Ως προς την κατανομή κατά έτος, παρότι η εφαρμοσμένη πρακτική πολυετών προγραμμάτων (όπως το ΕΣΠΑ 2014-2020) επιτάσσει οι πόροι να κατανέμονται ισόποσα στα έτη, με πρόβλεψη για την επίδραση του πληθωρισμού, στο ΕΠΑ 2021-2025, με δεδομένη την ανάγκη αντιμετώπισης των οικονομικών επιπτώσεων της πρόσφατης κρίσης και των νέων προκλήσεων λόγω της πανδημίας, καθώς επίσης και την συνέχιση της χρηματοδότησης των υφιστάμενων έργων, επιθυμητή είναι η εμπροσθοβαρής εκτέλεση του προγράμματος, με αυξημένο προϋπολογισμό στα πρώτα δύο έτη με ποσοστό 35% και από 10% στα τρία επόμενα.

Ειδικά στην 1η προγραμματική περίοδο του ΕΠΑ ο κάθε φορέας έχει τη δυνατότητα να ανακατανείμει χρονικά τον προϋπολογισμό που του αναλογεί βάσει των αναγκών του, καθώς αναγνωρίζεται η ιδιαιτερότητα αυτής της περιόδου που προκύπτει από την ύπαρξη των υφιστάμενων έργων – μελετών από την πρότερη κατάσταση του Εθνικού ΠΔΕ.

Το ΠΠΑ Στερεάς Ελλάδας σχεδιάζεται λαμβάνοντας υπόψη τις αυξημένες ανάγκες κατά τα έτη 2021 και 2022 τηρώντας τη γενική κατεύθυνση του ΕΠΑ περί κατανομής του προϋπολογισμού στα πρώτα δύο έτη σε ποσοστό 35% και από 10% στα τρία επόμενα. Αναλυτικά η κατανομή του προϋπολογισμού στα πέντε έτη του προγράμματος αποτυπώνεται στο ακόλουθο σχήμα.

Σχήμα 20: Κατανομή Προϋπολογισμού του Προγράμματος σε Αναπτυξιακού Στόχους και Έτη

11 Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

11.1 ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΟ ΕΠΑ

Σύμφωνα με τη διάρθρωση της Στρατηγικής που παρουσιάζεται στο 2^ο Κεφάλαιο, το Πρόγραμμα Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΠΠΑ) της Στερεάς Ελλάδας περιλαμβάνει σαράντα τέσσερις (44) Προτεραιότητες οι οποίοι κατανέμονται στους πέντε Αναπτυξιακούς Στόχους του ΕΠΑ που κατ' επέκταση αντιστοιχούν στους πέντε Αναπτυξιακούς Στόχους του ΠΠΑ.

Στον Πίνακα που ακολουθεί εξετάζεται ο βαθμός συμβατότητας των Προτεραιοτήτων του Προγράμματος σε σχέση με τους Ειδικούς Στόχους για κάθε Πυλώνα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021 – 2025. Στην πρώτη κάθετη στήλη απαριθμούνται οι Προτεραιότητες του ΠΠΑ, οι οποίες οριζόντια βαθμολογούνται ανάλογα με τη συσχέτιση τους με τους Ειδικούς Στόχους του Εθνικού Προγράμματος. Η κλίμακα βαθμολόγησης είναι από 1 έως 3, όπου 1 χαμηλή συσχέτιση, 2 μέση συσχέτιση και 3 υψηλή συσχέτιση. Η βαθμολόγηση γίνεται μόνο για τις Προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στο ΠΠΑ. Για τους Άξονες του ΕΠΑ όπου δεν υπάρχουν δράσεις η βαθμολογία παίρνει τιμή 0. Η συσχέτιση υπολογίζεται σε επίπεδο Προτεραιοτήτων και σε επίπεδο Ειδικών Στόχων και φανερώνει το βαθμό κάλυψης του συνόλου των αναπτυξιακών αναγκών ανά πυλώνα του ΕΠΑ που ικανοποιούνται από το ΠΠΑ.

Πίνακας 27: Συσχέτιση των Προτεραιοτήτων του ΠΠΑ με τους Ειδικούς Στόχους του ΕΠΑ για τον Αναπτυξιακό Στόχο της Έξυπνης Ανάπτυξης

Έξυπνη Ανάπτυξη / Προτεραιότητες ΠΠΑ	Ειδικό στόχοι ΕΠΑ			Συμβατότητα		
	Έρευνα και ανάπτυξη	Ψηφιακός μετασχηματισμός	Καινοτομία και επιχειρηματικότητα	Σύνολο	Μέγιστη συσχέτιση στο ΕΠΑ	Βαθμός Συσχέτισης
Δημιουργία επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής	3	1	1	5	5	1
Δημιουργία ερευνητικής τεχνολογίας και λύσεων ΤΠΕ στον δημόσιο τομέα				0	5	0
Πρώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις	1	1	3	5	5	1
Συστάδες ανάπτυξης			3	3	3	1
Βιομηχανική μετάβαση και επιχειρηματικότητα			3	3	3	1
Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση		3		3	3	1
Ηλεκτρονική υγεία (e-health)				0	3	0

Ψηφιακή διασύνδεση μονάδων δημόσιας διοίκησης		3		3	3	1
Εκσυγχρονισμός του δικαστικού συστήματος				0	3	0
Έξυπνες πόλεις		3		3	3	1
Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη		3		3	3	1
Σύνολο				28	39	71,79%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Για τον Αναπτυξιακό Στόχο που αφορά την **Έξυπνη Ανάπτυξη**, από τον πίνακα ανάλυσης προκύπτει ότι ο βαθμός συμβατότητας του Προγράμματος σε σχέση με τις Προτεραιότητες του ΕΠΑ που εξυπηρετούνται ανέρχεται στο **71,79%**. Το ποσοστό προκύπτει από τιμές συσχέτισης και **θεωρείται ικανοποιητικό**.

Πίνακας 28: Συσχέτιση των Προτεραιοτήτων του ΠΠΑ με τους Ειδικούς Στόχους του ΕΠΑ για τον Αναπτυξιακό Στόχο της Πράσινης Ανάπτυξης

Πράσινη Ανάπτυξη / Προτεραιότητες ΠΠΑ	Ειδικοί στόχοι ΕΠΑ			Συμβατότητα		
	Μετάβαση σε κυκλική οικονομία	Προστασία του περιβάλλοντος	Αντιμετώπιση κλιματικής αλλαγής	Σύνολο	Μέγιστη συσχέτιση στο ΕΠΑ	Βαθμός Συσχέτισης
Ενεργειακή απόδοση	1	1	3	5	5	1
Στήριξη ΑΠΕ – συμπαράγωγή				0	3	0
Απεξάρτηση από ορυκτά καύσιμα-ενεργειακή μετάβαση				0	5	0
Πρόληψη & διαχείριση κινδύνων			3	3	3	1
Ανάπτυξη υποδομών προστασίας		3	3	6	6	1
Παροχή πόσιμου νερού & διαχείριση υδάτων		3	2	5	5	1
Διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων	3	2	1	6	6	1
Στήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής & αποδοτικής χρήσης πόρων	3	3	2	8	8	1
Ανάδειξη, προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς		3		3	3	1
Πράσινη επιχειρηματικότητα	3	3	3	9	9	1
Πράσινες πόλεις	2	3	2	7	7	1
Σύνολο				52	60	86,67%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Για τον Αναπτυξιακό Στόχο που αφορά την **Πράσινη Ανάπτυξη**, από τον πίνακα ανάλυσης προκύπτει ότι ο βαθμός συμβατότητας του Προγράμματος σε σχέση με τις Προτεραιότητες του ΕΠΑ που εξυπηρετούνται ανέρχεται στο **86,67%**. Το ποσοστό προκύπτει από τιμές συσχέτισης και **θεωρείται ιδιαίτερα υψηλό**.

Πίνακας 29: Συσχέτιση των Προτεραιοτήτων του ΠΠΑ με τους Ειδικούς Στόχους του ΕΠΑ για τον Αναπτυξιακό Στόχο της Κοινωνικής Ανάπτυξης

Κοινωνική Ανάπτυξη / Προτεραιότητες ΠΠΑ	Ειδικοί στόχοι ΕΠΑ				Συμβατότητα		
	Υγεία και αθλητισμός	Απασχόληση	Παιδεία	Κοινωνική συνοχή	Σύνολο	Μέγιστη συσχέτιση στο ΕΠΑ	Βαθμός Συσχέτισης
Υγεία - υποδομές, εξοπλισμός	3			2	5	5	1
Υποδομές στον τομέα του αθλητισμού	3			1	4	4	1
Τόνωση των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης		3		2	5	5	1
Δράσεις εκπαίδευσης – κατάρτισης εργαζομένων					0	7	0
Ενσωμάτωση ευπαθών ομάδων πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό		3		2	5	5	1
Κοινωνικές επενδύσεις (στήριξη της οικογένειας, ενίσχυση προσχολικής αγωγής)			2	3	5	5	1
Ενσωμάτωση ευπαθών ομάδων πληθυσμού στην εκπαίδευση			3	2	5	5	1
Ενίσχυση υποδομών για βελτίωση της ενσωμάτωσης ΑΜΕΑ		2	2	3	7	7	1
Αντιμετώπιση ανισοτήτων στις απομακρυσμένες και νησιωτικές περιοχές					0	3	0
Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών				3	3	3	1
Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός υποδομών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης		1	3		4	4	1
Πρότυπες μονάδες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης επαγγελματικής κατεύθυνσης					0	5	0
Διεθνοποίηση των ΑΕΙ					0	3	0
Προσέλκυση καταρτισμένων Ελλήνων από το εξωτερικό (brain gain)					0	4	0
Ασφάλεια, προστασία και δικαιοσύνη					0	3	0
Σύνολο					43	68	63,24%

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Για τον Αναπτυξιακό Στόχο που αφορά την **Κοινωνική Ανάπτυξη**, από τον πίνακα ανάλυσης προκύπτει ότι ο βαθμός συμβατότητας του Προγράμματος σε σχέση με τις Προτεραιότητες του ΕΠΑ που εξυπηρετούνται ανέρχεται στο **63,24%**. Το ποσοστό προκύπτει από τιμές συσχέτισης και **θεωρείται ικανοποιητικό**.

Πίνακας 30: Συσχέτιση των Προτεραιοτήτων του ΠΠΑ με τους Ειδικούς Στόχους του ΕΠΑ για τον Αναπτυξιακό Στόχο της Ανάπτυξης Υποδομών

Ανάπτυξη Υποδομών / Προτεραιότητες ΠΠΑ	Ειδικοί στόχοι			Συμβατότητα		
	Δίκτυα	Μεταφορές	Εφοδιαστική αλυσίδα	Σύνολο	Μέγιστη συσχέτιση στο ΕΠΑ	Βαθμός Συσχέτισης

Υποδομές ΤΠΕ	3			3	3	1	
Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός ενεργειακών δικτύων και υποδομών	3			3	3	1	
Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός λιμενικών υποδομών		3	2	5	5	1	
Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός σιδηροδρομικού δικτύου				0	9	0	
Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός οδικών υποδομών		3	1	4	4	1	
Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός υποδομών αερομεταφορών				0	4	0	
Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός υδατοδρομίων		3		3	3	1	
Οδική ασφάλεια		3		3	3	1	
Ψηφιοποίηση μεταφορών				0	5	0	
Πολυτροπική και αστική κινητικότητα		3	2	5	5	1	
Επενδύσεις στην εφοδιαστική αλυσίδα			3	3	3	1	
				Σύνολο	29	47	61,70%

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Για τον Αναπτυξιακό Στόχο που αφορά την **Ανάπτυξη Υποδομών**, από τον πίνακα ανάλυσης προκύπτει ότι ο βαθμός συμβατότητας του Προγράμματος σε σχέση με τις Προτεραιότητες του ΕΠΑ που εξυπηρετούνται ανέρχεται στο **61,70%**. Το ποσοστό προκύπτει από τιμές συσχέτισης και **θεωρείται ικανοποιητικό**. Παρατηρείται ότι παρά το υψηλό ποσοστό του προϋπολογισμού των δράσεων ανάπτυξης υποδομών στο σύνολο του Προγράμματος, ο βαθμός συσχέτισης με το ΕΠΑ υστερεί σε κάποιο βαθμό, καθώς δεν υπάρχουν δράσεις που να ικανοποιούν τους Ειδικούς Στόχους για την ανάπτυξη και βελτίωση υποδομών σιδηροδρομικού δικτύου και αερομεταφορών, αλλά και ψηφιοποίησης των μεταφορών.

Πίνακας 31: Συσχέτιση των Προτεραιοτήτων του ΠΠΑ με τους Ειδικούς Στόχους του ΕΠΑ για τον Αναπτυξιακό Στόχο της Εξωστρέφειας

Εξωστρέφεια / Προτεραιότητες ΠΠΑ	Ειδικόί στόχοι ΕΠΑ			Συμβατότητα		
	Πολιτισμός	Τουρισμός	Αγροδ/κός τομέας	Σύνολο	Μέγιστη συσχέτιση στο ΕΠΑ	Βαθμός Συσχέτισης
Προώθηση τουρισμού με έμφαση στις ανερχόμενες και μη παραδοσιακές αγορές	1	3		4	4	1
Προώθηση και ανάπτυξη υποδομών για εναλλακτικές μορφές τουρισμού	1	3	1	5	5	1
Ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού ενδιαφέροντος	3	3		6	5	1,2
Τουρισμός και πολιτιστική κληρονομιά - προστασία, ανάπτυξη και προβολή	3	3		6	6	1
Μουσεία και πολιτιστικά κέντρα	3	1		4	4	1

Υποδομές και δράσεις σύγχρονου πολιτισμού	3	1		4	4	1
Πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες	3	2		5	5	1
Ενίσχυση των επιχειρήσεων για αύξηση της εξωστρέφειας στις εθνικές και διεθνείς αγορές			3	3	3	1
Πρώθηση ελληνικών προϊόντων στο εξωτερικό			3	3	3	1
Ανάπτυξη και προώθηση προϊόντων με ΠΟΠ και ΠΓΕ			3	3	3	1
Δημιουργία και προώθηση εθνικού εμπορικού σήματος				0	6	0
Πρώθηση έρευνας και ανάπτυξης των εγχώριων ορυκτών πρώτων υλών				0	3	0
			Σύνολο	43	51	84,31%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Για τον Αναπτυξιακό Στόχο που αφορά την **Εξωστρέφεια**, από τον πίνακα ανάλυσης προκύπτει ότι ο βαθμός συμβατότητας του Προγράμματος σε σχέση με τις Προτεραιότητες του ΕΠΑ που εξυπηρετούνται ανέρχεται στο **84,31%**. Το ποσοστό προκύπτει από τιμές συσχέτισης και **θεωρείται ιδιαίτερα υψηλό**.

11.2 ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ

Ο σχεδιασμός της Περιφερειακής Πολιτικής της ΠΣΤΕ για την περίοδο 2014-2020 λαμβάνει υπόψη μία σειρά ευρύτερους παράγοντες του εθνικού και ευρωπαϊκού πλαισίου, οι οποίοι περιλαμβάνουν το ευρύτερο μακροοικονομικό περιβάλλον της χώρας καθώς και μια σειρά από πολιτικοοικονομικές και θεσμικές εξελίξεις που το προσδιορίζουν, όπως αυτές εξελίσσονται στο εθνικό και το κοινοτικό περιβάλλον. Τέτοιες εξελίξεις αποτελούν η έξοδος της χώρας από τα προγράμματα στήριξης και η είσοδος της στον θεσμό του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, οι δεσμεύσεις και οι μεταμνημονιακές υποχρεώσεις της, οι κατευθυντήριες γραμμές για το νέο Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι νέοι στόχοι πολιτικής των Ταμείων και η εγκεκριμένη Εθνική Αναπτυξιακή Στρατηγική της χώρας.

Η Αναπτυξιακή Στρατηγική “Εθνική Στρατηγική για τη Βιώσιμη και Δίκαιη Ανάπτυξη 2030”, όπως αυτή εγκρίθηκε στο Eurogroup της 27ης Απριλίου 2018 αποσκοπεί στη μετάβαση σε ένα δίκαιο, βιώσιμο και χωρίς αποκλεισμούς αναπτυξιακό πρότυπο, με όρους κοινωνικής και περιφερειακής συνοχής, μέσα από την έγκαιρη και αποτελεσματική υλοποίηση ενός πλέγματος μεταρρυθμίσεων και πολιτικών για την ενίσχυση του μακροπρόθεσμου αναπτυξιακού δυναμικού της Ελλάδας, την τόνωση των επενδύσεων, την υποστήριξη της καινοτόμου και εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας, τη δημιουργία νέων και ποιοτικών θέσεων εργασίας, καθώς και την αναβάθμιση του Κράτους Πρόνοιας. Η Εθνική Αναπτυξιακή Στρατηγική στηρίζεται στους εξής άξονες παρέμβασης:

- Δημοσιονομική Σταθερότητα: Δημοσιονομική σταθερότητα, με σταθερή ανάπτυξη άνω του 2%, και ανθεκτικότητα στις εξωτερικές κρίσεις.
- Βιώσιμη ανάπτυξη: Κύριοι στόχοι είναι η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, η αύξηση της εξαγωγικής δραστηριότητας, η προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων, η δημιουργία περισσότερων και ποιοτικότερων

θέσεων εργασίας, η βελτίωση της παραγωγικότητας και της καινοτομίας σε βασικούς κλάδους, η ενίσχυση των start – ups και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

- Ποιοτικές και Προσβάσιμες Υποδομές για την Ανάπτυξη. Θα αναπτυχθούν στρατηγικές για τον τομέα της ενέργειας, των μεταφορών και των εφοδιαστικών αλυσίδων, της ψηφιακής οικονομίας, της διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων του δημοσίου, της διαχείρισης των υδάτων, της προώθησης των διασυνοριακών αναπτυξιακών πρωτοβουλιών και υποδομών κλπ.
- Δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης μέσω της ποιοτικής εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς, της κοινωνικής προστασίας, της καθολικής υγειονομικής περίθαλψης, της κοινωνικής και πράσινης οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της περιφερειακής και εδαφικής συνοχής και της ενίσχυσης του αναπτυξιακού ρόλου των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, της συμπερίληψης της Νέας Γενιάς και της Πολιτικής για το Παιδί.

Περαιτέρω, οι Συστάσεις της Επιτροπής για την Ελλάδα στο πλαίσιο του Εαρινού Εξαμήνου (Ιούλιος 2020) συνθέτουν ένα αναλυτικό πλαίσιο που προσδιορίζει το σύνολο σχεδόν των επιμέρους διαστάσεων του περιφερειακού προγραμματισμού. Στον πυρήνα των Συστάσεων για την Ελλάδα βρίσκονται η ανάγκη ώστε η χώρα να επιτύχει βιώσιμη οικονομική ανάκαμψη και να αντιμετωπίσει τις υπερβολικές μακροοικονομικές ανισορροπίες, συνεχίζοντας και ολοκληρώνοντας τις μεταρρυθμίσεις σύμφωνα με τις μεταπρογραμματικές δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν στο πλαίσιο της Ευρωζώνης στις 22 Ιουνίου 2018 και να επικεντρώσει την επενδυτική οικονομική πολιτική στους τομείς των βιώσιμων μεταφορών και της εφοδιαστικής, της περιβαλλοντικής προστασίας, της ενεργειακής απόδοσης, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των έργων διασύνδεσης, των ψηφιακών τεχνολογιών, της έρευνας και ανάπτυξης, της εκπαίδευσης, των δεξιοτήτων, της απασχολησιμότητας, της υγείας και της ανάπτυξης των αστικών περιοχών, λαμβάνοντας υπόψη τις περιφερειακές ανισότητες και την ανάγκη διασφάλισης της κοινωνικής ένταξης.

Οι συστάσεις εξειδικεύονται σε μία σειρά τομείς, οι οποίοι επηρεάζουν άμεσα τον σχεδιασμό της στρατηγικής της Περιφέρειας για την προγραμματική περίοδο 2014-2020. Συνοπτικά, οι συστάσεις αυτές περιλαμβάνουν:

- Ενίσχυση των μεταρρυθμίσεων που βελτιώνουν το επιχειρηματικό περιβάλλον και την ποιότητα των θεσμών, με στόχο την ενίσχυση των επενδύσεων και την προσέλκυση επιχειρήσεων. Ειδικότερα η αύξηση των επενδύσεων που ενισχύουν την ανάπτυξη θα συμβάλει καθοριστικά στη στήριξη πιο μακροπρόθεσμης ανάπτυξης και στη μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων.
- Αύξηση των επενδύσεων στην εκπαίδευση και την κατάρτιση για τη βελτίωση της παραγωγικότητας και της μακροπρόθεσμης ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς στην Ελλάδα, καθώς και για την άρση των αναπτυξιακών φραγμών σε καινοτόμους τομείς. Η προώθηση της ποιοτικής και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευσης και κατάρτισης, με μεγαλύτερη συσχέτιση μεταξύ της εκπαίδευσης και των αναγκών της αγοράς εργασίας, η βελτίωση της ελκυστικότητας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και η αύξηση της συμμετοχής στη διά βίου μάθηση είναι σημαντικές για τη στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης.

- Παρεμβάσεις για τη βελτίωση των προοπτικών απασχόλησης, στην προώθηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας και στην ενίσχυση των συνθηκών για τη δημιουργία θέσεων εργασίας, με έμφαση στους νέους και τις γυναίκες και αντιμετώπιση της μακροχρόνιας ανεργίας.
- Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές και υψηλής ποιότητας κοινωνικές υπηρεσίες χωρίς αποκλεισμούς, καθώς και στην ανάπτυξη κέντρων ημερήσιας φροντίδας. Η στήριξη των απόρων και η προώθηση της κοινωνικής ένταξης των παιδιών που κινδυνεύουν από τη φτώχεια, των ατόμων με αναπηρία, των μεταναστών και των προσφύγων, με παράλληλη μέριμνα για την εξομάλυνση των γεωγραφικών ανισοτήτων, θα βελτιώσουν την κοινωνική ένταξη στην Ελλάδα.
- Συνέχιση των επενδύσεων στον τομέα της πρωτοβάθμιας ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.
- Απαιτούνται νέες επενδύσεις για την αύξηση των πολυτροπικών μεταφορών και την προώθηση της περιφερειακής ολοκλήρωσης και της αστικής ανάπτυξης. Ανάγκη μείωσης της εξάρτησης των μεταφορών από το πετρέλαιο, μείωσης του κόστους μεταφοράς, βελτίωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών και των προτύπων ασφαλείας και αύξησης της διείσδυσης των ευφυών συστημάτων μεταφορών.
- Η επεξεργασία των στερεών αποβλήτων και των αστικών και βιομηχανικών λυμάτων είναι ο κυριότερος τομέας στον οποίο απαιτούνται πρόσθετες επενδύσεις προκειμένου να ευθυγραμμιστούν τα πρότυπα περιβαλλοντικής προστασίας της χώρας με εκείνα της υπόλοιπης ΕΕ. Οι επενδύσεις πρέπει να επιδιώκουν τον περιορισμό της υγειονομικής ταφής και της μηχανικής-βιολογικής επεξεργασίας και να ενισχύουν σύγχρονες τεχνικές. Επιπλέον είναι αναγκαία η αύξηση του ποσοστού ανακύκλωσης των αστικών αποβλήτων, ενώ απαιτούνται επίσης επενδύσεις για τη βελτίωση της επεξεργασίας των υδάτων, την καταπολέμηση της αλάτωσης των υπόγειων υδάτων, καθώς και μέτρα στήριξης για την πρόληψη των πλημμυρών και την αποκατάσταση της φυσικής ροής των ποταμών.
- Βελτίωση των ενεργειακών υποδομών για τη μείωση του ενεργειακού κόστους για τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά και την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η περαιτέρω ανάπτυξη των εμπορικών υποδομών φυσικού αερίου θα συμβάλει στην ανάπτυξη της αγοράς.
- Επενδύσεις για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομίας και της κοινωνίας. Η χώρα πρέπει ιδίως να επενδύσει στην τεχνολογία της πληροφορίας και της επικοινωνίας, προκειμένου να καλύψει την αποεπένδυση που παρατηρήθηκε κατά τη διάρκεια της κρίσης. Παράλληλα απαιτείται βελτίωση της ευρυζωνικής συνδεσιμότητας υψηλότερης ταχύτητας για την υποστήριξη των δυναμικών επιχειρήσεις με εξαγωγικό προσανατολισμό. Η έλλειψη ψηφιακών δεξιοτήτων στο σύνολο του πληθυσμού αποτελεί τροχοπέδη για την εξεύρεση εργασίας και εμποδίζει την ανάπτυξη καινοτόμων επιχειρήσεων.
- Συστήνονται ανανεωμένες στρατηγικές «έξυπνης εξειδίκευσης» σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, καθώς και πρόσθετα μέτρα για την αντιμετώπιση των πλέον πιεστικών αδυναμιών του συστήματος έρευνας και καινοτομίας, για την τόνωση των επενδύσεων στην έρευνα και την ανάπτυξη με γνώμονα την αγορά,

οι οποίες παραμένουν χαμηλές και επηρεάζουν αρνητικά το αναπτυξιακό δυναμικό της Ελλάδας.

- Ζήτημα διατομεακού χαρακτήρα αποτελούν οι επενδύσεις για την ανάπτυξη των υποβαθμισμένων αστικών, νησιωτικών και ορεινών περιοχών οι οποίες είναι απαραίτητες για την αντιμετώπιση της απώλειας και της υποβάθμισης της ποιότητας του φυσικού και ανθρώπινου κεφαλαίου της χώρας κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης. Η βιώσιμη ανάπτυξη μειονεκτουσών και/ή αποβιομηχανοποιημένων περιοχών στα τρία μεγαλύτερα αστικά κέντρα της χώρας και στα κυριότερα περιφερειακά αστικά κέντρα, μεταξύ των οποίων η Χαλκίδα είναι μια μεσοπρόθεσμη προτεραιότητα. Στις πιο μακροπρόθεσμες προτεραιότητες περιλαμβάνονται η ανάπτυξη βιώσιμων παραγωγικών δραστηριοτήτων, η αναβάθμιση των συστημάτων κινητικότητας και ασφάλειας, η ενεργειακή απόδοση και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η περιβαλλοντική προστασία και η βελτίωση της ανθεκτικότητας σε φυσικούς κινδύνους και κοινωνικοοικονομικές κρίσεις.

Στο πλαίσιο των ανωτέρω στρατηγικών στόχων και κατευθύνσεων της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας για την επόμενη προγραμματική περίοδο, στις ενότητες που ακολουθούν εξετάζεται η συμβατότητα του ΠΠΑ της Περιφέρειας σε σχέση με:

- Την Στρατηγική «Ευρώπη 2020».
- Το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ) 2014 -2020.
- Το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης - ΕΣΠΑ» της περιόδου 2021-2027
- Το πρόγραμμα Horizon Europe
- Το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (2020)
- Τις Εθνικές Στρατηγικές

Η Στρατηγική «Ευρώπη 2020»

Η Στρατηγική «Ευρώπη 2020» χρησιμεύει ως πλαίσιο αναφοράς για δραστηριότητες που αναλαμβάνονται σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν θεσπιστεί οι κάτωθι στόχοι με χρονικό ορίζοντα το 2020:

- ✓ Απασχόληση: Να απασχολείται το 75% των ατόμων ηλικίας 20–64 ετών
- ✓ Έρευνα και Ανάπτυξη (E&A): Να επενδύεται το 3% του ΑΕΠ της ΕΕ στην E&A
- ✓ Κλιματική αλλαγή και ενέργεια: να μειωθούν οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά 20% σε σχέση με τα επίπεδα του 1990. Το 20% της ενέργειας να προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές. Να αυξηθεί η ενεργειακή απόδοση κατά 20%.
- ✓ Εκπαίδευση: Να μειωθεί κάτω από 10% το ποσοστό των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο. Τουλάχιστον το 40% των ατόμων ηλικίας 30-34 ετών να έχουν ολοκληρώσει την ανώτατη εκπαίδευση.

- ✓ Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός: Να μειωθεί κατά τουλάχιστον 20 εκατομμύρια ο αριθμός των ατόμων που βρίσκονται ή κινδυνεύουν να βρεθούν σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού.

Για την αξιολόγηση της συμβατότητας των Αναπτυξιακών Στόχων και των επιμέρους προτεραιοτήτων του ΠΠΑ με τους στόχους της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020», υιοθετείται ο επόμενος Πίνακας όπου βαθμολογούνται οι ανάγκες σε σχέση με τους πέντε (5) βασικούς στόχους της Στρατηγικής. Η κλίμακα βαθμολόγησης είναι από 1 έως 3, όπου 1 μηδενική ή χαμηλή συνάφεια, 2 μέση συνάφεια και 3 υψηλή συνάφεια. Η Τιμή Συνάφειας υπολογίζεται σε επίπεδο Προτεραιοτήτων του ΠΠΑ και σε επίπεδο των στόχων της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Πίνακας 32: Πίνακας συμβατότητας Προτεραιοτήτων του ΠΠΑ με τους Στόχους της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020»

Στόχοι της Στρατηγικής "Ευρώπη 2020"							
Άξονες Προτεραιότητας ΠΠΑ	Απασχόληση	Έρευνα & Ανάπτυξη	Κλιματική Αλλαγή & Ενέργεια	Εκπαίδευση	Φτώχεια & Κοινωνικός Αποκλεισμός	Σύνολο (s)	Τιμή Συνάφειας
Δημιουργία επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής	2	3	2	3	1	11	0,73
Πρώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις	2	3	3	2	1	11	0,73
Συστάδες ανάπτυξης	2	3	2	1	1	9	0,60
Βιομηχανική μετάβαση και επιχειρηματικότητα	3	3	1	1	1	9	0,60
Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση	1	2	2	1	2	8	0,53
Ψηφιακή διασύνδεση μονάδων δημόσιας διοίκησης	1	1	1	1	1	5	0,33
Έξυπνες πόλεις	1	1	2	1	1	6	0,40
Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη	2	2	1	2	3	10	0,67
Ενεργειακή απόδοση	1	1	3	1	1	7	0,47
Πρόληψη & διαχείριση κινδύνων	1	1	3	1	1	7	0,47
Ανάπτυξη υποδομών προστασίας	1	1	3	1	1	7	0,47
Παροχή πόσιμου νερού & διαχείριση υδάτων	1	1	3	1	1	7	0,47
Διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων	1	1	3	1	1	7	0,47
Στήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής & αποδοτικής χρήσης πόρων	1	2	3	1	1	8	0,53
Ανάδειξη, προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς	1	1	3	1	1	7	0,47
Πράσινη επιχειρηματικότητα	3	2	2	1	2	10	0,67
Πράσινες πόλεις	2	2	3	1	1	9	0,60
Υγεία - υποδομές, εξοπλισμός	1	2	1	1	3	8	0,53
Υποδομές στον τομέα του αθλητισμού	1	1	1	2	2	7	0,47
Τόνωση των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης	3	2	1	1	3	10	0,67
Ενσωμάτωση ευπαθών ομάδων πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό	3	1	1	2	3	10	0,67

Κοινωνικές επενδύσεις (στήριξη της οικογένειας, ενίσχυση προσχολικής αγωγής)	3	1	1	1	3	9	0,60
Ενσωμάτωση ευπαθών ομάδων πληθυσμού στην εκπαίδευση	2	1	1	3	3	10	0,67
Ενίσχυση υποδομών για βελτίωση της ενσωμάτωσης ΑΜΕΑ	2	1	1	2	3	9	0,60
Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών	2	1	2	1	2	8	0,53
Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός υποδομών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης	2	1	1	3	2	9	0,60
Υποδομές ΤΠΕ	1	2	1	1	1	6	0,40
Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός ενεργειακών δικτύων και υποδομών	1	2	2	1	1	7	0,47
Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός λιμενικών υποδομών	2	1	1	1	1	6	0,40
Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός οδικών υποδομών	1	1	1	1	1	5	0,33
Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός υδατοδρομίων	1	1	1	1	1	5	0,33
Οδική ασφάλεια	1	1	1	2	1	6	0,40
Πολυτροπική και αστική κινητικότητα	1	1	1	1	1	5	0,33
Επενδύσεις στην εφοδιαστική αλυσίδα	2	1	1	1	1	6	0,40
Πρώθηση τουρισμού με έμφαση στις ανερχόμενες και μη παραδοσιακές αγορές	3	1	1	1	1	7	0,47
Πρώθηση και ανάπτυξη υποδομών για εναλλακτικές μορφές τουρισμού	2	1	1	1	1	6	0,40
Ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού ενδιαφέροντος	2	1	1	1	1	6	0,40
Τουρισμός και πολιτιστική κληρονομιά - προστασία, ανάπτυξη και προβολή	2	1	1	1	1	6	0,40
Μουσεία και πολιτιστικά κέντρα	2	1	1	1	1	6	0,40
Υποδομές και δράσεις σύγχρονου πολιτισμού	2	1	1	1	1	6	0,40
Πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες	2	1	1	2	2	8	0,53
Ενίσχυση των επιχειρήσεων για αύξηση της εξωστρέφειας στις εθνικές και διεθνείς αγορές	3	1	1	1	1	7	0,47
Πρώθηση ελληνικών προϊόντων στο εξωτερικό	3	1	1	1	1	7	0,47
Ανάπτυξη και πρώθηση προϊόντων με ΠΟΠ και ΠΓΕ	2	1	1	1	1	6	0,40
Σύνολο	78	61	69	57	64	329	50%
Τιμή Συνάφειας	0,59	0,46	0,52	0,43	0,48		

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Η ανάλυση του παραπάνω Πίνακα εξάγει τη διαπίστωση ότι ο βαθμός συνάφειας και συμβατότητας των Προτεραιοτήτων του Προγράμματος με τους στόχους της Στρατηγικής 'Ευρώπη 2020' είναι μέτριος, στο επίπεδο του 50%. Μεγαλύτερες επιδόσεις συνάφειας παρατηρούνται στους στόχους 'Απασχόληση' με 59%, και 'Κλιματική αλλαγή & Ενέργεια' με 52%.

Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ) 2014 -2020.

Στην ενότητα αυτή, διερευνάται η συμβατότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος με τις πέντε (5) χρηματοδοτικές προτεραιότητες του Συμφώνου Εταιρικού Σχέσης (ΣΕΣ) 2014 -2020 :

- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων (ιδιαίτερα των ΜΜΕ), μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας.
- Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση.
- Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον
- Ανάπτυξη – εκσυγχρονισμός – συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.
- Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Για την αξιολόγηση της συμβατότητας των Αναπτυξιακών Στόχων και των επιμέρους προτεραιοτήτων του ΠΠΑ με τους στόχους του Συμφώνου Εταιρικού Σχέσης (ΣΕΣ) 2014 -2020, γίνεται σύνθεση του παρακάτω Πίνακα, όπου βαθμολογούνται οι ανάγκες σε σχέση με τους πέντε (5) βασικούς στόχους της Στρατηγικής. Η κλίμακα βαθμολόγησης είναι από 1 έως 3, όπου 1 μηδενική ή χαμηλή συνάφεια, 2 μέση συνάφεια και 3 υψηλή συνάφεια. Η Τιμή Συμβατότητας υπολογίζεται σε επίπεδο Προτεραιοτήτων του ΠΠΑ και σε επίπεδο των στόχων του ΣΕΣ.

Πίνακας 33: Πίνακας συμβατότητας Προτεραιοτήτων του ΠΠΑ με τους Στόχους του ΣΕΣ 2014-2020

Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2014 -2020							
Προτεραιότητες ΠΠΑ	Επιχειρηματικότητα-Ανταγωνιστικότητα-Καινοτομία	Ανθρώπινο δυναμικό-Κοινωνική ενσωμάτωση	Περιβάλλον	Επάρκεια Δημόσιας Διοίκησης	Υποδομές για ανάπτυξη	Σύνολο (s)	Τιμή Συνάφειας
Δημιουργία επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής	3	1	2	1	1	8	0,53
Πρώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις	3	1	1	1	1	7	0,47
Συστάδες ανάπτυξης	3	1	1	1	2	8	0,53
Βιομηχανική μετάβαση και επιχειρηματικότητα	3	1	1	1	2	8	0,53
Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση	1	2	2	3	1	9	0,60
Ψηφιακή διασύνδεση μονάδων δημόσιας διοίκησης	1	2	1	3	1	8	0,53
Έξυπνες πόλεις	1	1	2	2	2	8	0,53
Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη	1	2	1	3	1	8	0,53
Ενεργειακή απόδοση	1	1	3	1	1	7	0,47
Πρόληψη & διαχείριση κινδύνων	1	1	3	1	1	7	0,47
Ανάπτυξη υποδομών προστασίας	1	1	3	2	1	8	0,53
Παροχή πόσιμου νερού & διαχείριση υδάτων	1	1	3	1	1	7	0,47

Διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων	1	1	3	1	1	7	0,47
Στήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής & αποδοτικής χρήσης πόρων	1	1	3	1	2	8	0,53
Ανάδειξη, προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς	1	1	3	1	2	8	0,53
Πράσινη επιχειρηματικότητα	3	2	3	1	1	10	0,67
Πράσινες πόλεις	1	1	3	1	1	7	0,47
Υγεία - υποδομές, εξοπλισμός	1	3	1	1	2	8	0,53
Υποδομές στον τομέα του αθλητισμού	1	2	1	1	2	7	0,47
Τόνωση των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης	1	3	1	1	1	7	0,47
Ενσωμάτωση ευπαθών ομάδων πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό	1	3	1	1	1	7	0,47
Κοινωνικές επενδύσεις (στήριξη της οικογένειας, ενίσχυση προσχολικής αγωγής)	1	3	1	1	1	7	0,47
Ενσωμάτωση ευπαθών ομάδων πληθυσμού στην εκπαίδευση	1	3	1	1	1	7	0,47
Ενίσχυση υποδομών για βελτίωση της ενσωμάτωσης ΑΜΕΑ	1	3	1	1	1	7	0,47
Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών	1	1	1	1	3	7	0,47
Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός υποδομών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης	1	2	1	1	2	7	0,47
Υποδομές ΤΠΕ	2	1	1	2	3	9	0,60
Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός ενεργειακών δικτύων και υποδομών	1	2	1	1	3	8	0,53
Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός λιμενικών υποδομών	1	1	1	1	3	7	0,47
Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός οδικών υποδομών	1	1	1	1	3	7	0,47
Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός υδατοδρομίων	1	1	1	1	3	7	0,47
Οδική ασφάλεια	1	1	1	1	2	6	0,40
Πολυτροπική και αστική κινητικότητα	2	1	1	1	2	7	0,47
Επενδύσεις στην εφοδιαστική αλυσίδα	2	1	1	1	3	8	0,53
Πρωώθηση τουρισμού με έμφαση στις ανερχόμενες και μη παραδοσιακές αγορές	2	1	1	1	1	6	0,40
Πρωώθηση και ανάπτυξη υποδομών για εναλλακτικές μορφές τουρισμού	2	1	1	1	2	7	0,47
Ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού ενδιαφέροντος	1	1	2	1	1	6	0,40
Τουρισμός και πολιτιστική κληρονομιά - προστασία, ανάπτυξη και προβολή	2	1	1	1	2	7	0,47
Μουσεία και πολιτιστικά κέντρα	1	1	1	1	1	5	0,33
Υποδομές και δράσεις σύγχρονου πολιτισμού	1	1	1	1	2	6	0,40
Πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες	1	1	1	1	2	6	0,40
Ενίσχυση των επιχειρήσεων για αύξηση της εξωστρέφειας στις εθνικές και διεθνείς αγορές	2	1	1	1	1	6	0,40

Προώθηση ελληνικών προϊόντων στο εξωτερικό	2	1	1	1	1	6	0,40
Ανάπτυξη και προώθηση προϊόντων με ΠΟΠ και ΠΓΕ	2	1	1	1	1	6	0,40
Σύνολο	63	63	66	53	72	317	48%
Τιμή Συνάφειας	0,48	0,48	0,50	0,40	0,55		

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Η ανάλυση του παραπάνω Πίνακα οδηγεί στη διαπίστωση ότι ο βαθμός συμβατότητας των Προτεραιοτήτων του ΠΠΑ με τις χρηματοδοτικές προτεραιότητες του Συμφώνου Εταιρικού Σχέσης (ΣΕΣ) 2014 -2020, είναι μέτριος, με ποσοστό 48%. Μεγαλύτερες επιδόσεις συνάφειας παρατηρούνται για τις προτεραιότητες 'Υποδομές για ανάπτυξη' με 55%, και 'Περιβάλλον' με 50%.

Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης - ΕΣΠΑ της περιόδου 2021-2027

Στην νέα προγραμματική περίοδο 2021-2027, οι 11 θεματικοί στόχοι του Κοινού Στρατηγικού Πλαισίου της Πολιτικής Συνοχής 2014-2020 ενοποιούνται σε 5 Στόχους Πολιτικής (ΣΠ). Ουσιαστική διαφορά σε σχέση με την τρέχουσα περίοδο, αποτελεί το γεγονός ότι η χωρική ανάπτυξη μετατρέπεται σε έναν διακριτό Στόχο Πολιτικής «Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες». Οπότε και τα εργαλεία των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων αναμένεται να αποκτήσουν περισσότερη βαρύτητα. Στο πλαίσιο αυτό, η πολιτική συνοχής στηρίζει διακριτά τις αναπτυξιακές στρατηγικές που καταρτίζονται σε τοπικό επίπεδο και ενισχύει τον ρόλο των τοπικών αρχών. Οι 5 Στόχοι Πολιτικής (ΣΠ) της επόμενης περιόδου είναι οι παρακάτω:

ΣΠ1: Μια εξυπνότερη Ευρώπη — καινοτόμος και έξυπνος οικονομικός μετασχηματισμός

ΣΠ2: Μια πιο «πράσινη» Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα

ΣΠ3: Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη — κινητικότητα και περιφερειακές διασυνδέσεις ΤΠΕ

ΣΠ4: Μια πιο κοινωνική Ευρώπη — υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων

ΣΠ5: Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της — βιώσιμη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών χάρη σε τοπικές πρωτοβουλίες.

Πίνακας 34: Πίνακας συμβατότητας Προτεραιοτήτων του ΠΠΑ με τους Στόχους Πολιτικής του νέου ΕΣΠΑ 2021-2027

Προτεραιότητες ΠΠΑ	Μία εξυπνότερη Ευρώπη	Μία πιο πράσινη Ευρώπη	Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη	Μια πιο κοινωνική Ευρώπη	Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες	Σύνολο (s)	Τιμή Συνάφειας
Δημιουργία επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής	3	2	1	1	1	8	0,53
Προώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις	3	1	1	1	1	7	0,47

Συστάδες ανάπτυξης	3	1	2	2	2	10	0,67
Βιομηχανική μετάβαση και επιχειρηματικότητα	3	1	1	1	1	7	0,47
Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση	3	1	2	1	2	9	0,60
Ψηφιακή διασύνδεση μονάδων δημόσιας διοίκησης	3	1	3	1	2	10	0,67
Έξυπνες πόλεις	3	2	1	1	2	9	0,60
Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη	3	1	1	1	1	7	0,47
Ενεργειακή απόδοση	2	3	1	1	1	8	0,53
Πρόληψη & διαχείριση κινδύνων	1	3	1	1	2	8	0,53
Ανάπτυξη υποδομών προστασίας	1	2	1	1	2	7	0,47
Παροχή πόσιμου νερού & διαχείριση υδάτων	1	3	1	1	1	7	0,47
Διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων	1	3	1	1	1	7	0,47
Στήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής & αποδοτικής χρήσης πόρων	1	3	1	1	1	7	0,47
Ανάδειξη, προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς	1	3	1	1	1	7	0,47
Πράσινη επιχειρηματικότητα	1	3	1	1	1	7	0,47
Πράσινες πόλεις	2	3	1	1	2	9	0,60
Υγεία - υποδομές, εξοπλισμός	1	1	1	3	3	9	0,60
Υποδομές στον τομέα του αθλητισμού	1	1	1	3	3	9	0,60
Τόνωση των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης	1	1	1	3	3	9	0,60
Ενσωμάτωση ευπαθών ομάδων πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό	1	1	1	3	2	8	0,53
Κοινωνικές επενδύσεις (στήριξη της οικογένειας, ενίσχυση προσχολικής αγωγής)	1	1	1	3	2	8	0,53
Ενσωμάτωση ευπαθών ομάδων πληθυσμού στην εκπαίδευση	1	1	1	3	2	8	0,53
Ενίσχυση υποδομών για βελτίωση της ενσωμάτωσης ΑΜΕΑ	1	1	1	3	2	8	0,53
Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών	1	2	1	3	2	9	0,60
Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός υποδομών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης	2	1	1	3	3	10	0,67
Υποδομές ΤΠΕ	3	1	3	2	2	11	0,73
Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός ενεργειακών δικτύων και υποδομών	2	1	3	1	1	8	0,53
Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός λιμενικών υποδομών	1	1	3	1	1	7	0,47
Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός οδικών υποδομών	1	1	3	1	1	7	0,47
Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός υδατοδρομίων	1	1	3	1	1	7	0,47
Οδική ασφάλεια	1	1	2	2	2	8	0,53
Πολυτροπική και αστική κινητικότητα	1	2	3	1	1	8	0,53
Επενδύσεις στην εφοδιαστική αλυσίδα	1	1	2	1	1	6	0,40

Πρώθηση τουρισμού με έμφαση στις ανερχόμενες και μη παραδοσιακές αγορές	1	1	2	1	1	6	0,40
Πρώθηση και ανάπτυξη υποδομών για εναλλακτικές μορφές τουρισμού	1	1	1	1	1	5	0,33
Ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού ενδιαφέροντος	1	1	2	1	1	6	0,40
Τουρισμός και πολιτιστική κληρονομιά - προστασία, ανάπτυξη και προβολή	1	1	2	1	1	6	0,40
Μουσεία και πολιτιστικά κέντρα	1	1	1	1	1	5	0,33
Υποδομές και δράσεις σύγχρονου πολιτισμού	1	1	1	1	1	5	0,33
Πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες	1	1	2	1	1	6	0,40
Ενίσχυση των επιχειρήσεων για αύξηση της εξωστρέφειας στις εθνικές και διεθνείς αγορές	1	1	2	1	2	7	0,47
Πρώθηση ελληνικών προϊόντων στο εξωτερικό	1	1	2	1	1	6	0,40
Ανάπτυξη και προώθηση προϊόντων με ΠΟΠ και ΠΓΕ	1	1	2	1	1	6	0,40
Σύνολο	66	65	69	65	67	332	51%
Τιμή Συνάφειας	0,50	0,49	0,52	0,49	0,52		

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Η ανάλυση του παραπάνω Πίνακα οδηγεί στη διαπίστωση ότι ο βαθμός συμβατότητας των Αναπτυξιακών Στόχων και των επιμέρους προτεραιοτήτων του ΠΠΑ με τους στόχους πολιτικής του νέου ΕΣΠΑ 2021 - 2027, είναι μέτριος, με ποσοστό 51%. Μεγαλύτερες επιδόσεις συνάφειας παρατηρούνται για το Στόχο μίας 'πιο διασυνδεδεμένης Ευρώπης' με 52%, και μίας 'Ευρώπης πιο κοντά στους πολίτες' με 52% επίσης. Αξίζει να σημειωθεί, ότι τόσο για το ΕΣΠΑ 2014 – 2020, όσο και για το ΕΣΠΑ της νέας Προγραμματικής Περιόδου προκύπτει ο ίδιος βαθμός συμβατότητας.

Στο πλαίσιο αυτό κρίνεται σκόπιμη μία σύντομη παρουσίαση της στρατηγικής της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας για την περίοδο 2021-27. Για τη νέα Προγραμματική Περίοδο η στρατηγική της Περιφέρειας συνεχίζει να επιδιώκει την βιώσιμη οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, συμβάλλοντας στην επιδίωξη της χώρα για την διαμόρφωση ενός αναπτυξιακού προτύπου κοινωνικής και περιφερειακής συνοχής. Η αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Περιφέρεια σε βασικούς τομείς όπως είναι το παραγωγικό περιβάλλον, το ανθρώπινο δυναμικό, το φυσικό περιβάλλον και η κλιματική αλλαγή, η χωρική συνοχή συνθέτουν το πλαίσιο των βασικών προτεραιοτήτων της ΠΣΤΕ για την προγραμματική περίοδο 2020-27. Ειδικότερες προτεραιότητες ανά Στόχο Πολιτικής περιλαμβάνουν:

Μία εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού

Η ενίσχυση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος της ΠΣΤΕ αποτελεί προτεραιότητα της Περιφέρειας που αφορά κυρίως στους κλάδους στους οποίους παρουσιάζει συγκριτικό πλεονέκτημα. Η ενίσχυση των ερευνητικών δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων, οι οποίες παρουσιάζουν ενδιαφέρον για επένδυση σε συναφείς

δραστηριότητες όπως καταδεικνύεται τόσο από τα στατιστικά δεδομένα που προαναφέρονται όσο και από τις διαδικασίες υλοποίησης της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, θα συμβάλει στην αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων για έρευνα και ανάπτυξη στην Περιφέρεια. Η ενσωμάτωση καινοτομιών στις λειτουργίες των επιχειρήσεων θα συμβάλουν στην αύξηση του αριθμού των καινοτόμων επιχειρήσεων της Περιφέρειας.

Περαιτέρω, η ενίσχυση των ΜΜΕ της ΠΣΤΕ θα επιδιωχθεί στην κατεύθυνση του εκσυγχρονισμού των παραγωγικών τους διαδικασιών και της ενίσχυσης της απασχόλησης.

Σημαντική προτεραιότητα για την ΠΣΤΕ αποτελεί η επέκταση της χρήσης των ΤΠΕ τόσο από τον ιδιωτικό όσο και από τον δημόσιο τομέα της οικονομίας. Η πρόσφατη προκήρυξη σχετικά με τη εισαγωγή ΤΠΕ στις ΜΜΕ της Περιφέρειας αντιμετώπισε υψηλή ζήτηση καταδεικνύοντας τις ανάγκες οι οποίες διαπιστώνονται στον τομέα. Η περαιτέρω ενίσχυση των επενδύσεων των επιχειρήσεων σε ΤΠΕ θα συμβάλει στην μείωση της απόστασης των επιχειρήσεων της Περιφέρειας από τους εθνικούς και ευρωπαϊκούς μέσους, όσον αφορά την ενσωμάτωση και χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορικής.

Η βελτίωση της προσβασιμότητας των επιχειρήσεων της Περιφέρειας και του ευρύτερου πληθυσμού σε δημόσιες υπηρεσίες με χρήση των ΤΠΕ αποτελεί μία εθνική προτεραιότητα, η οποία προϋποθέτει τον εκσυγχρονισμό των αντίστοιχων συστημάτων του Δημόσιου τομέα και την επίτευξη της μεταξύ τους διαλειτουργικότητας. Στον τομέα αυτό η ΠΣΤΕ θα ενταχθεί στον υπό διαμόρφωση εθνικό προγραμματισμό.

Οι παρεμβάσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του στόχου πολιτικής θα σχεδιαστούν σε συμπληρωματικότητα με παρεμβάσεις στον τομέα του ανθρώπινου δυναμικού, επιδιώκοντας την βελτίωση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα σχετικά με την έρευνα και τη χρήση ΤΠΕ, αντιμετωπίζοντας έτσι την χαμηλή εξειδίκευση του δυναμικού της περιφέρειας και συμβάλλοντας στη σύνδεση των δράσεων για τη βελτίωση των δεξιοτήτων με τις πραγματικές ανάγκες της παραγωγικής διάρθρωσης της Περιφέρειας.

Μία πιο πράσινη Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων.

Γενικότερα, όσον αφορά την πρόληψη και αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής θα επιδιωχθεί η προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης τόσο στον ιδιωτικό όσο και τον δημόσιο τομέα, μετά την διαπίστωση της υψηλής ζήτησης που παρουσιάζουν οι παρεμβάσεις σε ιδιωτικά κτίρια και παράλληλα την επίλυση των θεσμικών προβλημάτων που αντιμετώπιζαν μέχρι πρόσφατα οι παρεμβάσεις σε δημόσια κτίρια. Προτεραιότητα επίσης αποτελούν οι επενδύσεις σε υποδομές για την προαγωγική της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης των κινδύνων και της ανθεκτικότητας στις καταστροφές με στόχο την κάλυψη του συνόλου του πληθυσμού της Περιφέρειας που αντιμετωπίζει συναφείς κινδύνους.

Περαιτέρω, σε συνδυασμό με εθνικές στρατηγικές και τον σχεδιασμό αντίστοιχων παρεμβάσεων σε εθνικό επίπεδο θα γίνει ο σχεδιασμός και εξειδίκευση των παρεμβάσεων της ΠΣΤΕ για την Προώθηση της μετάβασης σε μια κυκλική οικονομία.

Σημειώνεται ότι η γενικότερη στρατηγική της Περιφέρειας στον τομέα της διαχείρισης υδάτων και των υγρών αποβλήτων θα σχεδιαστεί σε εναρμόνιση με τις αντίστοιχες εθνικές στρατηγικές και τα συναρμόδια Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, στο πλαίσιο της ανάγκης κάλυψης των υποχρεώσεων της χώρας έναντι του κοινοτικού κεκτημένου στον τομέα αυτό.

Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας και των περιφερειακών διασυνδέσεων

Κύριος στρατηγικός στόχος της Περιφέρειας παραμένει η ολοκλήρωση των Διευρωπαϊκής και Διαπεριφερειακής σημασίας πλέγματος δικτύων και κόμβων συνδυασμένων μεταφορών και έχει πρωτεύουσα σημασία κατά την τρέχουσα και επόμενη προγραμματική περίοδο 2014-2020.

Στο επίπεδο του περιφερειακού σχεδιασμού κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020 ειδικότερες προτεραιότητες της Περιφέρειας αποτελούν η ολοκλήρωση των έργων βελτίωσης των μεγάλων οδικών αξόνων και των έργων που αφορούν στην αναβάθμιση των συνδέσεων της ΠΣΤΕ με τα ΔΕΔ-Μ είναι άμεσα εξαρτημένη και από τη συνολική αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό των δικτύων αυτών (π.χ. ολοκλήρωση σιδηροδρομικού ΠΑΘΕ, σύνδεση με πολυτροπικούς κόμβους μεταφορών κλπ), όπως σχεδιάζονται και υλοποιούνται σε εθνικό επίπεδο και θα εξειδικευθούν και θα υλοποιηθούν σύμφωνα με τον αντίστοιχο εθνικό προγραμματισμό.

Μια πιο κοινωνική Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του Ευρωπαϊκού πυλώνα των κοινωνικών δικαιωμάτων.

Η διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής προϋποθέτει την υλοποίηση ενός πλέγματος παρεμβάσεων οι οποίες συνδυασμένα επιδιώκουν την κάλυψη αναγκών διαφορετικών ομάδων του πληθυσμού.

Η βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές και υψηλής ποιότητας κοινωνικές υπηρεσίες χωρίς αποκλεισμούς, για το σύνολο του πληθυσμού της περιφέρειας που αντιμετωπίζει προβλήματα πρόσβασης αποτελεί κεντρική προτεραιότητα της ΠΣΤΕ στον τομέα αυτό για τη νέα προγραμματική περίοδο. Η στρατηγική αποδίδει έμφαση στη στήριξη των ομάδων που βρίσκονται κάτω από το όριο ή κινδυνεύουν με φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό και ενσωματώνει δράσεις για ειδικές πληθυσμιακές ομάδες όπως είναι η προώθηση της κοινωνικής ένταξης των παιδιών που κινδυνεύουν από τη φτώχεια, παρεμβάσεις για την βελτίωση της προσβασιμότητας σε υπηρεσίες των ατόμων με αναπηρία, των μεταναστών και των προσφύγων, ή άλλων ομάδων.

Η βελτίωση των συνθηκών για την αύξηση της ενεργοποίησης του γυναικείου πληθυσμού της Περιφέρειας στην αγορά εργασίας αποτελεί προτεραιότητα η οποία θα αντιμετωπισθεί στο πλαίσιο των ευρύτερων εθνικών πολιτικών που θα εφαρμοστούν κατά τη νέα προγραμματική περίοδο.

Εξίσου σημαντική προτεραιότητα για την ΠΣΤΕ αποτελεί η αντιμετώπιση των προβλημάτων πρόσβασης στην αγορά εργασίας που αντιμετωπίζουν σήμερα ιδιαίτερα οι νέοι και οι γυναίκες και κατά συνέπεια ο περιορισμός της μακροχρόνιας

ανεργίας για αυτές τις ομάδες του πληθυσμού. Η επίτευξη του στόχου αυτού προϋποθέτει την διαμόρφωση ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης, σε άμεση συνάρτηση με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Στον τομέα της Υγείας έμφαση αποδίδεται στη συμπλήρωση των παρεμβάσεων της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου στον τομέα της πρωτοβάθμιας υγείας και με προτεραιότητα την κάλυψη των αναγκών των περισσότερο απομακρυσμένων περιοχών της Περιφέρειας. Η συνέχιση παρεμβάσεων που αφορούν σε ειδικές ανάγκες στους τομείς της ψυχικής υγείας και των εξαρτήσεων θα εξετασθεί σε συνάρτηση με τα αποτελέσματα των αντίστοιχων παρεμβάσεων της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και του εθνικού σχεδιασμού σε αυτούς τους τομείς.

Στον τομέα της Εκπαίδευσης, προτεραιότητα αποδίδεται στην ολοκλήρωση των έργων βελτίωσης των υποδομών προσχολικής εκπαίδευσης, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, σύμφωνα με την καταγραφή που έχει διενεργήσει η Περιφέρεια αλλά και στην κάλυψη των αναγκών των νέων Πανεπιστημιακών τμημάτων που λειτουργούν στην Περιφέρεια μετά την λήψη αποφάσεων από το Υπουργείο Παιδείας αναφορικά με τον αριθμό και την χωροταξική κατανομή των ΑΕΙ στην Περιφέρεια .

Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών.

Όπως προαναφέρεται η καθυστέρηση υλοποίησης των ΟΧΕ και ΒΑΑ στην ΠΣΤΕ κατά την τρέχουσα προγραμματική καθυστερεί την επίτευξη των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων και κατά συνέπεια επιβάλλει τη επιμονή στους στόχους της χωρικής ανάπτυξης όπως αυτοί έχουν προσδιοριστεί.

Περαιτέρω, η εξέλιξη των παρεμβάσεων κατά την τρέχουσα περίοδο όσον αφορά τις υλοποιούμενες Στρατηγικές ΒΑΑ και τα αποτελέσματα που θα προκύψουν από αυτές θα επιτρέψουν τον σχεδιασμό των νέων στρατηγικών για τη νέα προγραμματική περίοδο.

Οι στρατηγικές ΟΧΕ και ΒΑΑ που θα σχεδιασθούν, όπως τονίζεται από τις Συστάσεις της Επιτροπής για την Ελλάδα (Ιούνιος 2019) θα στοχεύουν συνδυασμένα στην κοινωνική ένταξη, στην ενσωμάτωση των μεταναστών, στην απόκτηση δεξιοτήτων για τη μείωση της ανεργίας, και σε πολιτιστικές δραστηριότητες για την αύξηση της ελκυστικότητας των μειονεκτικών περιοχών. Η αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων μέσω ολοκληρωμένων στρατηγικών αστικής ανάπτυξης θα μεγιστοποιήσει τις πιθανότητες επίτευξης των καλύτερων δυνατών οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών αποτελεσμάτων.

Horizon Europe

Εν όψει της ολοκλήρωσης της περιόδου υλοποίησης του Horizon 2020, και με δεδομένο ότι ο σχεδιασμός της συνέχειας του Horizon Europe έχει ήδη εκκινήσει, επιλέγεται να ενσωματωθεί στην παρούσα μελέτη, η εξέταση της συνάφειας των προτεραιοτήτων του ΠΠΑ με τους βασικούς πυλώνες του Horizon Europe, οι οποίοι έχουν ήδη διαμορφωθεί.

Μετά την πολιτική συμφωνία των Κρατών Μελών, η Επιτροπή ξεκίνησε μια διαδικασία στρατηγικού σχεδιασμού για το Horizon Europe. Το αποτέλεσμα της

διαδικασίας θα καθοριστεί σε ένα πολυετές Στρατηγικό Σχέδιο για την προετοιμασία του περιεχομένου στα προγράμματα εργασίας και στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για τα πρώτα 4 χρόνια του Ορίζοντα Ευρώπης. Η διαδικασία στρατηγικού σχεδιασμού θα επικεντρωθεί ιδίως στις παγκόσμιες προκλήσεις και στον πυλώνα της ευρωπαϊκής βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας του Horizon Europe. Θα καλύψει επίσης, τη διεύρυνση της συμμετοχής και την ενίσχυση του ευρωπαϊκού χώρου έρευνας του προγράμματος, καθώς και σχετικές δραστηριότητες σε άλλους πυλώνες. Η διαδικασία θα προσδιορίσει, μεταξύ άλλων, βασικούς τομείς για την υποστήριξη της έρευνας και της καινοτομίας και τον στοχευμένο αντίκτυπό τους, Ευρωπαϊκές εταιρικές σχέσεις, αποστολές (missions) και τομείς διεθνούς συνεργασίας (partnerships).

Πίνακας 35: Πίνακας συμβατότητας Προτεραιοτήτων του ΠΠΑ με τους Άξονες του προγράμματος Horizon Europe

Προτεραιότητες ΠΠΑ	Ευρωπαϊκή βιομηχανική ανταγωνιστικότητα	Εξαιρετική Επιστήμη	Καινοτόμος Ευρώπη	Σύνολο (s)	Τιμή Συνάφειας
Δημιουργία επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής	3	3	3	9	0,60
Πρώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις	3	3	3	9	0,60
Πρώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις	3	3	3	9	0,60
Συστάδες ανάπτυξης	2	3	2	7	0,47
Βιομηχανική μετάβαση και επιχειρηματικότητα	3	2	2	7	0,47
Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση	2	2	2	6	0,40
Ψηφιακή διασύνδεση μονάδων δημόσιας διοίκησης	1	2	2	5	0,33
Έξυπνες πόλεις	2	1	3	6	0,40
Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη	2	2	2	6	0,40
Ενεργειακή απόδοση	1	2	1	4	0,27
Πρόληψη & διαχείριση κινδύνων	1	1	1	3	0,20
Ανάπτυξη υποδομών προστασίας	1	1	1	3	0,20
Παροχή πόσιμου νερού & διαχείριση υδάτων	1	1	1	3	0,20
Διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων	1	1	2	4	0,27
Στήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής & αποδοτικής χρήσης πόρων	1	2	1	4	0,27
Ανάδειξη, προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς	1	1	1	3	0,20
Πράσινη επιχειρηματικότητα	1	2	2	5	0,33
Πράσινες πόλεις	1	1	2	4	0,27
Υγεία - υποδομές, εξοπλισμός	1	1	1	3	0,20
Υποδομές στον τομέα του αθλητισμού	1	1	1	3	0,20
Τόνωση των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης	1	1	1	3	0,20

Ενσωμάτωση ευπαθών ομάδων πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό	1	1	1	3	0,20
Κοινωνικές επενδύσεις (στήριξη της οικογένειας, ενίσχυση προσχολικής αγωγής)	1	1	1	3	0,20
Ενσωμάτωση ευπαθών ομάδων πληθυσμού στην εκπαίδευση	1	1	1	3	0,20
Ενίσχυση υποδομών για βελτίωση της ενσωμάτωσης ΑΜΕΑ	1	1	1	3	0,20
Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών	1	1	1	3	0,20
Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός υποδομών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης	1	2	1	4	0,27
Υποδομές ΤΠΕ	2	3	3	8	0,53
Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός ενεργειακών δικτύων και υποδομών	2	2	2	6	0,40
Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός λιμενικών υποδομών	2	1	1	4	0,27
Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός οδικών υποδομών	2	1	1	4	0,27
Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός υδατοδρομίων	1	1	1	3	0,20
Οδική ασφάλεια	1	1	1	3	0,20
Πολυτροπική και αστική κινητικότητα	1	1	1	3	0,20
Επενδύσεις στην εφοδιαστική αλυσίδα	2	1	1	4	0,27
Πρώθηση τουρισμού με έμφαση στις ανερχόμενες και μη παραδοσιακές αγορές	1	1	1	3	0,20
Πρώθηση και ανάπτυξη υποδομών για εναλλακτικές μορφές τουρισμού	1	1	1	3	0,20
Ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού ενδιαφέροντος	1	1	1	3	0,20
Τουρισμός και πολιτιστική κληρονομιά - προστασία, ανάπτυξη και προβολή	1	1	1	3	0,20
Μουσεία και πολιτιστικά κέντρα	1	1	1	3	0,20
Υποδομές και δράσεις σύγχρονου πολιτισμού	1	1	1	3	0,20
Πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες	1	1	2	4	0,27
Ενίσχυση των επιχειρήσεων για αύξηση της εξωστρέφειας στις εθνικές και διεθνείς αγορές	1	1	1	3	0,20
Πρώθηση ελληνικών προϊόντων στο εξωτερικό	1	1	1	3	0,20
Ανάπτυξη και πρώθηση προϊόντων με ΠΟΠ και ΠΓΕ	1	1	1	3	0,20
Σύνολο	59	61	62	182	46%
Τιμή Συνάφειας	0,45	0,46	0,47		

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Η ανάλυση του παραπάνω Πίνακα οδηγεί στη διαπίστωση ότι ο βαθμός συμβατότητας των Αξόνων Προτεραιότητας του ΠΠΑ με τους στόχους του προγράμματος Horizon Europe, είναι μέτριος, με ποσοστό 46%.

Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (2020)

Σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (Απρίλιος 2020), η εξάπλωση του COVID-19 αποτελεί παγκοσμίως ένα οικονομικό σοκ χειρότερο, και πιο πολύπλοκο, από την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση του 2008/09, καθώς ο στόχος της πολιτικής ανάσχεσης της κρίσης τώρα δεν είναι μοναδικός, αλλά διπλός: αφενός επιδιώκεται η εξασφάλιση της δημόσιας υγείας και αφετέρου η αποκατάσταση της οικονομικής δραστηριότητας. Οι δύο αυτές επιδιώξεις, σε πρώτη ανάγνωση (αλλά όχι στην τελική ανάλυση), δημιουργούν ένα trade-off: Η εξασφάλιση της δημόσιας υγείας συνεπάγεται πτώση της οικονομικής δραστηριότητας, λόγω των μέτρων lockdown και περιορισμού των μετακινήσεων. Από την άλλη, η βελτίωση της οικονομικής δραστηριότητας αυξάνει τον κίνδυνο της υγειονομικής κρίσης.

Με δεδομένους τους περιορισμούς της υπάρχουσας υποδομής στο σύστημα υγείας της χώρας, στο αρχικό στάδιο της πανδημίας, ως άριστη επιλογή επιλέχθηκε το πολύ εκτεταμένο lockdown. Ως αποτέλεσμα αυτού, η οικονομική δραστηριότητα δέχεται σήμερα μεγαλύτερο πλήγμα από το 2008/09. Στα πλαίσια αυτά, ο θεμέλιος λίθος της οικονομικής στρατηγικής της χώρας είναι η μείωση του οικονομικού κόστους των περιοριστικών μέτρων. Αυτό θα επιτρέψει την επανάκαμψη της συνολικής παραγωγικής δραστηριότητας σε ένα διατηρήσιμο οικονομικό επίπεδο για όσο καιρό το ιατρικό φαινόμενο παραμένει σε εξέλιξη, ενισχύοντας παράλληλα και την δυνατότητα του συστήματος υγείας να αναβαθμιστεί περαιτέρω. Με αυτό τον τρόπο, οι δύο βραχίονες της στρατηγικής μας (ιατρικός και οικονομικός) αλληλοενισχύονται. Οι βασικές επιδιώξεις της οικονομικής στρατηγικής για όσο διαρκεί το ιατρικό φαινόμενο είναι δύο:

- Η ανάσχεση της μείωσης ευημερίας, που προκαλεί η πτώση της οικονομικής δραστηριότητας που επιβάλλει το lockdown.
- Η εξασφάλιση του ευνοϊκότερου δυνατού σημείου εκκίνησης στην αρχή της μετά-τον κορωνοϊό εποχής.

Η οικονομική στρατηγική για το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα περιλαμβάνει επίσης ισχυρούς πυλώνες αποτροπής μιας νέας τραπεζικής και δημοσιονομικής κρίσης καθώς και ισχυρή επιτάχυνση του μεταρρυθμιστικού προγράμματος. Ενώπιον της πρωτόγνωρης κατάστασης που προκύπτει από την υγειονομική κρίση, το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων της Ελλάδος για το έτος 2020 περιλαμβάνει τη συνολική μεταρρυθμιστική δράση της Ελληνικής Κυβέρνησης, η οποία κατηγοριοποιείται σε τρεις άξονες:

- Πρώτον, στις πολιτικές που αφορούν την αποτελεσματική αντιμετώπιση των επιπτώσεων της 10 πανδημίας.
- Δεύτερον, στις μεταρρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των οικονομικών προκλήσεων που αναφέρονται στην Έκθεση Χώρας (Country Report) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2020, και
- Τρίτον στις πολιτικές που αφορούν την εφαρμογή των Ειδικών Συστάσεων του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2019.

Η Ελλάδα συμμετέχει για δεύτερη χρονιά στη διαδικασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και στο πλαίσιο της Ενισχυμένης Έποπτείας, έχοντας επιδείξει σημαντική πρόοδο στη διόρθωση μακροοικονομικών ανισορροπιών σε επίπεδο ροών (δημοσιονομικό έλλειμμα και έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών), εφαρμόζοντας διαρθρωτικές

μεταρρυθμίσεις στους τομείς της δημοσιονομικής πολιτικής, της κοινωνικής πρόνοιας, της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, της αγοράς εργασίας και προϊόντων, των ιδιωτικοποιήσεων και της δημόσιας διοίκησης. Παράλληλα, η επίλυση συσσωρευμένων, κληροδοτημένων από την κρίση, ανισορροπιών (δημόσιο χρέος, καθαρή διεθνής επενδυτική θέση, μη εξυπηρετούμενα δάνεια, ανεργία) παραμένει σημαντική πρόκληση παρά τις βελτιώσεις. Βραχυπρόθεσμα, η πανδημία του κορωνοϊού αποτελεί το πιο σοβαρό εξωτερικό σοκ που επιβαρύνει σημαντικά τη -μέχρι πρόσφατα- σταθερή οικονομική πορεία και αποφασιστική πολιτική δράση για την αντιμετώπιση των συσσωρευμένων ανισορροπιών. Η γεφύρωση του αναπτυξιακού χάσματος που θα προκύψει από την υγειονομική κρίση και η ανάδειξη των επενδύσεων και των εξαγωγών ως οι βασικοί άξονες της οικονομικής ανάκαμψης στη βάση μιας οικονομικής πολιτικής προσανατολισμένης στις μεταρρυθμίσεις, αποτελούν τις βασικές προϋποθέσεις για βιώσιμη, μεσοπρόθεσμα, οικονομική ανάπτυξη.

Το 2019, η ελληνική οικονομία διατήρησε την αναπτυξιακή της δυναμική εν μέσω ενός εύθραυστου παγκόσμιου οικονομικού περιβάλλοντος, χάρη στις αισιόδοξες προσδοκίες, τις βελτιωμένες χρηματοοικονομικές συνθήκες και την επιτάχυνση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 1,9% σε ετήσια βάση, όπως το 2018, υποστηριζόμενο από τις καθαρές εξαγωγές, καθώς επίσης (σε αντίθεση με το 2018) και από την τελική εγχώρια ζήτηση. Ο ρυθμός μεταβολής των εξαγωγών μειώθηκε λόγω της εξασθένησης της εξωτερικής ζήτησης, αλλά παρέμεινε ανθεκτικός κατά τη διάρκεια του έτους (4,8% έναντι 8,7% το 2018), με τις εξαγωγές υπηρεσιών να διατηρούν τη δυναμική τους (8% έναντι 9% το 2018) εν μέσω έντονης τουριστικής και ναυτιλιακής δραστηριότητας. Η πραγματική ιδιωτική κατανάλωση αυξήθηκε, παρά την επιβράδυνση που παρουσίασε (0,8% έναντι 1,1% το 2018), υποστηριζόμενη από τα δημοσιονομικά μέτρα του Μαΐου και του Αυγούστου του 2019 και από τις συνεχιζόμενες βελτιώσεις στην αγορά εργασίας που ενίσχυσαν το διαθέσιμο εισόδημα. Η πραγματική δημόσια κατανάλωση επέστρεψε σε θετικό πρόσημο (2,1% έναντι -2,5% το 2018). Οι πραγματικές επενδύσεις ανέκαμψαν σημαντικά (4,7% έναντι -12,2% το 2018), υποστηριζόμενες κυρίως από επενδύσεις σε εξοπλισμό μεταφορών και δευτερευόντως από επενδύσεις σε κατασκευές κατοικιών εν μέσω αυξημένης ζήτησης για ακίνητα. Η πλήρης κατάργηση των κεφαλαιακών ελέγχων τον Σεπτέμβριο του 2019, η σταδιακή και συνεχής μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων από την κορύφωσή τους τον Μάρτιο του 2016, η συνεχιζόμενη ανάκαμψη του τραπεζικού δανεισμού σε μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις και η υιοθέτηση ενός πιο φιλικού προς την ανάπτυξη φορολογικού πλαισίου δημιούργησαν ένα πιο υποστηρικτικό περιβάλλον για επενδύσεις. Λόγω της οικονομικής ανάκαμψης και των μεταρρυθμίσεων στην αγορά εργασίας, η βελτίωση της αγοράς εργασίας συνεχίστηκε. Το 2019, η απασχόληση, σε εθνικολογιστική βάση, αυξήθηκε με ταχύτερο ρυθμό απ' ό,τι το προηγούμενο έτος (2,0% έναντι 1,7% το 2018), ενώ το ποσοστό 12 ανεργίας, βάσει της έρευνας εργατικού δυναμικού, συνέχισε την πτωτική του πορεία (17,3% από 19,3% το 2018), παραμένοντας ωστόσο σε υψηλά επίπεδα. Παρά τις βελτιώσεις, η μακροχρόνια ανεργία (70,4% τόσο το 2019 όσο και το 2018), η ανεργία των νέων (35,5% από 39,9% το 2018) και η ανεργία των γυναικών (21,5% από 24,2% το 2018) παραμένουν οι κύριες προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν. Συνολικά, η κοινωνική κατάσταση, σε όρους φτώχειας/κοινωνικού αποκλεισμού (31,8% το 2018 από 34,8% το 2017) και

εισοδηματικής ανισότητας (S80/S20: 5,5 το 2018 από 6,1 το 2017 και συντελεστής Gini: 32,3% το 2018 από 33,4% το 2017), έχει βελτιωθεί σταδιακά χάρη στην ενίσχυση του συστήματος κοινωνικών παροχών και στις θετικές εξελίξεις στην αγορά εργασίας, αν και τα παιδιά και ο πληθυσμός σε ηλικία εργασίας εξακολουθούν να πλήττονται περισσότερο. Από την άλλη, η μεγαλύτερη αύξηση των μισθών το 2019 (5,2% από 3,6% το 2018 σε ονομαστικούς όρους) ενίσχυσε τα διαθέσιμα εισοδήματα. Το 2019, ο πληθωρισμός βάσει του ΕνΔΤΚ παρέμεινε σε συγκρατημένα επίπεδα (0,5% από 0,8% το 2018), κυρίως λόγω των χαμηλότερων τιμών ενέργειας και της μείωσης των έμμεσων φόρων για κατηγορίες προϊόντων τον Μάιο του 2019. Ο πυρήνας του πληθωρισμού παρέμεινε αμετάβλητος σε χαμηλά επίπεδα (0,5%), αντανακλώντας την χαμηλή εγχώρια ζήτηση.

Το 2020, η διακοπή της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας που προκλήθηκε από την πανδημία του κορωνοϊού, σε συνδυασμό με την απότομη αύξηση της αβεβαιότητας, 13 προβλέπεται να ανατρέψει την αρχικά αναμενόμενη επιτάχυνση της οικονομικής ανάκαμψης της Ελλάδας. Ο οικονομικός αντίκτυπος εξακολουθεί να μην μπορεί να εκτιμηθεί με ακρίβεια και θα καθοριστεί από την έκταση της εξάπλωσης του κορωνοϊού και τη διάρκειά της, εν μέρει εξαρτώμενος από την αποτελεσματικότητα των μέτρων περιορισμού. Μέχρι τώρα, το βασικό μακροοικονομικό σενάριο λαμβάνοντας υπόψη την επίδραση των ληφθέντων μέτρων κατά της πανδημίας, υποθέτει ότι η υγειονομική κρίση σταδιακά θα εξομαλυνθεί στο πρώτο μισό του 2020 και η μεγαλύτερη οικονομική επίπτωση θα είναι ορατή στο δεύτερο τρίμηνο του έτους. Σύμφωνα με αυτό το σενάριο, το πραγματικό ΑΕΠ εκτιμάται ότι θα συρρικνωθεί κατά 4,7% σε ετήσια βάση, λόγω της μεγάλης συρρίκνωσης του εμπορίου (ιδίως των υπηρεσιών), της απότομης πτώσης της οικονομικής δραστηριότητας και της συμπίεσης της καταναλωτικής ζήτησης. Η Ελληνική οικονομία αναμένεται να επηρεαστεί κυρίως από ένα έντονο αρνητικό σοκ στην πλευρά της ζήτησης και σε μικρότερο βαθμό, στην πλευρά της προσφοράς λόγω των περιοριστικών μέτρων και της διακοπής των αλυσίδων παραγωγής. Από την πλευρά της εγχώριας ζήτησης, η ιδιωτική κατανάλωση εκτιμάται ότι θα σημειώσει τη μεγαλύτερη συρρίκνωση (-4,1% σε ετήσια βάση/2.7 μονάδες αρνητική συμβολή στο ΑΕΠ), αντικατοπτρίζοντας τις απώλειες εισοδήματος από το κλείσιμο επιχειρήσεων ή από επιχειρήσεις που λειτουργούν με μειωμένα επίπεδα παραγωγής, την αναβολή της καταναλωτικής δαπάνης λόγω των μέτρων περιορισμού των κοινωνικών επαφών και τη συμπίεση των πωλήσεων, με εξαίρεση τα τρόφιμα, τα φαρμακευτικά/ιατρικά προϊόντα (π.χ. φάρμακα, ατομικός προστατευτικός εξοπλισμός) και τις ηλεκτρονικές αγορές. Ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου αναμένεται να επιστρέψει σε αρνητικό πρόσημο (-4,6%) λόγω της διακοπόμενης οικονομικής δραστηριότητας, των πιο δυσμενών συνθηκών χρηματοδότησης και της υψηλής αβεβαιότητας που λειτουργούν επιβαρυντικά στα επενδυτικά σχέδια. Αντίθετα, η δημόσια κατανάλωση προβλέπεται να παρουσιάσει επέκταση (1,0%) εν μέσω αύξησης των κρατικών δαπανών για υγειονομική περίθαλψη. Παράλληλα, οι επιπτώσεις του κορωνοϊού αναμένεται να ασκήσουν καθοριστικά αρνητική επίδραση στον εξωτερικό τομέα της οικονομίας. Οι περιορισμοί στις μεταφορές, οι ακυρώσεις ταξιδιών, τα κλειστά χερσαία σύνορα και οι μη ομαλά λειτουργούσες αλυσίδες εφοδιασμού αναμένεται να ωθήσουν τις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών σε απότομη πτώση (-19,2%), με τον τουρισμό, τις μεταφορές και τη ναυτιλία να επηρεάζονται περισσότερο. Ταυτόχρονα, οι εισαγωγές αναμένεται να

συρρικνωθούν (-14,2%), ανταποκρινόμενες στην υποτονική εγχώρια ζήτηση και τη συρρίκνωση των εξαγωγών.

Στην συνέχεια παρατίθενται οι επιμέρους **κατηγορίες πολιτικών του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων 2020**.

Εργασία και Κοινωνική Πρόνοια

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων έχει θέσει ως προτεραιότητα για την αγορά εργασίας και την απασχόληση την εξασφάλιση ποιοτικής και αξιοπρεπούς εργασίας για όλους. Ταυτόχρονα, ανταποκρίνεται στις διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας. Για την επίτευξη του παραπάνω στόχου, το Υπουργείο έχει διαμορφώσει ένα νέο μείγμα πολιτικής για την εργασία και την κοινωνία με τις παρακάτω στρατηγικές επιλογές:

- Τη διαμόρφωση ενός νέου κοινωνικού συμβολαίου κράτους, εργαζομένων και επιχειρήσεων.
- Την επίτευξη υψηλότερου διαθέσιμου εισοδήματος για όλους.
- Τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης

Εργασία και Κοινωνική Πρόνοια

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων έχει θέσει ως προτεραιότητα για την αγορά εργασίας και την απασχόληση την εξασφάλιση ποιοτικής και αξιοπρεπούς εργασίας για όλους. Ταυτόχρονα, ανταποκρίνεται στις διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας. Για την επίτευξη του παραπάνω στόχου, το Υπουργείο έχει διαμορφώσει ένα νέο μείγμα πολιτικής για την εργασία και την κοινωνία με τις παρακάτω στρατηγικές επιλογές :

- Τη διαμόρφωση ενός νέου κοινωνικού συμβολαίου κράτους, εργαζομένων και επιχειρήσεων.
- Την επίτευξη υψηλότερου διαθέσιμου εισοδήματος για όλους.
- Τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης

Δημοσιονομικές Πολιτικές

Με βάση τις δυο ειδικές συστάσεις του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ελλάδα το 2019 καθώς και στο πλαίσιο υλοποίησης των δεσμεύσεων της ενισχυμένης εποπτείας, το Υπουργείο Οικονομικών προάγει την δημοσιονομική αναδιάρθρωση και την αποτελεσματική δημοσιονομική διαχείριση σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης.

Χρηματοοικονομικές Πολιτικές

Τα μέτρα που λαμβάνονται σε αυτή την κατηγορία πολιτικής και αναφέρονται αναλυτικά στο ΕΠΜ 2020, παρουσιάζουν υψηλή συνάφεια οριζόντια με το σύνολο των αναπτυξιακών αναγκών του ΠΠΑ Στερεάς Ελλάδας.

Ρυθμιστικό Πλαίσιο Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων

Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία

Με βάση την 2η ειδική σύσταση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ελλάδα το 2019, προτείνεται η επικέντρωση των επενδύσεων σε ορισμένους τομείς συμπεριλαμβανομένης της Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης.

Ενέργεια, Κλίμα και Περιβάλλον

Η 2η ειδική σύσταση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ελλάδα το 2019, προτείνει ενεργητική επενδυτική οικονομική πολιτική, *inter alia*, και στους τομείς της ενεργειακής απόδοσης, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των έργων διασύνδεσης.

Δημόσια Διοίκηση

Στα πλαίσια της ειδικής σύστασης 1 του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Ελλάδα το 2019, συστήνεται η ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων σύμφωνα με τις δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν στο πλαίσιο του Eurogroup στις 22 Ιουνίου 2018, στο πλαίσιο της ενισχυμένης εποπτείας. Το σκέλος αυτό του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων σχετίζεται με την δέσμευση που αφορά τον εκσυγχρονισμό της Διαχείρισης Ανθρωπίνων Πόρων της Δημόσιας Διοίκησης.

Δικαιοσύνη

Για την πληρέστερη αποτύπωση των αδυναμιών του δικαστικού συστήματος το Υπουργείο Δικαιοσύνης σχεδιάζει τη σύσταση Ειδικής Υπηρεσίας Συλλογής και Επεξεργασίας Στατιστικών Στοιχείων για τη Δικαιοσύνη (JustStat).

Διεθνές Εμπόριο και Ξένες Επενδύσεις

Παρά την ανοδική πορεία των εξαγωγών κατά την τελευταία δεκαετία, η ελληνική οικονομία χαρακτηρίζεται διαχρονικά από περιορισμένη εξαγωγική δραστηριότητα (κυρίως στις εξαγωγές αγαθών), καθώς τόσο σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και σε σχέση με τα κράτη μέλη της, ο λόγος εξαγωγών προς ΑΕΠ είναι μικρότερη. Το αποτέλεσμα αυτό οφείλεται σε μία σειρά παραγόντων, οι οποίοι ο κάθε ένας με τη σειρά του επιδρά ανασταλτικά τόσο στις επιδόσεις των εξαγωγών ελληνικών προϊόντων στις διεθνείς αγορές όσο και στο βαθμό της εξωστρέφειας. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Οι εξαγωγές ελληνικών προϊόντων, στην πλειονότητα τους, δεν είναι αρκετά διαφοροποιημένες σε οριζόντια και κάθετη μορφή.
- Το μεγάλο ποσοστό ελληνικών επιχειρήσεων με εργατικό δυναμικό κάτω των δέκα ατόμων απασχόλησης.
- Η περιορισμένη ενημέρωση και πληροφόρηση ως προς τη ζήτηση εισαγωγών των εμπορικών μας εταίρων.
- Η εμπορευματική σύνθεση των εξαγωγών ελληνικών προϊόντων, όπου ένας μικρός αριθμός παραγωγικών κλάδων πραγματοποιεί τον κύριο όγκο των εξαγωγών.
- Ο κατακερματισμός των φορέων που ασχολούνται με την εξωστρέφεια και την οικονομική διπλωματία και η έλλειψη μιας κοινής στρατηγική

Μεταφορές και Υποδομές

Κεντρικές στρατηγικές επιλογές για τους τομείς μεταφορών και υποδομών που αντιμετωπίζουν προκλήσεις και που εναρμονίζονται με την ειδική σύσταση 2 του

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ελλάδα το 2019 αποτελεί η ισχυρή ανάπτυξη με περισσότερες επενδύσεις στον τομέα των υποδομών, η περιβαλλοντική προστασία, η προσαρμογή στη κλιματική αλλαγή, η βιώσιμη ανάπτυξη και η ασφάλεια των πολιτών.

Αγροτική Ανάπτυξη

Για την επίτευξη του εκσυγχρονισμού και της ανάπτυξης του αγροτικού τομέα της χώρας το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προωθεί την εξασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας, την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων και του εξαγωγικού προσανατολισμού των αγροτικών προϊόντων, την ανάπτυξη και βελτίωση των συνθηκών παραγωγής και του επιχειρηματικού περιβάλλοντος του αγροτικού τομέα, την αναβάθμιση των υποδομών και της ποιότητας ζωής στην ύπαιθρο, την ενθάρρυνση της οικονομικής διαφοροποίησης και την ανάπτυξη του τουρισμού της υπαίθρου και του αγροτουρισμού, την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των πόρων της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) και της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΛΠ), την αύξηση της συμμετοχής της γεωργίας στο Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν, την εξασφάλιση της μέγιστης δυνατής ασφάλειας των παραγόμενων και των εισαγόμενων τροφίμων στη χώρα, την προστασία του περιβάλλοντος και την αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων που χρησιμοποιούνται στην γεωργική και αλιευτική παραγωγή.

Εκπαίδευση και Επαγγελματική Κατάρτιση

Το Υπουργείο Παιδείας ακολουθεί πολιτικές μεταρρύθμισης σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης, προκειμένου να διευκολύνει την πρόσβαση και να βελτιώσει την ποιότητα των σχολείων, των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ).

Συμπερασματικά γίνεται εύκολα κατανοητό το γεγονός της υψηλής συσχέτισης των επιμέρους πολιτικών του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων 2020 σε σχέση με τους Άξονες Προτεραιότητας του ΠΠΑ.

Εθνικές Στρατηγικές

Οι Εθνικές Στρατηγικές καθορίζουν τις δεσμεύσεις των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, σε συνδυασμό με τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες. Σε σχέση λοιπόν με τα Επιχειρησιακά Προγράμματα που βρίσκονται σε εναρμόνιση με τις Εθνικές και Περιφερειακές πολιτικές και στρατηγικές αξίζει να εξεταστεί η συμβατότητα του ΕΠΑ 2021 – 2025 και κατ'επέκταση του ΠΠΑ της Περιφέρειας με τις παρακάτω Εθνικές Στρατηγικές:

- Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) (1)
- Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική (2)
- Εθνική Στρατηγική για την προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (3)
- Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη (4)
- Εθνική Στρατηγική για τους Ρομά (5)
- Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία (ΚΑΛΟ) (6)
- Στρατηγική για την Υγεία (7)
- Εθνική Στρατηγική για την Διοικητική Μεταρρύθμιση (8)

Στο πλαίσιο αυτό, υιοθετείται ο επόμενος Πίνακας, όπου βαθμολογούνται οι Άξονες Προτεραιότητας του ΠΠΑ σε σχέση με τις οκτώ (8) Εθνικές Στρατηγικές. Η κλίμακα βαθμολόγησης είναι από 1 έως 3, όπου 1 μηδενική ή χαμηλή συνάφεια, 2 μέση συνάφεια και 3 υψηλή συνάφεια. Η Τιμή Συνάφειας υπολογίζεται σε επίπεδο αναγκών και σε επίπεδο στρατηγικών. Για τη διευκόλυνση σχεδιασμού του Πίνακα, οι επιμέρους στήλες που αντιστοιχούν στις Εθνικές Στρατηγικές έχουν κωδικοποιηθεί από το 1 έως το 8.

Εκ προοιμίου, αναφέρεται η διαπίστωση της ανάλυσης του εν λόγω Πίνακα, η οποία εξάγει το συμπέρασμα του μετρίως καλού βαθμού συσχέτισης των Αξόνων Προτεραιότητας του ΠΠΑ με τις Εθνικές Στρατηγικές στο επίπεδο το 55%. Ειδικότερα, τα υψηλότερα ποσοστά συσχέτισης των επιμέρους Εθνικών Στρατηγικών παρατηρούνται για την Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) με 59% για την Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική με 57%.

Πίνακας 36: Πίνακας συμβατότητας Προτεραιοτήτων του ΠΠΑ με τις αντίστοιχες Εθνικές Στρατηγικές

Προτεραιότητες ΠΠΑ	Εθνικές Στρατηγικές								Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
	Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3)	Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική	Εθνική Στρατηγική για την προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή	Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη	Εθνική Στρατηγική για τους Ρομά	Εθνική Στρατηγική για την ΚΑΛΟ	Στρατηγική για την Υγεία	Εθνική Στρατηγική για τη Διοικητική Μεταρρύθμιση		
Δημιουργία επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής	3	2	2	1	1	1	1	1	12	0,50
Πρώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις	3	2	1	1	1	1	1	1	11	0,46
Συστάδες ανάπτυξης	3	2	1	1	1	1	1	1	11	0,46
Βιομηχανική μετάβαση και επιχειρηματικότητα	3	1	1	1	1	1	1	1	10	0,42
Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση	3	3	1	2	2	2	2	3	18	0,75
Ψηφιακή διασύνδεση μονάδων δημόσιας διοίκησης	3	3	1	1	1	1	1	3	14	0,58
Έξυπνες πόλεις	1	3	2	1	1	1	2	2	13	0,54
Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη	3	3	1	3	1	1	1	2	15	0,63
Ενεργειακή απόδοση	3	2	3	1	1	1	1	1	13	0,54
Πρόληψη & διαχείριση κινδύνων	1	2	3	1	1	1	1	2	12	0,50
Ανάπτυξη υποδομών προστασίας	1	2	3	1	1	1	1	2	12	0,50
Παροχή πόσιμου νερού & διαχείριση υδάτων	1	1	3	1	1	1	1	1	10	0,42
Διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων	2	1	3	1	1	1	1	1	11	0,46
Στήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής & αποδοτικής χρήσης πόρων	3	1	3	1	1	1	1	1	12	0,50

Ανάδειξη, προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς	3	1	3	1	1	1	1	1	12	0,50
Πράσινη επιχειρηματικότητα	1	1	3	2	1	1	1	1	11	0,46
Πράσινες πόλεις	1	1	3	1	1	1	1	1	10	0,42
Υγεία - υποδομές, εξοπλισμός	1	3	1	3	3	2	3	3	19	0,79
Υποδομές στον τομέα του αθλητισμού	1	1	1	2	2	2	2	1	12	0,50
Τόνωση των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης	2	1	1	3	3	3	1	1	15	0,63
Ενσωμάτωση ευπαθών ομάδων πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό	1	1	1	3	3	3	1	1	14	0,58
Κοινωνικές επενδύσεις (στήριξη της οικογένειας, ενίσχυση προσχολικής αγωγής)	1	1	1	3	3	2	3	1	15	0,63
Ενσωμάτωση ευπαθών ομάδων πληθυσμού στην εκπαίδευση	1	1	1	3	3	1	1	1	12	0,50
Ενίσχυση υποδομών για βελτίωση της ενσωμάτωσης ΑΜΕΑ	1	1	1	3	2	3	3	1	15	0,63
Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών	3	1	2	2	1	1	1	1	12	0,50
Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός υποδομών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης	1	1	1	2	2	1	1	1	10	0,42
Υποδομές ΤΠΕ	3	3	2	1	1	1	2	2	15	0,63
Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός ενεργειακών δικτύων και υποδομών	2	2	2	1	1	1	1	1	11	0,46
Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός λιμενικών υποδομών	1	1	1	1	1	1	1	1	8	0,33
Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός οδικών υποδομών	1	1	1	1	1	1	1	1	8	0,33
Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός υδατοδρομίων	1	1	1	1	1	1	1	1	8	0,33

Οδική ασφάλεια	1	1	1	1	1	1	2	1	9	0,38
Πολυτροπική και αστική κινητικότητα	1	1	1	1	1	2	1	1	9	0,38
Επενδύσεις στην εφοδιαστική αλυσίδα	2	2	1	1	1	1	1	1	10	0,42
Προώθηση τουρισμού με έμφαση στις ανερχόμενες και μη παραδοσιακές αγορές	2	1	1	1	1	2	1	1	10	0,42
Προώθηση και ανάπτυξη υποδομών για εναλλακτικές μορφές τουρισμού	2	2	1	1	1	2	1	1	11	0,46
Ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού ενδιαφέροντος	1	3	1	1	1	1	1	1	10	0,42
Τουρισμός και πολιτιστική κληρονομιά - προστασία, ανάπτυξη και προβολή	1	3	1	1	1	1	1	1	10	0,42
Μουσεία και πολιτιστικά κέντρα	1	2	1	1	1	1	1	1	9	0,38
Υποδομές και δράσεις σύγχρονου πολιτισμού	1	3	1	1	1	1	1	1	10	0,42
Πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες	2	2	1	2	1	2	1	1	12	0,50
Ενίσχυση των επιχειρήσεων για αύξηση της εξωστρέφειας στις εθνικές και διεθνείς αγορές	1	1	1	1	1	1	1	1	8	0,33
Προώθηση ελληνικών προϊόντων στο εξωτερικό	1	2	1	1	1	1	1	1	9	0,38
Ανάπτυξη και προώθηση προϊόντων με ΠΟΠ και ΠΓΕ	2	1	1	1	1	1	1	1	9	0,38
Σύνολο	76	74	67	64	58	58	55	55	507	55%
Τιμή Συνάφειας	0,59	0,57	0,52	0,50	0,45	0,45	0,43	0,43		

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

11.3 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Το Πρόγραμμα Περιφερειακής Ανάπτυξης της Στερεάς Ελλάδας, βάσει και της καταγραφής των αναγκών και των ελλείψεων που έχει παρατεθεί, παρουσιάζει ένα συνεκτικό μίγμα πολιτικής και δράσεων, δίνοντας ωστόσο έμφαση με το μισό περίπου χρηματοδοτικό πλαίσιο στην υλοποίηση έργων ανάπτυξης υποδομών. Τα έργα υποδομών και ιδίως αυτά που χαρακτηρίζονται ως μεγάλα έργα, αποτελούν ουσιαστικά τομή για τη χωρική ενότητα που υλοποιούνται, επιφέροντας σημαντικές επιπτώσεις στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη. Αφορούν ουσιαστικά παρεμβάσεις με ιδιαίτερα βαρύτητα, διότι έρχονται να καλύψουν ανάγκες που δεν κατέστη εφικτό να αντιμετωπιστούν με πρότερα χρηματοδοτικά πλαίσια.

Η υλοποίηση των εν λόγω έργων αναμένεται να έχει οικονομικές επιπτώσεις, με άμεσο αντίκτυπο σε τομείς όπως η εργασία, το εμπόριο, το εισόδημα και άλλες εν γένει οικονομικές δραστηριότητες. Επίσης, οι επιπτώσεις αυτές σχετίζονται με την παραγωγική διαδικασία, την χωρική κατανομή και εγκατάσταση των επιχειρήσεων, την βελτίωση της απασχόλησης, την προσέλκυση επενδύσεων, την ανάπτυξη του τουρισμού κ.α., ικανοποιώντας με αυτό τον τρόπο το περιεχόμενο της στόχευσης για Έξυπνη Ανάπτυξη και Ενίσχυση της Εξωστρέφειας.

Όπως προαναφέρθηκε, η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας βρίσκεται σε μια ευνοϊκή γεωγραφική θέση που την καθιστά σημαντικό κόμβο δικτύων μεταφορών, επικοινωνίας κι ενέργειας, καθώς διασχίζεται από εθνικά δίκτυα μεταφορών (ΠΑΘΕ, Σιδηρόδρομος), διαθέτει σημαντικά λιμάνια και σύνδεση με το δίκτυο φυσικού αερίου. Όπως και στις προηγούμενες περιόδους όπου κατασκευάστηκαν σημαντικά έργα υποδομών, έτσι και κατά τον τρέχοντα αναπτυξιακό σχεδιασμό περιλαμβάνεται μεγάλος αριθμός έργων και κυρίως μεγάλων, τα οποία αφορούν τη βελτίωση Εθνικών, Περιφερειακών και Τοπικών οδών, την ενεργειακή αναβάθμιση του συστήματος οδο φωτισμού, την επέκταση λιμανιών, τη δημιουργία υδατοδρομιών, την προστασία του περιβάλλοντος κ.α., καλύπτοντας υπό αυτό το πρίσμα την στόχευση για τους πυλώνες της Πράσινης Ανάπτυξης και της Ανάπτυξης των Υποδομών.

Η προώθηση των μεγάλων έργων, εντούτοις, αναμένεται να επιφέρει και σημαντικά οφέλη στην κοινωνική διάσταση και συνοχή της Περιφέρειας, μιας και προφανείς επιπτώσεις επιδιώκεται να είναι η αναβάθμιση της καθημερινότητας και της ποιότητας ζωής σε ένα πιο λειτουργικό αστικό περιβάλλον, όπως και σε ένα προστατευμένο φυσικό τοπίο με μέριμνα για την αειφόρο διατήρησή τους. Η ενίσχυση και διασφάλιση των βασικών υποδομών σε μια περιοχή συνδέεται οριζόντια (έχει εντοπισθεί σε κάθε διεθνές παράδειγμα) με βελτίωση της κοινωνικής ζωής, της οικονομικής δραστηριότητας, της απασχόλησης και της δυνατότητας αποδοτικότερης αξιοποίησης των τοπικών συγκριτικών πλεονεκτημάτων, που είναι και το ζητούμενο για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη κάθε χωρικής ενότητας.

Ως προς την παραγωγική δραστηριότητα:

Τα μεγάλα έργα που αφορούν μεταφορικές υποδομές επηρεάζουν σημαντικά τον βαθμό αλληλεπίδρασης των παραγωγικών δραστηριοτήτων τόσο στην περιοχή διέλευσής τους όσο και στο σύνολο των περιφερειών, ακόμα και σε εθνικό επίπεδο. Η βελτίωση της προσβασιμότητας των τοπικών κοινοτήτων, πόλεων και περιφερειών

ενισχύει την πρόσβαση στις αγορές. Η δυνατότητα αυτή διευκολύνει σημαντικά την διάθεση των τοπικών προϊόντων και υλών σε περισσότερα σημεία αυξάνοντας την παραγωγική διαδικασία. Βέβαια, οι αναπτυξιακές δυνατότητες που δημιουργούνται από τη βελτίωση συγκεκριμένα των μεταφορικών υποδομών προϋποθέτει την ύπαρξη ανάλογης περιφερειακής στρατηγικής αλλά και τη βούληση της επιχειρηματικής κοινότητας και των τοπικών κοινωνιών για να εξελιχθούν.

Επίσης, παραγωγικοί τομείς που θα μπορούσαν να ευνοηθούν μακροπρόθεσμα από την υλοποίηση ανάλογων μεγάλων έργων υποδομών είναι ο πρωτογενής και ο δευτερογενής τομέας κυρίως μέσα από την παραγωγή και μεταποίηση προϊόντων αλλά και ο τριτογενής τομέας κυρίως μέσα από την ανάπτυξη του τουρισμού και των υπηρεσιών. Αυτός είναι και ένας λόγος για τον οποίο πολλοί τοπικοί παραγωγικοί φορείς πίεζαν διαχρονικά για την κατασκευή των μεγάλων αυτών έργων.

Ως προς την προσέλκυση επενδύσεων:

Η ολοκλήρωση των παλαιών και η δημιουργία νέων έργων υποδομών αναμένεται να συμβάλει και στην προσέλκυση νέων επενδύσεων. Μεγάλα έργα όπως η ολοκλήρωση των οδικών αξόνων, η βελτίωση και επέκταση των λιμανιών κ.α. είναι δυνατό να αποτελέσουν κίνητρο για την εγκατάσταση νέων επιχειρήσεων κυρίως στη Στερεά Ελλάδα τόσο στις περιοχές από τις οποίες διέρχεται ο ΠΑΘΕ όσο και από αυτές που μπορούν να εξυπηρετήσουν θαλάσσιες μεταφορές. Επίσης, η δυνατότητα της γρήγορης πρόσβασης των τοπικών επιχειρήσεων απευθείας στις ευρωπαϊκές αγορές μπορεί να ενισχύσει την εφαρμογή νέων παραγωγικών μοντέλων και καινοτόμων μεθόδων επεξεργασίας, ανάπτυξης και προώθησης των προϊόντων.

Ως προς την προσέλκυση απασχόληση:

Επιπλέον, δημιουργία έργων υποδομών και άλλων μεγάλων έργων είναι δυνατό η προσφέρει νέες αναπτυξιακές δυνατότητες στην Περιφέρεια με παράλληλη θετική επίπτωση και στην απασχόληση. Η κατασκευή αυτών των έργων απαιτεί σημαντικό αριθμό εργαζομένων με αποτέλεσμα τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και νέων ευκαιριών απασχόλησης για τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής όπου υλοποιείται κάθε έργο, συμβάλλοντας καθοριστικά στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας. Επίσης, μετά την ολοκλήρωση των έργων, αναμένεται η βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση για επιμέρους παραγωγικούς κλάδους από την πιθανή προσέλκυση επενδύσεων και εγκατάσταση νέων επιχειρήσεων.

Ως προς την τουριστική ανάπτυξη:

Όσο αφορά την ανάπτυξη του τουρισμού στην ευρύτερη περιοχή της Περιφέρειας, η συμβολή των μεγάλων έργων υποδομών ήταν και παραμένει πολύ μεγάλη. Ήδη τα τελευταία χρόνια με την ανάπτυξη νέων αξόνων και δικτύων, παρατηρήθηκε σημαντική αύξηση της τουριστικής κίνησης στην Στερεά Ελλάδα. Η βελτίωση του οδικού δικτύου στην Εύβοια, η βελτίωση της πρόσβασης στους ορεινούς όγκους της Βοιωτίας, της Φωκίδας και της Ευρυτανίας αλλά και η αναβάθμιση σημαντικών λιμένων της Περιφέρειας εκτιμάται ότι συντελούν ουσιαστικά στην προσέλευση επισκεπτών και τουριστών, κυρίως του εσωτερικού με συνέπεια την ενίσχυση του τουριστικού κλάδου και του περιφερειακού εισοδήματος.

11.4 ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

Περισσότεροι από τους μισούς χρηματοδοτικούς πόρους της ΕΕ διοχετεύονται μέσω των πέντε (5) Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ), τα οποία διαχειρίζονται από κοινού η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι χώρες της ΕΕ. Στόχος αυτών των Ταμείων είναι η συμβολή στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στη διασφάλιση βιώσιμων και υγιών συνθηκών τόσο στην ευρωπαϊκή οικονομία όσο και στο περιβάλλον. Τα ΕΔΕΤ εστιάζουν κυρίως σε 5 τομείς:

- Έρευνα και καινοτομία
- Ψηφιακές τεχνολογίες
- Στήριξη της οικονομίας χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών
- Βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων
- Μικρές επιχειρήσεις

Τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία:

- Το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)**, το οποίο προωθεί την ισόρροπη ανάπτυξη των διαφόρων περιφερειών της ΕΕ. Ευρωπαϊκό Ταμείο
- Το **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)**, το οποίο στηρίζει έργα σχετικά με την απασχόληση σε ολόκληρη την Ευρώπη και επενδύει στο ανθρώπινο δυναμικό της Ευρώπης - τους εργαζομένους, τους νέους και όλους όσους αναζητούν εργασία.
- Το **Ταμείο Συνοχής (ΤΣ)**, το οποίο χρηματοδοτεί έργα στους τομείς των μεταφορών και του περιβάλλοντος σε χώρες στις οποίες το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ) ανά κάτοικο είναι χαμηλότερο από το 90% του μέσου όρου της ΕΕ.
- Το **Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)**, το οποίο εστιάζει στην επίλυση των ιδιαίτερων προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι αγροτικές περιοχές της ΕΕ.
- Το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ)**, το οποίο βοηθά τους αλιείς να υιοθετήσουν πρακτικές βιώσιμης αλιείας και τις παράκτιες κοινότητες να διαφοροποιήσουν τις οικονομίες τους ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής κατά μήκος των ευρωπαϊκών ακτών.

Συμπληρωματικότητα με πολιτικές Ευρωπαϊκών Ταμείων

Όσο αφορά τη συμπληρωματικότητα του Προγράμματος με τις πολιτικές των ευρωπαϊκών ταμείων παρατηρούνται τα εξής:

Ως προς το **ΕΤΠΑ** παρουσιάζεται έντονη συμπληρωματικότητα μεταξύ Περιφερειακών και Εθνικών Δράσεων για την ανάπτυξη της Έρευνας και Καινοτομίας που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ. Στο ίδιο πλαίσιο θα αξιοποιηθούν οι αντίστοιχοι πόροι του ΕΠΑ, προκειμένου να καταστεί δυνατή η ολοκληρωμένη κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών των ΜΜΕ για την μετάβασή τους στο νέο

μοντέλο ανάπτυξης, καθώς και η προώθηση επενδύσεων σε καθαρή ενέργεια, με την ταυτόχρονη ενίσχυση των αναγκαίων υποδομών.

Εντοπίζεται επίσης συμπληρωματικότητα για δράσεις προώθησης της χρήσης συστημάτων ΑΠΕ σε τελικούς τομείς ενεργειακής κατανάλωσης, την ανάπτυξη «έξυπνων» ενεργειακών συστημάτων, δικτύων και εξοπλισμού αποθήκευσης σε τοπικό επίπεδο καθώς και τη βελτίωση της προστασίας, διατήρησης και αποκατάστασης των προστατευόμενων περιοχών, οικοτόπων και προστατευόμενων ειδών. Ομοίως και με έργα ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και με τα δίκτυα φυσικού αερίου, καθώς η αύξηση της διείσδυσης του φυσικού αερίου στην τελική κατανάλωση. Τέλος παρουσιάζεται συμπληρωματικότητα με έργα υποδομών και δικτύων που διευκολύνουν τη μετάβαση μεταξύ των Ενοτήτων της Περιφέρειας αλλά και έξω από αυτή.

Ως **προς το ΕΚΤ** παρουσιάζεται συμπληρωματικότητα μεταξύ Εθνικών δράσεων Ενεργητικής Απασχόλησης και δράσεων για ανέργους με δράσεις του ΕΠΑ για την εκπαίδευση ανέργων ώστε να ξαναενταχθούν στην αγορά εργασίας καθώς και μεταξύ δράσεων που αποσκοπούν στην κοινωνική ένταξη ευπαθών κοινωνικά ομάδων.

Τέλος, **ως προς το ΕΓΤΑΑ** εντοπίζεται συμπληρωματικότητα σε δράσεις αναγκαίας στήριξης της αγροτικής παραγωγής με στόχο την αποφυγή επέκτασης της υποβάθμισης των εδαφών και της ερημοποίησης της υπαίθρου.

12 ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

12.1 ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η Ελλάδα, σταθερά προσηλωμένη στην επιτυχή εφαρμογή των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ), έχει ήδη ξεκινήσει, κατά το 2019, τη διαδικασία εκπόνησης ενός Εθνικού Σχεδίου Εφαρμογής για τους ΣΒΑ, το οποίο θα αποτυπώνει, μεταξύ άλλων, το σύνολο των κεντρικών και μακροπρόθεσμων μέτρων πολιτικής που έχουν ή πρόκειται να υιοθετηθούν από τη χώρα μας, προκειμένου να εφαρμοστεί, με ισόρροπο και ολοκληρωμένο τρόπο, το σύνολο των ΣΒΑ.

Στο πλαίσιο αυτό, ιδιαίτερη σημασία αποκτά για τη χώρα μας, η αξιόπιστη ποσοτική παρακολούθηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων που επιφέρουν οι πολιτικές για τη βιώσιμη ανάπτυξη στο σύνολο της κοινωνίας. Προς την κατεύθυνση αυτή, το Γραφείο Συντονισμού, Θεσμικών, Διεθνών και Ευρωπαϊκών Θεμάτων της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης έχει προχωρήσει, κατόπιν εκτεταμένης διαβούλευσης με τα αρμόδια Υπουργεία και την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) [συμπεριλαμβανομένης της 4^{ης} συνάντησης του διυπουργικού συντονιστικού δικτύου που διεξήχθη στις 13/3/2019], στην υιοθέτηση μιας δέσμης εθνικών δεικτών, με τους οποίους θα παρακολουθείται η πρόοδος εφαρμογής των ΣΒΑ κατά τα επόμενα έτη. Οι εν λόγω δείκτες, οι οποίοι θα επικαιροποιούνται και θα προσαρμόζονται, κάθε φορά, ανάλογα με τις εξελίξεις σε επιμέρους πολιτικές προτεραιότητες και τα διαθέσιμα στατιστικά δεδομένα, έχουν επιλεγεί τόσο από το σύνολο των 232 υιοθετηθέντων από τον ΟΗΕ σχετικών δεικτών, όσο και από το αντίστοιχο πλαίσιο των 100 δεικτών της Eurostat.

Η επιλογή των δεικτών έγινε με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Συμβατότητα με την ελληνική πραγματικότητα, υφιστάμενες συνθήκες και ανάγκες.
- Συνάφεια με τις 8 Εθνικές Προτεραιότητες για τους ΣΒΑ, τις οποίες υιοθέτησε η χώρα μας, σε υψηλό πολιτικό επίπεδο, το 2017, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις της κοινωνίας των πολιτών και των λοιπών ενδιαφερόμενων μερών, και οι οποίες καλύπτουν το σύνολο των 17 ΣΒΑ, και απηχούν, με ολοκληρωμένο τρόπο, και τις τρεις διαστάσεις της βιώσιμης ανάπτυξης (οικονομική, κοινωνική, περιβαλλοντική), και
- Διαθεσιμότητα στατιστικών δεδομένων από την ΕΛΣΤΑΤ, τα Υπουργεία και το σύνολο των Φορέων του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος.

Οι εθνικές προτεραιότητες για τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης

Μετά την ολοκλήρωση της χαρτογράφησης και προτεραιοποίησης των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) από τα υπουργεία, και με τη συνεισφορά προτάσεων από τους κοινωνικούς εταίρους και ενδιαφερόμενους φορείς, η κυβέρνηση κατέληξε στο παρακάτω πλαίσιο **εθνικών προτεραιοτήτων**, οι οποίες συνδέονται με

αντίστοιχους ΣΒΑ, και για τις οποίες έχουν αναπτυχθεί ή πρόκειται να αναπτυχθούν οι κατάλληλες δράσεις, πολιτικές και νομοθετικές ρυθμίσεις.

A. Εθνικές Προτεραιότητες προσανατολισμένες στα αποτελέσματα (outcome oriented)

- Προώθηση μιας ανταγωνιστικής, καινοτόμου και βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης (ΣΒΑ 8, 9).
- Προαγωγή της πλήρους απασχόλησης και της αξιοπρεπούς εργασίας για όλους (ΣΒΑ 8).
- Αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και διασφάλιση της καθολικής πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας (ΣΒΑ 1, 2, 3).
- Μείωση των κοινωνικών και περιφερειακών ανισοτήτων και εξασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλους (ΣΒΑ 10, 5).
- Προώθηση μιας υψηλής ποιότητας και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευσης (ΣΒΑ 4).
- Ενίσχυση της προστασίας και ορθολογικής διαχείρισης του φυσικού κεφαλαίου ως βάση για κοινωνική ευημερία και μετάβαση σε μία οικονομία χαμηλού άνθρακα (ΣΒΑ 6, 7, 11, 12, 13, 14, 15).

B. Εθνικές Προτεραιότητες προσανατολισμένες στις διαδικασίες (process oriented)

- Οικοδόμηση αποδοτικών, αξιόπιστων και διάφανων θεσμών (ΣΒΑ 16,17).
- Ενίσχυση και προώθηση ανοιχτών, συμμετοχικών και δημοκρατικών διαδικασιών (ΣΒΑ 16,17).

Συμπερασματικά, σε σχέση και με τους στόχους που εξυπηρετούν οι Άξονες Προτεραιότητας του ΠΠΑ, προκύπτει με σαφήνεια ο υψηλός βαθμός της συμβολής του Προγράμματος στους στόχους για την Βιώσιμη Ανάπτυξη.

12.2 ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

Η ισότητα των ευκαιριών αποτελεί γενική αρχή, οι δύο ουσιαστικές πτυχές της οποίας είναι η απαγόρευση των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας και η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών. Η εν λόγω αρχή εφαρμόζεται σε όλους τους τομείς, ιδίως, στον οικονομικό, κοινωνικό, πολιτιστικό και οικογενειακό βίο.

Η συνθήκη του Άμστερνταμ εισήγαγε μια νέα διάταξη προκειμένου να ενισχύσει την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων που συνδέεται άμεσα με την ισότητα των ευκαιριών. Το άρθρο αυτό προβλέπει τη δυνατότητα λήψης από το Συμβούλιο των αναγκαίων μέτρων για την καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων λόγω φύλου, φυλής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού. Εξάλλου, χάρη στο πρόγραμμα δράσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων (2001-2006), η Ευρωπαϊκή Ένωση ενθαρρύνει και συμπληρώνει τις ενέργειες των κρατών μελών για την καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων.

Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που εγκρίθηκε το Δεκέμβριο του 2000, περιλαμβάνει κεφάλαιο με τίτλο «Ισότητα», το οποίο προβλέπει τις αρχές της απαγόρευσης των διακρίσεων, της ισότητας ανδρών και γυναικών και της πολιτιστικής, θρησκευτικής και γλωσσικής πολυμορφίας. Το κεφάλαιο αυτό αναφέρεται επίσης στα δικαιώματα του παιδιού, των ηλικιωμένων και των ατόμων με αναπηρία.

► Η Αρχή της μη διακριτικής μεταχείρισης

Η αρχή της μη διακριτικής μεταχείρισης έχει ως στόχο τη διασφάλιση ισότητας στη μεταχείριση των ατόμων ανεξαρτήτως εθνικότητας, φύλου, φυλής, ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Η απαγόρευση κάθε διακριτικής μεταχείρισης λόγω ιθαγένειας προβλέπεται στο άρθρο 12 (πρώην άρθρο 6) της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Η συνθήκη του Άμστερνταμ περιέλαβε στη συνθήκη ΕΚ ένα νέο άρθρο 13, για να συμπληρώσει την εγγύηση της απαγόρευσης των διακρίσεων που προβλέπεται στις συνθήκες και να την επεκτείνει στις άλλες περιπτώσεις που προαναφέρονται.

► Η ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών

Από το 1957, η συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας καθιέρωσε την αρχή της ισότητας ανδρών και γυναικών. Το άρθρο 141 ορίζει ότι παρέχεται ίση αμοιβή στους άνδρες και στις γυναίκες για ίσης αξίας παρεχόμενη εργασία. Από το 1975, έχει εκδοθεί σειρά οδηγιών που επεκτείνουν την αρχή της ίσης μεταχείρισης στην πρόσβαση στην απασχόληση, στην επαγγελματική κατάρτιση, στην επαγγελματική προώθηση με στόχο την εξάλειψη κάθε μορφής διάκρισης στον χώρο εργασίας και, εν συνεχεία, στους τομείς της κοινωνικής ασφάλισης, των νομικών καθώς και των επαγγελματικών καθεστώτων.

Η Επιτροπή προσέθεσε στα πολυετή προγράμματα προώθησης της ίσης μεταχείρισης, τα οποία εισήχθησαν τη δεκαετία του 1980, μια κοινοτική στρατηγική (2001-2005), με στόχο τη θέσπιση πλαισίου δράσης, στο οποίο όλες οι κοινοτικές δράσεις να μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη του στόχου της εξάλειψης των ανισοτήτων και της προώθησης της ισότητας ανδρών και γυναικών.

Η συνθήκη του Άμστερνταμ έχει ως στόχο τη συμπλήρωση του περιορισμένου πεδίου εφαρμογής του άρθρου 141 (που αφορά μόνο την ισότητα της αμοιβής), ενσωματώνοντας την προώθηση της ισότητας ανδρών και γυναικών στο άρθρο 2 της συνθήκης ΕΚ, στο οποίο απαριθμούνται τα καθήκοντα της Κοινότητας. Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 2000, ορίζει ότι: «Η ισότητα ανδρών και γυναικών πρέπει να εξασφαλίζεται σε όλους τους τομείς, περιλαμβανομένων της απασχόλησης, της εργασίας και των αποδοχών».

► Ο Χάρτης των θεμελιωδών δικαιωμάτων

Με την ευκαιρία της 50ής επετείου της οικουμενικής διακήρυξης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τον Δεκέμβριο 1998, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κολωνίας (3-4

Ιουνίου 1999) αποφάσισε να αναλάβει εργασίες με σκοπό την εκπόνηση ενός Χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων. Ως στόχος τέθηκε η συγκέντρωση των θεμελιωδών δικαιωμάτων που ισχύουν σε επίπεδο Ένωσης σε ένα μόνο κείμενο ώστε να καταστούν αυτά περισσότερο σαφή.

Ο Χάρτης των θεμελιωδών δικαιωμάτων της ΕΕ προκηρύχθηκε επίσημα κατά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας, στις 7 Δεκεμβρίου 2000. Βασίζεται στις κοινοτικές Συνθήκες, στις διεθνείς συμβάσεις, μεταξύ των οποίων η Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του 1950 και ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης του 1989, στις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών καθώς και στις διάφορες δηλώσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η εκπόνηση του σχεδίου του Χάρτη ανατέθηκε σε ειδικό όργανο -μια Συνέλευση- που απαρτίζεται από 62 μέλη, ιδίως αντιπροσώπους των ευρωπαϊκών οργάνων και των κυβερνήσεων των κρατών μελών.

Ο Χάρτης καθορίζει, μέσω των 54 άρθρων του που συγκεντρώνονται σε επτά κεφάλαια, τα θεμελιώδη δικαιώματα όσον αφορά την αξιοπρέπεια, την ελευθερία, την ισότητα, την αλληλεγγύη, την ιδιότητα του πολίτη και τη δικαιοσύνη.

Περιλαμβάνει δικαιώματα που δεν διασφαλίζονται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) που περιορίζεται στην προστασία των ατομικών και πολιτικών δικαιωμάτων. Πρόκειται ιδίως για τα κοινωνικά δικαιώματα των εργαζομένων, την προστασία των δεδομένων, τη βιοηθική ή το δικαίωμα ορθής διαχείρισης.

Οι Άξονες πολιτικής και οι δράσεις που επιλέγονται στο πλαίσιο του ΠΠΑ Στερεάς Ελλάδας έχουν υψηλή συμβολή και δεσμεύονται για την τήρηση της αρχής της ισότητας των ευκαιριών και κατάργησης των διακρίσεων.

12.3 ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών αποτελεί σήμερα αναπόσπαστο μέρος της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αναγνωρίζεται ως κρίσιμος παράγοντας για την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή. Από την περίοδο ένταξης της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η ισότητα των φύλων αποτελεί πολιτικό και αναπτυξιακό στόχο, τόσο σε επίπεδο χάραξης και εφαρμογής εθνικής πολιτικής, όσο και σε επίπεδο έργων που η υλοποίησή τους χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η αρχή των ίσων ευκαιριών για άνδρες και γυναίκες εμπεριέχεται ως στόχος στις ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις ήδη από το 1988.

Η ένταξη της διάστασης του φύλου σημαίνει ότι λαμβάνονται υπόψη οι επιπτώσεις όλων των γενικών μέτρων και παρεμβάσεων στην αντίστοιχη θέση των γυναικών και των ανδρών κατά το σχεδιασμό, την υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγησή τους.

Η έννοια αυτή καλύπτει επίσης το σχεδιασμό, την υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση ειδικών συμπληρωματικών μέτρων και παρεμβάσεων με στόχο να προωθηθεί η ισότητα και να βρεθούν οι γυναίκες να συμμετέχουν και να ωφελούνται εξίσου με τους άνδρες. Στην Ελλάδα, μια σειρά από νομοθετικές

ρυθμίσεις σε πολλά επίπεδα έχουν ήδη διαμορφώσει το θεσμικό πλαίσιο για την de jure τήρηση της αρχής της ισότητας των φύλων και της μη διάκρισης στη βάση του φύλου σε όλες τις εκφάνσεις της κοινωνικής ζωής των πολιτών.

Επιπλέον, μια σειρά από μελέτες και έργα έχουν εκπονηθεί μέχρι σήμερα για την καταγραφή της υπάρχουσας κατάστασης των ανισοτήτων ανάμεσα στα φύλα, σε όλους τους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής ζωής τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Είναι αξιοσημείωτο ότι οι επίσημες στατιστικές που τηρούνται από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία ενσωματώνουν τη μεταβλητή του φύλου προκειμένου να είναι εφικτή η συγκριτική τους μελέτη.

Οι Άξονες πολιτικής και οι δράσεις που επιλέγονται στο πλαίσιο του ΠΠΑ Στερεάς Ελλάδας έχουν υψηλή συμβολή και δεσμεύονται για την τήρηση της αρχής της ισότητας των φύλων.

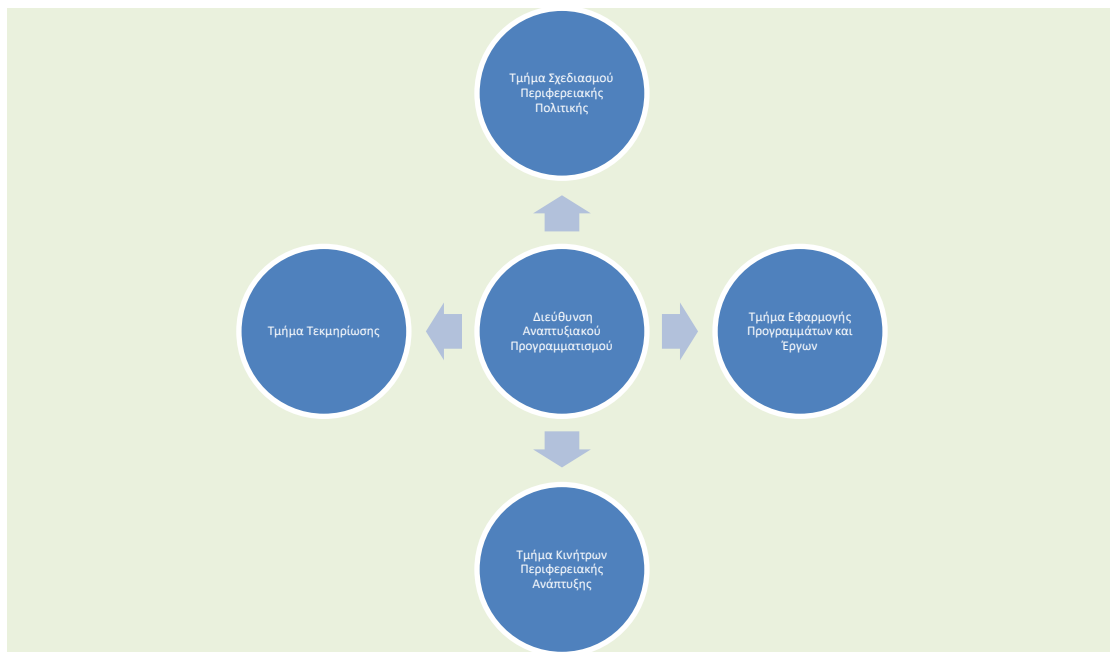
13 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

13.1 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού προτείνεται να αναλάβει το ρόλο της Υπηρεσίας Διαχείρισης. Οι αρμοδιότητες της, ανάγονται ιδίως στον περιφερειακό αναπτυξιακό σχεδιασμό, την προώθηση των εθνικών στρατηγικών στόχων, τον επιχειρησιακό προγραμματισμό, την παρακολούθηση και αξιολόγηση των δράσεων της Περιφέρειας και την παρακολούθηση της αναπτυξιακής πορείας της Περιφέρειας. Η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού απαρτίζεται από τα εξής τμήματα :

- α. Τμήμα Σχεδιασμού Περιφερειακής Πολιτικής, το οποίο θα αναλάβει καθήκοντα προγραμματισμού και αξιολόγησης προτάσεων προς ένταξη στο ΠΠΑ.
- β. Τμήμα Εφαρμογής Προγραμμάτων και Έργων το οποίο θα αναλάβει καθήκοντα διαχείρισης ενταγμένων πράξεων του ΠΠΑ.
- γ. Τμήμα Κινήτρων Περιφερειακής Ανάπτυξης.
- δ. Τμήμα Τεκμηρίωσης που θα αναλάβει καθήκοντα οργάνωσης και υποστήριξης του ΠΠΑ.

Σχήμα 21: Διάρθρωση Τμημάτων Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού

Οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, όπως προσδιορίζονται στο αντίστοιχο ΠΔ, κατανέμονται στα υπαγόμενα σε αυτήν τμήματα ως εξής :

- Στο Τμήμα Σχεδιασμού Περιφερειακής Πολιτικής υπάγονται ιδίως οι ακόλουθες αρμοδιότητες :

αα. Η εξειδίκευση των στόχων και των κατευθύνσεων της αναπτυξιακής πολιτικής στο επίπεδο της Περιφέρειας.

αβ. Η υποστήριξη της Εκτελεστικής Επιτροπής, των οργάνων διοίκησης, των υπηρεσιών της Περιφέρειας και των νομικών προσώπων, κατά τη διαδικασία κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος και των ετησίων προγραμμάτων δράσης.

αγ. Η συγκέντρωση όλων των απαιτούμενων στοιχείων από τις υπηρεσίες της Περιφέρειας και των νομικών της προσώπων για τη σύνταξη του σχεδίου Επιχειρησιακού Προγράμματος.

αδ. Η υποστήριξη της Εκτελεστικής Επιτροπής για τη σύνταξη σχεδίου στρατηγικού σχεδιασμού και επιχειρησιακού προγραμματισμού, καθώς επίσης και του σχεδίου του ετήσιου προγράμματος δράσης, το οποίο εξειδικεύει το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, κατ' έτος.

αε. Η σύνταξη προτάσεων για τη διαμόρφωση της περιφερειακής αναπτυξιακής πολιτικής. Για τα προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης εισηγείται σχετικά στην Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή της Περιφέρειας.

αστ. Η προώθηση των εθνικών στρατηγικών στόχων.

αζ. Η άσκηση καθηκόντων εφαρμογής ως Δικαιούχου, στο πλαίσιο των αναπτυξιακών παρεμβάσεων για τις προγραμματικές περιόδους, όπως αυτές οριοθετούνται από το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (Ε.Σ.Π.Α.), περιλαμβανομένης και της υποστήριξης του συνόλου των φορέων της Αυτοδιοίκησης.

αη. Η κατάρτιση του αναπτυξιακού προγράμματος της Περιφέρειας που χρηματοδοτείται από εθνικούς πόρους.

αθ. Η έγκριση των μεσοχρόνιων αναπτυξιακών προγραμμάτων, που εκπονούνται στο πλαίσιο των αντίστοιχων περιφερειακών αναπτυξιακών προγραμμάτων και χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους.

αι. Ο συντονισμός των φορέων εκτέλεσης και η παρακολούθηση της πορείας εφαρμογής του αναπτυξιακού προγράμματος της Περιφέρειας που χρηματοδοτείται από εθνικούς πόρους.

αια. Η διατύπωση προς τους κεντρικούς φορείς του δημόσιου τομέα προτάσεων για έργα και μέτρα πολιτικής, εθνικής σημασίας, που αφορούν την Περιφέρεια, αλλά εντάσσονται στο μεσοχρόνιο εθνικό αναπτυξιακό πρόγραμμα.

► **Στο Τμήμα Εφαρμογής Προγραμμάτων και Έργων υπάγονται ιδίως οι ακόλουθες αρμοδιότητες:**

βα. Η υποστήριξη της Εκτελεστικής Επιτροπής κατά την υλοποίηση και αξιολόγηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

ββ. Η συνεργασία με τις υπηρεσίες της περιφέρειας και τα νομικά της πρόσωπα για τη σύνταξη ενδιάμεσων και τελικών εκθέσεων αξιολόγησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

βγ. Ο σχεδιασμός και η εισήγηση συστημάτων και μεθόδων μέτρησης της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των υπηρεσιών της περιφέρειας και των νομικών της προσώπων, όπως διαδικασίες και δείκτες.

βδ. Η διαμόρφωση και εισήγηση περιοδικών στόχων για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των υπηρεσιών της περιφέρειας και των νομικών της προσώπων.

βε. Η συγκέντρωση στοιχείων και δεδομένων που αναφέρονται στην αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών και στην επίτευξη των σχετικών περιοδικών τους στόχων, η παρακολούθηση της εξέλιξής τους, η επεξεργασία των στοιχείων και η έκδοση ενημερωτικών αναφορών.

βστ. Η διατύπωση, ετησίως, των εκθέσεων αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών και των νομικών προσώπων.

βζ. Η εκπόνηση γενικών και ειδικών αναπτυξιακών μελετών που αφορούν τη χωρική αρμοδιότητα της Περιφέρειας.

βη. Η τελική διαμόρφωση, η μέριμνα για την έγκριση και η παρακολούθηση της εκτέλεσης των ετήσιων Προγραμμάτων Δημοσίων Επενδύσεων περιφερειακού επιπέδου.

βθ. Η παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης, η διενέργεια ελέγχων στους φορείς υλοποίησης έργων που χρηματοδοτούνται με εθνικούς πόρους για την τήρηση των δεσμεύσεων, τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών, την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου και την αξιοπιστία των οικονομικών στοιχείων.

βι. Η παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων που χρηματοδοτούνται με εθνικούς πόρους από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ή άλλους πόρους και η κατανομή των πιστώσεων από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

βια. Η κατανομή των αντίστοιχων ποσών και η έγκριση της εκταμίευσής τους από τους λογαριασμούς, που τηρεί το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης στην Τράπεζα της Ελλάδος.

βιβ. Ο προσδιορισμός των δικαιούχων των πιστώσεων των έργων που εγκρίνονται, όπου αυτό απαιτείται.

βιγ. Η παρακολούθηση και η αξιολόγηση του σχεδιασμού και της υλοποίησης όλων των αναπτυξιακών και θεσμικών παρεμβάσεων στη χωρική αρμοδιότητά της.

► **Στο Τμήμα Κινήτρων Περιφερειακής Ανάπτυξης υπάγονται ιδίως οι ακόλουθες αρμοδιότητες:**

γα. Η συνεργασία με φορείς της περιφέρειας για τη σύνταξη και υποβολή προτάσεων υλοποίησης έργων, που χρηματοδοτούνται από προγράμματα, στο πλαίσιο του στόχου Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία.

γβ. Η σύσταση Περιφερειακής Γνωμοδοτικής Επιτροπής, η οποία γνωμοδοτεί για τις αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ή προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

γγ. Η άσκηση των αρμοδιοτήτων και υποχρεώσεων Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης για πράξεις ιδιωτικών επενδύσεων που εντάσσονται σε επιχειρησιακά προγράμματα, τα οποία συγχρηματοδοτούνται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

γδ. Η παραλαβή των αιτήσεων υπαγωγής επενδύσεων, ο έλεγχος των στοιχείων, η αξιολόγησή τους, η εισήγηση στην Περιφερειακή Γνωμοδοτική Επιτροπή, η έκδοση της απόφασης υπαγωγής, οι αποφάσεις τροποποίησης και η παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, ανάκλησης υπαγωγής και επιστροφής ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Η συγκρότηση των Περιφερειακών Οργάνων Ελέγχου των επενδύσεων για την πιστοποίηση των δαπανών και την υλοποίηση των εγκεκριμένων εργασιών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

γε. Η καταβολή της επιχορήγησης του κόστους επένδυσης και η ολοκλήρωση και πιστοποίηση έναρξης παραγωγικής λειτουργίας.

γστ. Η καταγραφή των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται από την υλοποίηση των εγκεκριμένων επενδύσεων.

γζ. Η διατύπωση προτάσεων πολιτικής και μέτρων για την ανάπτυξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων προς το αρμόδιο Υπουργείο.

γη. Η πληροφόρηση και υποβοήθηση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων σε κλαδικό ή άλλο επίπεδο, με σκοπό την ανάπτυξη της επιχειρηματικής ικανότητας και ανταγωνιστικότητάς τους.

γθ. Η παρακολούθηση και η επισήμανση στους αρμόδιους φορείς ζητημάτων, που αναφέρονται στη λήψη των αναγκαίων μέτρων προς βελτίωση του επιπέδου ζωής των πολιτών.

γι. Η γνωμοδότηση για κάθε θέμα τοπικού ή ευρύτερου ενδιαφέροντος, για το οποίο ζητείται η παροχή γνώμης.

► **Στο Τμήμα Τεκμηρίωσης υπάγονται ιδίως οι ακόλουθες αρμοδιότητες:**

δα. Η συγκέντρωση, επεξεργασία και τεκμηρίωση γεωγραφικών, δημογραφικών, οικονομικών, κοινωνικών και άλλων στοιχείων που αφορούν την περιφέρεια.

δβ. Η λειτουργία βάσης δεδομένων για την ενίσχυση, παρακολούθηση και εξέλιξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της περιφέρειας, κατά κλάδο και τομείς της οικονομίας.

δγ. Η παροχή στοιχείων για την καταγραφή των στοιχείων των ενισχυόμενων επενδύσεων σε βάση δεδομένων του αρμόδιου κρατικού φορέα.

δδ. Η ευθύνη εκπλήρωσης του έργου των Κομβικών Σημείων Επαφής (ΚΟ.Σ.Ε.) της Περιφέρειας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 19 του ν. 3882/2010 (Α' 166).

13.2 ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Για την προετοιμασία αλλά κυρίως για την υλοποίηση και εξέλιξη του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης της Περιφέρειας για την περίοδο 2021-2025, είναι απαραίτητο ένα σύνολο κανονισμών και οδηγιών.

Οι κανονισμοί και οι οδηγίες αυτές έχουν σκοπό την ορθολογική, χρηστή και σωστή υλοποίηση του ΠΠΑ, με κανόνες, για την μεγιστοποίηση των ωφελειών της Περιφέρειας.

Οι κανονισμοί, πολιτικές και οδηγίες καθώς και κάθε τι που αποτελεί κανονιστικό έγγραφο αποτελούν το Κανονιστικό Πλαίσιο που πρέπει να ακολουθηθεί.

Στη συνέχεια αναφέρονται οι κανονισμοί ,οι οδηγίες, η νομοθεσία καθώς και ότι άλλο αποτελεί το θεσμικό πλαίσιο για το ΠΠΑ 2014-2020.

- Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-4-2005).
- Ο Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης -Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87/Α/7-7-2010).
- Ο Ν.4555/2018 «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Εμβάθυνση της Δημοκρατίας Ενίσχυση της Συμμετοχής Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»].
- Ο Ν.4635/2019 «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις».
- ΥΑ 95189 (ΦΕΚ Β' 3961/16-9-2020) Κατάρτιση και Υποβολή Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΤΠΑ/ΠΠΑ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης προγραμματικής περιόδου 2021 – 2025.

14 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΕΡΓΩΝ

Η διαχείριση και ο έλεγχος των ΠΠΑ, καθώς και των έργων τους από τους αρμόδιους φορείς περιλαμβάνει τις εξής γενικές κατηγορίες ενεργειών, οι οποίες εξειδικεύονται περαιτέρω στο ΣΔΕ.

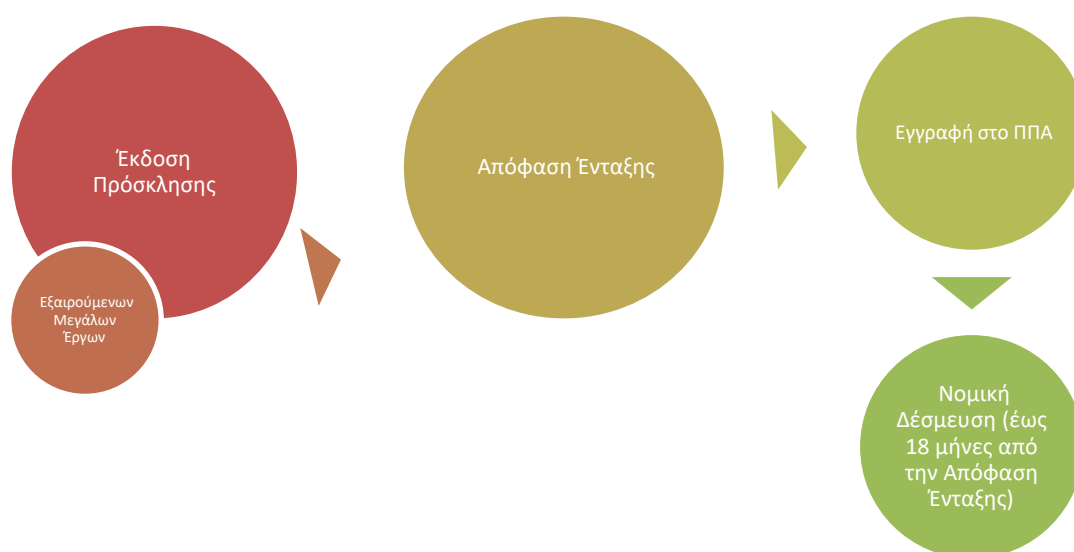
A. Ενεργοποίηση ΠΠΑ και ένταξη έργων.

- Για την ένταξη έργων προς χρηματοδότηση από το ΠΠΑ εκδίδεται πρόσκληση από τον Περιφερειάρχη, η οποία περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων σχετικά με τις δυνατότητες και τους όρους χρηματοδότησης των έργων. Για την ένταξη συγκεκριμένων έργων ή έργων στρατηγικής σημασίας δεν απαιτείται πρόσκληση και αρκεί η ανακοίνωση της πρόθεσης χρηματοδότησης προς τον φορέα υλοποίησης του συγκεκριμένου έργου. Οι προτάσεις αξιολογούνται από την Υπηρεσία Διαχείρισης, σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής που ορίζονται στην πρόσκληση ή στην ανακοίνωση της πρόθεσης χρηματοδότησης και κατηγοριοποιούνται, κατ' ελάχιστον, στις ακόλουθες «ομάδες κριτηρίων», οι οποίες εξειδικεύονται στο ΣΔΕ: α) πληρότητα και σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και τήρηση του θεσμικού πλαισίου, β) σκοπιμότητα του έργου, γ) ωριμότητα του έργου και δ) επιχειρησιακή ικανότητα του δικαιούχου. Σε ειδικές περιπτώσεις και για λόγους που τεκμηριώνονται στην πρόσκληση, μπορεί σε αυτή να προβλέπεται η αξιολόγηση των υποβαλλόμενων προτάσεων από την Υπηρεσία Διαχείρισης με τη συνδρομή αξιολογητών εγγεγραμμένων είτε σε Μητρώο Αξιολογητών που συστήνεται, για τον σκοπό αυτόν, με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή Περιφερειάρχη, είτε στο Μητρώο Αξιολογητών του Ενδιάμεσου Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ) ή σε άλλο υφιστάμενο Μητρώο. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών καθορίζεται το ύψος της καταβαλλόμενης στους αξιολογητές αποζημίωσης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα όρια των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176), όπως αυτό τροποποιήθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 52 του ν. 4369/2016 (Α' 33) και την παράγραφο 5 του άρθρου 35 του ν. 4484/2017 (Α' 110).
- Η απόφαση ένταξης των έργων στα ΠΠΑ εκδίδεται από τον Περιφερειάρχη και περιλαμβάνει κατ'ελάχιστο τον τίτλο, τον προϋπολογισμό και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου, συνοπτική περιγραφή του φυσικού αντικείμενου του, τις υποχρεώσεις του δικαιούχου και άλλους ειδικούς όρους, όταν απαιτείται.
- Η απόφαση ένταξης έργου σε ΠΠΑ αποτελεί αυτοδίκαια πρόταση εγγραφής στο ΠΔΕ. Η εγγραφή πραγματοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κανονιστικό πλαίσιο του ΠΔΕ.
- Σε κάθε ΠΠΑ μπορεί να εντάσσονται έργα συνολικού προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης, ο οποίος δεν μπορεί να υπερβεί το 130% της συνολικής δημόσιας δαπάνης του οικείου ΠΠΑ. Μετά την έγκριση του ΕΠΑ, το παραπάνω ποσοστό μπορεί να τροποποιείται ανά ΤΠΑ ή ΠΠΑ με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης

και Επενδύσεων, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ.

- Για τα έργα τα οποία εντάσσονται στα ΠΠΑ οι νομικές δεσμεύσεις αναλαμβάνονται το αργότερο μέσα σε δεκαοκτώ (18) μήνες από την ένταξή τους. Σε αντίθετη περίπτωση, προκειμένου να μην απενταχθούν, απαιτείται αιτιολογημένη έκθεση της Υπηρεσίας Διαχείρισης και έγκριση της Δι.Δι.Ε.Π. με την οποία παρέχεται εύλογη παράταση.

Σχήμα 22: Ροή διαδικασίας επιλογής έργων

Ειδικότερα, στο πλαίσιο αξιολόγησης και έγκρισης των έργων και πράξεων στο ΠΠΑ παρατίθενται οι παρακάτω παράμετροι αξιολόγησης που θα εξετάζονται:

A. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ

- > Πληρότητα και σαφήνεια του φυσικού αντικείμενου της προτεινόμενης πράξης
- > Ρεαλιστικότητα Προϋπολογισμού
- > Ρεαλιστικότητα Χρονοδιαγράμματος.

B. ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

- > Τήρηση εθνικών και κοινοτικών κανόνων ως προς τις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών και εθνικών κανόνων για την απασχόληση προσωπικού.
- > Συμβατότητα της πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων
- > Αειφόρος ανάπτυξη.
- > Προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης.
- > Εξασφάλιση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία.

Γ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ

- > Αναγκαιότητα υλοποίησης της πράξης.

- > Αποτελεσματικότητα πράξης
- > Αποδοτικότητα Πράξης
- > Βιωσιμότητα, λειτουργικότητα, αξιοποίηση.
- > Καινοτομία.
- > Συνέργεια & συμπληρωματικότητα.

Δ. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ

- > Στάδιο εξέλιξης των απαιτούμενων ενεργειών ωρίμανσης της πράξης.
- > Βαθμός προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών.

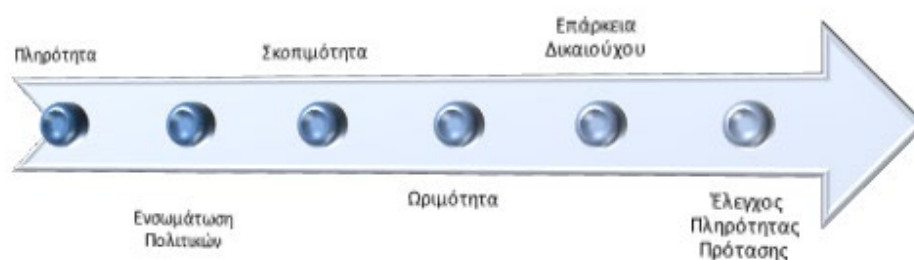
Ε. ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ

- > Διοικητική ικανότητα του φορέα της πρότασης (δυνητικός δικαιούχος)
- > Επιχειρησιακή ικανότητα του δυνητικού δικαιούχου.
- > Χρηματοοικονομική ικανότητα του δυνητικού δικαιούχου.

Ζ. ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- > Ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση εμπίπτει στις κατηγορίες δυνητικών δικαιούχων που ορίζονται στην οικεία πρόσκληση.
- > Ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσης - υλοποίησης της πράξης για την οποία υποβάλλει την πρόταση.
- > Τυπική Πληρότητα της υποβαλλόμενης πρότασης.
- > Περίοδος υλοποίησης της προτεινόμενης πράξης εντός περιόδου επιλεξιμότητας
- > και οικείας Πρόσκλησης.
- > Μη περαίωση του φυσικού αντικείμενου μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.
- > Η Πράξη εμπίπτει στους Άξονες Προτεραιότητας και Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους του ΠΠΑ
- > Μη επικάλυψη των χορηγουμένων χρηματοδοτήσεων με άλλα χρηματοδοτικά Προγράμματα
- > Υποβολή αποφάσεων των αρμόδιων ή/και συλλογικών οργάνων του δικαιούχου ή άλλων αρμόδιων οργάνων, όπου αυτό προβλέπεται από την οικεία νομοθεσία.

Σχήμα 23: Κριτήρια για την αξιολόγηση - επιλογή έργων

15 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

15.1 ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, κατόπιν του ΦΕΚ 3961/ 09.2020 και της σχετικής απόφασης για κατάρτιση ΠΠΑ, ακολούθησε τα παρακάτω βασικά στάδια σχεδιασμού:

- Προχώρησε στην εξέταση και διερεύνηση των αναπτυξιακών και θεσμικών πλαισίων που επηρεάζουν τις σχεδιαζόμενες πολιτικές της Περιφέρειας με γνώμονα την μεγαλύτερη δυνατή συμβολή στους Αναπτυξιακούς Στόχους της χώρας.
- Ολοκλήρωσε μια εκτενή και λεπτομερή διάγνωση των αναγκών και των προκλήσεων, όπως και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής, ώστε να καταλήξει σε μια συνεκτική επικαιροποιημένη ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη της οικονομικές, κοινωνικές και χωρικές ανισότητες, όπως και την κατάσταση που έχει διαμορφωθεί από τις αρνητικές επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19.
- Προσδιόρισε τις αναπτυξιακές δυνατότητες της Περιφέρειας για την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων, για την αντιμετώπιση των αναγκών, εξάγοντας τους βασικούς Άξονες παρέμβασης, βάσει και των αναπτυξιακών Πυλώνων του ΕΠΑ 2021-2025.
- Σε συνέχεια προσδιορισμού των Αξόνων Προτεραιότητας, ακολούθησε η εξειδίκευση της Στρατηγικής σε Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους και στις επιμέρους προτεραιότητες.
- Καταρτίστηκε ρεαλιστικό και βάσει των αναγκών σχέδιο Χρηματοδοτικού Πίνακα για τους επιμέρους Άξονες και Ειδικούς Στόχους.
- Έγινε σταχυολόγηση και επιλογή των κατάλληλων δεικτών παρακολούθησης των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων, για τη βέλτιστη παρακολούθηση και αξιολόγηση της υλοποίησης του ΠΠΑ.
- Κατέληξε στο κατάλληλο και βέλτιστο σύστημα διαχείρισης και προώθησης του προγράμματος επιλέγοντας τις υπηρεσίες της Περιφέρειας που θα φέρουν το πιο αποδοτικό αποτέλεσμα.
- Κατά τη φάση του σχεδιασμού προχώρησε αρχικά σε διαδικασίες εσωτερικής διαβούλευσης και στη συνέχεια σε ενέργειες ενημέρωσης και συνεργασίας με αρμόδια Υπουργεία και με επαγγελματικούς, κοινωνικούς, περιβαλλοντικούς, πολιτιστικούς φορείς κτλ, για την διαμόρφωση των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων. Κατά τη διάρκεια αυτής της φάσης, προετοιμάστηκε συνοπτικό κείμενο βάσης το οποίο συζητήθηκε εκτενώς με τα μέλη των παρατάξεων του Περιφερειακού Συμβουλίου. Μετά τις παρατηρήσεις των ανωτέρω διαμορφώθηκε η 1^η έκδοση του ΠΠΑ της Περιφέρειας Στ.Ελλάδας που τέθηκε σε διαβούλευση.

16 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παρατίθεται πίνακας με τα ενταγμένα, στο ΠΔΕ, έργα έως την 31/10/2020, ιεραρχημένα ανά αναπτυξιακό στόχο.

Κωδικός Έργου	Τίτλος Έργου	Φορέας Υλοποίησης	ΣΑ	Προϋπολογισμός
2. ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ				
2013ΕΠ06600002	ΕΠΕΙΓΟΝΤΑ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΣΤΟ ΣΠΕΡΧΕΙΟ ΠΟΤΑΜΟ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΣΥΜΒΑΛΛΟΝΤΕΣ ΧΕΙΜΑΡΡΟΥΣ ΣΕ ΑΥΤΟΝ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	3.500.000,00
2013ΕΠ06600004	ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΗΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΣΟΔΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΟΥ ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙΟΥ Τ.Κ ΛΥΓΑΡΙΑΣ, Τ.Κ. ΑΜΟΥΡΙΟΥ & Τ.Κ. ΖΗΛΕΥΤΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΑΜΙΕΩΝ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	260.000,00
2014ΕΠ06600008	ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΑΝΑΔΑΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΣ (π.κ. Κ.Α.: 2004ΝΑ04530000)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	70.515,12
2014ΕΠ06600009	ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΑΝΑΔΑΣΜΟΣ Δ.Δ. ΣΦΑΚΑΣ ΔΗΜΟΥ ΕΛΑΤΕΙΑΣ (π.κ. Κ.Α.:2004ΝΑ04530001)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	45.170,00
2015ΕΠ06600005	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΤΕΡΥΓΟΤΟΙΧΩΝ ΓΕΦΥΡΩΝ ΜΕΣΟΥ ΡΟΥ ΒΟΙΩΤΙΚΟΥ ΚΗΦΙΣΣΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	107.281,84
2015ΕΠ06600007	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΤΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΔΟΥ 38 ΛΑΜΙΑΣ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	302.439,02
2015ΕΠ06600019	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΖΗΜΙΩΝ ΤΗΣ ΓΕΦΥΡΑΣ ΒΙΣΤΡΙΖΑΣ ΤΟΥ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΣΥΚΑΣ - ΑΓ. ΣΩΣΤΗ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΖΗΜΙΩΝ ΑΝΑΧΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΡΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΩΝ ΧΕΙΜΑΡΡΟΥ ΒΙΣΤΡΙΖΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	1.500.000,00
2016ΕΠ06600005	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΙΑΒΡΩΜΕΝΩΝ ΑΚΤΩΝ ΠΑΡΑΛΙΑΣ ΤΟΛΟΦΩΝΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	470.000,00
2017ΕΠ06600001	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΝΕΩΝ ΘΥΡΟΦΡΑΓΜΑΤΩΝ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΥΠΑΡΧΟΝΤΩΝ ΘΥΡΟΦΡΑΓΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΝΑΛΙΟΥ ΥΛΙΚΗΣ - ΚΑΣΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	163.080,01

Κωδικός Έργου	Τίτλος Έργου	Φορέας Υλοποίησης	ΣΑ	Προϋπολογισμός
2017ΕΠ06600003	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΡΟΦΗΤΗ ΗΛΙΑ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΕΠ066	1.202.677,94
2017ΕΠ06600016	ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΦΩΝ	ΕΠ066	50.000,00
2017ΕΠ06600018	ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΑΡΑΛΙΑΣ ΑΜΑΡΥΝΘΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	1.280.000,00
2017ΕΠ06600021	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟΥ ΧΑΛΚΙΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	236.476,29
2017ΕΠ06600029	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΡΓΩΝ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗΣ ΟΡΙΟΘΕΤΗΜΕΝΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΤΑΜΟΥ Δ.Ε. ΑΜΑΡΥΝΘΙΩΝ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	1.447.772,02
2017ΕΠ06600030	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΦΟ,Δ.Σ.Α. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ: ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΙΝΗΤΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΧΥΤΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΥΒΟΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	1.229.212,20
2018ΕΠ06600002	ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΟΜΟΚΟΥ ΔΗΜΟΥ ΔΟΜΟΚΟΥ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣ ΔΟΜΟΚΟΥ ΝΟΜΟΥ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	ΕΠ066	1.000.000,00
2018ΕΠ06600008	ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Τ.Κ. ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΕΠ066	93.774,40
2018ΕΠ06600013	ΣΤΕΓΑΝΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΧΕΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΝΑΛΙΟΥ ΥΛΙΚΗΣ - ΚΑΣΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	2.700.000,00
2018ΕΠ06600014	ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ ΟΨΕΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΗΡΙΟΥ ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	470.000,00

Κωδικός Έργου	Τίτλος Έργου	Φορέας Υλοποίησης	ΣΑ	Προϋπολογισμός
2018ΕΠ06600023	ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ Π.Ε. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	4.000.000,00
2018ΕΠ06600044	ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ Τ.Κ. ΔΙΧΩΡΙΟΥ Δ.Ε. ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΔΩΡΙΔΟΣ	ΕΠ066	134.320,29
2018ΕΠ06600046	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΓΩΓΩΝ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΚΑΜΕΝΩΝ ΒΟΥΡΛΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΚΑΜΕΝΩΝ ΒΟΥΡΛΩΝ ΝΟΜΟΥ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	ΕΠ066	320.000,00
2018ΕΠ06600048	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΒΙΟ.ΚΑ ΑΙΔΗΨΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΙΣΤΙΑΙΑΣ - ΑΙΔΗΨΟΥ	ΕΠ066	992.000,00
2018ΕΠ06600055	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΠΕΔΙΑΔΑΣ ΜΟΡΝΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	5.000.000,00
2018ΕΠ06600058	ΑΓΟΡΑ ΟΙΚΟΠΕΔΟΥ ΜΕΤΑ ΚΤΙΡΙΟΥ ΓΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΟΡΧΟΥ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΤΗΣ Π.Ε. ΦΩΚΙΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	375.000,00
2018ΕΠ06600067	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ-ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΕΠ066	400.000,00
2018ΕΠ06600078	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΔΡΕΥΣΕΩΝ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΔΕ ΚΤΗΜΕΝΙΩΝ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΕΠ066	350.000,00
2018ΕΠ06600091	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ ΠΥΡΟΣΒΕΣΗΣ ΠΕ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	200.000,00
2019ΕΠ06600000	Επιχορήγηση ΦοΔΣΑ Στερεάς Ελλάδας ΑΕ για την Υλοποίηση του Έργου «Διευθέτηση του Υφιστάμενου Χ.Υ.Τ.Α. και Επέκταση Κυτάρου στη Θέση «Νευρόπολη» Δήμου Λαμιέων»	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ Σ ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΕΠ066	6.800.000,00
2019ΕΠ06600004	Ολοκλήρωση αγροτικής οδοποιίας αναδασμού στο Μελισσοχώρι Δήμου Θηβαίων	ΔΗΜΟΣ ΘΗΒΑΙΩΝ	ΕΠ066	112.665,97
2019ΕΠ06600006	Κατασκευή συμπληρωματικών κτιρίων διοίκησης του Δήμου Θηβαίων	ΔΗΜΟΣ ΘΗΒΑΙΩΝ	ΕΠ066	1.103.200,00

Κωδικός Έργου	Τίτλος Έργου	Φορέας Υλοποίησης	ΣΑ	Προϋπολογισμός
2019ΕΠ06600010	Επιχορήγηση ΔΕΥΑ Θήβας για την υλοποίηση του έργου: Αντικατάσταση αγωγού ύδρευσης οικισμών Αλυκής και Αγίου Νικολάου ΔΕ Θίσβης Δήμου Θηβαίων	ΔΕΥΑ ΘΗΒΑΙΩΝ	ΕΠ066	720.461,50
2019ΕΠ06600011	Αναβάθμιση ηλεκτροφωτισμού ΔΕ Διστόμου	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΔΙΣΤΟΜΟΥ - ΑΡΑΧΟΒΑΣ - ΑΝΤΙΚΥΡΑΣ	ΕΠ066	150.000,00
2019ΕΠ06600016	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ Δ.Κ. ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ ΔΗΜΟΥ ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ	ΕΠ066	1.000.000,00
2019ΕΠ06600017	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	600.000,00
2019ΕΠ06600018	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΓΩΓΩΝ ΑΜΙΑΝΤΟΥ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΡΙΚΟΡΦΟΥ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΔΩΡΙΔΟΣ	ΕΠ066	500.000,00
2019ΕΠ06600021	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΕΥΑ ΧΑΛΚΙΔΑΣ ΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ: ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΓΩΓΩΝ ΎΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΕΩΝ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑ ΓΕΦΥΡΑ ΧΑΛΚΙΔΑΣ	ΔΕΥΑ ΧΑΛΚΙΔΕΩΝ	ΕΠ066	150.000,00
2019ΕΠ06600022	ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΔΑΣΥΛΛΙΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΠΑΡΑΛΙΑΣ ΝΕΑΣ ΑΡΤΑΚΗΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	260.000,00
2020ΕΠ06600003	ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΑΡΑΛΙΑΣ Ν. ΑΡΤΑΚΗΣ - Β'ΦΑΣΗ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	1.200.000,00
2020ΕΠ06600004	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΥΔΡΑΥΛΙΚΟΥ ΑΝΑΒΑΘΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΓΕΦΥΡΑΣ ΚΑΤΑΝΤΗ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΓΕΦΥΡΑΣ ΒΙΣΤΡΙΖΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	1.300.000,00
2020ΕΠ06600008	ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ "ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ" (2002ΕΠ056300068)		ΕΠ066	174.545,79
2014ΕΠ56600006	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΚΟΥΝΟΥΠΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	5.850.000,00
2014ΕΠ56600010	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟΧΙΟΝΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ & ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ & ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ Π.Ε. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	8.800.000,00

Κωδικός Έργου	Τίτλος Έργου	Φορέας Υλοποίησης	ΣΑ	Προϋπολογισμός
2014ΕΠ56600011	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟΧΙΟΝΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ & ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ & ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ Π.Ε. ΕΥΒΟΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	19.000.000,00
2014ΕΠ56600012	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟΧΙΟΝΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ & ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ & ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ Π.Ε. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	7.000.000,00
2014ΕΠ56600015	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟΧΙΟΝΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ & ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ & ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ Π.Ε. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	9.384.100,00
2014ΕΠ56600016	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟΧΙΟΝΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ & ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ & ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ Π.Ε. ΦΩΚΙΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	5.600.000,00
2015ΕΠ56600001	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΕΞΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΠΕ ΕΥΒΟΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	70.000,00
2015ΕΠ56600002	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΕΞΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΠΕ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	75.000,00
2015ΕΠ56600004	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΕΞΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΠΕ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	120.000,00
2015ΕΠ56600005	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΕΞΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΠΕ ΒΟΙΩΤΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	300.000,00
2015ΕΠ56600006	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΕΞΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΠΕ ΦΩΚΙΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	48.000,00
2015ΕΠ56600007	ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΧΕΙΜΑΡΡΩΝ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ / ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΒΑΘΡΩΝ ΚΑΙ ΓΕΦΥΡΩΝ ΠΕ ΕΥΒΟΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	95.000,00
2015ΕΠ56600008	ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΤΑΦΡΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	450.000,00
2016ΕΠ56600000	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ- ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΡΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΑΜΩΝ ΑΠΟ ΦΕΡΤΑ ΥΛΙΚΑ ΤΗΣ Π.Ε. ΦΩΚΙΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	2.000.000,00
2016ΕΠ56600001	ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΡΕΜΑΤΩΝ Π.Ε. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	1.000.000,00
2016ΕΠ56600002	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΡΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΑΜΩΝ ΑΠΟ ΦΕΡΤΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	5.000.000,00

Κωδικός Έργου	Τίτλος Έργου	Φορέας Υλοποίησης	ΣΑ	Προϋπολογισμός
	ΥΛΙΚΑ ΤΗΣ Π.Ε. ΕΥΒΟΙΑΣ			
2016ΕΠ56600003	ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΑΡΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΝΑΛΙΩΝ ΚΩΠΑΪΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	1.500.000,00
2016ΕΠ56600004	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ - ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΥΔΑΤΟΡΕΜΑΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ Π.Ε. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	800.000,00
2016ΕΠ56600005	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ- ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΡΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΑΜΩΝ ΑΠΟ ΦΕΡΤΑ ΥΛΙΚΑ ΤΗΣ Π.Ε. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	1.000.000,00
2016ΕΠ56600007	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΗΧ. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΕ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΙΔΙΑ ΜΕΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ Π.Ε. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	2.190.000,00
2016ΕΠ56600008	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΗΧ. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΕ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΙΔΙΑ ΜΕΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ Π.Ε. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	600.000,00
2016ΕΠ56600009	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΗΧ. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΕ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΙΔΙΑ ΜΕΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ Π.Ε. ΕΥΒΟΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	375.000,00
2016ΕΠ56600010	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΗΧ. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	2.802.000,00

Κωδικός Έργου	Τίτλος Έργου	Φορέας Υλοποίησης	ΣΑ	Προϋπολογισμός
	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΕ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΙΔΙΑ ΜΕΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ Π.Ε.ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ			
2016ΕΠ56600011	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΗΧ. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΕ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΙΔΙΑ ΜΕΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ Π.Ε. ΦΩΚΙΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	1.600.000,00
2016ΕΠ56600012	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΔΥΝΗΤΙΚΩΝ ΤΟΞΙΚΩΝ ΜΙΚΡΟΦΥΚΩΝ ΣΤΙΣ ΖΩΝΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑΣ ΔΙΘΥΡΩΝ ΜΑΛΑΚΙΩΝ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ ΚΑΙ ΕΥΒΟΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	231.504,00
2017ΕΠ56600002	ΕΠΙΣΚΕΥΗ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	1.500.000,00
2017ΕΠ56600003	ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	8.000.000,00
2017ΕΠ56600004	ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΕΙΣ ΑΝΤΛΙΟΣΤΑΣΙΩΝ ΥΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΩΠΑΪΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	2.733.000,00
2018ΕΠ56600000	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΑ ΟΙΝΟΦΥΤΑ ΔΗΜΟΥ ΤΑΝΑΓΡΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	240.000,00
2018ΕΠ56600004	Ενεργειακή Αναβάθμιση - Αυτοματοποίηση και Συντήρηση του Συστήματος Οδο φωτισμού στο Εθνικό Δίκτυο της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, με εξοικονόμηση Ενέργειας σαν Σύμβαση Ενεργειακής Απόδοσης (ΣΕΑ) με 12ετή διάρκεια	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	15.985.697,76
2018ΕΠ56600005	Πρόγραμμα περισυλλογής, διαχείρισης ή /και αποτέφρωσης κάθε είδους νεκρών ζώων και κατασχεθέντων τροφίμων και λήψη δειγμάτων εγκεφαλικού ιστού από νεκρά βοοειδή και αιγοπρόβατα	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	1.500.000,00

Κωδικός Έργου	Τίτλος Έργου	Φορέας Υλοποίησης	ΣΑ	Προϋπολογισμός
2018ΕΠ56600006	Λειτουργία Παρατηρητηρίου Περιβάλλοντος για την τσιμεντοβιομηχανία στα όρια δραστηριοποίησής της στην Περιφέρεια Στερεάς	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	201.301,80
2015ΕΠ76600001	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΡΓΩΝ ΑΜΕΣΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟΥ ΚΑΝΑΛΙΟΥ ΚΑΛΑΠΟΔΙΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΛΗΛΑΝΤΑ Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	1.188.593,06
2016ΕΠ76600000	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΑΝΩΝ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΚΡΕΝΤΗ-ΚΡΥΟΝΕΡΙ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΑΚΟΝΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	296.721,55
2016ΕΠ76600002	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΔΟΠΟΪΑ ΚΩΠΑΪΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	1.100.000,00
2017ΕΠ76600016	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΓΩΓΟΥ ΟΜΒΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΥΠΑΤΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΘΗΒΑΙΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΘΗΒΑΙΩΝ	ΕΠ766	150.000,00
2017ΕΠ76600022	ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΑΡΑΛΙΑΣ Ν. ΑΡΤΑΚΗΣ - ΤΜΗΜΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΗΡΩΩΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ ΚΑΙ Μ. ΜΠΟΤΣΑΡΗ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	259.503,59
2017ΕΠ76600024	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΤΑΧΙΟΥ ΔΗΜΟΥ ΘΗΒΑΙΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΘΗΒΑΙΩΝ	ΕΠ766	296.000,00
2013ΜΠ06600002	ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΣΤΗ Δ.Ε ΤΑΝΑΓΡΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΤΑΝΑΓΡΑΣ	ΜΠ066	487.632,26
2014ΜΠ06600001	ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΟΤΑΜΟΥ ΛΗΛΑΝΤΑ Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	340.400,00
2014ΜΠ06600003	ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΜΑΛΕΣΙΝΑΣ π.κ. 2010ΜΠ05630015	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	80.000,00
2014ΜΠ06600004	ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΣΕΤΤΑ-ΜΑΝΙΚΙΑ π.κ. 2010ΜΠ05630025	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	1.152.580,23
2014ΜΠ06600012	ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΠΛΑΤΑΙΩΝ π.κ. 2010ΜΠ05630006	ΔΗΜΟΣ ΘΗΒΑΙΩΝ	ΜΠ066	264.634,14
2015ΜΠ06600000	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΡΑΚΤΙΑΣ ΖΩΝΗΣ ΠΛΑΤΑΝΑΣ ΚΥΜΗΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	66.458,31

Κωδικός Έργου	Τίτλος Έργου	Φορέας Υλοποίησης	ΣΑ	Προϋπολογισμός
2015ΜΠ06600002	ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ ΑΣΩΠΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	829.478,33
2015ΜΠ06600003	ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ & ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΑΣΩΠΟ ΠΟΤΑΜΟ ΣΕ ΤΜΗΜΑ 10 ΧΛΜ. ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΒΟΙΩΤΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	91.282,92
2016ΜΠ06600002	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΚΤΩΝ ΑΠΟ ΚΕΦΑΛΕΣ ΑΣΜΗΝΙΟΥ ΕΩΣ ΠΕΥΚΙ - ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	42.637,40
2016ΜΠ06600008	ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ: ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗΣ ΧΕΙΜΑΡΡΟΥ ΜΑΝΙΚΙΑΤΗ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	169.281,74
2016ΜΠ06600009	ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ: ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗΣ ΠΟΤΑΜΟΥ ΚΗΡΕΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	369.143,04
2016ΜΠ06600011	ΜΕΛΕΤΗ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗΣ ΧΕΙΜΑΡΡΩΝ ΠΕ ΦΩΚΙΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	427.000,00
2016ΜΠ06600017	ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ: ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗΣ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΤΑΜΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	108.331,36
2016ΜΠ06600018	ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ: ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗΣ ΧΕΙΜΑΡΡΟΥ ΑΥΛΩΝΑΡΙΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	95.662,54
2016ΜΠ06600019	ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ: ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗΣ ΜΕΣΣΑΠΙΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	190.260,20
2016ΜΠ06600021	ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΙΜΝΟΔΕΞΑΜΕΝΗΣ ΡΟΔΙΤΣΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	180.000,00
2016ΜΠ06600022	ΜΕΛΕΤΗ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗΣ- ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗΣ ΔΥΟ ΡΕΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΘΗΒΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	220.000,00
2017ΜΠ06600002	ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΙΜΝΟΔΕΞΑΜΕΝΗΣ ΑΝΘΗΛΗΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	160.000,00
2018ΜΠ06600004	ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΔΙΑΒΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΛΙΑΣ ΑΓ. ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	74.000,00
2018ΜΠ06600005	ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΔΙΑΒΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΛΙΑΣ ΛΟΥΚΙΣΙΩΝ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	65.000,00
2018ΜΠ06600007	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΣΩΠΟΤΑΜΙΑΣ ΛΙΜΝΟΔΕΞΑΜΕΝΗΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΩΤΗ ΠΟΤΑΜΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	121.000,00

Κωδικός Έργου	Τίτλος Έργου	Φορέας Υλοποίησης	ΣΑ	Προϋπολογισμός
2019ΜΠ06600002	Μελέτη για το έργο «Ενεργειακή Αναβάθμιση και Αξιοποίηση Παλαιού Δημαρχείου Σχηματαρίου»	ΔΗΜΟΣ ΤΑΝΑΓΡΑΣ	ΜΠ066	128.960,00
2015ΜΠ36600002	ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΧΕΙΜΑΡΡΩΝ - ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΥΒΟΙΑΣ (π.κ. 2003ΣΜ05600008)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ366	200.000,00
2015ΜΠ36600003	ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΧΕΙΜΑΡΡΩΝ - ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΝΟΤΙΑΣ ΕΥΒΟΙΑΣ (π.κ. 2003ΣΜ05600009)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ366	256.941,84
2015ΜΠ36600004	ΜΕΛΕΤΗ ΑΚΤΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ - ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΚΤΩΝ ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΑΣ ΝΟΜΟΥ ΦΩΚΙΔΑΣ (π.κ. 2004ΣΜ00900001)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ366	45.268,15
2015ΜΠ36600006	ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΣΤΗΝ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙΟΥ (π.κ.2006ΣΜ54000004)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ366	262.926,79
2015ΜΠ36600009	ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΣΤΗΝ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΡΙΒΟΛΙΟΥ ΞΥΝΙΑΔΑΣ (2006ΣΜ54000002)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ366	69.380,26
2018ΜΠ76600002	ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΑΔΑΣΜΟΥ ΘΟΥΡΙΟΥ Π.Ε. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ766	250.000,00

3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

2016ΕΠ06600009	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΕΠ066	110.400,00
2017ΕΠ06600002	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΠΟΛΥΔΥΝΑΜΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΙΑΤΡΕΙΟΥ ΓΡΑΝΙΤΣΑΣ ΔΗΜΟΥ ΑΓΡΑΦΩΝ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	340.000,00
2017ΕΠ06600004	ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ-ΓΕΝ.ΛΥΚΕΙΟΥ-ΒΑΣ. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	1.015.078,94
2017ΕΠ06600011	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ, ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	221.221,84
2017ΕΠ06600017	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΓΗΠΕΔΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΕΠ066	165.000,00

Κωδικός Έργου	Τίτλος Έργου	Φορέας Υλοποίησης	ΣΑ	Προϋπολογισμός
2017ΕΠ06600020	ΕΠΙΣΚΕΥΗ - ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΕΡΟΝΤΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΕΛΥΦΟΥΣ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΓΗΠΕΔΟΥ ΙΤΕΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	365.000,00
2017ΕΠ06600023	ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΑΙΘΟΥΣΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΓΙΟΥ ΑΙΔΗΨΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	296.741,09
2018ΕΠ06600018	ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΑΛΙΒΕΡΙΟΥ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΚΥΜΗΣ - ΑΛΙΒΕΡΙΟΥ	ΕΠ066	225.000,00
2018ΕΠ06600020	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟΥ ΤΑΠΗΤΑ ΣΤΑ ΓΗΠΕΔΑ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ ΚΑΠΑΡΕΛΛΙΟΥ, ΒΑΓΙΩΝ, ΧΩΣΤΙΩΝ, ΔΟΜΒΡΑΙΝΑΣ ΚΑΙ ΠΛΑΤΑΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΘΗΒΑΙΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΘΗΒΑΙΩΝ	ΕΠ066	898.794,16
2018ΕΠ06600031	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ - ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΧΛΟΟΤΑΠΗΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ ΘΗΒΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΘΗΒΑΙΩΝ	ΕΠ066	100.000,00
2018ΕΠ06600032	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΓΗΠΕΔΟΥ ΜΠΑΣΚΕΤ ΣΤΟΝ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟ ΘΗΒΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΘΗΒΑΙΩΝ	ΕΠ066	200.000,00
2018ΕΠ06600057	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟΥ ΤΑΠΗΤΑ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ ΑΛΙΑΡΤΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΑΛΙΑΡΤΟΥ - ΘΕΣΠΙΕΩΝ	ΕΠ066	411.500,00
2018ΕΠ06600061	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΧΛΟΟΤΑΠΗΤΑ ΣΤΟ ΓΗΠΕΔΟ ΤΗΣ Δ.Κ. ΟΙΝΟΦΥΤΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΤΑΝΑΓΡΑΣ	ΕΠ066	400.000,00
2018ΕΠ06600064	ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ-ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΕΠ066	2.344.800,00
2018ΕΠ06600066	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ-ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΚΕΠΑΣΤΡΟΥ ΚΕΡΚΙΔΩΝ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΕΠ066	280.000,00
2018ΕΠ06600068	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ-ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 1ου ΕΠΑΛ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΕΠ066	390.000,00
2018ΕΠ06600069	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΕΓΑΣΗ ΚΕΝΤΡΟΥ ΔΗΜΕΡΕΥΣΗΣ ΑΜΕΑ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΕΠ066	380.000,00
2018ΕΠ06600085	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΓΗΠΕΔΟΥ ΦΡΑΓΚΙΣΤΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΑΓΡΑΦΩΝ	ΕΠ066	430.000,00
2018ΕΠ06600095	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΨΑΧΝΩΝ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	1.139.050,00

Κωδικός Έργου	Τίτλος Έργου	Φορέας Υλοποίησης	ΣΑ	Προϋπολογισμός
2018ΕΠ06600096	ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΝΕΟΥ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΑΛΙΒΕΡΙΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	712.425,00
2018ΕΠ06600100	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 1ου ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΚΥΜΗΣ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΚΥΜΗΣ - ΑΛΙΒΕΡΙΟΥ	ΕΠ066	1.118.766,07
2019ΕΠ06600003	Αντικατάσταση υπολειπόμενου τάπητα στίβου του Δημοτικού Σταδίου Θήβας (Β' Φάση)	ΔΗΜΟΣ ΘΗΒΑΙΩΝ	ΕΠ066	490.000,00
2019ΕΠ06600007	Βελτίωση γηπέδου και τοποθέτηση συνθετικού χλοοτάπητα στην ΤΚ Μελισσοχωρίου του Δήμου Θηβαίων	ΔΗΜΟΣ ΘΗΒΑΙΩΝ	ΕΠ066	436.733,53
2019ΕΠ06600008	Κατασκευή Κέντρου Αιωροπτερισμού στην ΤΚ Πλαταιών Δήμου Θηβαίων	ΔΗΜΟΣ ΘΗΒΑΙΩΝ	ΕΠ066	550.000,00
2019ΕΠ06600009	Κατασκευή γηπέδου μπάσκετ στην ΔΚ Βαγίων	ΔΗΜΟΣ ΘΗΒΑΙΩΝ	ΕΠ066	800.000,00
2019ΕΠ06600012	Κατασκευή κολυμβητηρίου Δήμου Θηβαίων	ΔΗΜΟΣ ΘΗΒΑΙΩΝ	ΕΠ066	2.800.000,00
2019ΕΠ06600024	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ - ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΤΙΡΙΑΚΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ ΣΤΕΓΑΣΗΣ ΑΜΕΑ ΣΤΑ ΚΑΛΥΒΙΑ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΥΣΤΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	115.000,00
2019ΕΠ06600026	ΕΠΙΣΚΕΥΗ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΕΝΤΡΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	2.360.000,00
2019ΕΠ06600031	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΝΕΩΝ ΓΗΠΕΔΩΝ ΑΝΤΙΣΦΑΙΡΙΣΗΣ ΣΤΗΝ Δ.Κ. ΙΤΕΑΣ ΜΕ ΣΥΝΟΔΑ ΕΡΓΑ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΦΩΝ ΝΟΜΟΥ ΦΩΚΙΔΟΣ	ΕΠ066	420.000,00
2019ΕΠ06600036	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΕΙ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΦΟΙΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	1.000.000,00
2019ΕΠ06600037	ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΠΤΕΡΥΓΑΣ ΣΤΟ 1ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΜΦΙΣΣΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΦΩΝ	ΕΠ066	699.825,58
2020ΕΠ06600006	ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ ΠΟΛΥΔΥΝΑΜΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΙΑΤΡΕΙΟΥ ΜΑΛΕΣΙΝΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	900.000,00
2015ΕΠ36600003	5Ο ΕΝΙΑΙΟ ΛΥΚΕΙΟ ΛΑΜΙΑΣ (ΤΜΗΜΑΤΑ Α1 ΚΑΙ Β) (π.κ. 2010ΣΕ54000000)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ366	5.677.118,25
2017ΕΠ76600007	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΓΗΠΕΔΟΥ Δ.Ε. ΔΙΣΤΟΜΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΔΙΣΤΟΜΟΥ - ΑΡΑΧΟΒΑΣ - ΑΝΤΙΚΥΡΑΣ	ΕΠ766	50.000,00

Κωδικός Έργου	Τίτλος Έργου	Φορέας Υλοποίησης	ΣΑ	Προϋπολογισμός
2017ΕΠ76600010	ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΥ Δ.Ε. ΑΝΤΙΚΥΡΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΔΙΣΤΟΜΟΥ - ΑΡΑΧΟΒΑΣ - ΑΝΤΙΚΥΡΑΣ	ΕΠ766	200.000,00
2017ΕΠ76600012	ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΤΟΥ ΠΡΩΗΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΩΠΑΙΔΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΕΓΑΣΗ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΓΕΩΠΟΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	3.000.000,00
2017ΕΠ76600018	ΠΑΡΚΟ ΑΘΛΗΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΛΕΒΑΔΕΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΛΕΒΑΔΕΩΝ	ΕΠ766	2.427.243,51
2017ΕΠ76600019	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΗΠΕΔΟΥ ΖΑΓΑΡΑ	ΔΗΜΟΣ ΛΕΒΑΔΕΩΝ	ΕΠ766	625.000,00
2017ΕΠ76600021	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΠΑΡΑΛΙΕΣ Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ ΓΙΑ ΧΡΗΣΗ ΑΜΕΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	115.599,00
2018ΕΠ76600000	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΛΕΒΑΔΕΩΝ	ΕΠ766	330.000,00
2018ΕΠ76600001	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΚΟΛΥΒΗΤΗΡΙΟΥ ΛΑΜΙΑΣ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣ ΛΑΜΙΕΩΝ ΝΟΜΟΥ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	ΕΠ766	9.500.000,00
2016ΜΠ06600003	ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ «Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π ΚΟΙΝ. ΚΑΦΗΡΕΩΣ»	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	58.576,12
2016ΜΠ06600004	ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ «Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π ΔΥΣΤΙΩΝ»	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	99.356,70
2018ΜΠ06600009	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	60.000,00

4. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

2007ΕΠ06600003	ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΑΤΑΛΑΝΤΗ - ΟΡΙΑ ΝΟΜΟΥ ΒΟΙΩΤΙΑΣ (Π.Κ. 1999ΕΠ05620030)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	805.000,00
2009ΕΠ06600002	ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ ΕΙΣΟΔΟΥ ΛΑΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΠΛΑΤΥΝΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΟ ΛΑΜΙΑΣ - ΔΟΜΟΚΟΥ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΞΗΡΙΩΤΙΣΣΑ - ΣΑΝΑΤΟΡΙΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	1.885.270,00
2014ΕΠ06600010	ΟΔΟΣ ΑΦΡΑΤΙ - ΠΙΣΣΩΝΑΣ (Β' ΦΑΣΗ)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	315.394,34
2014ΕΠ06600014	ΔΙΑΠΛΑΤΥΝΣΕΙΣ, ΤΕΧΝΙΚΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ - ΓΑΥΡΟΣ (Γ' ΦΑΣΗ)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	1.443.389,72

Κωδικός Έργου	Τίτλος Έργου	Φορέας Υλοποίησης	ΣΑ	Προϋπολογισμός
2015ΕΠ06600015	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΝΕΑΣ ΓΕΦΥΡΑΣ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΤΕΜΠΛΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΟΔΟΥ ΒΕΛΛΩΡΑ-ΤΟΠΟΛΙΑΝΑ-ΒΡΟΥΒΙΑΝΑ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	978.619,49
2016ΕΠ06600007	ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΤΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΡΟΒΙΕΣ - ΗΛΙΑ - Λ. ΑΙΔΗΨΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	3.777.518,20
2016ΕΠ06600010	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΛΗΜΕΡΙ - ΓΡΑΝΙΤΣΑ-ΛΙΘΟΧΩΡΙ - ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟ - ΛΕΠΙΑΝΑ - ΝΕΟ ΑΡΓΥΡΙ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	306.484,10
2016ΕΠ06600013	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΥΝΔΕΤΗΡΙΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΚΟΜΒΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΑΛΑΜΑΤΩΝ ΠΕ ΦΩΚΙΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	730.000,00
2016ΕΠ06600014	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΠΑΡΧΟΝΤΟΣ ΟΔΙΚΟΥ ΚΟΜΒΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗ ΓΛΥΦΑΔΑΣ ΠΕ ΦΩΚΙΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	366.000,00
2016ΕΠ06600017	ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΛΙΜΕΝΑ ΓΛΥΦΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	1.058.000,00
2017ΕΠ06600005	ΤΕΧΝΙΚΑ - ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΝΕΟΥ ΑΡΓΥΡΙΟΥ - ΟΡΙΑ ΝΟΜΟΥ-ΓΕΦΥΡΑ ΑΥΛΑΚΙΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	495.000,00
2017ΕΠ06600006	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	376.502,61
2017ΕΠ06600008	ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΑΙ ΝΕΑ ΟΔΙΚΗ ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΕΠ066	800.000,00
2017ΕΠ06600014	ΒΕΛΤΙΩΣΗ - ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΟΔΟΥ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΓΕΡΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΛΕΣΙ ΒΟΙΩΤΙΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΤΑΝΑΓΡΑΣ	ΕΠ066	126.000,00
2017ΕΠ06600026	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΥΝΔΕΤΗΡΙΩΝ ΟΔΩΝ Λ.ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ (ΠΡΩΗΝ Λ.ΑΘΗΝΩΝ)	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΧΑΛΚΙΔΕΩΝ	ΕΠ066	1.438.835,66
2018ΕΠ06600000	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΟΔΟΥ ΣΠΕΡΧΕΙΑΔΑΣ - ΛΕΥΚΑΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	330.000,00
2018ΕΠ06600003	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΟΔΟΥ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΠΑΘΕ-ΠΟΡΘΜΕΙΟ ΓΛΥΦΑΣ ΤΜ. ΑΠΟ ΧΘ. 8+120 ΕΩΣ ΧΘ. 8+560 ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΣΗΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	379.543,22
2018ΕΠ06600015	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΓΕΦΥΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΚΩΠΑΪΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	530.000,00

Κωδικός Έργου	Τίτλος Έργου	Φορέας Υλοποίησης	ΣΑ	Προϋπολογισμός
2018ΕΠ06600021	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ ΔΡΟΜΟΥ ΑΠΟ ΑΤΑΛΑΝΤΗ ΕΩΣ ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΔΡΟΜΟ ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ - ΚΑΛΑΠΟΔΙΟΥ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΛΟΚΡΩΝ	ΕΠ066	1.000.000,00
2018ΕΠ06600024	Γ΄ ΦΑΣΗ ΛΙΜΕΝΑ ΜΑΝΤΟΥΔΙΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	10.000.000,00
2018ΕΠ06600025	ΚΟΜΒΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΚΑΙ ΕΞΟΔΟΥ ΙΤΕΑΣ ΠΕ ΦΩΚΙΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	2.000.000,00
2018ΕΠ06600026	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΙΜΕΝΑ ΑΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	5.200.000,00
2018ΕΠ06600027	ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΧΩΡΟΥ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΒΑΡΕΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ Δ.Ε. ΑΜΦΙΣΣΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΦΩΝ	ΕΠ066	442.500,00
2018ΕΠ06600028	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΔΟΣ ΑΜΦΙΣΣΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΗ ΜΕ ΟΔΟ ΠΡΟΣ ΑΓ. ΕΥΘΥΜΙΑ ΕΩΣ ΤΟ ΚΑΣΤΡΟ ΤΗΣ ΑΜΦΙΣΣΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΦΩΝ	ΕΠ066	5.070.000,00
2018ΕΠ06600029	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΣΤΟΝ ΟΙΚΙΣΜΟ ΤΩΝ ΔΕΛΦΩΝ (ΔΗΜΟΤΙΚΟ PARKING)	ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΦΩΝ	ΕΠ066	1.500.000,00
2018ΕΠ06600033	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΑΤΟ ΕΩΣ ΤΗΝ Ι.Μ. ΣΑΓΜΑΤΑ	ΔΗΜΟΣ ΘΗΒΑΙΩΝ	ΕΠ066	597.500,00
2018ΕΠ06600036	ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ: «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΟΔΟΥ ΚΑΝΑΒΑΡΙ - ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΗ ΘΕΣΠΙΩΝ - ΔΟΜΒΡΑΙΝΑ (ΚΟΡΥΝΗ) - ΘΙΣΒΗ - ΠΡΟΔΡΟ-ΜΟΣ(ΜΕ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΔΟΜΒΡΑΙΝΑΣ)»	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	331.074,89
2018ΕΠ06600049	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΜΒΟΥ ΕΙΣΟΔΟΥ ΤΚ ΑΥΛΑΚΙΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	385.000,00
2018ΕΠ06600050	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΟ ΚΑΣΤΡΟ ΥΠΑΤΗΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	2.400.000,00
2018ΕΠ06600051	ΔΙΑΠΛΑΤΥΝΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΟΔΟΥ ΠΡΟΣ ΠΑΛΑΜΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	205.000,00
2018ΕΠ06600053	ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΖΩΝΗΣ ΛΙΜΕΝΑ ΙΤΕΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	471.000,00
2018ΕΠ06600054	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ ΤΡΙΚΟΡΦΟΥ (Α΄ Φάση)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	786.170,00

Κωδικός Έργου	Τίτλος Έργου	Φορέας Υλοποίησης	ΣΑ	Προϋπολογισμός
2018ΕΠ06600056	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ, ΑΝΑΔΕΙΞΗ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΧΑΛΚΙΔΑΣ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΧΑΛΚΙΔΕΩΝ	ΕΠ066	3.000.000,00
2018ΕΠ06600059	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΙΣΟΠΕΔΟΥ ΚΟΜΒΟΥ ΤΡΙΤΑΙΑΣ ΚΑΙ ΝΕΟ ΙΤΕΑΣ -ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	865.000,00
2018ΕΠ06600060	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΚΟΙΝ. ΚΟΚΚΙΝΟΥ ΤΜΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΡΑΙΦΝΙΟ ΠΡΟΣ ΣΚΟΡΠΟΝΕΡΙΑ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΠ066	1.401.500,00
2018ΕΠ06600062	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΒΛΑΒΩΝ-ΤΕΧΝΙΚΑ- ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΕΙΣ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ-ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΕΠ066	110.000,00
2018ΕΠ06600065	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΓΡΑΦΑ - ΤΡΙΔΕΝΤΡΟ	ΔΗΜΟΣ ΑΓΡΑΦΩΝ	ΕΠ066	150.000,00
2018ΕΠ06600071	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΡΕΝΤΑ-ΚΑΤΑΒΟΘΡΑ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΕΠ066	200.000,00
2018ΕΠ06600072	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΓΙΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ-ΚΑΛΛΙΘΕΑ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΕΠ066	120.000,00
2018ΕΠ06600073	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΠΟΤΑΜΑ- ΚΑΣΤΑΝΟΥΛΑ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΕΠ066	150.000,00
2018ΕΠ06600074	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΧΟΥΝΗ-ΑΛΕΣΤΙΑ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΕΠ066	100.000,00
2018ΕΠ06600075	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΒΕΛΩΤΑ-ΕΣΩΧΩΡΙΑ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΕΠ066	100.000,00
2018ΕΠ06600076	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΓΕΦΥΡΑ ΜΕΓΔΟΒΑ-ΣΤΕΝΩΜΑ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΕΠ066	68.000,00
2018ΕΠ06600077	ΤΕΧΝΙΚΑ- ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΕΙΣ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ-ΒΟΥΤΥΡΟ (Β'φάση)	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΕΠ066	150.000,00
2018ΕΠ06600079	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΑΣΕΛΑ- ΖΥΓΟΣ- ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΣ ΚΑΙ ΖΥΓΟΣ - ΑΝΩ ΕΣΩΧΩΡΙΑ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΕΠ066	300.000,00
2018ΕΠ06600080	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΒΛΑΒΩΝ - ΤΕΧΝΙΚΑ - ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	400.000,00

Κωδικός Έργου	Τίτλος Έργου	Φορέας Υλοποίησης	ΣΑ	Προϋπολογισμός
2018ΕΠ06600081	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΒΛΑΒΩΝ - ΤΕΧΝΙΚΑ - ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΓΡΑΦΩΝ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	700.000,00
2018ΕΠ06600082	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΒΑΡΒΑΔΙΑΡΑ - ΜΑΡΑΘΟΣ(Α' ΦΑΣΗ)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	500.000,00
2018ΕΠ06600083	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΠΑΛΑΙΟΚΑΤΟΥΝΑ - ΣΙΧΝΙΚΟ (Α ΦΑΣΗ)	ΔΗΜΟΣ ΑΓΡΑΦΩΝ	ΕΠ066	200.000,00
2018ΕΠ06600084	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΣΤΑΥΡΟΣ - ΚΟΨΕΙΚΑ	ΔΗΜΟΣ ΑΓΡΑΦΩΝ	ΕΠ066	150.000,00
2018ΕΠ06600086	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΟΥ ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ - ΛΑΚΚΩΜΑΤΑ - ΚΑΛΛΙΑΚΟΥΔΑ (Α' ΦΑΣΗ)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	285.000,00
2018ΕΠ06600088	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗΣ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΓΙΑ ΒΛΑΧΕΡΝΑ-ΟΡΙΑ ΝΟΜΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	407.341,50
2018ΕΠ06600089	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗΣ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΒΑΡΒΑΡΙΑΔΑ-ΑΓΡΑΦΑ-ΕΠΙΝΙΑΝΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	2.800.000,00
2018ΕΠ06600090	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΑΝΩΝ ΕΟΔ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ-ΠΡΟΥΣΟΥ(Β ΦΑΣΗ)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	205.000,00
2018ΕΠ06600092	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΚΟΜΒΟΥ Ε.Ο Ν.27 (ΘΕΣΗ ΒΙΟΠΑ ΑΜΦΙΣΣΑΣ)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	1.820.000,00
2018ΕΠ06600093	ΚΟΜΒΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ & ΕΞΟΔΟΥ ΙΤΕΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	1.000.000,00
2018ΕΠ06600097	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΥΔΑΤΟΔΡΟΜΙΩΝ Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	1.592.500,00
2019ΕΠ06600002	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΝΕΑΣ ΧΑΡΑΞΗΣ ΟΔΟΥ ΚΑΙ ΓΕΦΥΡΑΣ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΔΙΠΟΤΙ ΣΤΗ Τ.Κ. ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΠ066	1.100.001,21
2019ΕΠ06600005	Ασφαλτόστρωση δημοτικού δρόμου Δομβραίνα - Μακαριώτισσα Δήμου Θηβαίων	ΔΗΜΟΣ ΘΗΒΑΙΩΝ	ΕΠ066	551.355,71
2019ΕΠ06600014	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΤΑ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΑ ΙΤΕΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	6.200.000,00
2019ΕΠ06600015	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΗΣ ΓΕΦΥΡΑΣ ΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΤΗΣ ΣΤΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ ΒΑΘΡΑ ΣΤΟ ΣΠΕΡΧΕΙΟ ΠΟΤΑΜΟ ΣΤΟ ΚΑΣΤΡΙ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	500.000,00

Κωδικός Έργου	Τίτλος Έργου	Φορέας Υλοποίησης	ΣΑ	Προϋπολογισμός
2019ΕΠ06600019	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΡΟΜΟΥ ΞΕΑΡΧΟΣ - ΟΡΧΟΜΕΝΟΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	2.000.000,00
2019ΕΠ06600020	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΥΔΑΤΟΔΡΟΜΙΟΥ Ν. ΣΚΥΡΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	220.000,00
2019ΕΠ06600035	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΓΕΦΥΡΑΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΑΛΙΑΡΤΟΣ - ΣΤΡΟΒΙΚΙ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	600.000,00
2020ΕΠ06600005	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΑΡΑΠΛΕΥΡΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗΣ ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	1.500.000,00
2020ΕΠ06600007	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ ΤΡΙΚΟΡΦΟΥ (Β' Φάση)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	6.200.000,00
2020ΕΠ06600009	ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΟΔΟΠΟΙΑΣ ΣΤΟΝ ΟΔΙΚΟ ΑΞΟΝΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ - ΠΕΤΡΑΣ Β' ΦΑΣΗ		ΕΠ066	253.843,39
2015ΕΠ36600001	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ - ΒΕΛΤΙΩΣΗ - ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ (π.κ.2004ΣΕ05600004)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ366	15.623,51
2014ΕΠ56600000	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ ΣΤΟ Ε.Ο.Δ. ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ - ΦΩΚΙΔΑΣ - ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	900.000,00
2014ΕΠ56600001	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ & ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΟΜΒΩΝ ΣΤΟ Ε.Ο.Δ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ Δ.Τ.Ε ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	246.000,00
2014ΕΠ56600002	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ Π.Ε. ΕΥΒΟΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	35.000.000,00
2014ΕΠ56600003	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ Π.Ε. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	17.800.000,00
2014ΕΠ56600004	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ Π.Ε. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	15.000.000,00
2014ΕΠ56600005	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ ΣΤΟ Ε.Ο.Δ. ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ - ΒΟΙΩΤΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	319.000,00
2014ΕΠ56600008	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ Π.Ε. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	22.218.000,00
2014ΕΠ56600009	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΟΔΙΚΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΕΠ566	20.000.000,00

Κωδικός Έργου	Τίτλος Έργου	Φορέας Υλοποίησης	ΣΑ	Προϋπολογισμός
	ΔΙΚΤΥΟΥ Π.Ε. ΦΩΚΙΔΑΣ	ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ		
2014ΕΠ56600014	ΔΑΠΑΝΕΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΚΟΜΒΩΝ ΣΤΟ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	5.200.000,00
2009ΕΠ76600000	ΑΛΙΕΥΤΙΚΟ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΙΧΑΔΑΣ - Ν. Α. ΕΥΒΟΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	1.124.408,54
2009ΕΠ76600001	ΟΔΟΣ ΔΟΜΝΙΣΤΑ - ΡΟΣΚΑ - ΠΑΝΤΑ ΒΡΕΧΕΙ - ΟΡΙΑ ΝΟΜΟΥ - Ν.Α. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	5.350.000,00
2009ΕΠ76600007	ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΛΟΥΤΡΩΝ ΑΙΔΗΨΟΥ Ν.Α. ΕΥΒΟΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	4.501.737,35
2009ΕΠ76600012	ΟΔΟΣ ΒΑΡΒΑΡΙΑΔΑ - ΑΓΡΑΦΑ - ΟΡΙΑ Ν.Α. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	9.510.000,00
2009ΕΠ76600013	ΚΟΜΒΟΣ ΔΡΟΣΙΑΣ Ν.Α. ΕΥΒΟΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	1.500.000,00
2009ΕΠ76600014	ΓΕΦΥΡΑ ΚΩΣΤΑΛΕΞΙΟΥ Ν.Α. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	1.791.292,90
2009ΕΠ76600017	ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΡΟΒΛΗΤΑΣ ΛΙΜ. ΑΡΚΙΤΣΑΣ - Ν.Α. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	2.580.000,00
2009ΕΠ76600018	ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΜΑΛΕΣΙΝΑΣ Ν.Α. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	1.838.055,84
2009ΕΠ76600019	ΟΔΟΣ ΑΓΔΙΝΕΣ - ΠΑΠΑΔΕΣ - Ν.Α. ΕΥΒΟΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	2.062.866,51
2009ΕΠ76600020	ΟΔΟΣ ΓΛΥΦΑΣ - ΦΑΝΟΣ - Ν.Α. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	1.865.329,35
2009ΕΠ76600024	ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΗ ΜΑΡΜΑΡΙΟΥ - ΜΑΡΜΑΡΙ -Ν.Α. ΕΥΒΟΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	313.989,38
2009ΕΠ76600032	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ ΠΡ. ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΑΡΥΣΤΙΑΣ - Ν.Α. ΕΥΒΟΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	1.885.438,66
2010ΕΠ76600001	ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΓΙΑΛΤΡΩΝ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	10.451.663,20
2011ΕΠ76600001	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΜΕΣΩΝ ΕΡΓΩΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΑΤΑΠΤΩΣΕΩΝ - ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΣΕΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΣΤΟΜΙΟ - ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΗ ΜΕ Ε.Ο. (ΟΞΥΛΙΘΟΣ - ΠΛΑΤΑΝΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΠΟ Χ.Θ. 0+650 ΕΩΣ Χ.Θ. 1+000)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	1.400.422,84
2012ΕΠ76600002	ΟΔΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΠΡΟΣ ΛΙΜΑΝΙ ΜΑΝΤΟΥΔΙΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	512.887,27

Κωδικός Έργου	Τίτλος Έργου	Φορέας Υλοποίησης	ΣΑ	Προϋπολογισμός
2013ΕΠ76600001	ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΗ (ΝΕΟ ΛΑΜΙΑΣ - ΑΘΗΝΩΝ) ΠΡΟΣ ΡΕΓΓΙΝΙ - ΜΟΔΙ - ΠΕΟ ΛΑΜΙΑΣ - ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ: ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗΣ ΜΟΔΙΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	3.600.000,00
2014ΕΠ76600000	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΟΥ ΨΑΧΝΑ - ΠΟΛΙΤΙΚΑ (ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ - ΒΡΥΣΑΚΙΑ)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	1.300.000,00
2014ΕΠ76600005	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΜΒΟΥ ΞΗΡΙΩΤΙΣΣΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	4.975.321,90
2016ΕΠ76600003	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΣΟΥΚΑΣ - ΤΡΙΠΟΤΑΜΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	88.005,54
2016ΕΠ76600005	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΝΕΑΣ ΓΕΦΥΡΑΣ ΤΥΠΟΥ ΜΠΕΛΕΪ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΣΤΡΙΟΥ Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	229.164,39
2017ΕΠ76600000	ΤΕΧΝΙΚΑ- ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ - ΓΑΥΡΟΣ (Δ' ΦΑΣΗ)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	1.280.000,00
2017ΕΠ76600004	ΤΕΧΝΙΚΑ - ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΠΟΤΑΜΑ - ΧΕΛΙΔΟΝΑ ΑΠΟ Χ.Θ. +4.700 ΈΩΣ +5.700	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	139.287,01
2017ΕΠ76600005	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗΣ ΧΡΥΣΩ - ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	352.000,00
2017ΕΠ76600008	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΟΥ ΑΛΙΑΡΤΟΣ - ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	560.000,00
2017ΕΠ76600009	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ Δ.Ε. ΑΡΑΧΩΒΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΔΙΣΤΟΜΟΥ - ΑΡΑΧΩΒΑΣ - ΑΝΤΙΚΥΡΑΣ	ΕΠ766	200.000,00
2017ΕΠ76600011	ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ - ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ ΣΤΟΝ ΟΔΙΚΟ ΑΞΟΝΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ- ΠΕΤΡΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΑΛΙΑΡΤΟΥ - ΘΕΣΠΙΕΩΝ	ΕΠ766	78.600,00
2017ΕΠ76600013	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΛΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΟΔΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΜΠΡΟΣΘΕΝ ΑΥΤΗΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΜΕΝΗΣ ΖΩΝΗΣ ΣΤΟΝ ΟΙΚΙΣΜΟ ΜΑΡΜΑΡΙΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	537.971,45
2017ΕΠ76600017	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΧΩΡΟΥ ΝΕΑΣ ΛΑΪΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΧΩΡΩΝ ΕΜΠΟΡΟΠΑΝΗΓΥΡΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΘΗΒΑΙΩΝ	ΕΠ766	266.500,00

Κωδικός Έργου	Τίτλος Έργου	Φορέας Υλοποίησης	ΣΑ	Προϋπολογισμός
2017ΕΠ76600020	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ - ΖΑΛΤΣΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	7.000.000,00
2005ΜΠ06600000	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ ΤΗΣ Ε.Ο ΑΜΦΙΣΣΑ- ΛΙΔΩΡΙΚΙ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΜΑΛΛΑΝΔΡΙΝΟ-ΛΙΔΩΡΙΚΙ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	700.000,00
2005ΜΠ06600006	ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΕΦΥΡΩΝ ΣΤΟ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΝΟΜΟΥ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	142.676,14
2005ΜΠ06600008	ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΕΡΓΑ ΔΗΜΟΥ ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙΟΥ Δ.Δ. ΛΥΓΑΡΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΑΜΙΕΩΝ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	157.538,40
2007ΜΠ06600006	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΟΔΟΥ ΑΤΑΛΑΝΤΗ - ΠΑΘΕ - ΣΚΑΛΑ ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	244.677,40
2014ΜΠ06600000	ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΟΔΟΥ ΒΙΝΙΑΝΗ-ΜΑΥΡΟΜΑΤΑ-ΟΡΙΑ ΝΟΜΩΝ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ-ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ π.κ. 2000ΜΠ05630007	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	100.000,00
2014ΜΠ06600007	ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΟΔΟΣ ΔΕΡΒΕΝΟΧΩΡΙΑ ΟΡΙΑ ΝΟΜΟΥ ΠΡΟΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑ Ν.Α. ΒΟΙΩΤΙΑΣ π.κ. 2010ΜΠ05630026	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	250.000,00
2014ΜΠ06600009	ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΠΕΥΚΙ-ΒΑΣΙΛΙΚΑ-ΣΤΡΟΦΥΛΙΑ Ν.ΕΥΒΟΙΑΣ (ΤΜ. ΕΡΓΟΥ 9956805) π.κ. 2000ΜΠ05630005	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	165.157,13
2014ΜΠ06600010	ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΣΥΜΠΛ. ΜΕΛΕΤΕΣ ΤΗΣ ΟΔΟΥ- ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΧΑΛΚΙΔΑΣ- ΑΝΙΣΟΠΕΔΟΣ ΚΟΜΒΟΣ ΧΑΡΑΥΓΗΣ π.κ. 2002ΜΠ05630002	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	89.978,84
2014ΜΠ06600011	ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΚΑΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΘΗΒΑΣ-ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ - ΔΕΛΦΩΝ, ΤΜΗΜΑ ΚΟΜΒΟΥ ΜΟΥΡΙΚΙΟΥ - ΘΗΒΑ - ΓΕΦΥΡΑ ΚΑΝΑΒΑΡΙ (ΤΜ.ΕΡΓΟΥ 9956801) π.κ. 2001ΜΠ05630004	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	7.608,64
2016ΜΠ06600016	ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ: ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΤΑΠΤΩΣΕΩΝ-ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΣΕΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΟΔΟΥ ΣΤΟΜΙΟ - ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΗ ΜΕ Ε.Ο 8 (ΟΞΥΛΙΘΟΣ - ΠΛΑΤΑΝΑ)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	41.473,24

Κωδικός Έργου	Τίτλος Έργου	Φορέας Υλοποίησης	ΣΑ	Προϋπολογισμός
2016ΜΠ06600020	ΜΕΛΕΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΟΔΟΥ ΑΠΟ ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΗ ΤΣΑΚΑΙΩΝ ΜΕΧΡΙ Ν.ΣΤΥΡΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	135.000,00
2016ΜΠ06600025	ΜΕΛΕΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΟ ΛΑΜΙΑΣ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ - ΚΑΣΤΡΙ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	2.600.000,00
2017ΜΠ06600003	ΜΕΛΕΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΟΔΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ - ΖΑΛΤΣΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	1.500.000,00
2018ΜΠ06600006	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΝΕΑΣ ΓΕΦΥΡΑΣ ΣΤΗΝ ΘΕΣΗ ΜΕΓΔΟΒΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	145.000,00
2019ΜΠ06600001	Μελέτη για το έργο «Δράσεις Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας, Βελτίωσης της Ποιότητας Ζωής και Αστικής Αναζωογόνησης με έμφαση στους οικισμούς του Δήμου Τανάγρας που πλήττονται από περιβαλλοντική και κυκλοφοριακή επιβάρυνση και εξυπηρετούν τους οικισμούς πέριξ και μέσα στην Περιοχή Παρέμβασης της ΟΧΕ (Οινόφυτα, Οινόη, Δήλεσι, Σχηματάρι)»	ΔΗΜΟΣ ΤΑΝΑΓΡΑΣ	ΜΠ066	427.800,00
2019ΜΠ06600003	Μελέτη για το έργο «Ανάπλαση Εισόδου και Διαμόρφωση Πλατείας Οικισμού Σχηματαρίου»	ΔΗΜΟΣ ΤΑΝΑΓΡΑΣ	ΜΠ066	138.800,00
2019ΜΠ06600004	ΜΕΛΕΤΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	641.700,00
2019ΜΠ06600005	ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΣΗΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΟΔΟΥ ΑΠΟ Π.Ε.Ο. ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ - ΘΗΒΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΟΙΚΙΣΜΟ ΚΟΡΩΝΕΙΑ ΒΟΙΩΤΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	200.000,00
2020ΜΠ06600001	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΟΜΒΟΥ ΣΥΝΔΕΣΗΣ Τ.Κ. ΠΕΝΤΕΘΟΡΙΩΝ ΜΕ ΤΗ ΝΕΟ ΙΤΕΑΣ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	227.000,00
2015ΜΠ36600001	ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΑΛΑΜΑΝΕΪΚΑ (π.κ. 2003ΣΜ05600000)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ366	204.211,71
2015ΜΠ36600005	ΜΕΛΕΤΗ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΥ ΣΤΟΝ ΚΑΡΑΒΟΜΥΛΟ (π.κ. 2006ΣΜ54000000)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ366	74.500,00

Κωδικός Έργου	Τίτλος Έργου	Φορέας Υλοποίησης	ΣΑ	Προϋπολογισμός
2015ΜΠ36600007	ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ-ΕΡΕΥΝΕΣ ΤΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΤΗΣ ΣΑΜ 540 (π.κ. 2010ΣΜ54000003)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ366	66.281,52
2015ΜΠ36600008	ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΡΙΚΟΡΦΟΥ (π.κ. 2008ΣΕ40900001)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ366	211.194,99
2015ΜΠ36600011	ΜΕΛΕΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΔΡΟΜΟΥ ΑΜΦΙΚΛΕΙΑ - ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ (π.κ. 2006ΣΜ54000005)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ366	77.820,45
2015ΜΠ36600013	ΜΕΛΕΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΔΑΦΝΗ - ΟΡΙΑ Ν. ΦΩΚΙΔΑΣ (π.κ. 2006ΣΜ54000008)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ366	129.220,00
2012ΜΠ76600000	ΜΕΛΕΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ Π.Ε.Ο ΘΗΒΑΣ - ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΠΕΡΑΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗΣ ΑΛΙΑΡΤΟΥ (Χ.Θ 24+414) ΕΩΣ ΤΗ ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΗ ΠΡΟΣ ΑΓΙΟ ΓΕΩΡΓΙΟ, ΜΕ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ766	210.000,00
2012ΜΠ76600001	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΤΗΣ ΠΕΟ ΘΗΒΑΣ-ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗΣ ΑΛΙΑΡΤΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ766	329.232,40
2012ΜΠ76600005	ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΕΟ ΛΑΜΙΑΣ - ΔΟΜΟΚΟΥ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΑΠΟ ΚΟΜΒΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΕΩΣ ΑΓ. ΣΩΖΟΝΤΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ766	80.000,00

5. ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ

2009ΕΠ06600008	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΥΛΕΙΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΑΣ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΒΛΑΒΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΥΓΕΝΙΟΣ Ο ΑΙΤΩΛΟΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	190.000,00
2014ΕΠ06600000	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΔΕΛΦΩΝ	ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΦΩΚΙΔΟΣ (ΔΕΛΦΟΙ)	ΕΠ066	1.700.000,00
2015ΕΠ06600012	ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΕΤΡΙΝΟΥ ΓΕΦΥΡΙΟΥ (ΘΕΣΗ ΝΕΡΟΥΤΣΟΥ) ΕΠΙ ΤΟΥ ΒΟΙΩΤΙΚΟΥ ΚΗΦΙΣΣΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	600.000,00
2016ΕΠ06600015	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΔΟΜΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΕΡΕΤΡΙΑΣ	ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ (ΧΑΛΚΙΔΑ)	ΕΠ066	1.050.000,00

Κωδικός Έργου	Τίτλος Έργου	Φορέας Υλοποίησης	ΣΑ	Προϋπολογισμός
2017ΕΠ06600007	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	5.350.000,00
2017ΕΠ06600010	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ «ΜΑΚΕΔΩΝ» ΣΤΗΝ Τ.Κ ΚΙΡΡΑΣ Δ.ΔΕΛΦΩΝ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	124.000,00
2017ΕΠ06600012	ΚΕΙΜΗΛΙΑΡΧΕΙΟ ΦΟΥΡΝΑΣ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΕΠ066	350.584,92
2017ΕΠ06600013	ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ ΚΕΛΙΩΝ ΜΟΝΑΧΩΝ Ι.Μ. ΒΡΑΧΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	178.000,00
2017ΕΠ06600015	ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΔΙΩΡΟΦΟΥ ΚΤΙΣΜΑΤΟΣ (ΠΡΩΗΝ ΝΑΥΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ) ΣΤΗΝ Δ.Ε ΓΑΛΑΞΙΔΙΟΥ Δ. ΔΕΛΦΩΝ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	280.000,00
2017ΕΠ06600019	ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ ΟΙΚΙΑΣ ΚΡΙΕΖΩΤΗ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	162.249,52
2017ΕΠ06600024	ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ & ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ Ι.Μ. ΧΑΛΚΙΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	213.984,54
2017ΕΠ06600025	ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ Ι.Μ. ΧΑΛΚΙΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	300.000,00
2017ΕΠ06600028	ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ (ΠΑΛΑΙΟΥ ΒΥΡΣΟΔΕΨΙΟΥ) ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΧΑΡΜΑΙΝΑΣ Δ.Ε. ΑΜΦΙΣΣΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	290.000,00
2018ΕΠ06600001	ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΧΩΡΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ ΣΚΕΥΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΑΓΑΘΩΝΟΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗΣ ΚΤΙΡΙΟΥ.	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	195.689,58
2018ΕΠ06600010	ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΚΤΙΡΙΑΚΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΣ ΜΥΛΟΥ ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ (Α΄ ΦΑΣΗ)	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣ ΛΕΒΑΔΕΩΝ ΝΟΜΟΥ ΒΟΙΩΤΙΑΣ	ΕΠ066	1.000.000,00
2018ΕΠ06600019	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ ΒΟΙΩΤΙΑΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΧΩΡΟΣ, Α΄ ΦΑΣΗ: ΔΡΟΜΟΙ, ΜΙΝΥΑ - ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΠ066	1.155.000,00
2018ΕΠ06600022	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΕΛΥΦΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΠΑΛΑΙΟΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	1.800.000,00

Κωδικός Έργου	Τίτλος Έργου	Φορέας Υλοποίησης	ΣΑ	Προϋπολογισμός
	ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΑΓΙΟΥ ΛΕΩΝΙΔΗ ΚΛΑΥΣΙΟΥ			
2018ΕΠ06600030	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ ΚΑΙ ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΩΝ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΜΕΓΑΡΟΥ ΛΑΜΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	600.000,00
2018ΕΠ06600045	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ Β'ΦΑΣΗ: ΠΕΡΙΒΑΛΛΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΧΩΡΟΣ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΠ066	1.706.250,00
2018ΕΠ06600047	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΣΤΟΝ ΤΑΞΙΑΡΧΗ ΩΡΕΩΝ Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	260.000,00
2018ΕΠ06600052	ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ ΠΡΩΗΝ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΥ ΧΡΟΝΙΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ ΔΟΜΟΚΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	1.200.000,00
2018ΕΠ06600063	ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΓΕΦΥΡΑΣ «ΚΑΜΑΡΑΣ» ΔΟΜΙΑΝΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΕΠ066	105.000,00
2018ΕΠ06600070	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ-ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ & ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΕΠ066	700.000,00
2018ΕΠ06600087	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΡΟΒΛΗΤΩΝ ΛΙΜΝΗΣ ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	530.000,00
2018ΕΠ06600094	ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΜΟΝΙΜΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ (ΑΙΘΟΥΣΑ Α) ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΛΑΜΙΑΣ	ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ ΚΑΙ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ (ΛΑΜΙΑ)	ΕΠ066	850.000,00
2019ΕΠ06600013	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΣΚΛΗΠΕΙΟΥ ΔΑΦΝΟΥΝΤΟΣ ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ ΚΑΙ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ (ΛΑΜΙΑ)	ΕΠ066	1.350.000,00
2019ΕΠ06600023	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ Ι.Ν. ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΤΑ ΠΕΡΙΒΟΛΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΥΜΗΣ - ΑΛΙΒΕΡΙΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ066	300.000,00
2019ΕΠ06600025	ΑΡΣΗ ΕΤΟΙΜΟΡΡΟΠΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΣΤΡΟΥ ΤΩΝ ΦΥΛΛΩΝ	ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ (ΧΑΛΚΙΔΑ)	ΕΠ066	250.000,00
2019ΕΠ06600028	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ ΒΟΙΩΤΙΑΣ, ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΤΗΡΙΟΥ ΚΕΛΙΩΝ-ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΙΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΣΚΡΙΠΟΥΣ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΠ066	865.540,94

Κωδικός Έργου	Τίτλος Έργου	Φορέας Υλοποίησης	ΣΑ	Προϋπολογισμός
2019ΕΠ06600029	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ ΒΟΙΩΤΙΑΣ, ΠΕΡΙΟΧΗ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΣΚΡΙΠΟΥΣ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΠ066	767.000,00
2019ΕΠ06600030	ΑΛΛΑΓΗ ΧΡΗΣΗΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ Τ.Κ. ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΕ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΟΛΥΧΩΡΟ	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΦΩΝ ΝΟΜΟΥ ΦΩΚΙΔΟΣ	ΕΠ066	350.000,00
2019ΕΠ06600032	ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ Τ.Κ. ΠΕΡΙΒΟΛΙΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ	ΕΠ066	156.000,00
2020ΕΠ06600010	ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ		ΕΠ066	2.450.000,00
2020ΕΠ06600011	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΧΑΛΚΙΔΑΣ ΠΕ ΕΥΒΟΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ		ΕΠ066	4.700.000,00
2015ΕΠ36600000	ΜΙΚΡΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ: ΙΕ) ΑΝΑΚΑΙΝΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΛΙΒΕΡΙΟΥ (π.κ. 2006ΣΕ05600014)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ366	72.791,03
2017ΕΠ56600001	ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ - ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ - ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ566	3.000.000,00
2014ΕΠ76600003	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Ι.Ν. ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΣΩΤΗΡΟΣ (π.κ. 2009ΣΕ440000053)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	168.000,00
2015ΕΠ76600000	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ 3ου ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΧΑΛΚΙΔΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	1.064.650,00
2016ΕΠ76600006	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΜΝΗΜΕΙΟΥ ΤΟΥ ΤΡΟΠΑΙΟΥ ΣΥΛΛΑ ΣΤΟΝ ΟΡΧΟΜΕΝΟ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ	ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΒΟΙΩΤΙΑΣ (ΘΗΒΑ)	ΕΠ766	437.000,00

Κωδικός Έργου	Τίτλος Έργου	Φορέας Υλοποίησης	ΣΑ	Προϋπολογισμός
	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΧΩΡΟΥ			
2017ΕΠ76600001	ΔΙΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ - ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ «ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ» Δ.Ε. ΦΡΑΓΚΙΣΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΑΓΡΑΦΩΝ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	470.000,00
2017ΕΠ76600002	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΤΑΝΑΓΡΑΣ	ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΒΟΙΩΤΙΑΣ (ΘΗΒΑ)	ΕΠ766	150.000,00
2017ΕΠ76600006	ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ ΤΗΣ ΚΡΗΝΗΣ ΤΟΥ ΟΙΔΙΠΟΔΑ ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΘΗΒΑΙΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΘΗΒΑΙΩΝ	ΕΠ766	27.500,00
2017ΕΠ76600014	ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΕΙΣΟΔΟΥ ΛΟΦΟΥ ΑΓ. ΚΩΝ/ΝΟΥ Ν.ΣΤΥΡΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΥΣΤΟΥ	ΕΠ766	127.978,04
2017ΕΠ76600015	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ & ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΜΝΗΜΕΙΟΥ ΣΤΟ ΜΑΚΡΥΜΑΛΛΗ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	49.000,00
2017ΕΠ76600023	ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ ΤΑΥΡΟΥ ΩΡΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΕΓΑΣΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΠ766	85.974,44
2017ΕΠ76600025	ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΤΡΟΥΛΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΣ ΣΟΦΙΑΣ ΣΤΟ ΚΑΤΑΛΑΝΙΚΟ ΚΑΣΤΡΟ ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΛΕΒΑΔΕΩΝ	ΕΠ766	150.000,00
2018ΜΠ06600008	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΕΛΕΦΕΡΙΚ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ ΜΕ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	80.000,00
2020ΜΠ06600000	ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ: «ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ-ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ»	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΠ066	14.000,00